NOTICES

OF

SANSKRIT MSS

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna, Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary, Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c, &c

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL.

VOLUME II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS

1874.

PREFACE.

The circumstances under which these Notices have been taken in hand, have already been explained in the Preface to the first volume; and as the general plan which was originally adopted, has been strictly followed in the present issue, little need be said by way of preface to it. Some alterations, however, have been made in the details, which call for a few remarks.

In the first volume, the names of the persons in whose possession the different MSS. noticed were found, and the extent, size, appearance, and character of the MSS. were given in Sanskrit; but this was found objectionable, as many persons, who did not read Sanskrit, but took an interest in the Indian classics, could not make use of the information to advantage. The whole of the information under those heads has accordingly been given in the present volume in English. The analytical portion has also been in many instances greatly amplified.

Advantage has also been taken of a suggestion some time ago made by the learned Dr. A. C. Burnell of Mangalore, to supply facsimiles of some of the MSS. that have come under examination. The object of these facsimiles is not to give the finest specimens of writing available, but to afford typical examples of the styles of writing which were current at different times, and in different localities, in order that it may be possible to ascertain the date of a manuscript from its appearance in those cases where dates are wanting. For this purpose it is necessary that a great number of samples should be placed

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX TO VOL. II.

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8317 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Puráníya Srishti khanda. This is the first part of one of the great Puránas attributed to Vyása. The Padma is divided into five parts; 1st, Srishtı khanda; 2nd, Bhúmi khanda; 3rd, Svarga khanda; 4th, Pátála Khanda; 5th, Uttara Khanda. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishnu Purána.

Beginning. स्वच्छं चन्द्रावदातं करिकरमकरक्षोभसञ्जातफेनं
ब्रह्मोद्भूतिप्रसक्तैर्व्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमुख्यैः ।
ओंकारालङ्कृतेन त्रिभुवनगुरुणा ब्रह्मणा दृष्टपूतं
सम्भोगाभोगरम्यं जलमशुभहरं पौष्करं वः पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं साग्रं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पाद्मे पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं पृथ्वीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No 521 रामगुणाकरः ।

Substance, country yellow paper Folia, 10 Lines, 8 on a page Extent, 240 s'lokas Character, Bengali Date —? Place of deposit Calcutta, Sir Rája Radhakánta Deva Bahádur, K C S I Appearance, new Verse Generally correct

Ramagunakara A poem on the marriage and exile of Rama By Rámadeva Nyáyálankara

Beginning भूभृद्भ्रावतीर्णा सजलजलधरश्रेणिविद्वेषिवर्णा
पूर्णानन्दार्द्धचन्द्राभरणहृदयगा द्योतयन्ती दिगन्तान् ।
या वैदेहीपसितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या
शान्ति भूयान्ममान्तःकरणमविरतं तत्त्वमूर्त्ता नितान्त ॥

End भुक्ता राज्य चिराय त्रिभिरनुजनिभि स्वस्थलीमारुरोह ॥

Colophon श्रीमद्रामगुणाकराख्यललितग्रन्थः समाप्ति गत ।

विषय । रामविवाहरामवनवासादिवर्णनं ॥

No 522 आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 10 on a page Extent, 428 s'lokas Character, Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur, K C S I Appearance, old Prose Generally correct

Asatti vichara The natural relation of words in composition This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránatha's commentary on the Sabdakhanda of the *Chintamani*

Beginning एककार्य्यकारित्वसङ्गत्या याग्यतानिरूपणानन्तरमासत्ति निरूपयति आसत्तिरिति ।

End इत्यध्याहारपत्त एव सम्यगित्यवधेय ॥

Colophon शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिग्रन्थरहस्यम् ।

विषय । शाब्दबोधकारणादिकथन ।

No 523 सत्यचन्द्रिका ।

Substance country yellow paper Folia, 2 Lines, 12 on a page Extent, 96 s'lokas Character Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakánta Deva Bahádur, K C S I Appearance, old Prose Generally correct

Kritya-chandriká. On ceremonials, diurnal and casual. By Rámachandra Chakravartí. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *S'ivayátrá, i. e.*, the Charakpújá. The deity to be adored, is a form of S'iva, and bears the name of Kálárkarudra.

Beginning. तत्र चैत्रसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अद्येत्यादि चैत्रे मासि मीनराशिस्थे भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षड़शीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं यावत् प्रत्यहं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्व्वार्थसिद्धिकामो गणेशादिकालार्करुद्रपूजापूर्व्वक-शिवयात्रामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhánta-súktimanjarí. A Vedánta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gangádhara Sarasvatí, disciple of the Paramahaṅsa Rámachandra Sarasvatí. The author styles himself a *Bhikshu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedánta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिवलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।
गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्के सुजनभरणशीलं विघ्नराजं नमामि ॥

End. रक्षयत्वखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यशिष्येण गङ्गाधरसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्य्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णन, श्रवणादिज्ञानकथनञ्च । बहुविधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper Folia, 50. Lines, 10 on a page Extent, 1911, s'lokas Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K C S I. Appearance, old. Prose Generally correct

Kusumánjali Kárikávyákhyá. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Acharya By Rámabhadra Sárvabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhattácharya, has been translated into English by professor E. B Cowell Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the Kusumánjali, but not that of Rámachandra *Contributions*, p 83.

Beginning. चामोदैः परितोषिता परिषद् प्रत्येकमाग्राम्द्रतां

सान्द्रै विच्छुरिता परागपटलैराशावकाशा दृशः॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्वनेन । इति पञ्चमः स्तवकः ॥

Colophon. इति श्रीमद्रामभद्रोपाध्यायरामभद्रसार्वभौमीया कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिघटित कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्म्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa —The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vasishtha and Bhrigu.

Beginning. शातातपः। प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिनां नृणां ।

नरकान्ते भवेज्जन्म चिह्नकिन्न शरीरिणा ॥

End. सम्पूज्य पार्वती चक्रा तस्मात्ता पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्म्मविपाके वशिष्ठभृगुसम्वादे नानाधर्म्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्ताशीतितमोऽध्याय समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

No. 527. महाभारततात्पर्य्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahábhárata-tátparya-dípiká. A gloss on the *A'di* or first volume of the Mahábhárata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahansas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nílakantha.

Beginning. प्राग् देवेभ्य प्रयान्त्या शतमखमदनं हत्चमम्भोधिजायाः

End. मायाम्नारायणी यश्चिरचरितचरस्थावराभीष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यभट्टारकसत्यबोधशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्य्यदीपिकायां टीकायामादिपर्व्वसमाप्तं ।

विषय । महाभारतविवरण, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्य्यघटिता टीका । आदिपर्व्वटीका-मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्म्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Das'akarma-dípiká. The principal ceremonials to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Pas'upati, the chief judge and head pandit of the Court of Lákshmaneya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhatta Náráyana, one of the five Bráhmans who came to Bengal from Kanauj in the reign of A'disúra.

Beginning. आत्मज्ञानविवेकनिर्म्मलधियां प्रज्ञावतामग्रणीः
पाण्डित्येन विशुण्डितामरगुरुः आज्ञातिसुज्ञः स्मृतौ ।
विप्राणान्दशकर्म्मपद्धतिमिमामुद्धृत्य वेदादसौ
चक्रे भूपतिपण्डितः पशुपति स्वर्गापवर्गप्रदा ॥

End. शान्त्याशीर्व्वादं कृत्वाच्छिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्म्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्म्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्व्वेदिना दशकर्म्मविधान ॥

No 529 लिङ्गादिसङ्ग्रह ।

Substance country yellow paper Folia, 45 Lines, 5 on a page Extent 825 slokas Character Bengali Date —? Place of deposit Calcutta Sir Rája Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose Generally correct

Lingádisangraha Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha —(*Vide* ante I p 223)

Beginning सर्वादिलाक्षितममासजैमंशब्देरिह वर्गसङ्ग्रह ।

End वेदाः प्रमाणमेवमन्यत प्रयोगानुसारात ॥

विषय । अमरकोषव्याख्यानं ।

No 530 भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 70 Lines, 8 on a page Extent, 1972 s'lokas Character, Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákánta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Bhuriprayoga Annotations on the Amarakosha By Padmanábha Datta. The author supplies a great number of synonyms The MS is incomplete, extending only to the third chapter of the text

Beginning मुदे हरि नत्रमतेकनाथ ।

End इदमत्रोदित गण शेष शिष्टप्रयोगत ॥

Colophon श्रीपद्मनाभदत्तसङ्कलिते भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्डस्तृतीय समाप्त ।

विषय । शब्दसमूहसङ्ग्रह । अमरकोषाभिधानस्टीका ।

No 531 हारावली ।

Substance country yellow paper Folia, 9 Lines 10 on a page Extent 315 s'lokas Character Bengali Date —? Place of deposit Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Háraválí A Sanskrit Dictionary By Purushottama Datta Dr Wilson, in noticing this work, says "the *Háravalí* is a collection almost exclusively of uncommon words —It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent; but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'rí Dhriti Siñha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Pandit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Mední, should be earlier than that of the Vis'va, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तसघु(?)निर्म्मोकवल्ली-
विलसितमनुकुर्व्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः।
शिरसि सरसभास्वन्मालतीदामलक्ष्मं(?)
सघयति हिमगौरः सोऽयवः (?) साध्यसिद्धा ॥

End. प्रथमान् नव पत्राणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः। नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः।

No. 532. शब्दमाला।

Substance, country yellow paper. Folia, 60 Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas Character, Bengali Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse Generally correct

S'abdamálá. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdárnava* and other ancient works. By Rámes'vara S'armá.

Beginning चामडेशं परि नत्वा श्रीरामेश्वरशर्म्मणा।
शब्दार्णवादिकोषेभ्यः शब्दमाला वितन्यते ॥

End रामेश्वरेण रचितां परिपालयन्तु सन्त परोपकृतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषय। शब्दसमूहकथनं।

No. 533 कूर्मचक्रं।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page Extent, 67 s'lokas Character, Bengali. Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose Generally correct.

Kúrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise It is of great importance in certain forms of S'ákta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning कूर्माकारं लिखेच्चक्र सर्वावयवसंयुत।

End. दुरस्थानगते चन्द्रे मान्त्रिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्र ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्थवर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभं।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7 Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakánta Deva Bahádur. Appearance, old Verse. Generally correct.

Kotachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिहाष्टधा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गं सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं।

विषयः । ग्रहवारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'akunárnava. A manual of divination. By Vasantarája. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy); by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious; by the voice of jackals and other animals, &c, &c Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः।
लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योपि सदा ग्रहेभ्य ॥

End. समस्तधत्यकौतुके शत प्रभाववर्णनं ॥

Colophon इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषय । शुभाशुभशंसि निमित्तं यात्रादिसमये द्रव्यविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाचतादिश्वेत-पुष्पयुक्तगौरस्त्रीलोदर्शने शुभं, शृगालादिरवण शुभाशुभप्रश्नादिकथनञ्च । एव पचिरवादितः शुभाशुभं कथितं ।

No 536 शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper Folia, 61 Lines, 8 9 on a page Extent, 1475 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose Generally correct

S'ántika-tattvámrita Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets By Náráyana Chakravartí

Beginning नत्वा गोपीकान्तं मत्वा विविधमुनिवाक्यानि ।
श्रीनारायणशर्म्मा शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End धेनुसुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात ॥

Colophon इति नारायणचक्रवर्त्तिकृत शान्तिकतत्त्वामृत समाप्त ।

विषय । ग्रहवैगुण्यादिदोषशान्ति ॥

No 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper Folia, 16 Lines, 10 on a page Extent, ? s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur, Appearance, new Prose Generally correct

Puránártha prakás'aka An epitome of Puránic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c, &c. By Rádhákánta Tarkavágís a.

Beginning यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरः करोति सृष्टिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरश्चैव लङ्केशोनस्य निर्देशन ॥

Colophon इति श्रीराधाकान्ततर्कवागीशकृतपुराणार्थप्रकाशक समाप्त ।

विषय । सङ्क्षेपत षड्दर्शनमतं, सौरादिमासकथन, मेषादिराशिकथनं, पुरातनराजवंशादिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhattácharya.

Beginning. त्रिपरति परिग्रह्विर्वद्गामारदाय (?) ॥ पादत्रयग्राणमूलत्वात् शेषपादे
लिखित. ।

End. वाराधरा धर्धरा ... ... ॥

Colophon. इति श्रीभट्टाचार्यविरचितनाददीपक सम्पूर्ण ।

विषय । शब्दनादस्वराद्युत्पत्तिकथन, रागरागिण्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturañga Kríḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. अथचक्रीडाया व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।
चाष्टकोष्ठाच्च या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् दन्तायो वामतो गजः ।
प्रकर्षेणैव मे नाथ चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथन ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasañhitá. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nárada.

Beginning. चिदानन्दमोक्षासनिदानं श्यामसुन्दर ।

End शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषय । सङ्गीतकारण-तालसयादिनिरूपणम् ॥

No 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper Folia, 5 Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakanta Deva Bahádur. Appearance, new Verse Correct

Vrindávana-yamaka A. poem on the early life of Krishna during his sojourn in Vríndávana Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations By Málinka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनोऽयं स्मरन्नपि न मोहरये ।

वक्षःस्थकन्द हता मनसि येन दैत्यचकन्दहता ॥

End प्रथमश्लोकादिद्विपञ्चाशश्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितः ।

विषय. । पादान्तयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्य, ग्रन्थकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 10. Lines, 9 on a page Extent, 225 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhákánta Deva Bahadur Appearance, old Prose Correct

Karmalochana A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof The MS. is a mere fragment.

Beginning व्रतानामुपवासानां श्राद्धादीनाञ्च संयमे ।

न करोति क्षौरकर्म्म सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥

End. दत्वा नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्र प्राप्त । ततः खण्डितं ।

विषय । नानाविधपुराणस्मृतिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीनां कर्म्मणां कर्त्तव्याकर्त्तव्यं, तत्तत्कर्म्मजनपापपुण्यकथनञ्च ॥

No 543 गीतासार ।

Sul stance country yellow paper Folia, 4 Lines, 7 on a page Extent 175 slokas Character, Bengali Date 1736 Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhakánta Deva Bahadur Appearance, fresh Verse Generally correct

Gítasara An abstract of the Bhagavadgítá, by an unknown author It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body

Beginning अर्जुन उवाच । ॐकारस्य च माहात्म्यं रूपं ध्यानं परं मया ।
सत्यर्थं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे पुरुषोत्तम ॥

End गीता सुगीता कर्त्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।
या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिःसृता ॥

Colophon इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषय । ओमितिप्रणवमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतामाहात्म्यादिवर्णनं, देहस्थतलादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No 544 रूपचिन्तामणिः ।

Substance country yellow paper Folia 6 Lines, 3 on a page Extent 60 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Calcutta Sir Raja Radhákánta Deva Bahádur Appearance, new Verse Generally correct

Rupachintamani Praises of Rádhá and Krishna, enumerating the different peculiar marks on their persons, *especially noticing those* on the palms of their hands and the soles of their feet Anonymous

Beginning चन्द्रार्द्धं कलसं त्रिकोणधनुषी खं गोष्पदं प्रोष्ठिकां
शङ्खं सव्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणाष्टकं स्वस्तिकं ।
चक्रं छत्रयवाङ्कुशं ध्वजपवी जम्बूर्द्ध्वरेखाम्बुजं
विभ्राणं हरिमूनविंशतिमहालक्ष्मार्चिताङ्घ्रिं भजे ॥

End श्रीराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो द्विसिरश्या चतुर्वा ।
आवर्त्तयेद् यो धृतिमान् पठन स प्राप्नोति तद्दर्शनमाशु साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीरूपनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-gaṇoddes'a-dípiká. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarṇapúra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Náṭaka*, *Alaṅkára Kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीवृन्दावनभुवि पुरा सच्चिदानन्दसान्द्रो
गौराङ्गीभिः सहसखिभिः श्यामधामा ननर्त्त ।
श्यामा गच्छद् दृढभरपरीरम्भसम्भेदतः किं
गौराङ्गः सन् जयति स नवद्वीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गगणोद्देशदीपिका रचिता मया ।
दीप्यतां परमानन्दसन्दोहभक्तवेश्मनि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गगणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अन्ययुगस्य ये ये महात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णाभिधेन गौराङ्गेन सह कलावतीर्णा इति कथितं ॥

No. 519. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandriká. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasí plant, *(Ocimum sanctum,)* the Bel and the Amla. By Rájanáráyana Mukhopádhyáya.

Contents: origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood Origin of the Vilva (Bel) plant, *ægle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves Origin of the A'malaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'ráddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वर तारं विघ्नव्यूहहरं परं ।
चतुर्वर्गैकदातारं भासुर विततोदरं ॥

End. सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।
दोषादिक विविच्य श्री चनाथ मदनुग्रहात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनारायणमुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषय । तुलस्युत्पत्ति, तुलसीपूजाप्रमाण, तुलसीरोपणमाहात्म्य, तुलसीकाननमाहात्म्य, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्य, तुलसीचयनप्रमाण, तुलसीचयननिषेधकाल, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाण । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । बिल्ववृक्षोत्पत्तिः, बिल्वपत्रचयनकालनिषेध., तच्चयनमन्त्रश्च । आमलक्युत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेध । कलौ श्राद्धादिषु मांसदाननिषेध. । वैधहिंसाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

End   अन्ये स्थितो धावति पश्य रागो धावति ॥

Colophon   इति गङ्गाधरकृतव्याकरणसङ्ग्रहे कारक पाद । अत पर शेष खण्डित ।

विषय ।   मुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रह ।

No 548 वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper Folia, 2 Lines, 10 on a page Extent, 336 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Radhakánta Deva Bahádur Appearance, old Verse Correct

Varnasankarajátimálá An account of the various mixed castes of the Hindus By Bhargavaráma

Beginning   ब्राह्मणा क्षत्रिया वैश्या शूद्रा वर्णाश्चतुर्विधा ।
वर्णानां सङ्करोत्पत्ति निशामय सत्तामय ॥

End   इमा क्रिया भार्गवरामगीता योऽप्यन्यथा मूढजन करोति ।
तस्योत्तमाङ्गे खलु वज्रकल्प पतेत सदा देवकृतो कुठार ॥

Colophon   इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।

विषय ।   वर्णाना सङ्करोत्पत्तिकथन ॥

No 549 आचारार्कः ।

Substance, country yellow paper Folia, 61. Lines, 8 on a page Extent, 1103 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Rádhakánta Deva Bahadur Appearance, new. Verse Generally correct

Achárarka—The daily religious duties of a strict Hindu, commencing with rising from bed and ending with the evening prayers By Diválara, son of Bharadvája Mahádeva

Beginning   The first five folia wanting

End   उक्त नाच मया सर्व स्वरचित यद् याज्ञवल्क्यादिभि
प्राज्ञ धर्मविनिर्णये तदखिल सार परब्रह्मये ।
सन्दिष्ट गुरुदत्तमत्र कृपया शार्दूलविक्रीडित
तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायण प्रीयता ॥

Colophon इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदिवाकरकृते आचारार्के प्रथमभाग कृत्य समाप्त ।

विषय । प्रातरवधि मनुष्याणा यादृश आचार कर्त्तव्य स सङ्गृहीत । मलमूत्र त्यागविधि, प्रात कृत्य, दन्तधावनविधि, स्नानविधि, पूजनविधि । भोजनविधि । सन्ध्यादिविधि ।

No 550 धर्म्मघटव्रतकथा ।

Substance country yellow paper Folia, 5 Lines 6 on a page Extent 45 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Raja Radhákánta Deva Bahadur. Appearance, old Prose Correct

Dharmaghata vratakatha Directions for performing a ceremony called *Dharmaghata* or the sacred pitcher It consists in consecrating and giving away a pitcher full of water daily to a Brahmana in the month of *Vaisakha* (April—May), and offering adorations to Vishnu. This is an extract from the *Vishnudharmottara Purana*, a work not included among either the *Maha* or the *Upa*, Puránas

Beginning स्वस्तिवाचनपूर्व्वकं सूर्य्य सोम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्य्यात ।

End आयुरारोग्यकीर्त्तिश्च देयश्च लभते सदा ।
अन्ते याति पर स्थान यत्र देवो निरञ्जन ॥

Colophon इति विष्णुधर्म्मोत्तरपुराणे लोमशमालावतीसंवादे धर्म्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषय । महाविषुवसङ्क्रान्त्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यह जलपूर्णघट दद्यात्, विष्णु-पूजनादिक कार्य्यं, व्रतकथाश्रवणञ्च कार्य्यं ।

No 551 प्राकृतव्याकरण ।

Substance country yellow paper Folia 26 Lines 9 on a page Extent 731 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákánta Deva Bahadur Appearance, old Prose Correct

Prákrita Vyákarana.—A Grammar of the Prákrita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Márkandeya. The MS being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning प्राक् सर्गादिक एकस्मिन् बहुधा योऽवभासते ।

त वन्दे नित्यमानन्द नन्दनन्दनमीश्वर ॥

End. प्रथमपत्रात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरण, अर्थात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Vis'vakarmaprakás'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Vis'vakarmá, but it is evidently a modern compilation.

Contents: I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Bráhmans, Kshatriyas, &c II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Mandapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c lucky. IX. Ditto for cutting down trees X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्त्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती भव्यरूपा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी मोक्षरूपा
दिशतु मम मद्देशो वाङ्मय शब्दरूप ॥

End अथ स विमलविद्यो विश्वकर्म्मा महात्मा
सकलगुणगरिष्ठ सर्व्वशास्त्रार्थवेत्ता ।
सकलसुरगणाना सूत्रधार कृतात्मा
भवननियमता मच्छास्त्रमतत चकार ॥

Colophon इति मत्स्योक्तविश्वकर्म्मप्रकाश वास्तुशास्त्रे त्रयोदशोऽध्याय ।

विषय । १, वास्तुपुरुषोत्पत्ति, तस्य गृहारम्भगृहप्रवेशादिशुभकर्म्मणि पूजनकथन, श्वेत-रक्तपीतकृष्णादिभेदात ब्राह्मणादिवर्णवत भूमिप्रशसा भूमिपरीक्षणकथनञ्च । २ स्तम्भविधि चैत्रादिमासभेदन गृहारम्भे शुभाशुभकथन, स्तम्भ अथवा पलाश वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रमाणन गृहनिर्म्माणादिकथन । ३, गृहनिर्म्माण-कालनक्षत्रादिकथन । ४, शय्यासनदुर्गगृहरथ्यामण्डपादिनिर्म्माणलक्षण । ५, वासुदेवलक्षणगणशादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथन । ६, विविधप्रासादविधानेष्टकादिलक्षणादिकथन । ७, राज्यादिभेदेन विविधगृहद्वारनिर्म्माणकथन । ८, कूपजलाशयादिनिर्म्माणविधि । ९, वृक्षच्छेदनादिविधान । १०, गृहप्रवेशादिविधान । ११ दुर्गनिर्म्माणलक्षण । १२, मत्स्योद्धारकथनं । १३, गृहवेधनिर्णय ।

No 553 आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper Folia, 91 Lines, 8 on a page Extent, 2604 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of dep sit, Calcutta, Sir Rájá Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Ádi Purána—One of the *Upa* or minor Purános The greater portion of this work was translated into English by the late Dr H H Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the India House, and the Bengal Asiatic Society s libraries The following account of the work by Dr Wilson is taken from the Asiatic Society's MS "It is a work of little interest or importance, although it claims to take precedence of all the works of this class, whence its appellation *Ádi* or First It is supposed to be related by Narada to the *Rishis* at *Naim isl áranya*, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishnu The other gods Narada observes, punish their contemners, and neglect their worshipers, but Krishna is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

"The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Krishna, clearly point out the school to which this *Purána* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the Ádi Purána now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

"The Ádi Purána comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Krishna. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Krishna and Rádhá, similar to those in the *Brahma-vaivartta Purána*, are given, which are followed by the birth of Krishna, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pútaná and Trinávartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vrindavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Krishna's contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodá, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purána* closes before Krishna's quitting the groves of Vrindávana for Mathurá, and his more momentous achievements at that city."

Professor Wilson's guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishnava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति यशोदासूनुः यो हि समस्ताचय साक्षी ।
भवभयनिचयनिहन्ता शरणागतानां याचकश्चेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं महाद्भुत बाल्ये रहस्ये चरितं मया यत् ।
शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुपमा मे भवतीति सत्य ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, श्रीनिन्दाकथनं, भूभारेण गर्भवासादिजन्मपर्य्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशंसनञ्च । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनञ्च । ३, नारदप्रश्नः, मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, वृन्दावनाविर्भावः । ४,

विषयः। सच हरिक्रीडाकारणादिकथनं। ५, गोपिकानां नामविशेषः। ६, कृष्णपारिषदोक्तिः। ७, राधाजन्मादिवृत्तान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च। ८, श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं। ९, वृन्दावनस्य तद्वासिनामपि नित्यत्वप्रतिपादनं। १०, ११, राधाकृष्णकेलिकथनं। १२, राधिकायाः पुत्ररूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च। १३, कृष्णजन्मविषयकब्रह्मनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च। १४, कृष्णजन्मोत्सवः, रामायणसहचिह्नविवरणञ्च। १५,१६, पूतनावृत्तान्तकथनं। १७, कृष्णनन्दसंवादः, वृकोदरीविवरणञ्च। १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुललीलाप्रशंसा पूतनावधश्च। १९,२०, तृणावर्त्तवधः। २१, गर्गनन्दसंवादः, यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च। २२, कृष्णबाल्यलीलाकथन, गोपिकानां गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्णताडनादि। २३, निकुञ्जवनविहार। २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्णप्रशंसा च। २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, तत्प्रशंसा च।

No. 554. ताजिकभूषणं।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page. Extent, 700 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tájikabhushana—An astrological dissertation, founded on the Tájika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour. By Dhundirája.

Beginning. शाके जन्मशकोमिते भवति यच्चैव गताब्दव्रजोऽ-
घोघः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः।
लब्धं तज्जननोत्थवारघटिकादैनादित्त सप्तभिः
पूर्व्वाङ्को विहृतोऽत्र शेषकमितो वर्षप्रवेशप्रभुः॥

End. सूर्य्ये च वीर्य्ये सहिते कलत्रे चार तमेन्दौ क्षितिजे च नित्तं॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञढुण्ढिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं।

विषय। यहादिजन्यशुभाशुभ, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च।

No. 555. रामगीताटीका।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose Generally correct.

Rámagítá Tíká—A commentary on the *Rámagítá* By Mahídhara. The Rámagítá constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Puráṇa*. The Adhyátma Rámáyana has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।
करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमहीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्य्यव्याख्यानं टीकेति श्रुतं ।

No. 556. राजधर्म्मकौस्तुभीयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 slokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahára-dídhiti—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vásudeva. This is a part of the *Rájadharma-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahárájádhirája Rájá Bahádur Chandra; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म्मं उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षितो राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गंगृहं भद्रासनञ्च निर्म्माय सभां समन्त्रिपुरोहित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्तरेण न सम्यग् भवतीति व्यवहारा
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्व्वस्वामिनः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon इति श्रीभूमण्डलाखण्डलश्रीवासुदेवसुतानन्तदेवकृते राजधर्म्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिना परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तप्तमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

Beginning. ॐकारं वर्त्तुलं तारं वामञ्च हंसकारणं ।
मन्त्राद्य प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिस्त्रिदैवतं ॥

End. छायापुत्रस्य सङ्घातो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्य्यविरचितं वर्णाभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णाभिधान, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि क्षकारान्तवर्णानां नानार्थताप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 1572 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Unádikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Uṇádi*, with explanations. By Ráma S'armá. The following is Professor Wilson's account of the work: "The Unádikosha is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes Un and others, or Unádi, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five Unádi chapters of the Siddhânta Kaumudí." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the Unádi Sútras is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये माधिसरोजराजिते ।
कन्दर्पदर्पान्तकपादनीरजे मन्नु प्रणामा वरदोद्भवजे ॥
भगवान् पाणिनिर्यानि फणिकात्यायनादयः ।
उक्तगुप्तानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्म्मणा ॥

End. इत्यादित्यन्तकाण्डोऽयं कृतः श्रीरामशर्म्मणा ।
नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां बुद्धिवृद्धये ॥

विषय । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. *Character*, Bengali. *Date* ? *Place of deposit*, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáni Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य हेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।
भेषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥
अमरादिप्रसिद्धानि यानि नामानि तानि च ।
नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते वीक्षितानि च ॥

End. अलाभादधिकाख्याता मयोक्तं नेह यत् क्वचित् ।
शब्दार्णवादिकोषेभ्यः तज्ज्ञातव्यं भिषग्वरैः ॥

Colophon इति त्रिफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3059 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaishnavámrita. A manual for Vaishnavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*); the characteristics of a proper guru; persons who should not be accepted as gurus; derivation of the word guru; characteristics of a neophyte; the right to initiation in the mystic mantra; origin of the word mantra; origin of the word *díkshá* (initiation); the necessity of initiation; meaning of the word *ágama*; astrological considerations in connexion with initiation; avoidance of hostile mantras; months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation; rosaries; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated; the mode of worshiping Vishnu; the quarters to be faced when worshiping; purification of rosaries; various seats for worship; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru; initiation in the mantra of Vishnu; the six acts proper for Brahmans, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishnavas

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुग नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं
देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्थमुक्तिप्रदं ।
संसारार्णवतारणाय तरणौ यः कर्णधारः स्वयं
मानन्द स्मरतो ममास्तु हृदये स्वाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End १ प्रथमपत्रावधि १२४ सङ्ख्यकपत्रपर्य्यन्तं प्राप्तं, तत खण्डितं ।

विषयः । गुरुकरणाकश्यकत्व, सद्गुरुलक्षणं, निषिद्धगुरुलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्यलक्षणं, दीक्षायामधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः दीक्षाशब्दव्युत्पत्ति, दीक्षाया अवश्यकर्त्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, नक्षत्रराशिचक्रादिविचारः, वैरिमन्त्रपरित्यागप्रकारः, दीक्षायां मासतिथिवारप्रभृतिकथनं, जपमालानिर्णयादिक, जपसङ्ख्यायां विहिताविहितद्रव्यादिकथन, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः, मालासंस्कारविधि, आसनभेदः, हरिनामग्रहणविधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः, वैष्णवानां षट्कर्मविधि ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कुली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Extent, 208 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect

Jñánasaṅkuli. The MS. is very defective; wanting the first six leaves out of a total of nine The colophon makes it to be a distinct work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The portion examined is devoted to the description of a Tantric modification of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning प्राक् चत्वारि पचाणि न सन्ति ।

End शेष ९ पत्रमात्र प्राप्तम ।

वेदान्तसारसर्वस्व मुमाप्र शिवभाषित ।

सिद्ध्यन्ति सर्वयोगिना नात्र कार्य्या विचारणा ॥

Colophon इति उमामहेश्वरसवादे ज्ञानसङ्कुली समाप्ता ।

विषय । प्रणवप्रशंसन, स्थूलदेहादिलक्षणञ्च ॥

No 565 अर्कप्रकाश: ।

Substance, country yellow paper Folia 35 Lines, 9 on a page Extent, 945 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Arkaprakasa A treatise on the practice of medicine, and on the preparation of various compound medicines, attributed to the giant Rávana, king of Lanká, who recounted it for the edification of his wife, Mandodari, soon after her confinement

Beginning चोषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्त्तये ।

कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नम ॥

गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।

रावण परिपप्रच्छ पूजान्ते तुष्टमानस ॥

End एवमुक्ता तु भेषज्यरहस्य स दशानन ।

सायसन्ध्याविधि कर्त्तुमुत्थितो मन्दिर ययौ ॥

Colophon इति श्रीलङ्केश्वररावणकृतेऽर्कप्रकाशे धातुशाडिशतक पूर्ण ।

विषय । मन्दोदरीप्रश्नरावणकर्तृक नानाविधौषधिकथन, नानाविधचिकित्साकथनञ्च ।

No 566 राजनिर्घण्ट. ।

Substance, country yellow paper Folia 132 Lines, 10 on a page. Extent 1702 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Rája Radhákánta Deva Bahadur Appearance old Verse Generally correct

Rájanighanṭa—"is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Bráhmans; from the frequent occurrence of Dakshiní terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haláyudha and the Vis'vapraká's'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medini, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the Materia Medica of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue." Wilson's Essays, III, 236

Beginning. श्रीकण्ठावलमेखलापरिणमतकुम्भीन्द्रबुद्धा रद-
प्रान्तस्थिमिनमभृताव्दगणितैः शीतैरपा शीतकरैः।
निर्वाणे मदसञ्ज्वरे प्रमुदितस्तेनातपत्रश्रिय
विभाजेन निरत्यय दिशतु व श्रीविघ्नराजो मुद ॥

End. तस्येक्राधिकचित्र (?) अर्पति खलु कृतौ नामनिर्माणचूडा
रत्नापीडे प्रशान्ते नरहरिकृतिन. कोऽपि सत्त्वादिसर्गः।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिघण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः।

विषय। द्रव्यगुणादिकथन, नानाविधभेषज्याभिधानञ्च।

No 567. पथ्यापथ्यं।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyápathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदाना यत् पथ्य नोपथ्यमेव यत्।
तदत्र विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End. गुरुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादतः।
रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्य गदातुरे ॥

विषयः। ज्वरातिसाराग्निमान्द्य-कृमि-पाण्डु-रक्तपित्त-हिक्का-कासप्रभृतिबहुविधरोगे पथ्यापथ्यकथन।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena The author was a Vaida by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their ortheopy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्छारदाम्भोदप्रभाभाज धृतादिज ।
शम्भु प्रणम्य भरत' कुरुते सुखलेखन ॥
यत्नेनाल्पेन विज्ञातु पत्वादीच्छति योजन' ।
तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु मत्कृति' ॥

End. कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठी वरहरिहरखालप्ख्यातवंशप्रसूतः ।
विदितचरितधीरः श्रीलगौराङ्गसूनुर्व्यधित भरतसेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः । णत्वणत्वादिनिरूपण, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपताकथनञ्च ।

No 569 जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper Folia 3 Lines, 8 on a page Extent, 67 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákánta Deva Bahadur Appearance, old Very Incorrect

Járana marana li On the preparation of sublimates, oxides and other metalic medicines This is a fragment of three leaves only, the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained

Beginning ऋद्धं जापम्यन्ने (?) यक्रिसंधे च रसयङ्गुरः ।
पासास्थयन्त्रमेसद्धि शोधयेत स्तनकादिकं ॥
बाम्लुकापूरित भाण्ड सम्मध्ये स्तनक क्षिपत् ।
यद्यमूषायतपैव भाण्डे ग्रावेण बोधयेत ॥

End दसमयवावधि पत्तवध प्रार्थ प्रयं पाण्डित ।
विषद । रणकस्मशौरम्लौपधयमृतगङ्कतकथनं ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govindalílámrita. A poem on the pastimes and amours of Krishna in Vraja. By Raghunátha Bhatta, a pious and learned Vaishnava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्द व्रजानन्दसन्दोहानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासद्गनन्दितं ॥

End. काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते

सर्गोऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्त्रयोविंशतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तव्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarí. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálankára, son of Sivaráma Chakravarti. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's Sabdaratnávali, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murch'in Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. मत्तोपेन्द्रमदेभमस्तकवनादित्येश्वपादद्वयीं

देवदैत्यविग्नाघदानवघमूवमूलयन्ती परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-

कृपां सूर्यशतप्रभां विनयनां भव्यात्मिदामम्बिकां ॥

End शिवरामचक्रवर्त्ती जनक पार्व्वती प्रसूः ।
यस्य श्रीमथुरेशाऽय चकार शारसुन्दरी ॥

Colophon इति वन्द्यघटीयश्रीमथुरेशविद्यालङ्कारविरचितायां नामलिङ्गानुशासनटीकायां लिङ्गादिसङ्ग्रह ।

विषय । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No 573 तीर्थमहेश्वर ।

Substance country yellow paper Folia, 53 Lines, 10 on a page Extent 2285 s lokas Character Bengali Date ? Place of deposit Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance old Verse Incorrect

Tirtha mahes vara A Vedanta treatise on liberation in this life The MS is probably incomplete The opening and the concluding verses occurring in it, are invariably introduced in Mádhava s works, and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic commentator was the author of this work

Beginning यस्य निश्वसितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।
निममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End जीवन्मुक्तिविवेकेन बन्धं हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थमखिलं दद्याद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषय । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्संन्यास , तीव्रातीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No 574 लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper Folia, 9 Lines 5 on a page Extent, 95 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Lingaprakasa On the genders of words, a vocabulary By Sures-vara Pandita From his salutation to Munja Ghosha, and Jines vara, the author appears to have been a Jain

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मञ्जुघोषं जिनेश्वरं ।
सतां लिङ्गप्रकाशोऽयं सारेश्वरमनीषिणा ॥

End. विषाणञ्च विषाणञ्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9 Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kámákhyá Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्व्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवाद्वितीयं यत् त्वया कथित पुरा ।
अचिन्त्याव्यक्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्म्माय दत्वा मृत्युमवाप्नुयात् ।
दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्व्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयस्त्रयोदशः पटलः ।
दशमपटलादित्रयोदशपटलपर्य्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषय । १०, पटले चतुर्युगधर्म्मकथन । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्यागकथनं । १३, विष्णुचक्रचतपरिनतपत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठशक्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia. 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect

Nitinibandha alias *Nitibhájana bhajana* A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rájá The MS is incomplete, breaking off at the 40th leaf Contents Characteristics of kings, of kingdoms, of princes, ministers, secretaries and priests, of courtiers, of envoys and spys, of guards, of commanders of armies, of servants and maids, of officials, of superintendents of cattle, horses, and elephants The work follows the rules given on these topics in the Rájadharma chapter of the Mahabharata and the Kamandaliya Nitisára

Beginning प्रपञ्चरूपाय सते निष्प्रपञ्चैकरूपिणे ।
सच्चिदानन्दरूपाय सर्वं तत्त्वात्मने नम ॥
स भारतीं भजन भाजन (?) नीतिभाजनभाजन ।
भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजन ॥

End इतिरितो हरादेश खञ्जध्यानात् श्रुत सूत ।
चत्वारिंशत पत्रात परं खण्डित ।

विषय । राजलक्षण, राष्ट्रलक्षण, युवराजलक्षण, राज्ञा मन्त्रिलेखकलिंजा लक्षण, सभासदाना लक्षण दूताना लक्षणं, चराणा लक्षण, रक्षिणा लक्षण, सेनापतीनां लक्षण, दासदासीना लक्षण, कारूणा स्तूपकारिणाञ्च लक्षण, गोगजाश्वरक्षकाणा लक्षण ।

No 577 केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper Folia, 33 Lines, 8 on a page Extent, 1485 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose Generally correct

Kevalanayi vyakhyana Annotations on the *Kevalanayi* portion of the *Chintamani* of Gangesa Anonymous

Beginning अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्धार्थपरत्वे ज्ञानकरणतापत्ते तज्ज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्ति ।

End विशिष्टहेतुकस्थले साधिकरणेत्यादि याप्तिरेव निर्वचनीति ।

Colophon इति केवलान्वयिव्याख्यानं समाप्तं ।

विषय । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No 578 भक्तामृत ।

Substance, country yellow paper Folia 3 Lines, 9 on a page Extent, 67 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, new Verse Generally correct

Bhaktamrita Praises of Vrindavana, of Radhá, and of faith in Krishna A work of some repute among the Vaishnavas

Beginning चाराधन मुकुन्दस्य भवेद्दावश्यक यथा ।
तथा तदीयभक्तानां नोचद्दोषोऽस्ति दुस्तर ॥

End त्रैलोक्ये पृथिवी धन्या तत्र वृन्दावनं पर ।
तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon इति भक्तामृत समाप्त ।

विषय । वृन्दावनमाहात्म्य, राधामाहात्म्य, कृष्णभक्तिकथनञ्च ।

No 579 भक्तिरसामृतविन्दु ।

Substance, country yellow paper Folia, 12 Lines 8 on a page Extent, 282 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Bhakti rasamrita vindu This also is a Vaishnava work, and treats of faith in Krishna, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend a son, a parent, or a lover, according to one s feelings and depth of devotion It is an abridgement by Vis vanatha Chakravarti, of the great work of Jiva Gos vami on the subject—the *Bhakti rasámrita sindh u* or the ' ocean of the nectar of faith" Under instruction from Sanatana Gosvami, Rupa Gosvámi wrote the first work on the topic, the *Bhagavata vrita*, which describes the amours of Krishna at Vrindavana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man developes itself in the form of love which the milkmaids of Vrindavana evinced towards Krishna Jiva Gosvámi and Raghunatha Dasa compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhagavatamrita kana*, and Visvánátha Kaviraja prepared a brief epitome of it which is called *Bágavatamrita-kana lesa* By the advice of Rupa, Jiva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasámṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sádhanabhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhávabhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Krishna Under the same advice, Jíva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanílamani* in which the principles of the *alankára* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Krishna Vis'vanátha Chakravartí published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanílamaṇikiraṇa*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्याभिलाषिताशून्यं ज्ञानकर्म्माद्यनावृत।
आनुकूल्येन कृष्णानुशीलन भक्तिरुत्तमा॥

End. यदि कृष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसामृतविन्दुः समाप्त।

विषय.। भगवद्भक्तिविस्तारकथनं, शान्तिदास्यसख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-
महाभावादिलक्षणञ्च।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old Prose. Generally correct.

Ujjvala-nílamani-kirana-les'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it " the shadow of a ray, of the *Ujjvalanílamani kirana* of Visvanátha Chakravartí, on the amours of Krishna in Vṛindávana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kámas'ástra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vṛíndavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयालम्बनो नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानाद्योऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषय । व्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose Generally correct

Bhágavatamritakaniká. The divinity of Krishna established by the evidence of various s'ástras The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, *viz*, *lilávatára* or manifestation for enjoyment, and *gunávatára* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas* Krishna belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnávatára. The work is founded on the *Bhágavatámrita* of Rúpa Gos'vámí.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्राधान्योऽनन्यापेक्षितसर्वैश्वर्यमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाघनमालिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषय । लीलावतारकथन, सत्त्वादिगुणावतारकथन, प्रह्लादस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishnu Siddhánta. A treatise on astrology and astronomy. The MS is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वैकुण्ठसंस्थान श्रीलनारायण प्रभो ।
श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाद्दन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्षापणं धेनो चतुःकार्षापणं मणो ।
प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः॥ ततः खण्डितम् ।

विषय । सत्ययुगादिमानकथन, पञ्चदोषशान्तिविधानं, चशीतिकोटियोनी क्रमेण भ्रमण-कथन, वर्षप्रवेशसूचं, मासप्रवेशसूत्रं, द्रव्याणां मूल्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khanda. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असगोत्रामसपिण्डामसमानप्रवरां वरवध्वोः पितृसन्ताने सप्तमाद्दूर्द्ध

End. प्रज्ञा इति दि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page Extent, 4350 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintámani. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannátha and other sacred places at Puri Jagannátha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Puránas by a pious Vaishnava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. श्रीलाद्रौ तत्पदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।
अद्यापि नैत्रपदवी यातो यस्तं हरिं नुमः ॥

End. प्रतोपवासनियमाः सहस्राब्दार्जिता अपि ।
समूह एवामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।
विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमोऽपि न हि कीर्त्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमक्षेत्रमाहात्म्य, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasvatábhidhána. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानन्तु प्रवच्मि प्रयत्नतः ।
गोपनीय कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्मोक्षो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारस्वताभिधान समाप्तं ।

विषयः । अभिधान । ?

No 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3 Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct

Lákshmí Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakshmí. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'ástra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

Beginning. मेवष्ठे सुधासीन लक्ष्मी प्रभृति केशवः ।

केनोपायेन लक्ष्मीस्त्वं पूर्णा भवसि नित्यशः ॥

End. चापदस्तस्य नश्यन्ति तमः सूर्योदये यथा ।

Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।

विषय । लक्ष्मीपुजाव्यापुजस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old Verse. Generally correct.

Vánaráshtaka. An ode in praise of morality. By Bánara, commonly supposed to be the same with Hanumána, but probably, a human poet of no distinction.

Beginning. येन दुष्कृतो रूपं सम्प्राप्तोऽत्यने यतः ।

दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ता कथिता वानराष्टके ॥

End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदोषाः

सन्तापयन्ति कमपथ्यभुजं न रोगाः ।

क श्रीर्न दर्पयति कं न निहन्ति मृत्यु

कं स्त्रीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥

Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।

विषय । नीतिगर्भोपदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse Generally correct.

Vakárabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

Beginning. पवर्गीयवकारेऽथ बकवाक्यीकमर्गकाः ।

बन्धकी बन्धकं बीरो बम्बूकश्च बलाहकं ॥

End. विभावो वैष्णवो विप्रो वासुदेवो विभावसुः ।

विषयः । वार्गिकान्यस्थवकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sárátsára-susangraha. A Tántric compilation. By Rámásankara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Káliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satí fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ádyá S'akti; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya;* adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gaurí; do. of Ganes'a; do. of Vaṭukabhairava; do. of Mahishamardiní; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-
दृष्टधारा यस्याः स्रवति गुणधारा गुणाधारा (?) ।
महामाया माया लसति हरजाया दनुहृदा
स्वयं या श्री श्रेयस्करणवरदा दुःखितजने ॥ १ ॥
स्वयं वाणी वाला मुखरयति बालानपि जडा-
नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा बीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुज्यते तद्गमेषतः ।
एवं ज्ञात्वा महेशानि शान्तिमस्त्ययनञ्चरेत् ॥

Colophon. इति श्रीशङ्करायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषय । अर्द्धनारीश्वरमूर्त्तिकथन, मुनीना निर्म्माणकथन नक्षत्राणामङ्गुलताकथन, इन्द्रादीना कालिकार्या ब्रह्मणस्य छेदकथन, श्रीदुर्गामाहात्म्य, नक्षत्राणा नाम कथन, पीठनिर्णय, महाविद्यानिर्णय, वेदोत्पत्ति, वर्णमालाकथन, आद्याया एकाक्षरमन्त्रार्थ, महाविद्याना विशेषनामानि, देवताना विग्रहरूपकल्पना प्राप्त इत्यादि गुरुशिष्यलक्षण, राशिचक्र नक्षत्रचक्रादि, सर्व्वतोभद्रमण्डल मन्त्रविषयोर्दोषशान्ति, परिधयवस्त्रप्रमाण, आराधनविधि अर्घ्यपात्रनिरूपण गन्धद्रव्यविधि पूजाविधि, भूतशुद्धि आसनविधि मुद्राप्रमाण, ब्रह्मादिबलि पुरश्चरणविधि, मन्त्रसिद्धिलक्षण, जपविधि, कुण्डविधि होमद्रव्य मालासंस्कार शिवमाहात्म्य अष्टमूर्त्तिप्रमाण, शिवमन्त्र, गौरीमन्त्र गणेशमन्त्र वटुकभैरवमन्त्र महिषमर्द्दिनीमन्त्र, मृत्युञ्जयमन्त्र शान्तिपुष्टि वश्याकर्षणनिग्रहनिधनरूपषट्कर्म्मणा लक्षण, शिवाबलि ।

No 590 संहितावृत्ति. ।

Substance country yellow paper Folia 448 Lines 10 on a page Extent 12 320 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Calcutta, Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, new. Prose Corrupt

Sanhitavritti An astronomico astrological treatise Contents Origin of the planets, measure of the earth, measure of the four Yugas, months seasons and particular conjunctions of planets and stars, muhurtas a measure of time, distinction of solar and ordinary months winter and summer solstices, ascent and descent of planets, motions of planets, differences in the commencement of the day in different parts of India, effects of looking at the rainbow under different circumstances, time meet for making idols characteristics of Mandapas, particular marks on the body indicative of the nature of the life and career of the person, months appropriate for marriages, effect of birth under the influences of the different constellations (nakshatras) effects of the influences of the different planets on ones life The MS being incomplete the name of the author has not been ascertained

Beginning ब्रह्माजशङ्करस्वीन्दुकुजज्ञजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून प्रणम्य ॥
यच्चास्य सविता प्रकारविपुले खन्देहिभिर्ज्योतिष
तस्योच्छित्तिभयात पुन कलियुगे ससृज्य हो भूतल ।

भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिरख्यातेन मर्त्ये यथा-
दित्यं यं प्रवदन्ति सोऽचकुमल्लासको नमो भास्वते ॥ १ ॥

End. चन्द्रस्तृतीये दशमे षष्ठे सप्तमे चाद्ये जन्मनि स्थितः शुभः। इतःपरं खण्डितं।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखित।

विषयः। रव्यादिनवग्रहोत्पत्तिकथनं, पृथिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्युगमानकथनं, मासकथन, ऋतुकथनं, लग्नकथन, मुहूर्त्तकथनं, सौरसावनादिभेदकथनं, दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथन, नर्म्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथन, पौण्ड्रादिजनकथनं, वङ्गादिदेश-कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, मण्डप-लक्षणकथन, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-विहितमासादिकथन, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-फलकथनञ्च।

No. 591. श्यामारहस्यं।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page. Extent, 2835 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

S'yámárahasya. A Tantric compilation, by Púrnánanda, a Paramahaṅsa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted follower of the S'ákta faith. Contents: Praise of Kálikí; her mantras; praise of repeating those mantras; matin duties of S'áktas; the kind of kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers of Tántrics; meditation of Kálikí; her worship; charms bearing her name; sanctification of her mantra; worship of women as the representative of the S'ákti; impropriety of treating with disfavour wine, flesh-meat and other articles used in S'ákta worship; offering of tila; adoration of S'ákti while seated on a corpse; prayers during eclipses; making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of enemies by magical incantations; subjugating them by the same means; causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras and gurus; worship of Tariní, a form of Durgá; charms, bearing the name of Tárá; praise of gurus of good families; proper time for first receiving the mantra of Tárá from a guru; derivation of the mystic mantra of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nílasarasvatí.

Beginning देवी दानवदैत्यदर्पनिवहानुन्मूलयन्ती परां
प्रधानन्तमहेशमौलिमणिभि समेविताङ्घ्रिर्दया ।
नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदामृतस्राबित
पूर्णानन्दमतिस्तनोति विमला श्यामारहस्याभिधा ॥

End लक्षमेकं जपेद्दिवा दशांशमभितोऽनले ।
ध्यानपूजापुरश्चर्या सर्व्वा नीलासमं भवेत ॥

Colophon इति वदानागमतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यविरचित श्यामारहस्ये द्वाविंशतितम परिच्छेद समाप्त ।

विषय । कालिकाया माहात्म्यकथन, तस्या मन्त्रकथन तन्मन्त्रजपप्रशंसन, प्रात कृत्यं, कुशलक्षण, तान्त्रिकी सन्ध्या, कालिकाया ध्यान, तस्या पूजनादिक, तस्या कवच तस्या मन्त्रपुरश्चरण, शक्तिरूपस्त्रीसाधन, मद्यादौ घृणाया दोषकथन नीलसाधन, शवसाधन, मरणपुरश्चरण काम्यकर्म्मार्थे कुण्डविधान, शत्रुमारण, वशीकरण उच्चाटन, वेतालादिसिद्धि कौलाना प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिना गुरुत्यागिनाश्च दोषकथनं, तारिण पूजनादिक ताराकवच, कुलीनगुरुप्रशंसा, तारामन्त्रग्रहणे वारतिथिनक्षत्रादिनिर्णय, नीलसरस्वत्याद्युक्तिमद्वर्णात्मक-मन्त्रोद्धार ।

No 592 अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper Folia, 112 Lines 7 on a page. Extent, 2072 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahádur Appearance, decayed Verse Generally correct

Abhidhanatantra alias *Jatadharakosha* A Sanskrit vocabulary, forming a sort of supplement to the Amarakosha, the arrangement of which it follows By Jatadhara Acharya Wilson classes it with the *Bhuriprayoga* and the *Sabda ratnamála* (Essays III 232) It is useful only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon words

Beginning भागीरथी जलमयी जगतामधीशा मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
दिण्डीयविप्रकुलज स जटाधरोऽसौ आचार्य्य एतदकरादभिधानतन्त्र ॥

End जटाधरकवेरस्मिन नामलिङ्गानुशासने ।
काण्डस्तृतीय पर्य्याप्त सामान्याख्य कविप्रिय ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषय । अत्र अमरसिंहोक्तरीत्या प्रायो विविधपदार्थनामपर्य्यायसङ्ग्रह ।

No. 593. वानर्य्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern Verse. Generally correct.

Vánaryashtaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्य्यं शान्तमारोग्यं दानं मूर्खद्विजातिभिः ।
वैद्यं सुजीर्णवृक्षश्च वानर्य्याष्टक तु वै ॥

End. वृक्ष हीनफलं त्यजन्ति विहगाः शुष्कं रसः सारसाः
पुष्प पर्य्युषितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनान्त मृगाः ।
निर्द्धनं पुरुष त्यजन्ति गणिका भ्रष्टश्रियं मन्त्रिणः
सर्व्वं कार्य्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः । सर्व्वोपदेशयुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayámala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the S'ákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshiping him; hymn to the river Yamuná; details of worshiping Chaitanya.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये भक्तिमाधनतत्परा ।
पप्रच्छ पार्व्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तप्रियो गौरचन्द्रो भक्तवश्यः सदोद्यतः ।
तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्यो जनार्द्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं, यमुनास्तवकथन, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gauránga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गत्वा च ब्रह्मणोऽन्तिकम् ।
पप्रच्छ पद्मयोनिन्तु वेपमानाब्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिह नेत्रमन्यद्विशेषं
सकलनिगमवक्षोशीर्षकैकप्रकाशम् ।
अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः
परमपमपि तद्वद् गौरचन्द्रोऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निसंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।
चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्त्तृकहरिस्तवः, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Udbodha-chandriká. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khaná's astrological maxims occur at the end; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादिग्रहाः सर्व्वे नक्षत्राणि च राशयः ।
दीर्घमायुः प्रकुर्व्वन्तु यस्येयं जन्मपत्रिका ॥
विधात्रा लिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।
ज्योतिर्विद् तां विजानीते होरानिर्णयचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविंशोऽध्यायः ।

विषय । ज्योतिषप्रारम्भप्रसङ्गः, जन्मपत्रिकादिलिखनसङ्केतं, वर्णगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Muktáphala. A synopsis of the Vaishnava doctrines of the Bhágavata Purána. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'a. The author describes himself as the protegé of Hemádri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhágavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhágavata was written by Vopadeva A much stronger proof, however, is afforded by the *Danasāgara* of Ballála Sena, king of Bengal, in which the Bhágavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ádi Purána, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries; Ballála lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपद्यात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया।
सद्भिर्मीनविंशत्या भक्तैर्नवभिराश्रितं॥
विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामणमजीगणत्।
भेदान् व्रतानां दानानां तीर्थानां मोचवर्त्मनां॥
मूर्त्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकारणैः।
विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तमारधीः॥
मुक्ताफलेन मन्येन सद्भागवतसूक्तिना।
सन्निप्त्यात्यमुना मुग्धमार्कण्डेयश्रियाश्रिया॥४॥

End. विद्वद्धनेशशिष्येण भिषक्केशवसूनुना।
हेमाद्रिर्वोपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत्॥
स्वर्गे गीर्वाणनाथ सुरपतिममितः शाब्दिकानां वरेण्यं
पाताले नागराजः फणिपतिमहशो यस्य गायन्ति कीर्त्तिं।
यश्चोक्तः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमदो ग्रन्थरत्नं सुवृत्तं
चक्रे शिष्या धनेश कविकुलतिलकः केशविर्वोपदेव॥

Colophon. इति वोपदेवकृतम् मुक्ताफलं समाप्तम्।

विषय। निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां मत्स्यादिविष्णुवताराणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य विग्रहरूपवर्णनञ्च।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम्।

Substance, country yellow paper. Folia, 13 Lines, 10 on a page. Extent, 195 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only means of adoration of the deity. It is written in the usual Tántric style, and gives in detail the rules to be observed in worshiping with the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाक्षरीं।
यज्ज्ञात्वा सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति मानवः॥

End. यथाक्रमात्कलावाक्यपठितां तत्र कारयेत्।
प्रणवमग्रगात् मनमदरूपाणां प्रार्थं। ममा चरित्रं।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्य, गायत्रीध्यान, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनब्राह्मणनिन्दा, यज्ञोपवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतत्त्वप्रशंसा, तिथीनां ध्यान मन्त्रच, पञ्चयोध्यानं मन्त्रच, गायत्रीकवचञ्च।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 66 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse Incorrect

Áchárinirnaya. A Tantra. Contents: Origin of the Káyasthas, duties of Bráhmans; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a king, on the conduct of Bráhmans; propriety of the Sudras assuming the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga; curse of Bráhmans on Chitráñgada; encomiastic recommendations of the mantra of Vagalá

Beginning. मूलस्तोत्रं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनूत्तमं ।
यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथ।
लभेत् कालीयपुः सुत्वा वगलाय स संशय ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्मते हरपार्वतीसंवादे पञ्चविंशत्तम पटल.।
पञ्चविंशत्पटलमात्र प्राप्तम ।

विषय । कायस्थोत्पत्तिकथन, विप्रकर्त्तव्यनिरूपण, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्योपदेश, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्म्मकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणानामभिशाप, वगलामन्त्रजपमाहात्म्य ।

No. 600. मूर्खहा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page. Extent, 1120 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur Appearance, old. Prose. Generally correct.

Murkhahá A Smárta treatise, comprising dissertations regarding various penances, expiations and religious observances The MS is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. पाप सङ्ख्यानामेव कर्म्मणामारम्भ । तत्रादौ म एव निरूप्यते ।

End इति गोवधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकार । इत पर खण्डित ।

विषय । मुनीना सङ्ग्रह, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनेनानाविधव्रतपूजाश्राद्धादीना प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापन ।

No 601 उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper Folia, 5 Lines, 8 on a page, Extent, 90 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, old. Prose Generally correct

Upamanakhanda The third part of the great work of Gangesa Upadhyáya, on the Nyáya It comprises the portion on comparison Vide ante I p 285

Beginning. अथोपमान निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यञ्च पदार्थान्तर ।

End अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्न केवलमप्रेऽप्यभिजातियोगेनेदं गवयपदवाच्य लेनावगत ।

Colophon इति

विषय । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No 602 न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121 Lines, 7 on a page Extent, 1957 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance, modern Prose Corrupt

Nyáyaratnávali An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy By Krishnakanta Vidyavágis'a This is a very different work from the one of this name by Brahmananda Sarasvatí, noticed by Mr Hall *Contributions*, 109

Beginning नव्यप्राचीनतार्कीनमर्वार्थाधीनधीमता ।
तन्यते हृत्प्रकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End समर्गाभावो द्विविध , अत्यन्ताभावध्वसभेदात् । इत्यभाववाद समाप्त ।

Colophon श्रीकृष्णकान्तविद्यावागीशविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषय । न्यायशास्त्रीयसारसङ्ग्रह ।

No 603 न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 21 Lines, 7 on a page Extent, 420 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakánta Deva Bahádur Appearance, new Prose Generally correct

Nyáyaratnaprakás'iká Annotations on the scholia of Brahmánanda Sarasvati, entitled *Nyáyaratnavali*, on Madhusudana Sarasvati's commentary on S'ankara's essence of the Vedanta, the Das'as'loki By Krishńakánta Nyayaratna. The MS is incomplete

Beginning योगेश क गत चिर दिमस्च शृङ्गे कुटीरे प्रिये
योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तत्रेति सम्भाषणं ।
श्रुत्वा हासममन्वित गिरिसुतागौरीशयोर्मनका
तत्रास्मीति वदन् सलज्जवदनो मा पातु लम्बोदर ॥
न्यायरत्नावलीटोका तनु नत्वा च नीलिका ।
तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिका ॥

End १९ पत्रमात्र प्राप्त । मत खण्डित ।

विषय । न्यायरत्नावलीग्रन्थस्य टीका ।

No 604 शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 25 Lines, 7 on a page Extent, 525 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Rája Radhakanta Deva Bahadur Appearance, new Prose Generally correct

S'abdarúpaprakas'iká Sanskrit declensions Anonymous

Beginning श्रीरामचरणै नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
शब्दानामज्ञमन्तानां रूपाण्यल्पधिया कृते ॥
रामशब्द श्रीरामचन्द्रवाचो पुंसि । राम रामौ रामा ।

End च वा हाहा वेति ।

Colophon शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषय । भाषिताज्ञमन्तपदानां मङ्गल ।

No 605 चन्द्रालोकः।

Substance, country yellow paper Folia, 11 Lines, 4 on a page Extent 168 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Chandraloka An elementary treatise on Rhetoric By Jayadeva A MS in the possession of Babu Piyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself

Beginning परस्परतपस्सम्पन्नफलायितपरस्परौ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुम ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये।

ललितः क्रियते तेषां लक्षलक्षणसङ्ग्रह ॥

End चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्म्मित।

विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रह ॥

Colophon समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कार।

विषय। अलङ्काराणां लक्षण, उदाहरणञ्च।

No 606 शृङ्गारादिरसः।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines 6 on a page Extent, 108 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

Sringaradirasa The eight passions described. Anonymous The MS is incomplete

Beginning शृङ्गारहास्यकरुणरौद्रवीरभयानका।

वीभत्साद्भुतसञ्ज्ञौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसा स्मृता ॥

End न पत्रमात्र शात्र, अथ नास्ति।

विषय। शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च।

No 607 शूद्रधर्म्मतत्त्व।

Substance country yellow paper Folia 97 Lines, 9 on a page Extent, 2619 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Partly verse and partly prose Generally correct

S'údradharma Tattva. A manual of the whole religious and social duties of Súdras. By Kamalákara Bhatta, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्म्मणा ।
रामकृष्णतनूजेन शूद्रधर्म्मो वितन्यते ॥

End. योऽत्र श्रम किल ततः कमलाकरेण प्रीतोऽस्तु नामसु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शूद्रधर्म्मतत्त्वे शूद्रसमस्तकृत्यस्वरूपनिरूपण ।

विषयः । शूद्राणां समस्तधर्म्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु शूद्रैर्विकर्त्तव्यतानिरूपण ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old Verse. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents: Rules regarding mourning; expiations and aliment; rice cooked by S'údras, forbidden as food for Bráhmans; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters; duties before meals; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vais'ákha; rules for the celebration of a ceremony called *Anantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month; praise of particular forms of sacrificial knives; proper mode of sacrificing animals; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals; adoration of Durgá; celebration of the ceremony called *Gaurívrata;* mantra for saluting the wag-tail *(motacilla alba);* mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha; salutary verses called *Mangaláshtaka;* origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. मद्दत्तजापात् देवेशि नाशौच स्तकसूतके ।
जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्य्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः । धर्म्माधर्म्मव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्राद्यादि- भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्मायुग्मभेदेन व्यवस्थाकथनं, पूर्व्वादिदिग्भेदेन स्वर्णादिपात्रभेदेन भोजने दोषादोषकथन, भोजनस्यादौ कर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणं, शवादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुमारिकानिरूपणं, वैशाख मासादौ भद्रकाल्यादिदेवतापूजनफलं, अनन्तव्रत, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तव, तस्या शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खञ्जनप्रणाममन्त्रः, भीष्मतर्पणमन्त्र, मङ्गलाष्टक, मन्दरपर्वतोत्पत्तिकारणं ।

No 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40 Lines, 9 on a page. Extent, 1230 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sri Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Incorrect

Saptas'ati-vyákhyána. A commentary on the Saptas'atí or Chandi section of the Márkandeya Purána. By S'iva Bhatta Kála The most approved commentary on the Chandi is by Nágoji Bhatta, who has appended to his work a dissertation on the rules regarding the reading of the Chandi and the details of the Durgá pujá.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डित)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्व्वेष्टसिद्धि ।

Colophon. इति काशीपनामकश्रीशिवभट्टकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिधायाश्चण्ड्याष्टीका ।

No 610. व्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 14 on a page. Extent, 4435 s'lokas Character, Bengali. Date S K. 1762. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahadur. Appearance, old. Verse. Generally correct

Vrajabhaktivilása. The topography of Vraja, describing its groves, pools, bowers, and all places of note in connection with the career of Krishna in that town; and the religious merit of visiting its sacred spots By Náráyana Bhatta, son of Bháskara.

Beginning. राधया सहितं कृष्णं ललितेयं समिष्टकं ।
रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥
कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्य वनयात्राप्रभप्रदं ।
व्रजभक्तिविलासाख्ये व्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रम प्राभं ग्रन्थः प्रपूर्णो व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंसमहितेोदारसरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गिके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषय। वृन्दावनस्थानां काम्यादिद्वादशवनानां सङ्ख्या माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवनसदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनोत्पत्तिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवचनैर्व्रजधामान्तर्गतस्थानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page. Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Vaidyakula-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of Bengal. By Bharata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for several works of this author and remarks on his life

Beginning मत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं वाणीं गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।
गौराङ्गमल्लिकसुतो भरतो विनीतो वैद्याज्ञया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः। वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur Appearance, new. Verse. Generally correct.

Kuladípiká. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of Bengal. By Rámánanda S'armá. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा मां भारतीं देवीं सदैव कुलदेवतां ।
क्रियते शिवयत्नेन शूद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्र समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

म्रियाणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्म्मणा ॥

End. १९ पत्रमात्र प्राप्त, शेष खण्डित ।

विषय । शूद्राणां कुलकथनं, तेषामुत्पत्तिश्च ।

No 613 मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rajá Radhákánta Deva Bahádur Appearance, old. Verse Generally correct.

Manodúta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kálidása, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Krishna and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. वस्तुत्वमेव हृदयाब्जपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विषयमासितया त्वमेव ।

तत्कातरे मयि विधेहि कृपां यदेतदुक्ता कुरुष्व सुरवैरिपदे रमस्व ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा कृष्णचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page Extent, 149 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahadur Appearance, old Generally correct.

Kautuhala-vidyá On *Indrajála* or magic. By Nityanátha, son of Párbatí. This is a chapter of the author's *Mantrasára*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तम ।

व्याधिदारिद्र्यहरणं जरामरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्व्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्व्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-च्छाग-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकवधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct

Kíchaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahábhárata. By Nítavarmá. During the sojourn of the Pándus in the court of Viráṭa, king of Matsya, Kíchaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadí, the wife of the Pándus, and Bhíma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदो वैरोऽयं दुर्मदो मया ।
इतीव देवमकरोद्भिन्नं यः सवेक्रिया ॥ १ ॥
बिभर्त्ति चारुमन्तर्थं यो भक्तभिरर्चितं ।
तेजश्च मन्मथशरैरिन्द्रियार्थैरचिन्तितं ॥ २ ॥
या त्रिलोकनता मूर्त्तिरुपायेन जुगोप तां ।
योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्तान्दजुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा नयान्वितानां प्रकल्पमहोत्सवभूतवान्वितानां ।
रमणमुद्यादह्नीयमानः प्रकल्पधराधरधारणादह्नीयमानः ॥

Colophon. श्रीनीतवर्म्मविरचिते कीचकवधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषय । अथ यमकेन रचिताधिकारः । द्रौपदीरूपवर्णनं, कीचकदमन, उत्तरगोग्रहयुद्धविवरणञ्च ।

No. 616. संग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdár. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning पृथ्वी कीलालवह्निश्वसनखतनुभिर्मिश्रिता याय विश्वं
विश्वेषा विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान विदन्तु ।
यो धत्ते मूर्त्तिमष्टौ स्वजविदुरादामरे सन्नुताया
तामोडे खेटमिन्द्रौ तनुविद्दितरटे यान्ति दोषाग्नितुल्या ॥
ईषद्दास्य वदति मधुर बान्धवैः भिद्यमाणो
वार वार लुठति धरणौ मध्यता मा तु जानु ।
माता तस्य प्रवदति मुहुः पश्चिपन्नीति वाणी-
मेव गोपीगणपरिवृत बालगोपालमीडे ॥

End चन्द्रप्रभागुटिका । (परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्र', अमृताष्टका, अग्रावलेह', दशमूल, अष्टादशाङ्ग, भैरवेश्वर', उन्मत्ताख्यरस, निदिग्धिकादि, भार्ग्यादि, दिङ्गुलेश्वर, शीतभञ्जिरस, ज्वरमुरारि', मधुकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdar. Appearance, old. Verse Incorrect

Sárachandriká General principles of pathology and therapeutics Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symptomatology; examination of the tongue, examination of the urine; examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of diseases; actual cautery; purgation; enemas; fumigation, &c. Anonymous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्दवृन्दकन्द गुरोः पदं ।
मन्दधीमाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥
धर्म्मार्थकाममोक्षाणामारोग्य मूलमुत्तमं ।
रोगास्तस्यापहन्तारः श्रेयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्रायो विरेचनं ।
नारिकेलोदक जीर्णं विष्टाम्भि ग्राक...... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषय । रोगनिरूपण, ज्ञानयानि, सङ्कीर्णाधिकारः, शारीरिकाधिकार, जिह्वापरीक्षा, मूत्रपरीक्षा, नासिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपण, दाहकर्म, भेदिका वटिका, वस्तिकर्म्मनिरूपण, धूमपाननिरूपण, इत्यादयो निरूपिताः ।

No 618 आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 18 Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Ramakrishna Majumdar Appearance, old Verse Incorrect

Ayurvedágamana History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmá, Daksha, Indra, Átreya, Bháradvaja and Dhanvantari. The MS is incomplete, and the author's name is not ascertainable

Beginning गजमुखममरप्रवर सिद्धिकर विघ्नहर्त्तार ।
गुरुमागमनयनप्रद्‌मिष्टकरीमिष्टदेवता वन्दे ॥
आयुर्वेदागमन क्रमेण येनाभवत भूमौ ।
प्रथम लिखामि तमद्य नानातन्त्राणि सदस्य ॥

End रजोगुणमय स्तक शीतो रुक्षो(?) लघुचल ।
खरो मदुर्योगवाही सयोगा . . ॥ इत्यत खण्डित ।

विषय । आयुर्वेदस्य लक्षण, ब्रह्मप्राडुर्भाव, दक्षप्राडुर्भाव, इन्द्रप्राडुर्भाव, आत्रेय-प्राडुर्भाव, भारद्वाजप्राडुर्भाव, धन्वन्तरिप्राडुर्भाव, दृष्टिप्रकरणादिश्च वर्णित ।

No 619 ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra Siromani Appearance, old. Prose Correct

Rigvedíyábhyudayika s'ráddha A manual of the s'ráddha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes It follows the ordinances of the Rig Veda Anonymous

Beginning तत्र पूर्व्वदिने निरामिष सकृद् भुक्ता स्नात प्रातर्निर्वर्तितनित्यकृत्यो धौते वाससी परिधाय उपवीती प्रक्षालितपाणिपाद प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य गङ्गाजलेन आत्मोपद्रवप्रोक्षण कृत्वा पुण्डरीकाक्ष स्मृत्वेत्यादि ।

End ततश्छिद्रिष्णोरिति विष्णु स्मरेत ।

Colophon इति ऋग्वेदिना नान्दीमुखश्राद्धे समाप्त ।

विषय । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधान ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'iromani. Appearance, old. Verse Correct.

A'tmánátmaviveka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'ankara A'chárya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakás'a Yogindra. *Contributions,* 131.

Beginning. इयं सम्भमनात्मा स्याद् इगेयात्मा विवेकिन ।

आत्मानात्मविवेकोऽय कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ।

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमुक्तसभावब्रह्माहमस्मीति असम्भवभावना-विपरीतभावना राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्त ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्यादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'iromani. Appearance, old Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhádigana.* It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Haláyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति सुरजित्पादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोहान्धकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तान्चित्तविनोदनाय शब्दानहं धातुभिरुद्धरामि ॥

End. परिसमाप्तमवाप्तगुणोदयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सदभिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतभ्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvediya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṅskáras enjoined in the Rig Veda. The work follows the rules of Ás'valáyana. By Kâles'a

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।
निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्वलायनचर्च्चित ॥
कालेशिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शिना ।
ऋग्वेदिना षेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुख भुञ्जीत एतस्यावश्यकम ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीकालेशविरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषय । गर्भाधानादिदशविधसंस्कारीयानुष्ठानविधान ।

No. 623 विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, old Prose. Incorrect

Vidhi-svarúpa-vichára. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions Speech is divided into three classes; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi,* injunctive; 2nd, such as prohibit an action, *nishedha,* prohibition; and 3rd, such as describe an action, *arthaváda,* descriptive. The first class is surveyed from a Nyáya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवादभेदेन वाक्य त्रिविध । तत्र प्रवर्त्तकवाक्यं विधिः । श्रोदनकामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्याना प्रवर्त्तकर्त्तव्यताज्ञानेन प्रवर्त्तकत्वाद् विधित्व ॥

End. सामान्याङ्गतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधात् उत्तैकीभावरूपाङ्गविधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषय । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यतात्पर्य्यार्थविवरणं ।

No. 621. बालबोधकः।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimachandra S'iromaṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bálabodhaka. A compendium of expiations or *práyaschitta.* Expiations for the following offences are particularly noticed: murder of Bráhmans; drinking of spirituous liquors; theft of gold; incest with the wife of a spiritual guide, association with outcasts; venial offences called *anupátaka*, destruction of cows, murder of Kshatriyas, &c.; murder of women; causing of miscarriage or abortion; killing of elephants, horses, &c; killing of cats, &c; killing of birds; killing of vertebrate and invertebrate animals; felling of trees; destruction of gardens, houses, temples, &c.; killing of animals for food; eating of forbidden food; eating of rice cooked by S'udras; eating of rice cooked by Chandálas; eating of improper rice; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used; eating of meat on forbidden days; eating of fish. By Anándachandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्व्वतीनाथ प्रायश्चित्तापमारकं।
आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम्॥
पापक्षयमात्रसाधनं कर्म्म प्रायश्चित्तम्। तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनताप्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृतिसाद्धियत्वं। अथवा निश्चितपापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्त्यविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्त॥

End. क्षत्रियादीनां स्वजातीयाशौचे षड्भिर्न्यूना पादपादहानिः।
परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति।

विषय। प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मवधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्त, सुवर्णस्तेयप्रायश्चित्तं, गुर्व्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितसंसर्गप्रायश्चित्त, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोवधप्रायश्चित्तं, क्षत्रियादिवधप्रायश्चित्त, स्त्रीवधप्रायश्चित्तं, गर्भवधप्रायश्चित्त, गजाश्वादिवधप्रायश्चित्त, मार्जारादिवधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, सास्थ्यनस्थिवधप्रायश्चित्तं, वृक्षच्छेदनप्रायश्चित्त, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्त, हिंसाप्रायश्चित्त, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षणप्रायश्चित्त, अभोज्यान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, वृथामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्याभक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्त, मत्स्यभक्षणप्रायश्चित्तादिकञ्च अभिहितं॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'iromaṇi. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvártha-kaumudi. A commentary on the *Práyas'chitta Viveka* of Súlapáṇi. By Govindánanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।
वन्दे वृन्दारकाद्वन्दशिरोमन्दारवृन्दरम् ॥
येन ज्योतिषपङ्क्तेषु नितरां मार्त्तण्डविद्यायित
श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लीलामवाप्तायित ।
वेदान्तश्रुतिसन्ततिविषयगोत्रे हि (?) माद्यायित
केषां नो परिशीलितो गणपतिर्भट्टः सतामग्रिमः ॥
गोविन्दानन्दकृतिना तदनूजेन तन्यते ।
प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साचित्वे हि द्विवचनवङ्कवचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थव्याख्यान ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromaṇi. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-másika-s'ráddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'ráddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Váchaspati Mis'ra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रमतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्योत्सर्गं कृत्वा एष गन्ध ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेणाग्रभाग दत्वा ॐशङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्य. पितृभ्यश्च इति त्रिः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीर्घं निर्माण्याच्छिद्रावधारणं कुर्यात ॥ (परिसमाप्तिसूचकं वाक्य नास्ति) ।

विषयः । श्राद्धीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, rotten. Prose Incorrect

Sapinda-prayoga Directions for performing the first anniversary s'ráddha, according to the rules of Váchaspatí Mis'ra Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । स्टदं प्रविश्योपविश्याचम्य प्राङ्मुखः ॐसिद्धमिति पाचिकां स्पृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथोक्तलक्षणं स्मृत्वा कुशत्रय-तिलजलान्यादाय अद्यामुकगोत्रस्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनश्राद्धप्रयोग समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनसम्बन्धानुष्ठानकथन ।

No. 628. कुक्कुटीव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page Extent, 64 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S iromani. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuti-vrata-kathá. A story in praise of a fast called *Kukkutivrata*, or fowl fast. Chandramukhí, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Krishna is described as having taken his birth in the womb of Devakí to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitásaptamí is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhádra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटीव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेन तपसाथवा ।
उत्पन्नः श्रीजगन्नाथस्तन्मे ब्रूहि जनार्द्दन ॥
श्रीकृष्ण उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्म्मथुरामागतः पुरा ।
मोर्ऽर्चितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुक्कुटीव्रतचर्यं * * * * * देव चराचरगुरु हृदये निधाय ।
भक्त्या करोति कलुषौघनिघातदक्षं सायाप्नुयात् सकलसन्ततिभोगवृद्धिं ॥

Colophon इति कुक्कुटीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषय । श्रीकृष्णजन्मन पूर्व्वविवरण । वसुतस्तु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भे श्रीकृष्णो जात इति वर्णितं । नष्टपतिप्रियया चन्द्रमुख्या प्रकाशितमिदं व्रत वरमिति ।

No 629 ब्रह्मयज्ञ ।

Substance country yellow paper Folia 4 Lines, 5—6 on a page Extent, 78 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S iromani Appearance, new Prose Generally correct

Brahma yaj a Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Brahmanas Anonymous

Beginning स तु मध्याह्नसन्ध्यानन्तरं तर्प्पणात् प्राक् कार्य्यः । यथा, प्रागग्रकुशेषु प्राङ्मुख सापकुशपवित्रक गृहीत्वा ॐपवित्रेस्थो वैष्णव्यौ इत्यनेन प्रादेशप्रमाण छित्वा ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्थ इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End कृष्णचतुर्द्दश्यां नद्या यमुनायाश्च कार्यम् । ततो धौते वाससी परिधाय स्वद्रिय कृत्य अङ्गे च प्रक्षाल्य यथासर्व्वं । इत खण्डितम् ।

विषय । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्त्तव्यकर्म्मविशेष ।

No 630 वृषोत्सर्गप्रयोग ।

Substance country yellow paper Folia 15 Lines 6 on a page Extent 337 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit Krishnanagar Pandit Ni machandra S iromani Appearance old Prose Incorrect

Vrisl otsarga pı a joga Directions for performing the ceremony called *Vrisl otsarga*, or consecrating a bull and four young heifers and letting them loose The work follows the rules of Váchaspati Mis ra

Beginning अथ यजुर्व्वेदिना वृषोत्सर्गप्रयोग । तत्रादौ सङ्कल्प कुर्य्यात

End ततो रुद्राय बहुसर्पिष्कं पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतवृषोत्सर्गप्रयोग ।

विषय । वृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No 631 यजुर्वेदिसांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोग. ।

Substance, country yellow paper Folia, 6 Lines, 3—5 on a page Extent, 83 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, old Prose Incorrect

Yajurvedi-saṁvatsarikaikoddishṭa s'ráddha-prayoga Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda

Beginning अथ यजुषा सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोग । तत पाक कृत्वे गृहं प्रविश्य हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीप प्रज्वाल्य पूर्वाभिमुख भोज्यमुत्सृज्य दक्षिण दद्यात ।

End ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविशेत ।

Colophon. इति यजुर्व्विदा सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धपद्धति समाप्ता ।

विषय । सांवत्सरिकश्राद्धानुष्ठानमन्त्रादिकथनम ।

No 632 प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, 3—7 on a page Extent, 130 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, decayed Prose Incorrect

Pratishṭha-prayoga General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda

Beginning अथ यजुर्वेदिना साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोग । तत्र कथन्त व्रत समाप्य तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं स्वस्ति ऋद्धिञ्च वाचयित्वा चो स्वस्ति न इत्यादि ।

End तत एतत्कर्म्मणा भगवान विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत ।

Colophon इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषय । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधान ।

No 633 द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 98 Lines, 6 on a page Extent, 1692 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, decayed Verse Incorrect

Dvija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Halâyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीमत्सत्योपाख्योऽसुरदारणः ।
सर्व्वगः सर्व्वभूतेशः सर्व्वात्मा सर्व्वभावनः ॥
सन्ध्यावरोधकमतुष्टविकाशकारि निस्सारकं किमपि भूषितकर्णदेशं ।
एतद्विरोविलसकारि हलायुधेन नेत्रद्वयं विसृष्टं नयनं द्विजानां ॥
अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अयने द्वे विषुवे द्वे चतस्रः षडशीतयः ।
चतस्रो विष्णुपद्यश्च सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥
मृगकर्कटसङ्क्रान्ती द्वे तूदगदक्षिणायने ।
तुलामेषे विषुवती गोलमध्ये ततोऽपराः ॥

End. मया उपवासनिषेधे तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudí. Various kinds of topics reduced to Mimánsá syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rámakṛishna.

Beginning. नन्दसूनुं नमस्कृत्य सर्व्वलोकेश्वरेश्वरं ।
निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विस्तृतम् ॥
अधिकृत्य क्रियतेऽर्थाद्विचारो यस्मिन्तदधिकरणं मीमांसासिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।
विषयो विषयश्चैव पूर्व्वपक्षस्तथोत्तरं ।
निर्णयश्चेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अथसर्व्वः, काले कुर्य्यात् शुचिः कुर्य्याम् ।

Colophon. इति कृत्यार्थोपम...... । इतः खण्डितम् ।

विषय । १, पदिषदधिकरणं । २, रात्रिसत्राधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरण । ४, सर्व्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, मर्व्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविरभयत्वाधिकरण । ८, यद्येकत्वाधिकरण । ९, तद्द्यशास्त्राधिकरण । १०, निषत्स्थपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरण । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्गन्यायः । १४, चाङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकत्वन्यायः । १५, योगसिद्ध्यधिकरणं । १६, कर्म्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाहरणीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्निष्टोमाधिकरणं । २४, छ्यनन्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरण । २७, विरोधाधिकरण । २८, प्रतिनिध्यधिकरण । २९, फलभूमा । ३०, यथानुपूर्व्याधिकरण । ३१, देवतामादित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधिकरण । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बिताधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्षन्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, सयोगपृथक्त्वन्याय । ३८, वक्तिवचनीयन्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूपन्याय इत्यादयो निरूपिता ॥

No. 635. कर्म्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas Character, Bengali. Date SK. 1687? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins committed in a former one, and the expiations meet for their removal The causes and cures of the following evils are especially mentioned, *viz.*.—Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separation from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness; slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes; widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils; diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of wealth; fears; dispepsia; indigestion; diarrhœa, dysentry; jaundice; cough; asthma; pthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles; fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bhrigu Sañhitá* section of the *Vrihaddharma Purána.*

Beginning. अथ कर्म्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।
कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।
तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं मान्यस्त्वया श्रुते ॥
भृगुरुवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्यदुत्पन्नं प्रशाम्यति ।
अगदेन सुवैद्येन कर्म्मजं नोपशाम्यति ॥
तस्मात् कर्म्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।
स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी स कञ्चुकोज्झितः ॥

End. इति पतिव्रतामाहात्म्यं ।

Colophon. इति बृहद्विष्णुपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्म्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्ढत्वोपशमनं, स्तनरजत्वं, दारिद्र्योपशमनं, वियोगोपशमन, नेत्रपीडा, कुष्ठत्वं, खञ्जत्वं, छिन्ननासिकत्वं, हस्तपादच्छेदः, चक्षूरोगः, गरुडदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैधव्यशमनं, उमामहेश्वरदान, वन्ध्यात्वं, गर्भस्रावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, मृतभार्य्यत्वं, अमृतपञ्चपुत्रत्वं, घृतधेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, पापसमुद्भव, आत्यन्तरोगशमनं, मूकत्व, गण्डदोषशमन, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्याधनक्षय, माहेश्वरकवचं, ज्वरोपशमन, दाहज्वरविनाशाय शय्यादिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीसारः, ग्रहणीरोगः, पाण्डुरोग, कामलारोगः, कासरोगः, विपुलच्छत्रदानं, धान्यकूटदानं, श्वासकासः, यक्ष्मारोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणाधिपदानमाहात्म्यं, शूलरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, मूत्राघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारीपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattácharjyá. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumárípújá. A Tántric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning अथ कुमारीपूजा। एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती।
त्रिवर्षा च त्रिधामूर्त्ति चतुर्वर्षा च कालिका॥
शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत्।
सप्तभिर्मालिनी साचात् अष्टवर्षा च कुब्जिका॥
नवभि कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता।
त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठनायिका॥
चेत्रज्ञा पञ्चदशभि षोडशे चाम्बिका भवेत्॥ अथ पूजाक्रम।

End हस्ते वलय धारयेत्। परिसमाप्तिवाक्य नास्ति।

विषय। कुमार्य्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथन, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च।

No 637 दत्तकनिर्णयः।

Substance, country yellow paper Folia, 2 Lines, 3—5 on a page Extent, 40 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra Siromani Appearance, old Verse and prose Generally correct

Dattaka nirnaya An exposition of the law of adoption By Sulapáni This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smritiviveka* Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra S'iromani's *Dattaka siromani*

Beginning अथ दत्तकविवेक। याज्ञवल्क्य।
ददात माता पिता वाय सपुत्रा दत्तको भवेत्। इति।

End अथ देया तु कन्या स्यात्द्वर्षस्य युधिष्ठिर।

Colophon इति श्रीशूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णय समाप्त॥

विषय। दत्तकपुत्रकरणविचार।

No 638 चिकित्सासङ्ग्रहः।

Substance, country yellow paper Folia, 71 Lines, 6—7 on a page Extent, 1810 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Ramakrishna Majumdar Appearance, old Verse Incorrect

Chikitsá-sañgraha alias *Gúdhavákyabodhaka.* A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapáni Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणत्रयविभेदेन मूर्त्तित्रयमुपेयुषे । त्रयीशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥
नानायुर्वेदविख्यातसद्वैद्यचक्रपाणिना ।
क्रियते सङ्ग्रहो गूढवाक्यबोधकरोत्तरः ॥
रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।
ततः कर्म्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्व्वं समाचरेत् ॥

End. चतु· स्नेहे * * भावान । इतः खण्डितम् ।

विषयः । षडङ्गपानीयं, सर्व्वज्वरः, पैत्तिकज्वरः, चातुर्भद्रिकावलेहिका, नवाङ्गं, वात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kávya-chandriká alias *Gunálañkára-dosha.* An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyáyavágís'a, son of Vidyánidhi.

Beginning. सगुणा सालङ्कारा रसभावा दोषपरीहारा ।
जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥
विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।
गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्कारमहाम्भोधिं समुद्रं रससागरं ।
बालकस्य प्रबोधाय रचित कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper Folia, 13. Lines, 5 on a page Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis achandra Ráya Appearance, old. Verse. In correct.

Toshaní A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu, Maha-setu* and *Nirvána-setu.* Anonymous

Beginning अथातो मया कुल्लुकासेतुश्चैमहासेतुनिर्व्वाणयुक्त सुगुप्तः ।
अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणी वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥
कुल्लुकां मूर्ध्नि सञ्जप्य हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।
महासेतु विशुद्धौ तु मणिपूरे समुद्धरेत् ॥

End. कण्ठे दीपशिखाकार घण्टां वैदूर्य्यसन्निभं ।
नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभ सप्तमे रत्नवद्युतिः ॥ परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुल्लुका-सेतु-महासेतु-निर्व्वाणादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanná Bhattácharjyá. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. ज्याकृष्टिवद्धखटकामुखपाणिपृष्ठ-प्रेङ्खन्नखांशुचयसम्वलितोऽम्बिकायाः ।
त्वां पातु मञ्जरितपल्लवकर्णपूर-लोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रमभृत् कटाक्षः ॥ १ ॥

End. शृङ्गारभारपरम रसद कवीनां काव्यं मनोजसनवद्यमिति प्रसादम् ।
चक्रेऽमरुः कविगुरुः सुविचार्य्य सन्तः सन्तोषसन्ततिसुधाप्रकरं पिवन्तु ॥ १०१ ॥
इत्यमरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः । रसभावादिप्रोद्बोधकाश्लेषरहस्यार्थप्रतिपादन ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow papar. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattácharya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahátantraràja. The essence of the Vedánta doctrine of salvation discussed from a Tántric stand-point.

Beginning कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरु ।
इत्युक्त्वैवमुमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥
कुत स्थिभेवेद् देव । कुतः स्थिर्विनश्यति ।
ब्रह्मज्ञान कथ देव स्थिसंसारवर्ज्जितं ॥

End पुण्याख्यानमिद देवि विचार्य्य ब्रह्मविद्भवेत् ।
निन्दया यान्ति नरकं नात्र चाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्व्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चम पटलः । समाप्तश्चाय ॥

विषयः । तान्त्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 418 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Taráprasanna Bhattácharya. Appearance, old. Verse. Incorrect

Tantrokta-chikitsá. A Tántric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs; treatment of fevers; do. of diabetes; do of pthisis; do. of dysentery; do of diseases of the mouth; do of diseases of the nostrils; do. of dryness of the mouth; do of diseases of the teeth; do of colic; do of boils; sleep; generative organs; conception, and diseases incident to that condition; conjugal love; sweetness of breath; charms for subjugating mankind; aphrodisiacs; means for promoting corpulency; antidotes to snake poison; cure for barrenness, &c.

Beginning. देव्युवाच । श्रातं भवत्प्रमादेन यथा काल ग्र दर्शनं ।
मन्त्रस्य शारसभूतमिदानीमौषधं वद ॥
येन सिध्यन्ति देहानि सर्व्वकामप्रदानि च ।
जरारोगहरं कस्य तद्वद त्रिपुरान्तक ॥

L

सन्त्यौषधान्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च।
पूर्व्वं तु यत त्वया प्रोक्तं प्रत्यच कथयस्व मे॥

End. ॐ ह्रीं रच चामुण्डे कुरु२ अमुकी। इतः खण्डिता।

विषयः। श्रौषधौषधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, बहुमूत्रचिकित्सा, कासचिकित्सा, रक्तातीसारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशुष्कताचिकित्सा, दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, व्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा, मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादन, गर्भचिकित्सा, दम्पतीप्रणय, मुखवास, जगद्वशीकरणं, वीर्य्यकरण, स्थूलीकरणं, सर्पविषहरण, स्त्रीवन्ध्यात्वहरणप्रभृतय।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः।

Substance, country yellow paper Folia, 72. Lines, 5—6 on a page Extent, 888 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattáchárya. Appearance, new Prose Incorrect.

Viváhádipaddhati. A manual of domestic rites. By Rámadatta Contents: *S'ráddha* before an auspucious occasion, such as marriage &c; marriage; first religious rites on the third month after conception; second religious rites on the fourth month after conception; a purificatory rite observed on the seventh month of pregnancy; do. on the 8th month, rites after birth; naming; rite of bringing a child out of the house on the 4th month after birth to see the sun; first feeding with rice; tonsure; puncture of the lobes of the ear; putting on the sacrificial thread; commencement of education; return home from the tutor after the completion of religious education

Beginning. अथ यजुषामाभ्युदयिकश्राद्धं। तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः सुप्रचालितपाणिपादः कृताचमनो गोमयोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दीपं प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा विष्णुं सम्पूज्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते गन्धपुष्पे ओं आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन सम्पूज्य सङ्कल्पं कुर्य्यात्।

End. गुरवे इदं तन्मूल्योपकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात्।

Colophon. इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता।

विषय। १, आभ्युदयिकश्राद्ध। २. विवाहः। ३, चतुर्थीकर्म्म। ४, पुंसवनं। ५, सीमन्तकर्म्म। ६, नम्न.करण। ७, जातकर्म्म। ८, नामकरण। ९, निष्क्रामण। १०, अन्नप्राशनं। ११, चूडाकरण। १२, कर्णवेधः। १३, उपनयनं। १४, विद्यारम्भ। १५, समावर्त्तन।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattácharya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devímáhátmya Tíká. A commentary on the Chandí section of the Márkandeya Purána. By Gadádhara Tarkácharya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम्। चण्डी चिगन्तिरूपा इत्यादिषु व्यक्ता पूजापद्धतौ च चोषि ध्यानानि सात्विकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति । चण्ड्याः शतार्द्धपाठेनेत्यादि यच्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं। रुद्रचण्डी चाभि नवाप्यस्या नाम ।

End. सम्बन्नराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्य्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीस्तोत्रतात्पर्य्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattácharya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakrityádinirnaya. Funeral rites, mourning and s'ráddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारागि-सारकेतवे धर्म्मसेतवे ।
प्रणम्य विष्णवे वक्ष्ये प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥
तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशौचधर्म्मा जाते शौचं मृते तथा ।
अशौचधद्वरयेव गर्भस्रावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्म्मसु ।
एतयोरद । इत्यतः पण्डितः ।

विषयः । मरणोमरकार्य्योदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paudit Táráprasanna Bhattácharya Appearance, old. Prose Incorrect.

Smriti-sára. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armá.

Beginning. जगतीहेतु नत्वा श्रीकेशवशर्म्मणा लिखितश्चैतत् ।
स्मृतिसार मणिहारं कुरु तारं स्मृतिसारं पार यत् ॥
दृदयाज्ञवल्क्यः । कर्म्मणो यस्य यः कालस्तत्कालव्यापिनी तिथिः ।
तया कर्म्माणि कुर्व्वीत ह्रासवृद्धी न कारणं ॥
ह्रासवृद्धी शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थं । तत्कालः श्रुतिः ।

End. विष्णु । अशीतिर्यस्य वर्षाणि बालो वाप्यूनषोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्त्तव्यदेवकृत्यादिनिरूपणञ्च ।

No 648. स्मार्त्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bháttácharya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smártavyavasthárnava. A Smriti treatise. By (?) Sárvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखाज्जाता विप्रा * * * ।
बाहोश्च क्षत्रिया जाता ऊर्व्वोर्वैश्या बभूविरे ॥
पादाच्छूद्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।
सत्यत्रेताद्वापरेषु वर्णाश्चत्वार एव च ॥

End. इति प्रसङ्गं उचितमा कन्या विवाहकार्य्ये लिखितात्र सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्त्तव्यवस्थार्णव उत्तराङ्गः श्रीसार्व्वभौमेन कृते समाप्तः ।

विषय । वर्णपरिचय, वर्णसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्धनिर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पितृबन्धुसन्निपातः, मातृबन्धुसन्निपातः, गोत्रविचारप्रभृतय ।

No. 649. उद्वाहव्यवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page. Extent, 351 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táriprasanna Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Corrupt.

Udváhavyavasthá. A dissertation on the laws relating to marriage. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथोद्वाहलक्षणं । भार्य्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । तच्च ग्रहणं उत्सर्गानन्तरं यस्य ममेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययो सत्वात् वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्य्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुनाऽन्योन्याश्रयः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. धर्म्मपरित्यागपूर्व्वकं पश्चम निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतद्भेदादिविचारः ।

No 650. धर्म्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táriprasanna Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dharmadípiká. Reconciliations of discordant opinions on points of law. By Chandras'ekhara Váchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं मानसमानसेवितं ।
तत्प्रभा वर्द्धितात्माभिः क्रियते धर्म्मदीपिका ॥
विद्याभूषणविख्यात षड्दर्शनमते सुधी ।
तत्सुतश्चाहमो धीमांश्चैतन्योयो च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पति चितो ।
स्मृतीनाञ्च प्रकाशार्थं तनोतीमां प्रदीपिकां ॥
तत्र मीमांसातर्क एव वद , तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशक ।

End एषामकन प्रसक्ता पूर्वा द्रष्टव्य , यतोऽ । इत्यत खण्डिता ।

विषय । विविधव्यवस्थानिर्णयन नानावचनमीमांसासङ्ग्रह ।

No 651 सारसङ्ग्रहः ।

Substance country yellow paper Folia, 149. Lines, 6—7 on a page Extent, 4581 s lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Babu Vamacharana Datta Appearance, old Prose In correct

Sáı asañgraha Practice of medicine and therapeutics The MS is imperfect

Beginning ससारसिन्धुतरणव्रवमद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लमरसोरुहमद्‌द्विरेफ ।
कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पताञ्च वन्दे सदा त्रिपुरमेकगति महेशम ॥
आलोक्य बहुतन्त्राणि सार समाहृत्यान्यत ।
लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रह ॥
प्रायश्चित्त चिकित्साञ्च ज्योतिष धर्मनिर्णयं ।
विना शास्त्रेण यो ब्रूयात तमाहुर्ब्रह्मघातक ॥
कुचल कर्कशोऽत्युष्ट कुग्रामी स्वयमागत ।
पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते धन्वन्तरिसमा यदि ॥

End दुर्व्वानिशायुता लेप कण्डुपामाविनाशन ।
कृमिदद्रुहरश्चैव (इत्यत खण्डित)

विषय । ज्वरादिनानाविधरोगाना तद्दुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापन ।

No 652 ब्राह्मणसर्व्वस्वं ।

Substance, country yellow paper Folia, 124 Lines 6—7 on a page Extent, 5750 s'lol as Character, Bengali Date ? Place of deposit Krishnanagar, Pandit Nimchandra S iromani Appearance, new Prose and verse. Incorrect

Bráhmana-sarvasva. On the duties of Bráhmanas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmana Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimánsá-sarvasva*, or a summary of the Mimánsá philosophy; the *Vaishnava-sarvasva*, or the duties of Vaishnavas; the *Siva-sarvasva*, or the whole circle of duties of S'aivas; the *Pandita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyáya-sarvasva*, or a summary of Nyáya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abidhána ratnamálá*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavirahasya*, (No. 639); and the *Mrita-sanjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmana Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Grihya Sútras of Kátyáyana, Baudháyana, A'svaláyana, Gobhila and Páraskara, as also from Manu, and most of the leading Puránas.

Beginning. दीपवत् द्योतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।
सवितुस्तद् वरं भर्गमपवर्गकरं नुमः ॥
ध्यात्वै चतुराश्रमपूतो गुणचतुष्टयी ।
मुनिमार्गे समासेन पद्मोदरवासिनो ॥
विद्वाभरणं काव्यपदेनुसचोमयः ।
विवर्गप्रविभरविमारभिः चेपमेऽनु मः ॥
विश्लोकपूज्यो रमति विमन्यायां विरोचनः ।
विवेदोफलनिर्माणो गायभी मामुपाश्रदे ॥

End. ब्राह्मणो वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, चक्षिद्वायधारणच गमपरिमिताध्ययनं कुर्यात् । इत्यावसथिकमहाधर्माध्यक्षहलायुधकृतौ ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तक समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावसथिकमहाधर्माधिकृतश्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे चतुराधानादि कर्माधिष्ठानं कर्म समाप्तं ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदाध्ययनसमाप्तिः । ३, सन्ध्यादिस्नानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्रातःस्निकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्रः । ७, स्नानमन्त्रः । ८, ॐकार-व्याख्या । ९, प्राणायामः । १०, गायत्रीव्याख्या । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पुरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणाय,मसमाप्तिः ।

१५, प्रणवादिजपफल । १६, गायत्रीमाहात्म्य । १७, प्राणायामान्तराचमर्ने मन्मन्त्रादिश्च । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थं । १९, सूर्योपस्थानमन्त्रार्थं । २०, गायत्रीजपानुष्ठान । २१ गायत्रीमाहात्म्य । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्रीस्वरूप । २४, गायत्रीजपफल । २५, अत्तमाला । २६ दृषभमन्त्रव्याख्या । २७ जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविध । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्रा । ३०, तत्र विष्णुमन्त्राद्य । ३१, सूर्यार्घ्यदान । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थं । ३३ पुरुषसूक्तव्याख्या । ३४, महस्रशीर्षव्याख्या । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थं । ३६, चण्डीपूजामन्त्रा । ३७, निरग्निवैश्वदेव । ३८, श्राद्धाध्याय । ३९, श्राद्धाध्यायव्याख्या । ४०, अतिथिपूजामन्त्रा । ४१, श्राद्धमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वणश्राद्धमन्त्रा । ४३, वृद्धिश्राद्धमन्त्रा । ४४ भोजनविधि । ४५, पुंसवन । ४६ सीमन्तोन्नयन । ४७, जातकमन्त्रा । ४८, बालग्रहशान्ति । ४९, नामकरणमन्त्रा । ५०, निष्क्रामणमन्त्रा । ५१, अन्नप्राशनविधि । ५२, चूडाकरण । ५३, उपनयनमन्त्रा । ५४, समावर्त्तनमन्त्रार्थं । ५५, विवाहमन्त्रार्थं । ५६, दशकर्ममन्त्रार्थं । ५७, आवसथ्याधानमन्त्रा, अग्न्याधानमन्त्रार्थ । ५८, अरणि दिङ्निर्माण । ५९, कुण्डनिर्माण, दक्षिणाग्निश्च । ६०, पितृयज्ञ वृद्धिश्राद्धञ्च । ६१, कुण्डसंस्कारादि । ६२, समिकाधान । ६३, वैश्वदेवविधि । ६४, सायंप्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६ पाकयज्ञादि । ६७, पुनराधाननिमित्तानि । ६८ अशौच । ६९, अशौचे निषेधविधी । ७०, अस्थिसञ्चयन । ७१ अन्त्येष्टिकर्मनिवन्ध । ७२, आवसथ्याद्यन्त्येष्टिकर्मणा मन्त्रा । ७३, नवान्नप्राशनमन्त्रा । ७४, स्टत्तोपस्थान । ७५, आवसथ्याधानपद्धतिश्च ।

No 653 गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper Folium, 1 Lines, 9 on the first page and 5 on the second Extent, 25 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimchandra Siromani Appearance, old Verse Incorrect

Gangashtaka Eight stanzas in praise of the river Ganges By Kalidasa. Two other hymns of this class have already been noticed Ante, Nos 455 and 458

Beginning कल्पत्रीणि करोटय कति कति द्वीपिद्विपाना त्वच
काकोला कति पन्नगा कति सुधास्य (?) खण्डा कति ।
मातस्त्वच कति विलोकजनि त्वद्वारिपूरोदरे
मय्याज्ञमुकदम्बक समुदपत्येकैकमादाय यत् ॥

End. .स्रेयस्नेश्कुले गले हतविले कामाकुने व्याकुले
कण्ठे घर्घरघोरिघोषमिलिते कार्ये च भक्तीलिते ।
यां ध्यायन्नपि भारमद्भुतश प्राप्नोति मुक्तेः भरः
सा मे चेतसि जाह्नवी निवसतां संसारसन्तापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sútra. The rituals of the Sáma Veda in eleven chapters, (Adhyáyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Másaka Sútra noticed under No. 113. Contents: 1. Práyani and other ishtis; 2. Abhijit, Svarasáma and *Mahávrata ceremonies*; 3. *Vis'vajit, Vrátyastoma, &c.*; 4. *Vais'vadevika*, Váruna, Praghára, Sákamedha, Sunásirá, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirátra, As'vamedha-trirátra, Chhandoga-pavamána-trirátra, &c.; 7. Chaturviráha, Jámadagnyáha, Jáhnaváha, Vás'ishtáha, Panchasáradíya, Saptarátra, &c.; 8. Kakuvadas'arátráha, Vis'vajitatirátra-navamáha, Kusuruvindapancharátra, Chhandoga-das'arátra, &c ; 9. Trayodas'a rátra and other vidhritis; 10. Madhye-prishthyáha, Chhandoga das'áha, &c.; 11. Purastát-prishtya, *Chhandoga-prathamáha, &c.*

Beginning. क्रुप्तो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमोऽग्निरात्रोऽषोडशिकः पवस्व वाचो अग्रियः पवस्वेन्दो वृषासुत उपास्मै गायता नर इत्यादि ।

End. क्रुप्तं विश्वसृजामयनं ज्योतिष्टोमेन वा क्रुप्तेन ज्योतिष्टोमेन वा यथास्तोमक्रुप्तेन यथास्तोमक्रुप्तेन ॥ १० ॥
इति विषुवानवैते एव पूर्वे अहनी आहवे ताभ्यामाहवाभ्यामुत्तरान् पञ्चमासान् ऽशेयासेकाम्नविऽशी प्रथमस्त्रिभिर्वत्सरं प्रजापतेः सहस्रसंवत्सर विश्वसृजामयनमिति समाप्ति ।

Colophon. इति कल्पसूत्रे एकादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायणभिप्लवाह-पृष्ठ्यषडहकथनं । २, अभिजित्स्वरसाम-महाव्रतोक्तिः । ३, विश्वजिद्-व्रात्यस्तोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकाह-वारुणप्रघासिकाह-साकमेध-शुनासीर्य्योपहव्याभिषेचनीय-दशपेयादिकथनं । ५, पुनःस्तोम-सर्वस्तोमोपचितीन्द्रस्तोमादिकथनं । ६, गर्गत्रिरात्राद्यश्वमेधत्रिरात्र-वैदत्रिरात्र-छन्दोमपवमानत्रिरात्रादिकथन । ७, चतुर्वीराह-जामदग्न्याह-वासिष्ठाहादिपञ्चशारदीयव्रत-सप्तरात्रादिकथनं । ८, ककुब्दशरात्र-विश्वजिदतिरात्र-नवमाहकुसुरुविन्द-पञ्चरात्र-छन्दोमदशरात्रादिकथन । ९, त्रयोदशरात्र-विशालाह्वादि-विधृत्यादिकथनं । १०, मध्ये पृष्ठ्याह-छन्दोमदशाहादिकथन । ११, पुरस्तात्पृष्ठ्य-छन्दोमप्रथमाहादि-सारस्वतत्रयादिनिर्देशश्च ।

No. 655. शुल्वसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page Extent, 329 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct

S'ulva Sútra, Bodháyaníya. Bodháyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Paṭalas) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयास्तेषां भूमेः परिमाणविहारान् व्याख्यास्यामः । अथाङ्गुलिप्रमाणं चतुर्दशाणवश्चतुस्त्रिंशत्तिला इत्यपरं दशाङ्गुलमित्यादि ।

End. द्वादशेनेष्टकाः कारयेत्तासामर्धाः पाद्यायाश्वमेधिकस्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारत्निप्रादेशानां शतं वा त्रिगुणस्तिस्ताबोऽग्निर्भवत्येकविंशोऽग्निर्भवतीति तदुभयं ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टम पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ पटलेऽग्निविहारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेद्यां इष्टकाभिचयन, होत्रादि-स्थानविभागादिकथनं च । ३, इष्टकाभिः श्येनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ४, वक्रपुच्छश्येनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थशेषः पञ्चमादिर्न प्राप्तः) । रथेषायुगाक्षस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्राकाराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरस्राद्याकृत्यग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारः । ८, श्मशानचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, 10½ × 4⅓ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page Extent, 1533 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sútra-dípiká. A gloss on the last by Dvárkánátha, son of Tíká Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रयाख्या प्रेक्ष्य यत्नतः ।
टीका भट्टात्मजेनेव क्रियते शुल्वदीपिका ॥
अथेमेऽग्निचयाः । अथ शब्दानन्तरमग्निचयप्रदर्श वेद्या अप्युपलक्षणार्थम् । इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाप्तिज्ञापनार्था ।

Colophon. टीकाभट्टात्मजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरण ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, 10½ × 4⅓ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sútra-bháshya. A commentary on A'pastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardí S'vámí. The work comprises six paṭalas.

Beginning उक्ता यज्ञास्तेषामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविमारान् यज्ञुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विद्धियज्ञेऽग्निप्रणय इति विहाराः प्राग्वंशदेशो गार्हपत्याद्यर्थेत्यादि ।

End. नारत्निप्रदेशाना, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्ताचिहावति विभावमोः (?) ।
एकविंशे ततो न्यून तिलानाश्चैव सप्ततिः ॥
द्विरग्निर्मेहस्तार्थो । षष्ठः पटलः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुल्बभाष्य कपर्दिस्वामिकृतं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बीयशुल्बसूत्रार्थव्याख्यान ।

No 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1721. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose Generally correct

Gríhya Sútra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kátyáyana Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2 Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3 Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'ráddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5,6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिसमावर्त्स्यमाने यत्रान्त्यां समिधमभ्यादध्यात्तमग्निमिन्धीत वैदाह्य वादायेत्यादि ।

End सर्वस्मात् स्वस्ति देवस्पथिस्य ब्रह्म मत्यश्च पातु मामिति ब्रह्म मत्यश्च पातु मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषय । अत्र षडध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सीमन्तोन्नयन-जातकर्मान्नप्राशन-चूडादि कर्त्तव्यचरुपाकयज्ञकर्मकथन । २, उपनयनोपनीतकर्त्तव्यकथन । ३, गुरुकुलात्समावर्त्तन कर्त्तव्यकर्मकथन । ४, मासिकश्राद्धसपिण्डीकरणतर्पणकृषिकर्मादिकथन । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारामाद्युत्सर्गशान्त्यादिकर्मकथन । (२४ पत्रं नास्ति)

No 659 श्रौतसूत्रं, बोधायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches Folia, 79 Lines, 11 on a page Extent, 1896 s'lokas Character, Nagara Date, S 1646 Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Incorrect

Srauta Sutra This is an incomplete MS of the aphorisms of Bodhayana on the rites of the Yajur Veda It includes the Agnishtoma, Pravargya and the Mahavira rites

Beginning अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च वासश्च मेखला चेत्यादि ।

End आश्चन्ते तिष्ठन्नग्निमभिमन्त्रयत्यग्निरस्मि वैश्वानरोऽभीत्येतेनानुवाकेनावाध्वर्यवेऽग्नि-दक्षिणा ददाति शत८ सहस्र * * * * क वा ॥ १० ॥ (समाप्तिवाक्य नास्ति)

विषय । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यमहावीरादिकर्मकथन ।

No 660 पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches Folia, 7 Lines, 9—10 on a page Extent, 130 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Generally correct

Pitrimedha Sútra This is a mere fragment of either Bodhâyana's or Bharadvâja's aphorisms on the ceremony of cremation I have not the necessary MSS at hand to identify the work

Beginning अथ पितृमेध व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिदृष्टानि निधानकाल इति ब्राह्मणोक्त दुर्वस्त्रीभवन्त शालाग्रेषु दर्भानास्तीर्य सोनामेभव * वराचनिति मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End पालाश परिददाति मन्त्रश्च निहतत्यमाभीत्यनुमन्त्रयते यूपाल्लोहितस्र— ।
(इत पर खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्य नास्ति)

विषय । शवदाहनाद्यन्त्येष्टिकृत्यकथन ।

No. 661 प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches Folia, 16. Lines, 8 on a page Extent, 360 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Srauta Sútra of Bodháyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सम्भरिष्यन्नुकल्पयते खादिरीमौदुम्बरी कङ्कती वा अभि व्याममात्रीं वोभयतस्तीक्ष्णां स्रुदञ्च भाविता, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपतिष्ठते, इममूषु त्य नवीयांसं वोच इत्यथाग्निप्रदेश गत्वाऽग्नीध्रदेश उत्तरा शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवतां मातरिश्वेति । इति बौधायनसूत्रे नवम प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46 Lines, 10 on a page Extent, 1150 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gárhya-karma-prayoga A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Grihya Sútra of Ápastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदाम्बुजं नत्वा कपर्दादिभिरीडितं ।
आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोग प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्त शान्ति करिष्ये इत्यर्थं । अमुकोत्पातनिमित्तमित्युत्पातेषु सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषय । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां श्राद्धाद्भुतशान्त्योश्च कथनं ।

No 663 भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches Folia, 3 Lines, 9 on a page Extent, 45 s'lokas Character, Nágara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old. Prose Generally correct

Bháshika Sutra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning अथ ब्राह्मणस्वरसंस्कारनियम । उदात्तानुदात्तौ भाषिकस्वरसन्धि । आद्यपूर्वं आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यात लिङ्गतो न विशिष्यते ।
यौवन पुरुषान वक्ति कालतस्तु विशिष्यते ॥
इति भाषिकसूत्र समाप्तम् ।

विषय । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिस्वरप्रयोगविधि ।

No 664 कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches Folia, 225 Lines, 10 on a page Extent, 4500 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Incorrect

Kalpa-sútra vyákhyá A commentary on the Kalpa Sutra of Másaka, (No 654) By Varadarája. The MS is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover

Beginning. अथापरकल्पो व्याख्यातव्यस्तस्य इच सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिसुपर्णा ज्योतिष्टोमस्य सर्वाहर्गणप्रकृतिभूतस्य च व्यूढद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव क्लृप्तिरुक्तानि तदुपजीवने न मात्मकराण्येव कल्पितानि अस्याभिस्तस्य प्रबन्धस्य कात्स्न्यार्थं तयोस्तावत् प्रयोग सूत्रब्राह्मणानुसारेण प्रदर्श्यते ।

End तत्र विशेषमाह । राथन्तरेणाक्ता त्रिष्ट * * पद्यते । बार्हतेन पञ्चदशराबाद्या यान्तरेण सप्तदशान बार्हतेनैकविंशानिति * * * * । आरभत इत्यर्थ । एतदुक्त भवति । विधति———। (इत पर खण्डितम्)

विषय । ज्योतिष्टोमाग्निष्टोमादियोतकर्मविनियोज्याना साम्ना तेषाम्पिदेवतादीना च प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 665 कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीय ।

Substance country paper, 11 × 4½ inches Folia 110 Lines, 10 on a page Extent 3368 slokas Character, Nagara Date S 1645 Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Generally correct

Kalpa sutra bhashya A commentary on the Kalpa Sutra of Sankhayana, by Anartiya son of Varadatta Contents (1) Darsa, (2) Paurnamasa, (3) Saumika, (4) Yajamana, ceremonies

Beginning पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोऽभ्युदयनि श्रेयससमुपादित्सित । तच्च विशिष्ट क्रियासाध्य । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित । कुत एव तत ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्घ्यार्थप्रदो वेदयेत। तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात। द्विरभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारसदाचरण चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खायनसूत्रभाष्य चतुर्थोध्याय समाप्त ।

(इतोपि सप्तपङ्क्त्यात्मक पाठास्ति तस्याद्य)

शाङ्खायनसूत्रस्य सम शिष्यहितच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमानर्तीयोऽकरोन्नवम ॥

(तस्यान्त्य)

चतुर सर्वान वा चतुरो महत्विजो वृणीत सर्वान्वा । सद्ग्यसम्प्रदशानुतया(?) शाखान्तरात् । चन्द्रमा स दैवो ब्रह्मत्युपाश्य त मानुष इत्युचैश्चन्द्रमा मेदैवो ब्रह्मा एतदुपाश्य च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषय । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमासमौमिकयाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायनसूत्रस्य व्याख्यानम ।

No 666 कात्यायनसूत्रपद्धति ।

Substance country paper 9½ by 4 inches Folia 205, lines 7 on a page Extent, 2870 slokas Character Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally correct

Katyáyana-sutra-paddhati This is a very imperfect MS of Yajnikadeva's summary of Katyáyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda The MS comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudríya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajápati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं। अत्र ७,१६,१८ अध्याया सन्ति, इतोधिकं ७, पत्रावधि ९१, पत्रपर्य्यन्तमन्य एको भागोस्ति। अत्राध्यायसङ्ख्या नास्ति। तत्र ७ अध्यायारम्भे, अथ शतरुद्रियहोमसञ्ज्ञो जुहोतिरुच्यते। तत्र सङ्ग्रामादिषु (?) तिष्ठत्सु परिश्रित्सु अग्न्यन्वाधानम्।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य पद्धतिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमात्रे विकल्पेन भवति।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पद्धतिर्लिख्यते। तत्र दीक्षा द्वादश। द्वादशोपसदः। अपरस्य आद्यन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः।

End. ७ अध्यायसमाप्तौ। अत्र केवलैर्हिरण्यशकलैः प्रोक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यशकलानां प्रक्षिप्योदकमिश्रितैः प्रोक्षणं कर्त्तव्यम्। इति सम्राट्स्थपतिचिरग्निचिन्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोध्यायः समाप्तः।

१६ अध्यायसमाप्तौ, अत एवैकैकप्रकारस्याहृतिः कर्त्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति। इति श्रीचिरग्निचित्सम्राट्स्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोध्याय।

---

१८ अध्यायसमाप्तौ। * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपांशुत्व देवसूत्रविधा क्रमशाध्वर्युस्त * यत् अत्र * * *। इति श्रीचिरग्निचित्सम्राट्स्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोध्यायः।

विषय। ७ अध्याये, शतरुद्रियपुरश्चरणाङ्गीभूतहोमप्रकारः। १६, सोमाङ्गीभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चोक्तिः। १८, द्वादशाहीय-गवामयनेष्ट्यङ्गीभूतचिमतस्थल्येष्टिप्रकारकथनादि।

No 667 साधनपञ्चकं, सटीक ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 26—27 on a page Extent,—s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Manakara Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, new Prose and Verse Generally correct

Sadhana panchaka Five stanzas, by Sankara Acharya, on the duties of a Vedanta neophyte, with a commentary by Bhudhara

Beginning वेदो नित्यमधीयतां तदुदितं कर्म स्वनुष्ठीयतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः काम्ये मतिस्त्यज्यतां । पापौघः परिधूयतां भवसुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मेच्छा व्यवसीयतां निजगृहात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी॰)

करं धूनयन्तं सुखं खादयन्तं स्वतेजोभिभूताखिलं गणेशं । स्वभक्तप्रदातारमाद्यं सुराणां गणेशानमीशानमद्य नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमोदबीजां सुयुक्तियुक्तां किल भूधराख्यः ॥

इह खलु परमकारुणिको भगवान् सकललोकहितावतारो भवभयनिविड दुःखसमुद्रनिजमूर्त्तितारणे कैवर्त्तको द्रविडावनिलोकचन्द्रमा श्रीमच्छङ्कराचार्यः स्वदेहमुक्तिहेतु शिष्यान् प्रति उपदिशति वेदो नित्यमित्यादि ॥

End. य श्लोकपञ्चकमिमं पठते मनुष्यः सञ्चिन्तयत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु संसृतिदवानलतीव्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चितिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी॰)

अधुना श्लोकपञ्चकपठनफलं दर्शयति, य इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सञ्चिन्तयति तस्याशु शीघ्रं संसृतिदवानलतीव्रघोरतापश्चितिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषय । श्रीमच्छङ्कराचार्येण स्वशिष्याय पञ्चभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No 668 तत्त्वसार. ।

Substance, country yellow paper Folia, 17 Lines, 11—14 on a page Extent, 773 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit Vasur Bazar, Dhaka, Dinabandhu Gosvami Appearance, old Prose Generally correct

Tattvasára A concise epitome of the philosophy of the Bhágavat Purána By Radhámohana Sarmá

Beginning श्रीकृष्णचरणाम्भोजे परानन्दामृताम्बुधौ ।
मनो मधुव्रतो नित्य रमतां ममताङ्कित ॥
श्रीकृष्णभावलुब्धेन राधामोहनशर्मणा ।
श्रीमद्भागवतस्यास्य तत्त्वसार॰ प्रकाश्यते ॥
अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतैरर्थितो भगवान नारायणो व्यासलेनावततार। ततश्च वेदान बहुधा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्तिविहीनमन्दबुद्धिजना अल्पायुषो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्त्रीशूद्रद्विजबन्धूनामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि छतेत्यादि ।

End. मुनीना मननशीलाना मुक्तस्यापि ग्राकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यत खण्डित ।

विषय । भागवतसारार्थवर्णन ।

No 669 अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper Folia, 21 Lines 6 on a page Extent, 362 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mainakara, Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, new. Verse Generally correct

Avadhútagíta A poem inculcating dispassion, and the Vedanta scheme of salvation. By Dattatreya

Beginning अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनुष्टुपछन्द श्रीभगवान निरञ्जनो देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोग ।
ईश्वरानुग्रहादेव पुसामद्वैत वासना ।
महाभयपरित्राणा धिषणा चोपजायते ॥
येनेद पूरित सर्व आत्मनैवात्मनात्मनि ।
निराकार कथ वन्दे ह्यभिन्न शिवमव्ययम ॥

End चिन्ताक्रान्त धातुबद्ध शरीर नष्ट चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।
तस्मात चित्तं सर्वतो रक्षणीय सुस्थे चित्ते बुद्धय सम्भवन्ति ॥
इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीताया स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरण समाप्तम ॥

विषय । आत्मज्ञानोपदेश ।

No 670 पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 16 on a page Extent, 80 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, old Verse Correct

Pundarika Upanishad Pippaláyana's instructions to Pundarika on the knowledge of Brahma

Beginning ॐ अथ हैनमुपेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायन ।
प्रश्रयावनत शान्त पुण्डरीको बभाष ह ॥
पुण्डरीक उवाच ।
किं स्वित ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेय ध्येयमच्युत ।
किं भर वाभय किं स्वित कस्माद्वेतन्निवर्त्तत ॥
को बन्ध कथ वै मोच ब्रूहि नि श्रेयसाय मे ।

End य इद पठते नित्य श्रद्धावान सयतेन्द्रिय ।
मुच्यत स हि पापेभ्यो यो विष्णु नाभ्यसूयति ॥
इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषय महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविद्योपदेश , विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेश कृत ।

No 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, 8 on a page Extent, 72 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, new Verse. Correct

Vaikhanasíya Upanishad An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Krishna It is alleged to have been first expounded by Narada to Vadarayana.

Beginning ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकर्म्मणे ।
स्वाभाव्याति प्रकाशाय विश्वरूपाय वे नम ॥
अथ वादरायणो ह वै भगवन्त नारदमनुससार । क परमो देव किंस्वित्
ब्रह्म कस्मिन्नोत प्रोतश्च सर्व्व । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परम दैवत ब्रह्मेति ।
तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नोत प्रोतश्च सर्व्व ॥

End. तदेच्छासनं वैखानसं पवित्रं श्रियेभ्य प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः। नाशिष्येभ्यो-नापुत्त्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पशुभ्यः। ॐ तत् सदिति।

विषयः। श्रीकृष्णमाहात्म्यकथन, ब्रह्मणा नारदेन बादरायणाय कथितं।

No. 672. पिशाचभाष्यं।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábú Hitalila Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pís'ácha.

Beginning. सर्व्वं रसं गद्दरविदरासभा नागासरा वेगरवीममम्बरा (?)।
वेलासरोतीरकराजदसा स्त्रोकान्वतं सप्तशतेन पूरितं (?)॥
प्रपन्नपारिजाताय तोत्रवेत्रैकपाणये।
ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतामृतदुहे नमः॥

End. किं बहुना यत्र मम यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यत्र पार्थः धनुर्द्धरः उपदगाण्डीवस्तत्र तस्मिन् पक्षे श्रीर्देवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्म्मा भूतिर्नीतिर्नय प्रज्ञा जयसाधिका इति। इत्थं मतिर्निश्चयः। इतिकरण गीताशास्त्रपरिसमाप्त्यर्थं॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः॥

विषयः। श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं।

No 673. राधातापनी।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitaláia Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápaní. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Krishna. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीन्नियमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्थूलमव्यक्तमव्ययवदार्य्यमप्राह्यमवाच्य-मध्ययमवज्ञेयमतर्क्यमबोध्यमचिन्त्यमपह्यामेकं न तमो न गन्धवतो नाहं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न पृथ्वी न तत्र, तत् केवलं सिद्धं शुद्धं बुद्धं स ईश स कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधन शिव. पिता स्वयम्भू स चोदय त्यधाम त्रिगुणात् परः। इत्यत्र श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठ सकामे रुक्मिणीप्रिय।

लीलारूप राधिकाया सिद्धं सन्नामसुत्तम॥

End वशिष्ठश्च इदरहस्य चार्वाकमध्यापयन्ति यजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो मूलधात्रे।

Colophon. इत्याद्युत्तरभागे रहस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। श्रीराधिकायास्तत्त्वरहस्यवर्णनम्।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं।

Substance, country yellow paper. Folia, 101 Lines, 11—12 on a page, Extent, 5188 s lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalala Mis'ra Appearance, new. Prose Generally correct

Gitábhushana Bháshya. A commentary on the Bhagavadgítá By Baladeva Vidyábhushana.

Beginning. सत्यानन्दाचिन्त्यशक्त्येकपक्षे सर्वाध्यक्षे भक्तरक्षातिदक्षे।

श्रीगोविन्दे विश्वसर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमास्तां मतिर्मे॥

अज्ञाननीरधिरुपैति यया विशोषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गममप्यजस्रं षाड्गुण्यभृत्सुरचिता (?) प्रणमामि गीता॥

अथ सुखचिद्घनः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पाधत विचित्रजगदुदयादिर्विरिञ्चिचिन्त्यचरणः स्वजन्मादिलीलया स्वतुल्यान् सदाविभूतान् पारिषदान् प्रहर्षयन् तथैव जीवान् धरन् अविर्त्यादि।

End श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्य यत्नात् विद्याभूषणेनोपचीर्णं। श्रीगोविन्दप्रेमसाधुर्य्यलुब्धाः कारुण्यार्द्राः माधवः शोधयध्व।

Colophon इति श्रीभगवद्गीतोपनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः॥

विषय। श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येय।

No 675 निरालम्बोपनिपत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 16 on a page, Extent, 64 s'lol as Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mándl ara, Bardhamána, Babu Hitalala Mis ra Appearance, new Prose Generally correct

Nirálamba Upanishad An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as Who is Brahma? who the Creator? who Is'vara? what is duty? &c, &c, propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahma

Beginning भरद्वाज उवाच । १ प्रश्न । कि ब्रह्मेति । ब्रह्मोवाच । उत्तर । चचिन्त्योपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शुद्धं शान्तं निर्गुण निरवयवं नित्यानन्दमखण्डैकरसमद्वितीय चैतन्य ब्रह्म ॥ २ प्रश्न । कि सकल ब्रह्म । २ उत्तर । अयत्नादमहदहङ्कारपृथिव्यतेजोवाय्वाकाशात्मक । तेन हृदृूपेणाण्डकोषेण कर्मज्ञानार्थरूपतया भासमान सकलमतुपद्रवित सकल ब्रह्म । ३० प्रश्न । को ब्राह्मण । ३० उत्तर । ब्रह्मवित स एव ब्राह्मण ।

End इति निरालम्बोपनिषत समाप्ता ॥

विषय । १, कि ब्रह्म । २, कि सकल ब्रह्म । ३, क ईश्वर । ४, को जीव । ५, का प्रकृति । ६, क परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्या । ८ का जाति । ९, किमकर्म । १०, कि कर्म । ११, कि तप । १२, किमासुर । १३, किं ज्ञान । १४, किमज्ञान । १५, क संसार । १६, को बन्ध । १७, को मोक्ष । १८, कि सुख । १९, कि दुःख । २०, क स्वर्ग । २१ को नरक । २२, कि परमपद । २३, क उपास्य । २४, को विद्वान । २५ का मूढ । २६, क सन्न्यासी । २७, कि ग्राह्य । २८, किमग्राह्य । २९ क समाधि । ३०, का ब्राह्मण । भरद्वाजप्रश्नानामतत्तविंशत्प्रश्नानामुत्तरवर्णन ।

No 676 पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकार: ।

Substance country yellow paper Folia, 16 Lines, 12—14 on a page Extent, 353 s'lol as Character Bengali Date ? Place of deposit, Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, old Prose Incorrect

Panchikarana-mahávákyártha-bodha-prakára A Vedánta treatise founded on the *Panchikaranaprakriya* of Sankara Achárya From its abrupt commencement I suspect the MS is imperfect, and does not contain the beginning of the work

Beginning अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृता । ते कथ तत प्रोवाच । शिष्यम् ब्रह्मशब्देन
शब्दितो जीवशब्देन च, तया क उक्त स्यात, तदुच्यता ।
माया वा कस्य शक्ति स्यात ततस्वरूपश्च कीदृश ।
अविद्याया कथ रीति किमात्मासौ तथा भवेत ॥

End महावाक्यप्रबन्धा हि सारात् सारतर महत् ।
श्रवणान्मुच्यते जन्तुर्मृत्युसंसारसागरात ॥

Colophon इति वदान्तसारासारपञ्चीकरणमहावाक्यावोध समाप्त ।

विषय । गुरुशिष्ययो कथोपकथनच्छलेनाध्यात्मविद्योपदेश ।

No 677 स्वानुभवादर्शः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper Folia, 72 Lines, 10 on a page Extent, 2193 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mankara, Bardhamana, Babu Hitalála Misra Appearance, old Verse and prose Generally correct

Svánubhavadarsa Dissertation on the dualistic or Vaishnava form of the Vedánta, the text in verse with a commentary in prose Both anonymous

Beginning (मू॰प्रा॰) "यस्मात पर किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै
सच्चितसुखाय विभव पुरुषाग्रजाय"।
नो यत्र वागपि मनो न विरोधनाय
कृष्णाय पूर्णमहसे यदुनन्दनाय ॥
अतिदूरतर निज स्वयं गुरुशास्त्राण्यविचार्यते यदि ।
निकटं गुरुशास्त्रबोधनात् प्रकट स्यात् वत नीरवम् (?) हि तत ॥
(टी॰प्रा॰) [चिकीर्षितस्य] ग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-
परिपालनकाम्य विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकं स्वेष्टदेवतान-
मस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-
दित्यादि ।

End. पूर्वाचार्योदिश्लेशोऽयमुक्तो बुद्धिशोव खस्य न प्रौढिवादः।
विद्वांसो येऽनुग्राह्यार्थं समर्था तेभ्यो भक्त्या मे प्रणामोऽयमस्तु ॥ २१५ ॥
इति श्रीमन्नारायणाश्रमशिष्यमाधवाश्रमविरचित स्वानुभवादर्शाख्यं प्रकरणं समाप्तं ॥
इदानी ग्रन्थकर्त्तृत्वाभिमानपरिहारपूर्व्वं सम्प्रदायकर्त्ताचार्य्यनमस्काररूपं मङ्गलमाचरति पूर्वाचार्य्येति । स्पष्टार्थः ।

Colophon. इति (परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति)।

विषय। आत्मतत्त्वानुभवकथन ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20 Lines, 12 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ajnána-bodhiní, alias *Adhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Sañkshipta-vedánta-s'astra-prakriyá*. A commentary on the *A'tmabodha*, a metrical summary of the Vedánta doctrine. By Sañkara A'chárya. Hall's *Contributions*, 105.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥
यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्त्तते ।
नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥
अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्याम । मुमुक्षवे, श्रद्दधानाय ।

End. क्रियाद्वैतं न कर्त्तव्यं भावाद्वैतं सदा कुरु ।
अद्वैतं त्रिषु लोकेषु नाद्वैतं गुरुणा सह ॥

Colophon. इति मद्विप्रवेदान्तशास्त्रप्रक्रिया। इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छङ्करकृतौ वहिर्मुखान्तःप्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता।

विषयः। वेदान्ततात्पर्य्यस्वरूपात्मबोधार्थविवरण।

No 679 बिन्दुसन्दीपन ।

Substance country yellow paper Folia 10 Lines, 13—15 on a page Extent 2033 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Manakara Bardhamana Babu Hitalala Misra Appearance new Prose Generally correct

Vindusandipana A commentary on the *Siddhanta vindu* of Madhusudana Sarasvati By Purusottama Sarasvati pupil of Madhusudana Sarasvati and Sridhara Sarasvati The *Siddhanta vindu*, otherwise called *Siddhanta tattva vindu* is itself a commentary on the *Dasasloki* a metrical abstract of the Vedánta in ten stanzas, by Sankara Achárya. Hall s *Contributions*, 108

Beginning यद्बोधादिदं भाति शुक्तिकारजतं यथा ।
यद्बाधादनमायाति न चोदेति तदस्मह ॥
श्रीरामं सुन्दरानन्दं वन्दे श्रीपुरुषोत्तम ।
सिद्धान्तविन्दो तत्त्वाद्यभाधक किमपि स्फुटम ॥

End सदाम्नायाननिरन्तदीपमचिरादुत्सृज्यमानं बुधै
र्यत्सिद्धान्तदुरन्तसिन्धुमकरोदाहृत्य विन्दूपमं ।
सम्यक्संस्थमुदर्शनाय विलसद्वाणीप्रणातप्रिय
निर्व्याज मधुसूदनाय गुरव तस्मै परस्मै नम ॥
यन्मन्यान्मधिधानिर्दिष्टता विवधैरिह ।
विन्दुसन्दीपनाख्याम युक्तिमौक्तिकपङ्क्तय ॥

Colophon इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीश्रीधरसरस्वतीपूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीपुरुषोत्तमसरस्वतीविरचितो विन्दुसन्दीपनाख्यो ग्रन्थ समाप्त ।

विषय । श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतसिद्धान्तविन्दुव्याख्यानं ।

No 680 भावार्थदीपिका ।

Substance country yellow paper Folia, 84 Lines 12—13 on a page, Extent slokas Character Bengali Date S 1909 Place of deposit Manakara Bardhamana Babu Hitalala Misra Appearance, new Prose Generally correct

Bhávártha-dípiká A commentary on the *Bhagavad-gítá* By Mukunda Dása.

Beginning. श्रीमुकुन्दं नमस्कृत्य तद्दासेन विनिर्म्मिता ।
गीतायाः शास्त्रसारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥
वितनुतां सता मोदं साधकानां विमुक्तिदा ।
यस्य देवस्य दासोऽहं स एव शरणं मम ॥
युद्धार्थं कुरुक्षेत्रं गतानां कौरवपाण्डवानां वृत्तं व्यासप्रसादेन लब्धदिव्यदृष्टिं स्वसूतं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः पृष्टवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति, धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदीनार्त्तपरित्राणपरायणः ।
यः प्रसिद्धः स एवास्तु मम त्राणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां भगवद्गीताया भावार्थदीपिकायामष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 296 slokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Poetry. Incorrect.

Bhágavataprakás'a. An exposition of the doctrine of faith as an element of devotion, as elaborated in the Bhágavata Purána. By Priyádása.

Beginning. वन्दे वृन्दारकवृन्दवन्द्य वृन्दाटवीकुञ्जविराजमानं ।
वेदैश्च सर्व्वैरनुगीयमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥
हृदब्जं स्तोयानां विकसति समन्तात्प्रदयाद्विभा-
तुन्द्या माया कुहकवदना याति प्रसनं ।
कुमार्गस्यालोको भवति तमसं व्यापतनर्थं
नमामो भास्वन्तं सकलहितरूप गुरुवर ॥
नत्वा मुक्तभागवताङ्घ्रिरेणून्पुंसः समस्तार्थसुसिद्धिहेतून् ।
कुतर्कमायावरणं निवार्य्य करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

अथ खलु भक्तिरेवैनं नयति भक्तिरेवैनं दर्शयति भक्तिवशः पुरुषो भक्तिरेव भूयसीत्यादिश्रुतिवाक्येभ्यो भक्त्या मामभिजानातीत्यादि ।

End. अयं सदा भागवतप्रकाश प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिमार्गं ।
धुनोतु धान्ध्या (?) हृदयान्धकारं तनोतु साधुषु सुखं सदैव ॥

Colophon. इति श्रीमद्भागवतरसरसिकहृदयदानन्दकन्दश्री+सद्पदारविन्दामन्दमकरन्दमधुव्रतानुव्रतप्रियादासकृत श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।

विषय. । श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरण ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose Correct.

Mandala-bráhmana Upanishad. An Upanishad on the adoration of the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on it, and the fruit thereof.

Beginning ॐ यदेतत् मण्डलं तपति तत् महत् उक्थं ता ऋचः स ऋचां लोकोऽथ यदेतदर्चिर्दीप्यते तत् महाव्रतं तानि समानानि स साम्नां लोकोऽथ य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्तानि यजूंषि यजुषां लोकः ।

End. स एष एव मृत्युर्य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषो यथायं दक्षिणेऽक्षन्पुरुष (?) स एष एवंविदात्मा भवति स यदेव विद्वत् साक्षात्कात् प्रैत्यैतमेवात्मानमभिसम्भवति मोक्षतो भवति मृत्युर्घ्यस्यात्मा (?) भवति ॥

Colophon इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।

विषय । सूर्यमण्डलमुपलक्षीकृत्याध्यात्मविद्याकथन, तद्ध्यानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्न्यासपद्धतिः, सन्न्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper Folia, 6. Lines 11—17 on a page. Extent, 121 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sannyása-vidhi, alias *Sannyása-paddhati*, alias *Virajá-paddhati*. A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyásí. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य प्राङ्मुख उपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामतिथिप्रवणाद्य (?) कृत्वा मत्सन्न्यासाङ्गभूतनान्दीमुखश्राद्धमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य वेतालायेत्यादिभिरचनैर्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे स्थातव्य। न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शौनकप्रोक्तः सन्न्यासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सन्न्यासपरिग्रहणविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page. Extent, 33 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hiralála Mis'ra. Appearance, New. Verse. Correct.

Prakírnamantra Upanishad Minor mystic mantras for the adoration of the Supreme Soul, and the advantages of worshiping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां खलु भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।
तेनात्मानमन्वीक्षेत न किञ्चित् पापमिच्छति ॥
आत्मसत्यात्मसाक्षी यः सतां वन्द्यः प्रतापवान् ।
स पापानि न कुरुते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥
जायत्येको म्रियत्येको अश्नात्येकः शुभाशुभं ।
सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सर्वभूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं मित्रं वरुणमग्निमाहुरथो दिव्यः ससुपर्णो गरुत्मान् ।
एकं सद्विप्रा बहुधा वदन्ति अग्निं यमं मातरिश्वानमाहुः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No 685 दक्षिणकालिकासहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper Folia, 15 Lines, 6—7 on a page Extent 367 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vanagráma, Dháka, Ramachandra Chakravarti Appearance, old Prose Incorrect

Dakshinakalika-sahasranama stotra A hymn in praise of a form of Durga named Dakshina Kaliká, in which a thousand epithets are strung in verse The work professes to be a part of the Kalikula sarvasva, a Tantric compilation Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise The epithets are usually accepted as so many names of the divinity

Beginning कथितोऽथ महामन्त्र सर्वमन्त्रोत्तमोत्तम ।
यमासाद्य मया प्राप्तमैश्वर्य्यपदमुत्तमम ॥
सयुक्त परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान।
कुरुतमर्च्चनं देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया ॥

End श्रीमतमद्गुरुभक्तिपूर्वकमहाकालीपराध्यायिनो
मुक्तिर्भुक्तिलयस्तुतिपरा भक्ति करस्थायिनी ॥

Colophon इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरशुरामसवादे श्रीदक्षिणकालिकासहस्रनाम-स्तोत्र समाप्तम् ।

विषय । दक्षिणकाल्या सहस्रनामकथन। पूर्व यदुक्तं तन्महाकालसंवादयुक्तम्। इदन्तु परशुरामसवादवत ।

No 686 हरिनामोपनिषत्, वा कलिसन्तरणोपनिषत् ।

Substance country yellow paper Folia, 2 Lines, 6—11 on a page Extent, 27 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Manakara, Bardhamána Babu Hitalala Mis'ra Appearance, new Prose Correct

Harinama Upanishad, alias *Kalisantarana Upanishad* An apocryphal Upanishad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Hari*, a name of Vishnu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age It professes to have been first imparted by Brahmá

to Narada, but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रतिजगाम कथं नु भवयोग पर्यटन् कलिं सन्तरेय-
मिति। स होवाच। साधु पृष्टोऽस्मि सर्वश्रुतिरहस्यं गोप्यं तत् शृणु येन कलिं
संसारं तरिष्यसि भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नामेति। नारद पुनः पप्रच्छ
किं नामेति। स होवाच। हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे। हरे कृष्ण
हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे।
इति षोडशकं नाम्नां कलिकल्मषनाशनं।
नातः परतरोपायः सर्ववेदेषु दृश्यते॥

End स्वधर्मपरित्यागपापात् सद्यः शुचितामाप्नुयात् सद्यो मुच्यते सद्यो मुच्यते।

Colophon इत्यथर्ववेदोपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता।

विषय। ब्रह्मनारदकथोपकथनप्रसङ्गेन हरिनाममाहात्म्यं सूचितं।

No 687 समञ्जसा वृत्तिः।

Substance, country yellow paper Folia, 109 Lines 20—21 on a page Extent, 3052 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit Manakara, Bardhamána, Babu Hitalala Mis ra Appearance, new Prose Correct

Samanjasavritti Annotations on the original aphorisms of the Vedanta By Anupanarayana Tarkas'iromani

Beginning ब्रह्मजिज्ञासा। सूत्रार्थसूचकग्राह्यलघुस्मृतिसमञ्जसा।
इति श्रीमान् वक्त्यनूपनारायणशिरोमणिः॥
समन्वयाविरोधसाधनफलान्यध्यायार्थाः। तात्पर्यनिर्णायकन्यायसूचकत्वाद् ब्रह्म
विचारात्मकशास्त्रस्य स्वार्थनिर्णयापेक्षत्वात् श्रुतीनां समन्वयादिविचारापेक्षत-
त्वादस्य सूत्रस्य चात्र सङ्गतिः।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतं।
कर्त्तव्यं क्रियमाणं वा सर्व्वं कृष्णार्पितं परं॥

Colophon इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिधानमहर्षिवेदव्यासप्रोक्तशारीरकसूत्रे श्रीमदनूपना-
रायणतर्कशिरोमणिभट्टाचार्यविरचितायां समञ्जसायां वृत्तौ चतुर्थाध्याये
चतुर्थपादः। समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

विषय। ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्येयं।

No 683 तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper Folia, 54 Lines, 17—22 on a page Extent 1930 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vasur Bájara Dhalá, Dinabandhu Gosvámi Appearance, old Prose Correct

Tattvasangraha A Vaishnavite exposition of the Vedánta doctrine By Radhámohana Gosvámi Bhattacharya of the family of Advaita the colleague of Chaitanya The work is divided into two parts, the first comprising 8 chapters, and the second 6 Contents First Part, I Introduction II Tattva defined III. Creation IV The influence of Prakriti on creation V VI VII The nondual theory and its varieties. VIII Creation according to the Tridandis Second Part, I Introduction II Pratishtha III Meaning of the word Bhagavat. IV The satvata theory V The suddhatattva theory VI Reconciliations of the different theories

Beginning श्रीमदद्वैतवंश्यन् राधामोहनशर्म्मणा ।
प्रणम्य राधिकाकान्तं क्रियते तत्त्वसङ्ग्रहः ॥
अथ तत्त्वनिर्णयः ।
तच्च परापरभेदेन द्विविधं । तत्रादयमाह, प्रथमे—
"वदन्ति तत् तत्त्वविदस्तत्त्वं यज्ज्ञानमद्वयं ।
ब्रह्मेति परमात्मेति भगवानिति शब्द्यते" ॥
अद्वयं सजातीयविजातीयस्वगतभेदशून्यं ज्ञानं स्वप्रकाशरूपं तच्च परमार्थसद्वस्तु॥

End अत्रायुद्देश्यं श्रीकृष्णप्रेमसेवादिकं फलं न तु सम्भोगादि । तत्फलस्य न्यूनत्वात्, सम्भोगाकाङ्क्षायामैकान्तिकभक्तित्वानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनीयम् ।

Colophon इति कलियुगपावनावतारश्रीमदद्वैतवंश्यश्रीराधामोहनगोस्वामिभट्टाचार्य्यकृत तत्त्वसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषय । पुस्तकमिदं पूर्व्वोत्तरभागद्वयेन विभक्तं परिसमाप्तिं गतञ्च । तत्र पूर्व्वभागे । १, विभागारम्भः । २, तत्त्वनिर्णयः । ३, सृष्टिप्रक्रिया । ४, प्रकृतिः । ५, अद्वैतवादिमतम् । ६, विशिष्टाद्वैतवादिमतम् । ७ त्रिदण्डिना द्वैताद्वैतवादिना मतम् । ८, तन्मते सृष्टिक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागारम्भः । २, प्रतिष्ठा । ३, भगवतशब्दार्थः । ४, सात्वतमतं । ५, शुद्धसत्त्वं । ६, मतसमन्वयश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10 Lines, 16—18 on a page Extent, 518 slokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra Appearance, old. Verse. Generally correct

Adcaitamakaranda A Vedánta treatise on the nondual theory, in verse. By Lakshmídhara Kaví. Attached to it is a commentary on the text by Svayamprakás'a Yatí, the disciple of Kaivalyánanda Yogíndra.—Hall's *Contributions*, 102.

Beginning (मू०) कटाक्षकिरणाचान्तनमन्मोहाब्धये नमः ।
अनन्तानन्दकृष्णाय जगन्मङ्गलमूर्त्तये ॥ १ ॥
अहमस्मि सदा भामि कदाचिन्नाहमप्रियः ।
ब्रह्मैवाहमतः सिद्धं सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥
(टी०) नित्य निरन्तरानन्दचिद्घन ब्रह्मनिर्णयः ।
श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामहमस्म्यद्वयं परं ॥ १ ॥
अम्बाघटितवामाङ्गं वन्दे चन्द्रकलाधरं ।
लावण्यमधुरासारं कारुण्यरसवारिधि ॥ २ ॥

End. (मू०) लक्ष्मीधरकवेः सूक्तिशरदम्भोजसम्भृतः ।
अद्वैतमकरन्दोयं विद्वद्भृङ्गैर्निपीयतां ॥
इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचिताद्वैतमकरन्दः समाप्तिमगमत् ।
(टी०) ब्रह्मानन्दरसास्वादमिच्छद्भिर्विबुधोत्तमैः ।
रसाभिव्यञ्जिका ह्येषा परिशील्या सदादरात् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमलभृङ्गायमानस्वयम्प्रकाशाख्ययतिविरचिताऽद्वैतमकरन्दव्याख्या रसाभिव्यञ्जिका नाम समाप्तिमगमत् ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

No 690 परमामृतं ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, —13 on a page Extent, 155 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, old Prose Incorrect

Paramámríta A Vedántic disquisition on the supreme soul, and the mode of adoring him By Mahádevendra Sarasvati, a disciple of Prajnánendra

Beginning प्रज्ञानमेकं ब्रह्मेव वासुदेवोऽच्युत शिव ।
इत्यादिनामधेयैयत तस्मै ज्ञानात्मने नम ॥ १ ॥
अथ परागदृष्टि विषयप्रवणाना ग्रास्तेण पूर्व्वाचार्य्येय शिचित कथमिति चेत उच्यते, शृणु यस्मात्मवद्धि कुणपे त्रिधातुके सुधी कलत्रादिषु भोग्यसत्यधी ।
यस्योर्थबुद्धि सलिलेषु कर्हिचिज्ज जनेष्वभिज्ञेषु स एव गोखर ।

End काशा परमामृताख्य प्रकरणमिदं सुष्ठु सङ्ग्रह्य तस्य
श्रीमुखमवलरेऽस्मिन सुरगुर्वृत्तमाघकृष्णे दशम्या ।
ध्यात्वा नत्वा गुरूणा विकसितप्रभुदार्पित तच्छियाया-
नेन प्रीणातु देवो मम धीविलसतपूर्णप्रत्यकखरूप ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य श्रीमतप्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्य्यपूज्यपादशिष्यमहादेवेन्द्रसरस्वतीसङ्गृहीत परमामृताख्यप्रकरण सम्पूर्ण ।

विषय । अध्यात्मविद्यावभास ।

No 691 ब्रह्मसंहिता, सटीका ।

Substance, country yellow paper Folia, 18 Lines, 18 on a page Extent s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Kagjitola Dhaka Bábu Krishnagovinda Ghosha Appearance, old Verse Generally correct

Brahma Sanhitá An epitome of a large work of this name on the divinity of Krishna, with a metrical commentary By Rupa, brother of Vallabha and Sanatana, immediate followers of Chaitanya

Beginning ईश्वर परम कृष्ण सच्चिदानन्दविग्रह ।
अनादिरादिर्गोविन्द सर्वकारणकारण ॥
सहस्रपत्र कमल गोकुलाख्य महत्पद ।
तत्कर्णिकार तद्धाम तदनन्ताशसम्भवम ॥

(टी०) श्रीकृष्णरूपसंहिता मम चित्ते मदीयता ।
यस्य प्रसादाद् व्याकर्त्तुमिच्छामि ब्रह्मसंहिता ॥
दुर्योजनापि पुन्नार्था सुचिराद्दर्षिणाकृति ।
विचारं तु मयात्र स्याद्दोषो न स्पृशेदिति ॥
यदध्यायशतयुक् संहिता सा तथाप्यसौ ।
अध्याय स्वरूपत्वात् तस्याः सर्वाङ्गता गता ॥

End अध्यायशतसम्पन्ना भगवद्ब्रह्मसंहिता ।
कृष्णोपनिषदा सार्द्धं संहिता ब्रह्मणोदिता ॥
इति श्रीब्रह्मसंहितायां भगवत्सिद्धान्तसंग्रहे मूलसूत्राख्यः पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) सनातनसमो यस्य ज्यायान् श्रीमान् सनातनः ।
श्रीवल्लभानुजः सोऽसौ श्रीरूपो जीवसद्गतिः ॥

Colophon परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ।

विषय । श्रीवासुदेवस्य प्रत्यक्षप्रकाशिनी इयद्ब्रह्मसंहिता विद्यते । तत्प्रतिपाद्यमाव-
द्योतिकाऽसौ सटिप्पा ब्रह्मसंहिता ६४ श्लोकात्मिका च ।

No 692 पल्लवदीपिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 9 Lines 6—7 on a page Extent 196 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vanagrama, Dhaka Babu Vrndávanchandra Gangopádhyáya Appearance, old Verse Generally correct

Pallavadipika A short treatise on incantations for killing, subjugating and bewitching rivals, &c By Srikrishna Vidyavágisa Bhattácharya

Beginning कृष्णा देवीं नमस्कृत्य तथा त्रिपुरसुन्दरीं ।
भद्रकाली च देवेशी तथा षट्कर्मदेवताम् ॥
श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्य्येण धीमता ।
क्रियते विदुषा प्रीत्यै कृता पल्लवदीपिका ॥
क्राधाज ज्वलन्ती ज्वलनवदन्ती दृष्टि दहन्ती दिविजं पचन्ती ।
भीम नदन्ती प्रणमामि कृष्णा रावयमाना चुषयोग्रकेशीम ॥

End निवेद्य पिष्टपानादि ततफलानि तथा तथा ।

Colophon परिसमाप्तिसूचक वाक्य नास्ति ।

विषय । मारणमोहनादिविधिकथनं ।

No 693 वेदस्तुतिटीका ।

Substance, country yellow paper Folia 31 Lines, 17—18 on a page Extent 2093 s lokas Character Nágara Date S 1920 Place of deposit, Manakara, Bardhamana, Bábu Hitalala Mis ra Appearance, new Prose Generally correct

Vedastuti Tiká Annotations on the Tenth Book of the Bhagavata Purána, in accordance with the exposition of S ridhara Sámí By Chakra Chudamani

Beginning सच्चिदानन्दरूपाय क्षणायाक्लिष्टकर्म्मणे ।
नमो वेदान्तवद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥
अथ श्रीवेदस्तुतिव्याख्या श्रीधरपूज्यपादैर्या कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब दत्वा व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्त्रीयाना सुखबोधाय मयात्र लिख्यते ।

End. वृन्दारण्ये निकुञ्जस्य कविचूडामणिर्द्विज ।
श्रुतिस्तुतिश्रुतिव्याख्यामकरोत् सर्वसम्मता ॥

Colophon इति श्रीवेदस्तुतिटीका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषय । श्रीमद्भागवतदशमस्कन्धान्तर्गतश्रुत्यध्यायव्याख्यान ।

No 694 कुब्जिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper Folia, 33 Lines, 4 on a page Extent, 453 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Vanagrama, Dhaka Bábu Kasinatha Chakravarti Appearance, old Verse Incorrect, and defective

Kubjiká Tantra This is an original Tantra, but the MS was in so disordered a state, that the Pandit who examined it, could not make much of it According to his report, the MS comprises fourteen patalas, of which the first treats of the faults of women, 2nd the worship of Raktamatriká, 3rd the purification of the centres of the body, 4th worship of Shashthi, the protectress of new born infants, 5th worship of Dinkura kumára, 6th worship of Jayakumara, 7th infructuousness in man, 8th directions for bathing, the rest unintelligible

End जातः कनककेशाया छष्णपादाब्जषट्पदः ।
नघः सर्व्वेषु धीरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
धीरः श्रीजगदानन्दो निर्म्ममे कृत्यकौमुदी । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । विवाहादिकर्म्मणां दिवसप्राशस्त्यादिकथन ।

No 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 5. Lines, 5 on a page Extent, 84 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vanagráma, Dhaká, Vrindávanachandra Gangopadhyáya. Appearance, old. Prose Generally correct.

Rathayátrá Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishnu, particularly Jagannátha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Áshádha, June-July.

Beginning. पूर्व्वदिने अधिवासं कृत्वा अपरदिने कृतप्रातःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
पूर्व्वमुख आचम्य स्वस्तिवाचनपूर्व्वं सङ्कल्पं कुर्य्यात् ।

End. इति स्तुत्वा प्रणम्य दक्षिणाच्छिद्रावधारणं कुर्य्यादिति रथयात्राप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । रथयात्राविधिः ।

End. घनाद्दत्तिः मब्दादनाट्टत्तिः मब्दात् ॥ २२ ॥ इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ॥

(टी॰) भाष्यालोचनशालस्यैवैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।

सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाथ पाठनीयो मुहुर्मुहुः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्द्धनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिकृते शारीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page. Extent, 180 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit Vasur Bajára, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí Appearance, old. Prose, Generally correct.

Paramárthasára. Eighty-five verses in the Áryá metre on the elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sáñkhya Kárikâ* of I's'vara krishna. By Sesha Nága.

Beginning. अथज्ञादव्यक्तमभूद्गुणाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयी प्रवृत्तिः सङ्क्रियत इयं पुनः पुनः(?) ॥

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्म्माणि ।

तदधिष्ठाता देवो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।

आर्य्यापञ्चाशीत्या बबन्ध परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणं ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page, Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit, Vanagrama, Dháka, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose. Correct.

Nigamalatá. A Tántric compilation on the attainment of perfection through the adoration of women, according to the Kuláchára system. The MS. is incomplete, the first three chapters being wanting.

End जातः कनकरेखाया कृष्णपादाब्जषट्पदः ।
नम्रः सर्व्वेषु धीरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
धीरः श्रीजगदानन्दो निर्म्मम कृत्यकौमुदी । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
विषयः । विवाहादिकर्म्मणां दिवसशुद्ध्यादिकथन ।

No 696 रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page Extent, 84 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vanagráma, Dhaká, Vrindávanachandra Gañgopadhyáya Appearance, old Prose Generally correct.

Rathayátrá Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishnu, particularly Jagannátha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Áshádha, June-July.

Beginning. पूर्व्वदिने अधिवासं कृत्वा अपरदिने कृतप्रातःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः पूर्व्वमुख आचम्य स्वस्तिवाचनपूर्व्वं सङ्कल्पं कुर्य्यात् ।
End. इति स्तुत्वा प्रणम्य दक्षिणाच्छिद्रावधारणं कुर्य्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।
विषय. । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शारीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent 2058 s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit, Sútrapura, Ḍháká, Bhagavánachandra Chakravarti. Appearance, new, Prose. Correct.

S'áriraka-sutrártha-sañgraha. A commentary on the Vedánta Sútras of Vyása. By Rádháramaṇadása Gos'vámí, son of Govardhanalála Gos'vámí —This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. श्रीराधारमणं नत्वा राधारमणदासकः ।
ब्रह्मसूत्रप्रवेशाय कुर्व्वे सूत्रार्थसङ्ग्रहं ॥
अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । कर्म्मज्ञानानन्तरं कर्म्मणामल्पास्थिरफलत्वाद् ब्रह्मध्यानं कर्त्तव्य ।

End. घनाद्दत्तिः मन्दादनाद्दत्तिः मन्दात् ॥ १२ ॥ इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ॥

(टी॰) भाष्यालोचनमालस्यैर्व्यग्रैः शास्त्रसम्मतः ।

सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाय पाठनीयो मुकुन्दकः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्द्धनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिकृते शारीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit Vasur Bajára, Ḍhákí, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose, Generally correct.

Paramárthasára. Eighty-five verses in the Áryá metre on the elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sáñkhya Káriká* of Ís'vara krishṇa. By Sesha Nága.

Beginning. अव्यक्तादण्डमभूदण्डाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयी प्रकृतिः सञ्चियत इयं पुनः पुनः(?) ॥

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्म्माणि ।

तदधिष्ठाता देवो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिल विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।

चार्य्यापद्याशीत्या ववन्ध परमार्थसारमिद ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपण ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page, Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit. Vanagrama, Ḍháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose. Correct.

Nigamalatá. A Tántric compilation on the attainment of perfection through the adoration of women, according to the Kuláchára system. The MS. is incomplete, the first three chapters being wanting.

Beginning. (तृतीयपटलपर्य्यन्तं नास्ति। चतुर्थपटलात्)
श्रीपार्व्वत्युवाच। इतोऽधिक महादेव सङ्क्षेपात्कृपु यत्नतः।
जातिविचारण वाच सधवा विधवा विना॥
वृद्धां वा यौवनोन्मत्ता कुत्सितां नास्ति वत्सल(?)।
मन्त्रैर्द्दर्शनमात्रेण ज्ञानात्तु महोत्सवम्॥ इत्यतो विद्यते॥

End. कवच वा तदर्द्ध वा तदर्द्ध वा महेश्वर।
जानाति स गुरुः साचान् मत्समस्तत्समोऽपि वा॥
इति निगमलतायां पार्व्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः। समाप्तयायं ग्रन्थः।

विषयः। अत्र सर्व्वत्र नायिकासाधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते।

No. 700. अद्वैतामृतं।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 s'lokas. Character, Nágara Dated S 1807 Place of deposit, Mínakara, Bardhamána; Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Advaitámrita. The preeminence of the Vidánta as a means of salvation. By Jagannátha Sarasvatí, disciple of Harihara Sarasvatí. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivekás'rama Yáti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavritti, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavala or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Átma defined, its character. The power of the Godávari, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaka. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhándogya Upanishad. Dr. Hall states (Contributions, p. 11) that the work "purports to have been written for the use of one Vivekásrama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरवोऽमः परमहंसानां ।
स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीमन्दमवेद्यः ॥ १ ॥
कर्मादिकण्टकोद्धारं सारं वेदान्तवारिधेः ।
रचयत्ययमल्पं ग्रन्थमद्वैतामृतसंज्ञकं ॥ २ ॥
आसीत् यतिवरः कश्चिद् विवेकाश्रमसंज्ञकः ।
यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।
तेनाय रचितो ग्रन्थो अद्वैतामृतसंज्ञकः ॥
एतस्य कवलान् पञ्चामन्तोन्नादवतां गताः ।
अमृतस्य प्रयान्त्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रियशिष्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचिताद्वैतामृते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Nágara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pravásakritya. The duties of a Ságnika Bráhmans, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gangádhara, son of Rámachandra.

Beginning. स्वप्रकाशविमर्शाख्यबीजाङ्कुरलतां पराम् ।
शुद्धाख्यपीठनिलयां महानन्दमयीं नुमः ॥
धनार्जने तथान्यस्मिन् प्रवासे समुपस्थिते ।
अग्नीन्भार्ये प्रतिष्ठाप्य सन्यायविधिं धर्मवित् ॥
प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र कृत्यमिहोच्यते ।—इत्यादि ।

End. यद्दत्तं भोज्यं किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।
यद्वाधीतञ्च किञ्चित् तत्सर्वमेव गुरोर्न हि ॥ ८८ ॥
भवत् षोडशके विषद्विसमये वासन्तिके माधवे
पूर्णाब्दे रविवासरे इषवते सार्वंधके मघके ।

श्रीमद्गुर्जरमण्डले द्विजयुते श्रीमभ्रतीर्थे शुभे
श्रीमत्पाठकरामचन्द्रतनयो गङ्गाधरोऽलीलिखत् ॥ ४९ ॥

Colophon. इति श्रीमन्मद्वायाज्ञिकदीक्षितहरिभट्टरामगतश्रीमन्मद्वायाज्ञिकपाठकरामचन्द्रसूनुगङ्गाधरविरचितं प्रवासकृत्यं समाप्तम् ।

विषयः । धनार्जनार्थं च्यापत्तौ च प्रवासे समुपस्थिते, तत्र याज्ञिककर्त्तव्यकृत्यकथनं ।

No. 702 अच्छावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page Extent, 750 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Generally correct.

Achchhávála Prayoga. Directions for the performance of the Achchhávāka rite, which constitutes a part of the Dvádas'áha sacrifice By the Yájñika Raghunátha, son of Rudra Bhatta.

Beginning. अथवा द्वादशाहस्याच्छावाकप्रयोग उच्यते। तस्य सर्वमग्निष्टोमवत्। द्वादश दीक्षा। द्वादशोपसदः। द्वादश सुत्याः। एव षट्त्रिंशदहो वा एष यद् द्वादशाहः।—इत्यादि ।

End. आरङ्गमाम ते वयमरङ्गमाम ते वयोऽशंसो॰ साधाये अग्निमिन्धतेत्यादि समानमुक्थम्। येऽशोद्धो॰स्य राजाऽसौ॰ सोम॰। इति तृतीयः पर्यायः। समाप्तो दयनीयातिरात्रः।

Colophon. इति श्रीमदयाचितोपनामकश्रीरुद्रभट्टात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशाहस्याच्छावाकप्रयोगो विरचितः।

विषयः। द्वादशाहीयप्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनादिकर्मानुष्ठानविधिः।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A's'auchakánda. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smriti,

called the *Dinakaradyota.* It was commenced by Divákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishna and grandson of Náráyana, and completed by his son Vis'ves'vara *alias* Gágá Bhatta.

Beginning. सार यत्प्रकृतिशिरसामगोचरं यन्मनोवचसाम्।
तत् केशवा वचसा शिवापार्वं सदा वन्दे ॥ १ ॥
मीमांसैकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वरः
साहित्यामृतसागरः सुजननावल्लीरसालद्रुमः।
यं विद्वन्मणिशेखरो दिनकरः प्रासूत विश्वेश्वरं
तेनाशौचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोमुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. स्वथापद्य समाधवनिवद्धानन्ददायिनी।
शिवच्छत्रपतेर्भूयाच्छिवद्युमणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपदद्वन्द्वारविन्दश्रीनारायणभट्टसूरिसूनुरामकृष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरतनयगागाभट्टापरनामकविश्वेश्वरभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते अशौचकाण्डे द्रव्यशुद्धिविचारः शुद्ध्युद्योतः समाप्तः।

विषय। आशौचपदार्थनिरूपण। वर्णाशौचातिक्रान्ताशौचानुगमनाशौचादिविविधमृताशौचविषयकव्यवस्थाकथनं।

No. 704. छन्दोगमन्त्रपाठः।

Substance, country paper, 10 × 4 inches Folia 12. Lines, 9 on a page Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose Generally correct.

Chhándoya-mantrapátha. A collection of the Sáma Vedic mantras required to be recited at the Vrashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवितः प्रसुव यज्ञं प्रसुव यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः पुनातु वाचस्पतिर्वाचं नः स्वदतु ॥ १ ॥—

End. माता रुद्राणां दुहिता वसूनां स्वसादित्यानाममृतस्य नाभिः।
प्र णु वोचं चिकितुषे जनाय मागामनागामदितिं वधिष्ट ॥ अमूमुत्सृजत।

Colophon. इति च्छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः।

विषयः। वृषोत्सर्गे पठनीयाः च्छन्दोगमन्त्राः। अत्र चतुर्दशखण्डाः सन्ति। तत्र त्रयोदशखण्डो न मिलति।

No. 705. वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaiyákaraṇa siddhánta ratnákara. A commentary on the grammar called the Síddhánta Kaumudi. By Rámakrishna Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subanta* or declension.

Beginning. विश्वेशं सच्चिदानन्दं लक्ष्मीकान्तमजं विभुम् ।
प्रणम्याथ मुनीन्नत्वा पाणिन्यादीन्स्वयागुरून् ॥ १ ॥
वेदशास्त्रार्थनिष्णात तातं नियमशालिनम् ।
शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदीमतिगकराम् ॥ २ ॥
व्याचिख्यासुर्विधास्येव रामकृष्णो यथागमम् ।
वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरमिमं सुधीः ॥ ३ ॥

End. (यतः खण्डित, तच्छेषे लिख्यते,) चमुरे इत्यस्यां दशायां प्रवृत्तायाः परत्वच्छाया लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविकृतन्यायेन प्रवृत्तौ वत्यभावादिति सङ्क्षेपः ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीव्याख्या सुबन्तारम्भस्त्रादेशप्रत्यययोरितिसूत्रपर्यन्ता ।

No. 706. पद्धतिसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-sañgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartṛihari Yogindra.

Beginning दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानुभूत्येकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥
बोद्धारो मत्सरग्रस्ताः प्रभविस्मयदूषिताः ।
अबोधोपहतायान्ये जीर्णं मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अत्रपदनिरूप्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् संवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वर्षा(?) नास्ति। अश्वादिकमधिकमधिकप्रकारेण।

विषयः। अस्मिन् ग्रन्थे अन्न-विद्वच्-छौर्यार्थ-सुजन धैर्य-शील-दैव-शृङ्गार-सम्भोग-सुविरक्त-वसन्तादयर्तु-वर्षा-वैराग्य-तृष्णा-याच्ञा-दैन्य-कालमहिमा-शौर्यादेश्वरस्तुति-संसार-चतुर्युगधर्म विप्रप्रशंसा-कविप्रशंसा-विद्याप्रशंसा-भाग्य-सज्जन-दुर्जनान्यापदेश-सत्सङ्गतिविधिप्रभाव-याचक-लाघव-कुपुत्र-धनिक-दरिद्र-परोपकार-दत्तवस्तु-देश-काल-स्वर्ग-नरक लोभ-नीतिप्रभृतिविविधपदार्थवर्णनविषयकपद्यसङ्ग्रहोऽस्ति।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page Extent, 3000 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1799 Sk. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Skandapuráṇíya Pátála-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nárada Purána, the Skanda Puráṇa embraces seven khandas, *viz*, 1, Máhes'vara; 2, Vaishṇava; 3, Brahma; 4, Kás'í; 5, Avanti; 6, Nágara; and 7, Prabhása, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purána has a Pátála-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Ráma and of his ancestors, as given in the Raghuvaṅsa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Ráma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Ráma's house, notices Ráma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Puránas given in the Nárada Purána, do not shew that any part of the Puránas treats of the Dharmáranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapuránas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmáranya tírtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhaní, a heavenly courtezan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmáranya. 6, Sráddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmá, and the creation of the universe by him. 8, A'treya, Vas'ishṭha and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmáranya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishnu to overcome a Rákshasa who infested Dharmáraṇya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Gaṇes'a. 12, The dedication of a temple to Vakulárka 13, Penance by Hayagriva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagriva. 15, Temple of A'nandá Deví. 16, Praise of Srímátrí Deví. 17, Story of Karnáṭa, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmáranya described. 20, Genealogy of Bhaṭṭáriká, Chhatrá, and Ambiká. 21, The celestial guards of Dharmáranya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Ráma, and his pilgrimages. 25, Ráma requested by the Deví to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Ráma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Ráma at the place. 28, Characteristics of the Káli Yuga, and anecdotes of Kumárapála. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Ráma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Puráṇa.

Beginning. जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।
दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥
धन्यायोध्या दशरथनृपः सा च मातापि धन्या
धन्यो वंशो रघुकुलभवो यत्र रामावतारः ।
धन्या वाणी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्यो
लोकः प्रतिदिनमसौ रामवृत्तं शृणोति ॥ २ ॥
नैमिषेऽनिमिषक्षेत्रे ऋषयः शौनकादयः ।
सत्रं स्वर्गाय लोकाय सहस्रसममासत ॥ २ ॥
एकदा सूतमायान्तं दृष्ट्वा ते शौनकादयः ।
परं हर्षसमाविष्टाः पपुर्नैकचेतसा ॥ ४ ॥
चित्राः श्रोतुं कथास्तत्र परिवव्रुस्तपस्विनः ।
अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु महात्मसु ॥ ५ ॥
निर्दिष्टमासनं भेजे विनयाल्लोमहर्षणिः ।
सुखासीनन्ततस्तं च विश्रान्तमुपलक्ष्य च ॥ ६ ॥

अथाप्यद्य ते ऋषयः काश्चित् प्राश्रावयन् कथाः ।
पुराणसंहितां तात पुराऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥
कच्चित् त्वमपि तत्सर्वमधीषे लोमहर्षणे ।
ऋषयस्तु कथां सूत पुण्यां पापनिसूदनीम् ॥ ८ ॥

End. इदमाख्यानकं सर्वं कथितं पाण्डुनन्दन ।
यच्छ्रुत्वा गोसहस्रस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥
अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।
रोगी रोगात् प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥
विद्यार्थी लभते विद्यामुत्तमां कर्म्मसाधनीम् ।
तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवेत् ॥ ८३ ॥
य शृणोति नरो भक्त्या नारी वाथ श्वपाकम ।
निरयं नैव पश्येत स एकोत्तरशतैः सह ॥ ८४ ॥
ग्रामे देशे निवेशाय क्षौमवस्त्रादिभिस्तथा ।
पुराणपुस्तकं राजन् प्रयतः शिष्टसम्मतः ॥ ८५ ॥
अर्च्चयेच्च यथान्यायं गन्धमाल्यैः पृथक् पृथक् ।
समाप्तौ श्रवणस्य वाचकस्यानुपूजनम् ॥ ८६ ॥
दानादिभिर्यथान्यायं सम्पूर्णफलहेतवे ।
मुद्रिकाकुण्डले चैव प्रदद्याच्च हिरण्मयम् ॥ ८७ ॥
वस्त्राणि च विचित्राणि गन्धमाल्यानुलेपनम् ।
देववत् पूजनं कृत्वा गां दद्यात् पयस्विनीम् ॥ ८८ ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे पातालखण्डे धर्म्मारण्यं समाप्तम् ।

विषयः । अत्र द्वात्रिंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्म्मारण्यकथाकथनविषयको सूतनारदादिप्रश्नः, धर्म्मारण्यकथाप्रसङ्गोद्घाटनं च । २, धर्म्मारण्यस्य वर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, धर्म्मारण्यनामार्थकथनं च । ३, धर्म्मारण्ये धर्म्मराजस्य तपश्चर्य्या, धर्म्मराजतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवस्तुतिः, धर्म्मराजतपोविघ्नकरणाय इन्द्रकर्त्तृकाप्सरःप्रेषणं, सौभाग्यस्थाया भूषिताया वर्द्धनीनाम्न्या अप्सरसो धर्म्मराजं प्रति गमनं, श्रीमाहात्म्यवर्णनादि च । ४, वर्द्धन्यप्सरोयमसंवादः, धर्म्मराजस्य पुनस्तपः, महादेवाद्धर्म्मस्य वरप्राप्तिः, धर्म्मकृतमहादेवस्तुतिः, धर्म्मारण्यमाहात्म्यादि च । ५, धर्म्मारण्ये निवासिजनवर्णनम् । ६, धर्म्मवाप्यां वादस्य वर्णनता, पुत्रधर्म्मकथनादि च । ७, ब्रह्मण उत्पत्तिः, तत्कृतसृष्टिश्च । ८, विष्णुना सह देवतासंवादः, आश्रमसिद्धकौशिकादिलोपाख्यां

तत्प्रवरादीनाख्यानि । ९, विश्वावसुगन्धर्वकन्याना धर्मारण्यस्थवणिभि सह विवाहः । १०, लोलजिह्वाचनाम्ना रचसा धर्मारण्ये उपद्रवे कृत दक्षप्रार्थितेन विष्णुना तच्छान्ति कृता, अतस्तत्र सत्यमन्दिरे धर्मेश्वरस्थापनं कृतमिति वृत्तान्तादि । ११, सत्यमन्दिररक्षार्थं दक्षिणद्वारे गणेशस्थापनं । १२ सत्य मन्दिरपश्चिमे वकुलार्कस्थापन रविकुण्डात्पत्त्यादि च । १३, हयग्रीवदवस्य हयमुखस्य रमणीयतासिद्ध्यर्थं धर्मारण्ये तपश्चरण, हयमुखोत्पत्तिवृत्तान्तादि कथनञ्च । १४, हयग्रीवोपाख्यान । १५, राक्षसादिभयनाशार्थमानन्दा देवीस्थापन । १६, श्रीमातृदेवीमाहात्म्यकथनादि । १७, कर्णाटकनामदैत्या पाख्यानं, देवीकर्तृकदैत्यवधादि च । १८ इन्द्रेश्वरजयन्तेश्वरमहिमावर्णनादि । १९, धर्मारण्यस्थभिवतीर्थधराचेवतीर्थवर्णनादि । २०, भट्टारिकाच्चवाम्बि कादिकुलदेवीना गोत्रप्रवरकथनं । २१, धर्मारण्यदिग्देवतास्थापन । २२ देवासुरयुद्धे, देवपराजय, धर्मारण्यस्थब्राह्मणादीना पलायनं धर्मा रण्ये लोहासुरादिदैत्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरितवर्णन । २४, रामस्य तीर्थयात्रा, तत्तत्तीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मारण्यस्थदेवमन्दिरादि- जीर्णोद्धारकरणार्थं राम प्रति दवीप्रेरणादि । २६, ताम्रपत्रे धर्मशासनपत्र लेखनादि । २७, धर्मारण्ये रामकर्तृकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधर्मकथन रामदत्तब्रह्मस्वहरणोद्यतन कुमारपालस्य राज्ञा सह विप्रसम्भाषण सानुबन्ध विप्रगमन, तत्र हनूमदागमनं हनूमद्द्विजभाषणादि च । २९, ब्राह्मणहत्त्यु द्धारार्थं हनुमत्कर्तृकोपायादिकरण । ३०, ब्राह्मणवृत्तिप्राप्ति । ३१, रामदत्त वृत्तिभोगिब्राह्मणानां परस्परविरोधोत्पत्तिकथनादि । ३२, तेषां द्विजानां भूतवृत्तान्तकथनं एतद्ग्रन्थश्रवणादिफलकथनञ्च ।

No 708 कुण्डार्कमरीचिमाला ।

Substance country paper 10 × 4½ inches Folia, 18 Lines, 10 on a page Extent, 360 s lokas Character, Nagra Date, S 1885 Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and Verse Generally correct

Kuṇḍarka marîchimála A commentary on a metrical treatise on the construction of ten kinds of fire altars The text is by S ankara son of Nilakantha, and the commentary by Raghuvira, son of Viththala of the clan Krishnátri

Beginning. कृष्णाविगोचोऽभवदूवसिन्धोः समुद्गतो विठ्ठलपूर्णचन्द्रः।
तस्यात्मज श्रीरघुवीरसञ्ज्ञः करोति कुण्डार्कमरीचिमालाम्॥
चैव भगवान् श्रीमट्टनीलकण्ठसुतो भट्टशङ्करनामानुपपत्तिप्रधान सुकरोपायञ्च
कुण्डप्रकाशक ग्रन्थमाविष्कर्त्तुं प्रतिजानीते।
भास्वन्त नीलकण्ठ पितरमनुसरञ्छङ्करो वक्ति कुण्डं
भू१द्वा१२व्या१४ङ्गा१६ष्ट१८दस्य दशमतत्वनात्दश्नोत्तरे स्यात्।
दस्य स्यादूर्ध्ववाहोः प्रपदगमखिनः पञ्चमांशोऽङ्गुलं त-
त्त्रिद्यवसद्भजाभो यव उरगलवस्तस्य यूकाष्टलीक्षा॥ १॥
भास्वन्तं कीटभृङ्गन्यायेन ध्यानबलाद्भास्वद्भावप्राप्त कुण्ड दशविध साङ्गोपाङ्गमित्य-
र्थाद् ध्येयम्।

End. उपसंहरति। व्यासदोष्णमिति मयदलङ्करोनेकण्ठरिति (?)। दशविधकुण्ड-
-प्रकृतिव्यासानामेकहस्तद्विहस्तादिमानभेदेन प्रत्येकं दशविधाना तथा दोष्णा
षाङ्गनां शतसङ्ख्यानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम्। भट्टशङ्करनामा श्रीमन्नी-
लकण्ठसुतः श्ववदत् उक्तवान्। न परैरेवमादिता स्फुट कुण्डाक निखिलशाङ्करी
कृतिः। विदना रघुवीरदीधितिः कुतुकादेव न कामकाम्यया॥

Colophon. इति कुण्डार्कटीका समाप्ता।
ॐ अद्येत्यादि गायत्रीपुरश्चरणहवनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माण कर्त्तुं गणेश-
कूर्मशेषवसुधाविश्वकर्मद्विजपूजन भूम्यर्घदानानि करिष्ये। निर्विघ्नसिद्ध्यर्थं
गणपतिपूजन स्वस्तिपुण्याहवाचन करिष्ये। ततः गणपत्यादय प्रीयन्तामिति
विशेषः। मन्त्रः,
आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि।
उद्धृतासि वराहेण ससैलवनकानना॥
मण्डप कारयाम्यत्र त्वदूर्द्ध्वं शुभलक्षणम्।
रक्षणार्थं मया दत्तं प्रसन्ना शुभदा भव॥ (इत परं पाठो नास्ति।)

विषयः। दशविधहोमकुण्डनिर्माणप्रकारोद्योतकस्य शङ्करभट्टकृतस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
व्याख्यानं।

No. 709. उपाङ्गललितापूजनं, ललिताकल्पोक्तं।

Substance, country paper, 7½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page Extent, 300 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse Generally correct.

Upáñgalalitá-pújana. Directions for the adoration of Upáñgalalitá, a form of Durgá. Founded on the *Lalitákalpa.*

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनं। तत्रादौ प्रातःस्नानादिकं विधाय वनस्पतिं प्रार्थयेत्।
आयुर्बलं यशोवर्चः प्रजापशुवसूनि च ।
ब्रह्म प्रज्ञाञ्च मेधाञ्च तन्नो धेहि वनस्पते ॥ इति वनस्पतिप्रार्थना ।—इत्यादि ।

End. व्रतमेतत्तु यः कुर्यात्पुत्रवान् धनवान् भवेत् ।
विद्यावान् रोगनिर्मुक्तः सुखी भोगी च जायते ॥ ९ ॥
सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमं ।
विजयं पुष्टिमारोग्यं यद्यान्यदपि काङ्क्षितम् ॥ १० ॥
तत्सर्वं समवाप्नोति महादेव्याः प्रसादतः ।
इत्येतद् व्रतमाख्यातं सेतिहासं महर्षयः ।
शृण्वन् पश्यन्नरो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुयात् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताङ्गीभूतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनं ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4¾ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page Extent, 1600 s'lokas Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saptapákayajña-s'esha. This work is divided into four chapters or *Prasnas*, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyáyas*. The sections are generally very short, and give very brief descriptions of matters, apparently, with a view to supply omissions in some original work. From the repeated use of the words *evamáha bhagaván Bodháyana*, both at the ends of sections and in other parts, it would seem that the work is a supplement or *paris'ishta* to the Sútras of Bodháyana, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a most miscellaneous character, including almost all the Grihya domestic rites, as also various acts and expiations on particular sacred days, rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities, such as are nowhere mentioned in the Grihya Sútrá of Bodháyana,

and do not form parts of Grihya rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sútra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chárika Dharma Sútra.* Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athátah saptapákayajñán uktam, tats'esham vyákhyásyáma.* The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kús'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Bráhmans on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Mágha; adoption of children; investiture of Bráhmans with the sacrificial thread; do. of Kshatríyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the As'vattha tree; establishing of a figure of Vishnu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the ísh̤ṭa-devatá in effigy, or in water, worship through the Gáyatri; worship of Durgá; worship of Kálarátrí on certain specified days; worship of S'rí; worship of Sarasvatí; worship of Vishnu on certain specified months; worship of the Sún on Sundays; do. of Jyeshṭhá and Kanishṭhá Devís; do. of Vináyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of As'vina and Kártika; feeding of a thousand Bráhmans to overcome disease, or attack of devils; addresses to Bráhmans after feeding them; s'ráddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balís; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Paurnamásá rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyásis; funeral for Yatis; offering of durba grass to Vishnu; Nándimukha S'ráddha; annual s'ráddha; first anniversary s'ráddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तपाकयज्ञानामुक्तं तच्छेषं व्याख्यास्यामः। पवित्रकरणं प्रोक्षणसंस्कारप्रणीताप्रणयनं स्रुक्सम्मार्जनमिति दर्शपूर्णमासवत्तूष्णीमथाग्निं परिस्तीर्य दक्षिणेनाग्निमावाह्येत्यादि।

End. अथैनामुपतिष्ठते ये समाना ये सजाता इति द्वाभ्यामुपस्थायैकं वा पात्रमेषो पितृभिः पितामहैः प्रपितामहैः सहैतत्ते तिलोदकं प्रदानमग्नौकरणमग्निप्रदाने यथार्थमूर्ध्वोदासेचनेन सपिण्डो व्याख्यातः। समाप्तश्च चतुर्थः प्रश्नः। संवत्सरे सपिण्डीकरणं। एकादशे मासि संवत्सरे सपिण्डीकरणम्। अथैकोद्दिष्टं। अथातो नान्दीमुखं। अथातोऽकृतोऽङ्कुरार्पणविधिं (?)। अथातः सम्प्रवक्ष्यामि। अथातः कपिलसन्न्यासविधिं। अथप आहिताग्निः (?)। अथ गृहस्थलोपासनं। अथातो लौकिकोपासनविधिं। अथ वै भवति जायमानो वै। अथ यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत। कथमु खल्वनादिमग्नेः (?)। अथ गृहस्थस्यापासनपञ्चाशानजुहुवुः। अथ वै भवत्यापो वै। अथात आचमनविधिं। अथातः काम्यविधिं। प्रकृतानुकृतिधर्मोपभोगः (?)। अथातो भूतबलिं। आकृतानुकृति-हरणानुकृति-धूर्तबलिं। इतः खण्डितम्।

विषयः। आसादनसामग्र्यादिकथनं। स्थण्डिलविधिः। सिकतादोषकथनं। परिस्तरणविधिः। सर्वदर्वीहोमसामग्रीकथनादि। पुण्याहदेवताकथनं। पुण्याहवाचनं। सप्तमेऽष्टमे वा मासि कर्णवेधविधिः। जन्मनक्षत्रे आगते कार्यनक्षत्रहोमः। वेदमन्त्रविशेषैर्बालकस्य रक्षाकरणविधिः। यक्षातिथ्यबलिकर्मोपहारादिकथनं। गृहशान्तिविधिः। गजशान्तिविशेषकथनं। राजाभिषेकविधिः। भूताभिषेकविधिः। गर्भाधानजातकर्मविधिः। प्रजार्थहोमः। नाषष्ठ्यसप्तम्यां कर्तव्यम्। दत्तकपुत्रविधिः। यज्ञोपवीतविधिः। राजन्यवैश्ययोरुपनयनविधिः। देवतार्चनबलिवैश्वदेवादिविधिः। पण्डबधिरमूकानामुपनयनसंस्कारप्रकारः। अश्वत्थपूजनविधिः। विष्णुप्रतिष्ठाविधिः। महापुरुषाभिधस्य विष्णोरहरहःपरिचर्याविधिः। वेदोक्तमन्त्रविशेषैर्विष्णोः स्नपनं। रुद्रप्रतिष्ठाविधिः। महादेवस्याहरहःपरिचर्याविधिः। रुद्रस्नपनार्चनविधिः।

विषयः । पुना रुद्रस्य स्नपनविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वाऽपि स्वेष्टदेवतापूजनस्यावश्यकर्त्तव्यतोक्तिः । पूर्वोक्तकतिपयविध्युल्लेखादि । व्याहृतिजपस्य तद्व्रस्य होमस्य च विधिः । मासि मासि कृत्तिकानक्षत्रदिने दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेऽङ्गारकवारे वा चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां वा भरण्यां कृत्तिकायां वा कर्त्तव्यस्तोमयुतिमहाकालराव्याख्याऽऽद्देवीपूजनविधिः । शुक्लपञ्चम्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लत्रयोदश्यामुत्तराफल्गुनीनक्षत्रदिने वा पुष्यनक्षत्रदिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आषाढकार्त्तिकफाल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठाकनिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पञ्चम्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनक्षत्रदिवसे अपमृत्युजयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आरोग्यकामाद्दोष्टिविधिः । कार्त्तिक्यां पौर्णमास्यां वायव्यां कर्त्तव्यवृषोत्सर्गविधिः । आपूर्यमाणपक्षे पुण्ये नक्षत्रे जन्मनक्षत्रे ग्रहग्रहोते व्याधिग्रस्ते वा सहस्रब्राह्मणभोजनादिविधिः । भोजनस्तुत्यविधिः । जीवच्छ्राद्धविधिः । अपघातमरणकर्त्तव्यनारायणबलिविधिः । वायसबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनुकृत्याद्याश्ववल्यादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिसपिण्डीकरणान्तकर्मणः कर्त्तव्यतोक्तिः । दशदिनेषु न्तवबलिविधिः । कृतानुकृतिधर्मोपभोगविधिः । काम्यकर्मविधिः । विष्ठात्यागे शौचविधिः । आचमनविधिः । अनाहिताग्निदर्शपूर्णमासादिकथन । गृह्यस्थोपास्यकर्मकथन । अग्निहोत्रादिकर्मसु द्विभार्येण कथमनुष्ठेय, तदुक्तिः । ऋणत्रयमोचनप्रकारः । अग्न्युपासनाविच्छेदे कर्त्तव्य । आहिताग्नेर्भार्याद्वयमरणे कर्त्तव्य । लौकिकाग्निग्रहणादिविधिः । कपिलसन्न्यासविमर्षविधिः । प्रमीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वाद्यङ्कुरार्पणादिविधिः । नान्दीमुखश्राद्धविधिः । एकोद्दिष्टश्राद्धादिविधि । सपिण्डीकरणविधिश्च ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches Folia, 40 Lines, 7 on a page Extent, 470 s'lokas. Character, Nagara Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new, the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Súryádipañcháyatanapratishṭhá Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Súrya, S'iva, Ganes'a, Durgá and Vishṇu, in a temple or altar. By Divákara, son of Bháradvája Mahádeva.

Beginning. इहैके सेवाः सन्त्यपर उदिताः प्रक्षिपरमा-
स्ततोऽन्ये गाणेशाः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः।
त एते मार्त्तण्डं प्रतिपरमुखेन स्वत उत
प्रयान्ति त्वामेवाखिलसुरसरितो वारिधिमिव॥
दिवाकरेण विदुषा प्रणम्य तरणिं परं।
तन्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः॥

End. ततः स्थण्डिलात्पूर्वस्यामश्वत्थपर्णेषु कृतशेषं दत्वा विश्वभुजे नमः, सर्वभुजे नमः, आत्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवन्नमस्कारञ्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक्।
उक्तमात्रं मया किञ्चिद् यद्युक्तं तन्महात्मभिः।
चिन्त्यं निरीक्षितव्येयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवसूनुदिवाकरकृता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः समाप्ता।

विषय। सूर्यमहादेवगणपतिदुर्गाविष्ण्वादिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः।

Substance, country paper, 10¾ × 5¾ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 s lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vritta-ratnákarásetu. A commentary on the Vritta-ratnákara, a short treatise or versification. By Haribháshkara, son of Ápoji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The Vrittaratnákara has been printed several times in Calcutta.

Beginning. ओं। प्रस्फुरत्कुपचुम्बितपद्मपङ्कजातजनिपद्धजनोयम्।
बध्यते किल जडापि च यस्मात्तत्परं तद्विचि(?) धाम नमामः॥

श्रीगुरून पितरौ चापि नत्वा भास्करशर्मणा।
वृत्तरत्नाकरे सेतुर्यथामति विरच्यते ॥
ग्रन्थारम्भे यमर्थमधिकृत्य प्रवर्त्तते तत्प्रयोजनमिति गौतमसूत्रोक्तं, तत्प्रयोजन
शिवप्रणामरूपं मङ्गलं निर्विघ्नग्रन्थस्य सम्बन्धप्रयोजने श्लोकत्रयेणाह। सुख-
सन्तानेति ॥

End. टी०। त्र्यम्बकेश्वरपुरीकृतवासाद्ग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात्।
पुण्यपूर्वपुरुषोत्तमभट्टादुद्बभूव सुकृती हरिभट्टः ॥ १ ॥
वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रोचितो विधिरिवेह बुधौघे।
लोकगीतविमलायतकीर्त्तिः सोऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म ॥ २ ॥
तस्मादुद्भूतकीर्त्तिः कृतसुकृतभरान्मन्त्रतन्त्रः स्वतन्त्रः
साधूनामग्रगण्यो मददलनविधौ मानवानां शरण्यः।
काशीक्षेत्राधिवासी कृतकठिनमहच्छत्रुषड्वर्गदम्भः
श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत् ॥ ३ ॥
सेतुस्तत्तनयेन शैवनगरे सद्वृत्तरत्नाकरे
नेतुं भास्करशर्मणा विरचितः पारं बुधानां गणं।
तेनायं ससुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्खल-
द्रत्नचन्द्रमरीचिरञ्जितपदो देवो रविः प्रीयताम् ॥ ४ ॥
तरीतुमचिरीकरं यदिह वृत्तरत्नाकरं
महासुमनसामहं मननहेतुसेतुं जडः।
हरेरिव महोदधौ कपिनिबद्धसेतौ स्फुर-
न्नयन्तु महिमा गुरोश्चरणयोः समुज्जृम्भते ॥ ५ ॥
ऋषिवह्निहयभूमितवर्षे सद्वसन्तसमये मधुमासे।
आगतः प्रतिपदीह समाप्तिं सेतुरेष बुधसद्मसुदेशु ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजीभट्टसूरिसूनुपराभिधान-
हरिभास्करविरचितो वृत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगात् ॥

विषय। वृत्तरत्नाकरव्याख्यान।

No 713 रत्नदीपकम्।

Substance, country paper, 12¾ × 5 inches Folia, 25 Lines, 9 on a page Extent, 450 s lokas Character, Nagara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society Appearance, new Verse Incorrect

Ratnadipaka Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man By Ganapati, disciple of Gopala

Beginning सिद्धिश्रीगुरुगणपतिशारदाप्रसादाज्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।
प्रणम्य शारदां देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।
ब्रह्मविष्णुमहेशाख्य वक्ष्ये जन्मज फलम् ॥
विलोक्य नानामुनीनां मतानि सर्वार्थदं जन्मफलं प्रकाश ।
नत्वा गुरोः पादयुगस्य मातु करोमि रम्यं किलरत्नदीप ॥
श्रीमद्रायकवानवंशविभवः श्रीरामसेवारत
शीतस्मार्त्तशिशेषधर्मनिरतो विद्याद्यावारिधि ।
बुद्ध्या वै जितचन्द्रजोनयश्सो(?) विद्याजितो वाक्पति
कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरु ॥ ३ ॥
तस्य प्रसादात् खलु रत्नदीप वक्ति द्विजोयं किल नार्मदेय ।
देवद्विजानां परिदासभूत सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्त ॥ ४ ॥
अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्णभावमथ(?) स्वभाव खलु उत्तमोध ।
सूर्यादिकानां मृदु वा कठोरं तेनैव भावन नरो हि याञ्च ॥ ५ ॥

End. एतत्पादपसङ्घिते खलखगे संवेवितथ्या परं
इष्टे वै खलु मानसोपरिगतो जातोयथवा पङ्गुक ।
ह्रस्वो वा विकलोवलम्बचरणो छ्ष्णोऽथ वाल्मियुतो (?)
खञ्जो ह्यङ्गुलिवर्जितो भवति वा वक्रोप्यपादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon इति श्रीगणपतिकृतेरत्नदीपके शुभमस्तु सिद्धिरस्तु (?) ।

विषय । १ अध्याये, मङ्गलाचरणग्रन्थरचनाप्रतिज्ञादि । २, तन्वादिभावस्थितरविफल । ३, तन्वादिभावस्थचन्द्रफल । ४, तन्वादिभावस्थभौमफल । ५, तन्वादिभावस्थबुधफल । ६, तन्वादिभावस्थगुरुफल । ७, तन्वादिभावस्थशुक्रफल । ८, तन्वादिभावस्थशनिफल । ९, तन्वादिभावस्थराहुफल । १०, रविचन्द्ररविभौमादिद्विग्रहयोगफल । ११, सूर्यचन्द्रभौमादित्रिग्रहयोगफल । १२, चतुर्ग्रहयोगफल । १३, राजयोगकथन । १४, लाभदयोगकथन । १५, सुखदयोगकथन । १६, दारिद्र्ययोगकथन । १७, रोगदयोगकथनं । १८, चोरयोगकथन । १९ पापयोगकथन । २०, २१, जातिभ्रष्टयोगतल्लक्षणकथन । २२, काणयोगकथन । २३, कुष्ठयोगकथन च ।

No. 714. सत्योपाख्यानम्।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopákhyána. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rámarahasya khanḍa.* Apparently the work is a compilation from one of the Purāṇas. The contents of the fragment examined are as follow: L. A musical entertainment in Vaikunṭha, laws of dancing, origin of the names of Ráma, Krishna, &c. LI. Birth and early life of S'ítá, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'ítá. LIII. Vis'vámitra deputed to bring Ráma to the place. LIV. Ráma's arrival at the coart of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Ráma's breaking the monster bow. LVIII. Das'aratha's arrival at the coart of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Ráma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Ráma's return home. LXIII. His reception at Kos'ala. LXIV. Nárada's interview with Ráma, LXIV. Reception of Sitá. LXVI. A feast given to Vas'iṣṭha and other sages by S'ítá. LXVII. Ráma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pávakasara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramá River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramaṇaka forest. LXXIV to LXXVIII. Ráma and S'ítá's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyá.

Beginning. शौनक उवाच। सूत सूत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद।
यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तो न संशयः॥
उत्पन्ना च कथं सीता साक्षाच्छ्रीः चितिखलात्।
कारणं वद मे विद्वन् रामेणोद्वाहिता पुनः॥

End. इदन्तु चरितं रम्यं सीताराघवयोः शुभम्।
श्रुत्वा व्यासान्मया तुभ्यं शौनकेदं प्रकीर्त्तितं॥
धन्यं यशस्यमायुष्यं पुण्यं वंशविवर्द्धनं।

सदैव शृण्वता लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥
चतुर्वर्गप्रद ह्येतच्छ्रोतृणां मुदकारकम् ।
यश्चैतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥
उभौ तौ सुखमेधेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।
वाचकस्य यथाशक्ति पूजा कुर्यान्महात्मना ॥
मङ्गलानि प्रजाभ्यस्तु नृपेभ्यस्तु सदैव हि ।
साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीशो दिशतु मङ्गलम् ॥

Colophon इति श्रीसत्योपाख्याने सूतशौनकसंवादे रामबालचरित्रे एकोनाशी०——
(इत पर पाठो नास्ति ।)

विषय । ५० अध्याये, शौनकस्य सूतं प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्न, वैकुण्ठवर्णन, महालक्ष्म्या अग्रतो वार्धनिकाया अप्सरसो नर्त्तन, नाट्यधर्मोक्ति, लक्ष्मीसकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्तिः, भुवि अवतरिष्यमाणानां रामकृष्णादीनां नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्पत्तिविवरण, श्रुतकीर्त्तिमाण्डव्याद्युत्पत्तिविवरण, जानक्या बाल्यलीलादिवर्णन, सीताविवाहदाने चिन्तायुक्तं जनकं प्रति स्वप्ने महादेवोपदेश, सीतास्वयम्बरसभानिर्माणादि, तत्सभायां भूपादीनां समागमन, सीतादर्शनजातभूपति-नानाचेष्टावर्णनञ्च । ५२, धनुर्भङ्गार्थं गतानां भूभुजां वैमुख्यकथनादि, रावणाय सीताप्रदानविषये प्रहस्तस्य जनकेन कथोपकथनञ्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्यानयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्यायां गमनादि, रामलक्ष्मणौ नीत्वा विश्वामित्रस्य प्रत्यागमनादि, रामलक्ष्मणरूपलावण्यं दृष्ट्वा विश्वामित्रं प्रति पौरजनप्रश्नादि, ताड़काख्यवर्णन, रामकर्त्तृकतद्वधादिकथनञ्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनकदूतागमनादि, रामपादरजस्पर्शादहल्यामोक्षः, सरामलक्ष्मणेन ऋषिवृन्देन सह विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्पर कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्ष्मणयो रूपवेशादिवर्णन, कस्यैतौ कुमारावित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकर्त्तृकोत्तरदानादि च । ५५, रामादिसमागमे जनकस्य शिष्टाचारवाक्यादि । ५६, भोजनार्थं निमन्त्रितस्य सरामलक्ष्मणमुनिवृन्दस्य विश्वामित्रस्य जनकगृहे गमन, रामलक्ष्मणवेशभूषादिवर्णनञ्च । ५७, धनुर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८, दशरथानयनार्थं दूतप्रेरणानन्तर दशरथस्य जनकालये ससैन्यमागमनादि । ५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य स्वपुरान्निर्गमनम, उभयसमागमे परस्पर यथाविहितशिष्टाचारकरणादि । ६०, रामलक्ष्मणादिविवाहोत्सववर्णनादि । ६१, सीतासहितरामदर्शनार्थं ब्रह्माण्यादीनामागमनादि, यौतुकदानादि च ।

६२, रामलक्ष्मणादिभिः सह दशरथस्य स्वपुर आगमनं। ६३, रामाद्यागमने अयोध्यापुरवासिप्रभृतिकृतमङ्गलोत्सवकथनादि। ६४, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सरःप्रभृतीनाञ्चायोध्यायामागमनं, रामस्य पुरतो नारदस्याप्सरसञ्च नर्त्तनादिकथनञ्च। ६५, पुरस्त्रीणां सीतादर्शनार्थमागमनं, रामसीतारहस्यकथावर्णनञ्च। ६६, जानकीकृतपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं। ६७, रामलक्ष्मणादीनां सपरिवाराणां मैनिकादीनाञ्च सरय्वां नौकासु गमनादि। ६८, ततो रामस्य मैनिकादिसहितस्य पार्वतीसरोदर्शनार्थगमनादि, रामादीनां वनविहारादिवृत्तान्तकथनं च। ६९, रामनिद्राभङ्गानन्तर वनभ्रमणादि। ७०, रामादीनां गुहेन सह वनविहारादिवृत्तान्तकथनादि। ७१, मनोरमानदीप्रदेशे रामादीनां गमनादि। ७२, रामादीनां विल्वहरिसमीपे गमनादिवृत्तान्तकथन। ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिवृत्तान्तकथनं। ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रहस्यकेलिवृत्तान्तकथनं। ७९, अयोध्यावर्णनादि॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page. Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánahara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Vedánta-vijnána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stanzas. By S'añkara Ácharya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो नृपादौ पदे तुच्छबुद्धा।
परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि॥ १॥
दयालुं गुरुं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य भक्त्या विचार्य्यस्वरूपं।
यदाप्नोति तत्त्वं निदिध्यास्य विद्वान् परं ब्रह्म नित्य तदेवाहमस्मि॥ २॥
इयानन्दरूपं प्रकाशस्वरूपं निरस्तप्रपञ्चं परिच्छेदशून्यं।
अहं ब्रह्मवित्त्यैकगम्यं तुरीय परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि॥ ३॥

End. स्वरूपानुसन्धानरूपां स्तुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावान्मनुष्यः।
शृणोतीह वा नित्यमुद्युक्तचित्तो भवेद् विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात्॥ ९॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं वेदान्तविज्ञाननौकाख्य प्रकरणं सम्पूर्णम्॥

विषयः। ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 s'lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghus'abdendu-s'ekhara. A commentary on the *Siddhánta Kaumudi* of Bhaṭṭoji Dikshita. By Náges'a, son of S'iva Bhaṭṭa and Satí Deví. The MS. is incomplete.

Beginning. पातञ्जले महाभाष्ये कृतभूरिपरिश्रमः ।
शिवभट्टसुतो धीमान् सतीदेव्यास्तु गर्भजः ॥
याचकानां कल्पतरोररिकक्षहुताशनात् ।
शृङ्गवेरपुराधीशाद्रामतो लब्धजीविकः ॥
नत्वा फणीशं नागेशस्तनुतेऽर्थप्रकाशकं ।
मनोरमोमार्द्धदेहं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End. खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीस्थानां सन्ध्यादिकृदन्तपर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानं। अत्र प्रायशस्तत्तत्प्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पत्राण्यपि नैकतः क्रमशः संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, सटीकम् ।

Substance, country paper, 12½ × 5 inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayivyákhyána. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhágavata Purána*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadánanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका॰) सकलरसनिवासं सर्वसौन्दर्यसारं मधुरमधुरमूर्त्तिं सर्वदा प्रेमगम्यम् ।
रतिमतिगतिशान्तिश्रीजयाशक्तिसेव्यं व्रजपतिसुतमेकं कृष्णमेव श्रयेऽहम् ॥
श्रीमद्भागवताद्यपद्यत्रयी व्याख्यातुकामो मङ्गलमाचरति ।

(मू॰) नत्वा श्रीमाधव भक्त्या सुखबोधाय सन्नृणाम्।
श्रीमद्भागवते पद्यत्रयव्याख्या करोम्यहम्॥

End. (टीका॰) पुमर्थे इति तत्प्रवृत्तिचये न पृथक् यतितव्यमिति अभिप्रायः।
अतं पद्यत्रयव्याख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति त्रिभिः।
इति श्रीमन्मुकुन्दपदारविन्दरसाभिलाषिसदानन्दविरचित पद्यत्रयीव्याख्यानं समाप्तिमगमत्।
(मू॰) श्रीमद्भागवतं पुराणमतुलं तस्याद्यपद्यत्रयं
धारामो निखिलोऽत्र सूचित इतः काण्डत्रये सम्मतः।
व्याख्यातं तत एतदेव विमलैः पद्यैस्तदारचणे-

Colophon. रेतेनैव हरिः कृपानिधिरसौ प्रीणातु सद्भक्तिदः॥ ४५॥

विषयः। जन्माद्यस्येत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पद्यैर्व्याख्यानम्।

No. 718 आत्मषट्कभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, *Calcutta, Asiatic Society.* Appearance, *old.* *Prose.* *Correct*

A'tmashatka-bháshya Tíká. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-naráyanendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं वक्तु इत्थ कोर्भयति।
परिसमाप्तमिति। इत्यादि।

End. अवतु वक्तारमित्यभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्त्यर्थो द्वितीयारण्यकपरिसमाप्त्यर्थश्च।
हरिः ॐ।

Colophon. इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता।

विषयः। ऐतरेयभाष्यतत्पदार्थविवरणम्॥

No. 719. तन्त्ररत्नम्।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect.

Tantra-ratna alias *Tup Tiká* A commentary on the Mimañsá Sútras of Jaimini By Pártha sarathi Misra. The MS is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work This work, in common with four others, bears the generic name of *Várttika.* Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning (चतुर्थाध्यायस्य प्रथमपत्र नास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखित, यथा—)
थे इति वेदितव्य। पदाङ्के इत्यवमादिष्वप्येव योज्यमित्यादि।

End (दशमाध्यायस्य शेषवाक्य, यथा—)
श्रूयते यस्त्वसौ काल सोमेतस्य कर्मण ।
स च तत्रापि नापेता यत्राग्नेयोऽस्ति केवल ॥
तस्मात् तत्राप्यवैगुण्याद्बाधो नोपांशुकर्मण ॥

Colophon इति श्रीपार्थसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टम पाद'।
समाप्ता दशम ।

विषय । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरण। मूलसूत्रग्रन्थे १२ अध्याया- सन्ति। तत्र प्रत्यध्यायविषयस्तु न्यायमाला १५ सूचीपत्रे उक्त। अस्य तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ९, १० एते अध्याया वर्त्तन्ते, अन्य १, २, ३, ८, ११, १२ एते अध्याया न सन्ति। (अत. खण्डित)।

No 720 शारीरकन्यायरक्षामणिः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches Folia, 132 Lines, 12—13 on a page Extent, 2500 slokas Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old *Prose* Generally correct

S'arírak nyáya-rakshámani A gloss on the commentary of S'ankara Achárya, on the Vedanta aphorisms of Vyása. By Apya Dikshita. The MS is incomplete, containing only the second and the fourth chapters Hall's *Contributions*, p 90

Beginning (चतुष्पादावच्छिन्नोऽयं ग्रन्थ, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्तौ, तत्र द्वितीयस्याद्यन्तवाक्यानि,) प्रथमे पादे स्पष्ट ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णीतानि, अथास्य ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतु पादान्तरारम्भ । इदञ्च तत्र तत्र स्फुटीकरिष्यते इत्यादि।

(चतुर्थसूत्रादिवाक्यादि॰)। आनुमानिकमप्येकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस्तगृहीतेर्दर्शयति च, इत्यादि।

End. आद्येऽसाचलावयवेनोपासकमूर्धादिपूपपंक्ततत्त्वप्रतीतेर्वैदिवर्दिगाद्दे.पत्यादिकल्पनप्रतिनिरुद्धत्वावाशस्यता।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमदद्वैतविद्याचार्य-श्रीविश्वजिच्छ्रीरङ्गराजाध्वरिवरसूनो रप्पिदीक्षितस्य कृतौ शारीरकन्यायरक्षामणौ प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः।

तस्मात्विदं ब्रह्मजगतो निमित्तमुपादानञ्चेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्षणम्।

इति न्यायरक्षामणौ चतुर्थः पादः।

विषयः। द्वितीये ब्रह्मणो जन्मकारणत्वं तदाचित्रं सर्वज्ञत्वं सर्वात्मत्वं व्यापित्वं नित्यत्वमित्येवमादिधर्म्मात्मकानां स्पष्टब्रह्मलिङ्गवाक्यानां निर्णयः।

चतुर्थे, ब्रह्मप्राधान्यत्वप्रतिपादकवेदान्तवाक्येष्वत्रमद्धानिरासपूर्वकप्रसाधितसमन्वयदृढीकरणम्।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं।

Substance, country paper, *11 × 4¾* inches. *Folia, 34. Lines,* 16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Kaṭhavallíbháshya-vivaraṇa. A gloss on the commentary of S'aṅkara Áchárya, on the Katha Upanishad. By Gopála Yogí.

Beginning. ब्रह्माद्वयं परानन्दं धर्म्मादीनामगोचरं।
कार्य्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्महे॥
नत्वा देवमुमाजानिं धृत्वा गुरुपदाम्बुजम्।
ध्यात्वा गौरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम्॥

End. ॐ सन्दो मङ्गलप्रयोजनः छान्दोपनिषदर्थस्मारकः। इतिसन्दो भाष्यसमाप्तिद्योतनप्रयोजन इति बोध्यम्।
कठवल्लीभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना।
अनया प्रीयतां देवो दक्षिणामूर्त्तिः शिवः॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता।

विषयः। षट्कठवल्लीभाष्यतात्पर्य्यविशेषार्थव्याख्यानम्।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, 11 × 4¾ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakás'a alias *Kṛitya-prakás'a*. A Smriti compilation. By Jválánátha Mis'ra. Contents: I *Achára*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Sráddha*, or offerings to the manes IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देऽह पदपङ्कज रसभर नित्यं विभु श्रीप्रदं
विघ्नध्वसपटीयसस्तव विभो देवाग्रपूजाग्रस्म् ।
जुष्टं विद्वदुपासकैः प्रतिदिन मुक्तिक्रमान्वेषिभि-
र्मुख्येत्यकस्तु मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End. स्वप्ने केवलज्योतिष स्वपिति चि स यान्ति जातं सता
तस्मै सर्वसुसाक्षिणे नम इति कुर्वं सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानाथमिश्रकृतधर्मशास्त्रे सुकृत्यप्रकाशे असत्प्रतिग्रहप्रकरणम् ।

विषयः । १, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रसङ्गा । दन्तधावन-स्नानसन्ध्यादि-तर्पण-बलिकर्मातिथिपूजाभोजन-दारागमनादिव्यवस्था च । २, अशौचप्रकरणे, सार्ववर्णिकसूतकाशौचनिर्णयः । ३, श्राद्धप्रकरणे, नानाविधश्राद्धलक्षणविधि-नियमादिकथन । ४, असत्प्रतिग्रहप्रकरणे, सूतकमृतकग्रहणादौ प्रतिग्रह-निषेध. ।

No. 723. लक्ष्मीनिवासाभिधानं ।

Substance, country paper, 10¾ × 4¼ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Lakshmínivásábhidhána. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unádi affixes. By Sivaráma, son of Krishnaráma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Facsimile of a MS of the Mádhavánala-katha
Dated, Samvat 1587 = AD 1530.

माधव १ ॥ ॐ नमो भगवते श्रीवासुदेवाय ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] राम ॥

[illegible] १

[illegible]

[illegible]

Beginning. (प्रथमतः सप्तपत्राणि न सन्ति)।

End. काव्यानि पञ्च नुतयो कुमरश्चिनाय टीकात्रयोदश्च तथैव उणादिकोषः।
भूपालभूषणमथो रसरत्नहारो विद्याविलास इनपूर्वफलाक्षिरन्धे॥ २१॥
ग्रन्थान्मया विरचितान् परिशीलयन्तु शीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे।
यद्रञ्जिशाधितमनल्पतया समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभ्यं॥ २२॥
परिश्रमो व्याकरणे काव्यादावपि यः कृतः।
दिगियं दर्शिता तस्य शिवरामेण सन्मुदे॥ २३॥
लक्ष्मीःकीर्तिरिवा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः।
कुर्वतां वसतिं शश्वत्तुल्यभूपालपालिते॥ २४॥
शिवरामकृतौ कोष उणादनैकमङ्गलः।
लक्ष्मीनिवासे सम्पूर्णः पादोऽयं पञ्चमोभवत्॥

Colophon. इति श्रीमत्त्रिपाठ्युपनामकत्रिलोकचन्द्रात्मजकृष्णरामकृतौ लक्ष्मीनिवासाभिधाने उणादिप्रत्ययान्तमकरकोषे पञ्चमः पादः।

विषयः। उणादिप्रत्ययान्तशब्दानां पञ्चभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम्।

No. 721. माधवानलकथा।

Substance, country paper, 7½ × 3½ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mádhavánala-kathá. The amours of Madhávánala, and Kámakandalá, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रणम्य परया भक्त्या वंशधानां सरस्वतीम्।
तस्याः प्रसादमासाद्य करिष्यामि कथामिमाम्॥

End. राजा प्रहर्षो जातः। उक्तञ्च।
विजेतव्या लङ्का चरणतरणीयो जलनिधिर्विपक्षः
पौलस्त्यो रणभुवि सहायाश्च कपयः॥
तथाप्येको रामः सकलमवधीद्राक्षसकुलं
क्रिया सिद्धिः सत्त्वे वसति महतां नोपकरणे॥
ततो राजा माधवानलस्य कामकन्दला जाता॥ ० ।

Colophon इति माधवानलकथा समाप्ता ।

विषय । पुष्पावतीनगरीश्वरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राज्ञो राष्ट्रवर्तिनो माधवानलस्य ब्राह्मणस्य कामकन्दलावश्यायाद् वृत्तान्तविषयकथन । अत्र तृतीय-चतुर्थ सप्तम-द्वादशपत्राणि न सन्ति । अत खण्डितम ।

No 725 मुण्डकभाष्यटिप्पण ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 11 Lines 13 on a page Extent, 400 s'lokas Character Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally correct

Mundaka bhashya tippana A gloss on Sankara's commentary on the Mundaka Upanishad Anonymous.

Beginning यदक्षर परं ब्रह्म विद्यागम्यमितीरित ।
यस्मिन ज्ञाते भवेज् ज्ञात सर्वं तत्त्वामहमश्रयम् ॥
ब्रह्मोपनिषद्गर्भोपनिषदाद्या अथर्वणवेदस्य बह्व्य उपनिषद सन्ति । तासा मध्येऽक अनुपयोगित्वनाव्याचिख्यासितत्वाद्दश्रलादिगुणको धर्मोक्तेरित्याद्यधिकरणोपयोगितया मुण्डकस्य व्याचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवाना इत्यादि ।

End अन्यद्वारेण विद्याया प्रकृतत्वमस्मात न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूचयन्नाह एता ब्रह्मविद्या वदेतति ।

Colophon इति मुण्डकभाष्यटिप्पणं

विषय । मुण्डकभाष्यतत्तत्स्थलविषयार्थविवरण ।

No 726 श्यामापूजापद्धति. ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches Folia, 19 Lines 6 on a page Extent, 250 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Syamapuja Paddhati A manual for the worship of Dakshinakali Anonymous

Beginning. अथ श्यामापूजापद्धतिः। पादौ प्रक्षाल्याचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात्। तद्यथा, क्रीमिति त्रिर्जलं पीत्वा, इत्यादि।

End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाहुतिं दत्वा संहारमुद्रया खेष्टदेवतां हृदये समानीय क्षमस्वेति विसृज्य दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात्।

Colophon. इति सङ्क्षेपहोमपद्धतिः॥

विषयः। दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीभूतविधिकथनं।

No. 727. न्यायसारः।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyáya-sára. An elementary treatise on the Nyáya. By Bhásarvajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rághava, *Contributions*, 26.

Beginning. प्रणम्य शम्भुं जगतः पतिं परं समस्ततत्त्वार्थविदं स्वभावतः।
शिष्यप्रबोधाय मयाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यलक्षणम्।
सम्यगनुभवसाधनं प्रमाणम्। इत्यादि।

End. तत्सिद्धमेतत्। नित्यसंवेद्यसुखे न विशेषः। आत्यन्तिको दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य मोक्ष इति।

Colophon. इति श्रीभासर्वज्ञविरचिते न्यायसारे तृतीयः परिच्छेदः। समाप्तोऽयं न्यायसारः॥

विषयः। प्रमाणप्रमेयानुमानजात्यादिकतिपयपदार्थानां नैयायिकनयेन सङ्क्षिप्तलक्षणकथनं।

No. 728. नारायणप्रबोधोत्सवः वा प्रबोधोत्सवः।

Substance, country paper, 9½ × 1½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Náráyana-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kártika, that is on the day after the close of the *Cháturmásyá* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Áshádha, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kártika. The first day is called *S'ayana ekádas'í* or the day on which Vishnu, according to the Puránas, falls asleep, and the last, *Utthána ekádas'í* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassá*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Cháturmásya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rámzán* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Náráyana with the Tulasí plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्त्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवश्च विचार्य्यते ।
कार्त्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतीयागरहितायां पारणं कार्य्यम् ।

End. चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिरप्यत्रैवेति केचित् । कार्त्तिकमासव्रतोद्यापनं चातुर्मास्यव्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon. इति श्रीनारायणप्रबोधोत्सवो व्रतनिर्णयः सङ्क्षेपतस्तुलसीविवाहप्रयोगश्च समाप्तः ।

विषयः । हरिप्रबोधनाङ्गीभूतकर्त्तव्यानुष्ठानकथनादि, तुलसी विवाहप्रयोगकथनं च । 0

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शालग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Nágara. Date, S 1890, SK 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Vratodyápanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'álagráma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रतार्कोक्तानि व्रतोद्यापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते। तत्रादौ सर्वतोभद्रकारिका।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः। सङ्कष्टचतुर्थीनागपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविविध-व्रतोद्यापनविधिः। शालग्रामदानविधिश्च। (इतःपरं खण्डितं)।

No. 730. आचारमयूखः।

Substance, country paper, 11 × 4⅞ inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verso. Generally correct.

A'cháramayúkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nílakantha Bhatta, son of S'añkara Bhatta. The author has treated of the whole circle of the Smriti, in separate compendia under the generic title of *Mayúkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादौ दिवाकरस्याद्यमवलम्बे मुहुर्मुहुः।
यत्पादालम्बितं पङ्गुं पङ्गारोहति सम्प्रति॥
श्रुतीः स्मृतीर्वीक्ष्य पुराणजातं तत्तन्निबन्धानपि सन्निबन्धान्।
चिरन्तनाचारचयं च यथात्ययाह्निकं सम्प्रति नीलकण्ठः॥

End. अनेन विधिना यस्तु स्नानं कुर्वीत यन्त्रितः।
तस्य वर्षशतायुष्यं भवत्येव न संशयः॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसापारावारपारीणधुरीणभट्टशङ्करसूनोर्भट्टनीलकण्ठस्य कृता आचारमयूखः समाप्तः।

विषयः। शयनादुत्थाय प्रातःस्मरणदन्तधावनमलमूत्रत्यागस्नानसन्ध्यातर्पणपूजनबलिवैश्वदेवादिदैनन्दिनाचारानुष्ठानव्यवस्थाकथनं।

No 731 विश्वकर्मीयशिल्प ।

Substance, English paper, 9¾ × 7½ inches a 4to volume Folia 63 Lines 20 on a page Extent 1224 s'lokas Character Nagara Date 1872 A D Place of deposit Calcutta Babu Rajendralala Mitra Appearance, new Verse Incorrect and corrupt

Visvakarmiya S'ilpa A treatise on the manual arts attributed to Vis vakarmá the divine architect but apparently a compilation as it is written in the Tantric style having S'iva for its narrator The MS has been copied for me from an old Codex in the Library of the Raja of Tanjore There are in it many lacunæ and several Tamil words which, I understand from Mr Burnell through whose kind aid I have got the copy, have crept in owing to the circumstance of the original in the Hala kanada character having short notes interspersed in the Tamil language This peculiarity characterises almost all the S'ilpa MSS in the Tanjore Library None of the MSS examined by Mr Burnell is perfect or even tolerably correct Contents I Origin of Vis vakarma derivation of the words *Tal shaka* (carpenter) *vardl aki* (sculptor) &c II Height of man in different ages of the world wood and stone for the formation of images III Sacraments for sculptors and carpenters IV Halls for the consecration of S'iva and other gods V Proportions of images of the planets and lingams VI Formation of cars VII Consecration of cars VIII Forms of Bráhmi Mahes vari and other goddesses IX. Sacrificial or Brahmanical thread X. Sacrificial threads of gold, silver, and munja fibre the different sides where images of gods and goddesses are to be placed qualities of a kind of stone called *Hemas'ila* or 'golden stone' to be found to the south of the Meru mountain XI Images of Indra, Mahes vari, and other gods and goddesses XII.—XIII Crowns, crests and other head ornaments XIV Movable and fixed thrones for images, crests and other ornaments for the head, repairs of temples XV Proportions of doors of temples for lingams XVI Proportion, of doors for other temples XVII Temples for Vighnes a Most of these chapters appear imperfect and fragmentary, and the work is obviously incomplete

Beginning कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नसमाकुले ।
नानाद्रुमसमाकीर्णे नानापक्षिसमाकुले ॥

नानाप्सरोभिरुपेते नानासुरगणावृते ।
नानारत्नोभिराकीर्णे नानागन्धर्वसेविते ॥
नानामुनिगणाकीर्णे नानापुष्पसमाकुले ।
किन्नरैर्नारदेनापि सुत्ये तुम्बुरुभि सह ॥
दिव्याङ्गनासमागीते सर्वदा देवसन्निधौ ।
आकाशगङ्गासलिले शीतलैरुपशोभिते ॥
श्रुतिस्मृतिपुराणार्थैरितिहासैः सुविस्थले (?) ।
स्तूयमानैस्तु ऋषिभि सनन्दसनकादिभि ॥
+सपवसन्नद्दोषा च समुद्राश्च विनीयते (?) ।
एतपान्तु समाकर्त्तुं समर्थस्त्वमना शिशव (?) ॥
इत्युक्तो देवदेवेशो भुवनाधिपति शिव ।
समीक्ष्य विश्वकर्माण तस्य मे तृजतीश्वरः (?) ॥ इत्यादि ।

End द्वारस्तम्भस्य दोर्घेण दशनवाष्टभागत ।
एव भागशिरोत्सेध द्वारस्तम्भस्य योजयेत् ॥

Colophon शिवमय शिल्पग्रन्थ सम्पूर्ण ॥

विषय । १, अध्याये विश्वकर्मोत्पत्ति, कर्मविशेषभेदेन ध्यवहृततक्षकवर्द्धक्यादिशब्दव्युत्पत्तिश्च । २, सत्यादियुगजातनरोच्चताप्रमाण, यज्ञीयकाष्ठेन प्रस्तरेण, वा देवप्रतिमानिर्माणे मानादि । ३, तक्षकस्य गर्भाधानादि सस्कारकथन, गर्भोत्पत्तिकथनादि च । ४, शिवलिङ्गादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, पञ्चप्रतिमानिर्माणप्रमाण, लिङ्गपोठनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधि कथन । ७, रथप्रतिष्ठाविधि । ८, ब्राह्मीमाहेश्वर्यादीना स्वरूपादिवर्णनादि । ९, यज्ञोपवीतलक्षण । १०, सुवर्णरजतमौञ्ज्यादिनिर्मितयज्ञोपवीतकथन, द्विरभेदेन देवस्थापनप्रकारादि, मेरुदक्षिणस्थितहेमशिलाकथनादि च । ११, लक्ष्मीब्राह्मीमाहेश्वर्यादिदेवीन्द्रादिदिक्पालग्रहादिमूर्त्तिनिर्माणप्रकार । १२, १३, मुकुटकिरीटजटामुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावरसिंहासननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विशेषेण किरीटललाटपट्टिकादिनिर्माणप्रकार । देवताया मन्दिरस्य च जीर्णोद्धारप्रकार । १५, लिङ्गमूर्त्तिमन्दिरद्वारादिकथन । १६, प्रतिमामूर्त्तिमन्दिरद्वारादिकथन । १७, विघ्नेशमूर्त्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधि ।

No 732 सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 × 4¾ inches Folia, 21 Lines, 11—12 on a page Extent, 840 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Correct

Sámayacharika Sútra This is a fragment of the Srauta Sutra of Ápastamba of which it forms, according to Mr Burnell, chapters XXVI and XXVII It treats of *Upanayana*, or the investiture of the sacrificial thread, *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught, proper and improper food, the domestic duties of the four orders, and funeral An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay

Beginning अथात सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्याम ॥ १ ॥ धर्मज्ञसमय प्रमाणम् । वेदाश्चत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्रा । इत्यादि ।

End. पाणिग्रहणादाधेजात्यायेन भिद्यते सवर्णा सह विलयन (?) चत्वारो व्याख्याता । चेत्समेकादश ।

Colophon इति द्वितीयः प्रश्न ।

विषयः । १ पटले वर्णाश्रमधर्म । उपनयन । उपनीतधर्मा । उपनयनकाल । काल अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवासकालनिर्द्धारण । त्रैवर्णिकब्रह्मचर्यविधि । त्रैवर्णिकभैक्ष्यचर्या । भोजनविधिः । समिदाद्याहरणादि । २, तपःकरणाकरणफलादि । त्रैवर्णिकाभिवादनं । अध्ययननियमादि । गुरूपासनविधि । स्नानविधि । आचार्योपासना । ब्रह्मचारिनियमा । गुरुदक्षिणादि । आत्मश्लाघावर्जनादि । आचरणनियमादि । प्रिय प्रत्याचार्यकर्त्तव्यता । ३, उपाकर्मकालम । अनध्याय । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४, स्वाध्यायनियमादि । महायज्ञप्रश्नयज्ञकरणादि । मातृपित्रादिगुरुजनशुश्रूषादि । भूतबलिप्रभृति । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५ कर्मविशेषेषु उपवीति भवन । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्देश । भोज्याभोज्याकादि । मद्यपाननिषेध । पेयापेयक्षीरादि । करञ्जपलाण्ड्वाद्यभक्ष्यमूलादि । भक्ष्याभक्ष्यपशुपक्ष्यादि । ६ भोज्याभोज्यादिकथन । ७, धर्माधर्मविचार, अशुचिकरपदार्थादि । ८ आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, क्षत्रियादिहननप्रायश्चित्तकथनादि । १०, पतितापतितादिकथनं । ११, मूत्रपुरीषादिविधि ।

(इति प्रथमप्रश्नः)। द्वितीयप्रश्नप्रथमपटले गृहमेधिव्रतायुक्तिः। २, बलिवैश्वदेवादिकर्म्मकथनं। ३, अतिथिपूजनादिकथन। ४, मधुपर्कादिकथनादि। ५, त्रैवर्णिककर्त्तव्याध्ययनाध्यापनादिकर्म्मोपदेशादि। ६, दायादेपुत्रादिकथन, ७, पित्र्यमेधादि। ८, नित्यश्राद्धभोजननियमादि। ९, चतुराश्रमादिकीर्त्तनादि। १०, ११, राज्ञो विशेषधर्म्मकथनादि। (इति द्वितीयप्रश्नः)।

No. 733. शारदातिलकं।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 134. Lines, 14 on a page Extent, 3100 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'áradátilaka. A Tántric compilation of great repute in Bengal. By Lakshmana Des'ikendra, son of S'rikrishna, and grandson of Vijaya Áchárya, of the Várendra clan. The work comprises 25 chapters. Contents: 1. Víjamantras of different divinities; 2, different divinities and their appropriate S'aktís; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5, eighteen appropriate Sañskáras or sacraments for neophytes; 6, caste; 7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra and adoration of Jagaddhátrí; 10, do of Tvaritá Deví; 11, do. of Durgá; 12, do of Tripurá; 13, do. of Ganes'a; 14, do. of Chandramá; 15, do. of Vishnu; 16, do. of Nrisiñha; 17, do. of Purushottama; 18, do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable object; 20, do. of Aghora; 21, Gáyatrí as a mystic mantra, and the mode of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgá; 23, do of Trayambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga meditation.

Beginning. नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्पञ्चाशदर्णैः क्रमा-

द्व्याप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दार्थरूपं जगत्।
शब्दब्रह्म यदूचिरे सुकृतिनश्चैतन्यमन्तर्गतं
तद्वोऽव्यादनिशं शशाङ्कसदनं वाचामधीशं महः॥
अन्तस्तिमिरविध्वंसिमिन्दुकलाङ्कितमिन्दीवरोदरसदोदरनेत्रशोभि।
हेतुस्त्रिलोकविभवस्य नवेन्दुमौलेरन्तः परं दिशतु मङ्गलमादरादः॥
संसारभिन्नोत्तरणैकहेतून् वन्दे गुरून् मूर्द्ध्नि शिवस्वरूपान्।
रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थाभिषेकश्रियमावहन्ति॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम्।
धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्ते प्रथमकारणम्॥

End. मत्तावलाय प्रणताखिलनतो भविष्यताखिलनमीलताय।
येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्षमाम्रायशाखाभिरपास्तिनेभ्यः॥
तस्मादभूदखिलदेशिकवारणेन्द्रः षट्कर्मसागरविचारविनोदशीलः।
यस्य त्रिलोकविततं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः॥
तस्मन्दनो देशिकदेशिकोऽभूच्छ्रीकृष्ण इत्यभ्युदितप्रभावः।
यत्पादकारुण्यसुधाभिषेकात्सम्पदो परामश्यते कृतार्थः॥
आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभोर्लक्ष्मणदेशिकेन्द्रः।
विद्यास्वशेषासु कलासु सर्वास्वपि प्रथा यो महती प्रपेदे॥
आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीशारदातिलकनाम चकार तन्त्रं।
प्राप्त स एष पटलैरिह तत्त्व (२५) सङ्ख्यैः प्रीतिप्रदानविषये विदुषां चिराय॥
अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा
जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम्।
सदर्था शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करवधू-
र्भवद्भूत्यै भूयाद्भवजनितदुःखौघशमनी।

Colophon इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः।

विषयः। १ पटले इष्टदेवीनां पृथक्तन्त्राचरसङ्ख्यानिर्देशादि। २, दैवतच्छन्दीनां नाम्नां मन्त्राणाञ्च कथनादि। ३, दीक्षाङ्गकर्मकथनादि। ४, दीक्षाकरणप्रकारादि। ५, साधकस्याष्टादशसंस्कारकथनादि। ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि। ७, द्विचत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि। ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि। ९, जगद्धात्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि। १०, ललितादेवीमन्त्रतज्जप०कथनादि। ११, दुर्गामन्त्रतज्जप०कथनादि। १२, त्रिपुरामन्त्रतज्जप०कथनादि। १३, गणपतिमन्त्रतज्जप०कथनादि। १४, चन्द्रमोमन्त्रतज्जप०कथनादि। १५, विष्णुमहामन्त्रतज्जप०कथनादि। १६, नृसिंहमन्त्रतज्जप०कथनादि। १७, श्रीपुरुषोत्तममन्त्रतज्जप०कथनादि। १८, महेशमन्त्रतज्जप०कथनादि। १९ समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जप०कथनादि। २०, अघोरमन्त्रतज्जप०कथनादि। २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जप०कथनादि। २२, अतिदुर्गामन्त्रतज्जप०कथनादि। २३, त्रैयम्बकमन्त्रतज्जप०कथनादि। २४, यन्त्रभेदकथनादि। २५, योगसाधनप्रकारादि।

No. 734. श्राद्धचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः।

Substance, country paper, 9¾ × 4⅓ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'ráddha-chandriká-prakás'a. A dissertation on S'ráddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divákara Bhaṭṭa, son of Mahádeva, and grandson of Bálakrishna. Appended to the work is a short index by the âuthor's son, Vaidyanátha.

Beginning. जानकीनयनदृग्गोचरं मानिनां नयनयोरगोचरं।
नीलमेघरुचिरच्छविं सदा भावयेम्मनसि राघवं मुदा॥
यत्कीर्त्या धवलीकृत त्रिभुवनं नाम्ना जगत्पावितं
यन्मूर्त्त्या विनिवारित बहुतरं पापं महापापिनाम्।
यद्ग्रन्थैः कठिन जगाम सुगमतां द्वैत व्रतादिस्थले
तस्याह शिरसा नमामि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभोः॥
नत्वा साम्बं तथा तातं जननीचौ गुरूनपि।
दिवाकरेण विदुषा तन्यते श्राद्धचन्द्रिका॥
तत्रादौ श्राद्धप्रशंसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे। (इत्यादि)

End. भारद्वाजकुलोदधौ समभवच्छ्रीबालकृष्णाभिधः
सोमो लाञ्छनवर्जितः प्रतिदिनं सन्तोषवृद्धिप्रदः।
तत्सूनुः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्त्तिर्गुणै-
राशीच्छास्त्रवने मृगेन्द्ररचनो नाम्ना महादेवकः॥
तत्पुत्रेण दिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका
त्यक्ताद्वन्द्वतिमुन्नतां सुमनसः सम्पश्यतां हे बुधाः॥
यद्यस्ति स्वयमेतदीयकृतिनो वाच्य कथ निर्णय-
स्तर्ह्येव निपुणं विभाव्य हृदये दूष्यं वचो मामकं।
उक्तं नात्र मया स्वयं स्वरचित यद्ग्रन्थपादादिभिः
प्रोक्तः श्राद्धविनिर्णये तदखिल स्पष्ट पर ग्रन्थये॥
सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्रकृपया शार्दूलविक्रीडितं
तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम्॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम्।
धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम्॥

End. महाबलाय प्रणमामि तस्मै नविश्रुतालिङ्गनशीतलाय।
येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्षमाक्ष्ययशाखाभिरुपाश्रितेभ्यः॥
तस्मादभूदखिलदेशिकवारणेन्द्रः षट्कर्मभोगरविहारविनोदशीलः।
यस्य त्रिलोकविजितं विजयाभिधानमाचार्यपण्डितं इति प्रथयन्ति सन्तः॥
तन्नन्दनो देशिकदेशिकोऽभूच्छ्रीकृष्ण इत्यभ्युदितप्रभावः।
यत्पादकारुण्यसुधाभिषेकाल्लक्ष्मीं परामश्नुवते कृतार्थाः॥
आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभोर्लक्ष्मणदेशिकेन्द्रः।
विद्यास्वशेषासु कलासु सर्वास्वपि प्रथां यो महतीं प्रपेदे॥
आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीशारदातिलकनाम चकार तन्त्रम्।
प्राज्ञः स एष पटलैरिह तत्त्व(२५)सङ्ख्यैः प्रीतिप्रदानविषयं विदुषां चिराय॥
अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा
जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम्।
सदर्थां शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करवधू-
र्भवद्भूत्यै भूयाद्भवजनितदुःखौघशमनी।

Colophon इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः।

विषय। १ पटले देवदेवीनां पृथङ्मन्त्राचरसङ्ख्यानिर्देशादि। २, देवतच्छक्तीनां नाम्नां मन्त्राणाञ्च कथनादि। ३, दीक्षाङ्गकर्मकथनादि। ४, दीक्षाकरणप्रकारादि। ५, साधकसाष्टाङ्गनमस्कारकथनादि। ६, वर्णतत्त्वादिकथनादि। ७, दिचत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि। ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि। ९, जगदात्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि। १०, त्वरितादेवीमन्त्रतज्जप॰कथनादि। ११, दुर्गामन्त्रतज्जप॰कथनादि। १२, त्रिपुरामन्त्रतज्जप॰कथनादि। १३, गणपतिमन्त्रतज्जप॰कथनादि। १४, चन्द्रमौमन्त्रतज्जप॰कथनादि। १५, विष्णुमहामन्त्रतज्जप॰कथनादि। १६, नृसिंहमन्त्रतज्जप॰कथनादि। १७, श्रीपुरुषोत्तममन्त्रतज्जप॰कथनादि। १८ महेशमन्त्रतज्जप॰कथनादि। १९, समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जप॰कथनादि। २०, अघोरमन्त्रतज्जप॰कथनादि। २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जप॰कथनादि। २२, अतिदुर्गामन्त्रतज्जप॰कथनादि। २३, त्र्यम्बकमन्त्रतज्जप॰कथनादि। २४, यन्त्रभेदकथनादि। २५, योगसाधनप्रकारादि।

No 734 श्राद्धचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः।

Substance, country paper, 9½ × 4¾ inches Folia, 125 Lines, 9 on a page Extent, 2233 s'lokas Character, Nagara Date, S 1866, SK 1731 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse and prose Correct

S'raddha chandriká prakás'a A dissertation on S'ráddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them By Divákara Bhatta, son of Mahádeva, and grandson of Balakrishna Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanatha

Beginning जानकीनयनद्वयगोचरं मानिनां नयनयोरगोचरं।
नीलमेघरुचिरच्छवि सदा भावयेन्मनसि राघवं मुदा॥
यत्कीर्त्या धवलीकृतं त्रिभुवनं नाम्ना जगत्पावितं
यन्मूर्त्या विनिवारितं बहुतरं पापं महापापिनाम्।
यद्ग्रन्थे कठिनं जगाम सुगमतां द्वैतव्रतादिस्थले
तस्याहं शिरसा नमामि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभोः॥
नत्वा साम्बं तथा तातं जनयित्रीं गुरूनपि।
दिवाकरेण विदुषा तन्यते श्राद्धचन्द्रिका॥
तत्रादौ श्राद्धप्रशंसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे। (इत्यादि)

End भारद्वाजकुलोदधौ समभवच्छ्रीबालकृष्णाभिधः
सामो लाञ्छनवर्जितः प्रतिदिनं सन्तोषसद्धिद्धता।
तत्सूनुः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्त्तिर्गुणै
राशीच्छास्त्रवने मृगेन्द्ररचना नाम्ना महादेवकः॥
तत्पुत्रेण दिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका
त्यक्त्वाहङ्कृतिमुन्नतां सुमनसः सम्प्रार्थना हे बुधाः॥
यद्यस्ति स्वयमेतदीयकृतिनो वाच्यं कथं निर्णय-
स्तर्ह्येव निपुणं विभाव्य हृदये दूष्यं वचो मामकं।
उक्तं नैव मया स्वयं स्वरचितं यद्ब्रह्मपादादिभिः
प्रोक्तं श्राद्धविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परं ज्ञप्तये॥
सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्रकृपया शार्दूलविक्रीडितं
तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम्॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिधौ श्राद्धचन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिमकारि। (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतद्ग्रन्थानुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति।)

विषयः। पितृद्देशेन कर्त्तव्यस्य श्राद्धकर्मणः प्रशसालक्षणाधिकारिदेशकालपात्रादीनां निर्णयकथनं।

No. 735. विख्यादपुराणं।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 47 Lines, 9 on a page Extent, 1100 s'lokas. Character, Nágara Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Generally correct

Vikhyáda Puráṇa. I suspect this to be a Tántric compilation. In it Mahádeva, in reply to a query of Kártika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahúprasthána*, the terminus of that journey. 2. Proceeding, northwards the traveller first sees the Hemavat Liñga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5 Next, a mountain named Aprasáda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegá River, and certain temples of Kedára, Nandís'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahádeva. 9. Next, Mandákiní River and the foot of the Kailása mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmá, Vishnu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailása mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कार्त्तिकेय उवाच। श्रद्ध इच्छामि देवश साधकानां हिताय च।
महापन्थेन पश्यन्ति कथं सत्यञ्च मानवाः॥
तस्यार्थं च फलं ब्रूहि सत्यं देव सदाशिव।
गच्छन्ति साधकाः सर्वं स्वयं देहेन शङ्कर॥

End. पश्चिमे च दिग्भागे उदय शशिभास्करौ।
वह्नियाहिमपायान्ति नैव कल्प च नान्यथा(?)॥

Colophon. इति श्रीविश्वाद्युराणे श्रमुस्कन्दसंवादे सर्गवासा नाम चतुर्दश पटल ।
(इत परमेकपत्रात्मक पाठोस्ति । अत खण्डितमिदमित्यनुमीयते)।

विषय । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते। तत्र मार्गे यानि यानि वस्तूनि दृश्यन्ते तथा शिवस्कन्दसंवादच्छलेन चतुर्दशपटलेषु प्रपञ्च । तत्र १, पटले महापन्थगामिसाधकप्रशंसा, महापन्थ गच्छन्ति तत्र कुत्र महापन्थोस्तीति कार्त्तिकप्रश्नोत्तरञ्च । २, शिवलोक गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथम हेमवच्छिद्रो यो दृश्यत ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेर्वर्णन । ३, ततोऽप्युत्तर गते यत्यन्नतवाश्रमपुरादिदर्शन भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तर गते अप्रसादनामकमहागिरे पुरादेर्दर्शन भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तर गते यचन्द्रवेगातटस्थादर्यपिपुरीकेदारनन्दीश्वरहेमस्तम्भादिदर्शन भवति, तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तर गते यत् पुरीचिनेवद्दशभुजमहादेवादिदर्शन जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तर गते गन्दाकिनीगङ्गाकेलासपर्वतादि यद्दृश्यत, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तर गते दृश्यस्य मार्गत्रयस्य शिवब्रह्माविष्णुलोकभोगादेश्च वर्णन । ११, साधकस्य कैलासप्राप्ति, कैलासवर्णन, महादेवकर्तृक साधकाय वरदानमवमादि । १२, १३, १४, साधकाना यमेन्द्रब्रह्मविष्णुलोकदर्शनादि, तत्तल्लोकवर्णन च । १४ पटलान्तर सिद्धिदायकमन्त्रकथन । (तत पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते)।

No 736 प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf Folia, 18 Lines, 2—3 on a page Extent, 223 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandalakhanda, Vikramapura, Dhaka, Vaikunthanátha Chakravarti Appearance, old Prose and Verse Generally correct

Premamrita. This is a miscellany in prose and verse, on the early career of Krishna, and on love for him, or the highest manifestation of faith in the divinity The work is written in the form of a Champu, and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaishnavite reformer of Nadiya.

Beginning ॥ ब्रह्मा वरुणेन्द्ररुद्रमरुतस्तुन्वन्ति दिव्यै स्तवै
वेदै साङ्गपदक्रमोपनिषदैर्गायन्ति य सामगा ।

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिधौ श्राद्धचन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिमगात्। (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतद्ग्रन्थानुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)

विषयः । पितृद्देशेन कर्त्तव्यस्य श्राद्धकर्मणः प्रशंसालक्षणाधिकारिदेशकालपात्रादीनां निर्णयकथनं ।

No. 735. विख्यातपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 47. Lines, 9 on a page Extent, 1100 s'lokas. Character, Nágara Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose. Generally correct

Vikhyáta Puráṇa. I suspect this to be a Tántric compilation. In it Mahádeva, in reply to a query of Kártika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters —Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Maháprasthána;* the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Liṅga and its temple, and there attains perfect juvenescence 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5. Next, a mountain named Aprasáda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegá River, and certain temples of Kedára, Nandís'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahádeva. 9 Next, Mandákiní River and the foot of the Kailás'a mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmá, Vishnu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailása mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कार्त्तिकेय उवाच । अद्य प्रच्छामि देवश साधकानां हिताय च ।
महापथेन गच्छन्ति कथं मर्त्यश्च मानवाः ॥
तस्यार्थं च फलं ब्रूहि सत्य देव सदाशिव ।
गच्छन्ति साधकाः सर्वे स्वयं देहेन शङ्कर ॥

End. पश्चिमे च दिग्भागे उदयं शशिभास्करो ।
नक्रियाश्चिमधायान्ति नैव कस्य च नान्यथा(?) ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Ḍhákú, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mṛitavatsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्थमृत जातमृतं वा पञ्चमासार्द्धवत्सरात् ।
मियते त्रिद्विवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥
End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा शिरसि बाहौ वा रक्तवस्त्रेण बध्वा धारयेत् ।
विषयः । मृतवत्सात्वप्रशमनोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dhákú, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viváhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Sañskáras, and entitled *Das'a-karma-dípiká.* By Pas'upati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmaṇa Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्वस्तिवाचनपूर्वकं सूर्य्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।
End. ततः शान्तिं कृत्वात्मानमभिषिच्याच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात् ।
Colophon. इति राजपण्डितपशुपतिकृतायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

Beginning ब्राह्मणा क्षत्रिया वैश्या शूद्रा वर्णाश्चतुर्विधा ।
वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय महामुने ॥
आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपारगा ।
तद्बाहो क्षत्रिया जाता ऊर्व्वोर्वैश्या धनान्विताः ॥

End. तैलङ्गाय ततो देय ततस्तु चर्म्मकारिणे(?) ।
नापिताय प्रदातव्य चाण्डालाय तत परम् (?) ॥ इत्यत खण्डितः ॥

विषय । जातिनिर्णयकथन ॥

No 740 मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper Folia 15 Lines, 5—8 on a page Extent, 416 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandalakhanda Vikramapura Dhaka Babu Vaikunthanatha Chakravarti Appearance, old Verse Generally correct

Mundamala Tantra This is one of the original Tantras of the Kaula class, but the MS is incomplete, and contains only the first six chapters Contents 1 The science of one syllable, or a mystic mantra of one syllable with which Indra worshipped the Devi 2. The alphabet 3 Places most appropriate for worship 4 Articles of offering 5 Initiation 6 Mystic diagrams for worship

Beginning सर्वानन्दमयी नित्या सर्वाम्नायनमस्कृता ।
सर्वसिद्धिप्रदा देवी नमामि सकलेश्वरी ॥
देव्युवाच । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।
प्रसीद गुह्यवक्तान्त (?) कथयस्व प्रियंवद ॥

End इह लोके सुख सर्वं देवी गणमतन्यत (?) ।
गोपनीय तत प्रयत्नन यस्मे कस्मे न विश्वसेत् ॥

Colophon इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठ पटल समाप्त ॥

विषय । १ पटल, एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्वं । २, अक्षमालाया नामानि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४ निवेद्यवस्तूनि, बलिदानि च । ५, दीक्षाविधि, गुरुलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रकटनं । पुस्तकमिदं समाप्तिं न प्राप्तम् । प्रथमपटलात षष्ठपटलपर्य्यन्त विद्यते ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11 Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Ḍháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí Appearance, old. Prose Generally correct.

Mṛitavatsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous

Beginning. गर्भस्रुतं जातमृतं वा पञ्चान्मासाद्वत्सरात् ।
मियते चिद्दिवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वस्त्रपत्रे लिखिला शिरसि बाहौ वा रक्तवस्त्रेण बध्वा धारयेत्।

विषयः । मृतवत्सात्वप्रसमनोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20 Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanḍa, Vikramapura, Dhaká, Babu Vaikunṭhanatha Chakravarti. Appearance, old. Prose Generally correct

Viváhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Sanskáras, and entitled *Das'a-karma-dipiká.* By Pas upati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्वस्तिवाचनपूर्वकं सूर्य्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्ति कलात्मानमभिषिच्याच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात्।

Colophon. इति राजपण्डितपशुपतिकृतायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषा वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

---

*No 743 भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम्।

Substance, country yellow paper Folia, 10 Lines, 5—6 on a page Extent, 179 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandalkhanda. Vikramapura, *Dhaka, Vaikunthanátha Chakravarti Appearance, old. Verse Generally correct

Bhuvanesvarí sahasranama stotra A hymn to Bhuvanesvari, a form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in her praise The work is *acknowledged to be a section of the Meruviraha* Tantra.

Beginning श्रीपार्वत्युवाच। देवदेव महादेव सर्वशास्त्रविशारद।
कपालखट्वाङ्गधर चिताभस्माङ्गलेपक॥
या आद्या प्रकृतिर्नित्या सर्वशास्त्रेषु गोपिता।
अस्याः श्रीभुवनेश्वर्य्या नामाष्टकसहस्रकम॥

End भयमपि मधुभित्ते कुङ्कुमाद्यैर्विशेषात्॥

Colophon इति शिवपार्वतीसंवादे मेरुविरहतन्त्रे श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम॥

विषय। भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि।

No 744 त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम्।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 3—5 on a page Extent 201 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandalkhanda., Vikramapura, Dhaka Bábu Vaikunthanátha Chakravarti Appearance old Correct

Tripurasundari mantra namasahasra A hymn, similar to the last in praise of Tripurasundari, another form of Durgá It *is an extract* from the Vamakesvara Tantra of Purnananda Paramahansa

Beginning कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते।
कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धगन्धर्वसेविते॥
मणिमण्डपमध्यस्थे नानापुष्पोपशोभिते।
तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं जगद्गुरुं॥

End देहान्ते परमं स्थानं यत् सुरैरपि दुर्लभं।
स यास्यति न सन्देहः स्तवराजस्य कीर्त्तनात्॥

Colophon. इति वामकेश्वरतन्त्रे पूर्णानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकार्त्तिकेयशिवसंवादे श्री-
महात्रिपुरसुन्दरीसहस्रनामस्तवं समाप्तम् ॥

विषय. । त्रिपुरसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथन ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dhaká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyavasthá-sára sangraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पादयुगं नत्वा रामगोविन्दशर्म्मणा ।
क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥
तत्रादौ तिथिव्यवस्था निरूप्यते ।

End. वचनात् सौरभाद्रे उभयोरपि पक्षयोश्चतुर्थीतिथिमात्रे चन्द्रो नेक्षितव्य ।
इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikrampur, Dhaká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parábhidhána alias *Nánártha-dhvanimañjari.* A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gangádhara, and the Dharaní Kosha and Ratna Kosha. By Gada Sinha. The work is sometimes called Nánártha-dhvanimañjari.

Beginning. शब्दाम्भोधिर्यतोऽनन्तो यतो व्याख्या प्रवर्त्तते ।
गुरवे प्रभवे तस्मै नित्य वागात्मने नमः ॥

End. श्रमरवद्गङ्गाधरधरणीरत्नकोषानालोक्य सङ्क्षेपात् ।
नानार्थध्वनिमञ्जरीयमभिहिता श्रीगद्सिंहेन परमयत्नात् ॥

Colophon. इति श्रीगद्सिंहविरचिता अनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas Character, Bengalı. Date ? Place of deposit, Mandalagad, Vıkramapura, Dhákà, Vaıkunthanátha Chakravarti Appearance, old. Verse Generally correct.

Mantra-pradıpa A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic dıagrams ın the adoration of S'ákta dıvinities. By Kás'inátha Bhattácharya.

Beginning. यामासाद्य विधीयते विधिवल्लिप्सयीशदेवादिभिः
स्वीय स्वीयमतीव दुष्करतर कर्म्म चणाल्लीलया ।
सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्थायिनी
पूर्ण वो विदधातु सर्वमनिशं चेतोगतं यद्भवेत् ॥
वार्द्धक्यादिति सर्वभूधरधवो मेना तु मैत्यादिति
प्रोवाच स्मरप्रासमादिति पुनर्मनाकसीमन्तिनी ।
इत्थं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येष कल्पः कवेः
शम्भोः शैलसुताकरप्रणयने भूयादिव भूतये ॥

End. पशुभावात् परो भावो नास्ति चास्मिन् कलौ युगे ।
तस्मात् सर्व परित्यज्य वामाचारं विभावय ॥

Colophon. इति काशीनाथभट्टाचार्य्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वामाचारनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ।

विषयः । मन्त्रार्थमन्त्रचैतन्यकरणयोनिमुद्रानिरूपणप्रभृतयः ॥

No. 748. शब्दमाला।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalgaḍa, Vikramapura, Ḍháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamálá. A Sanskrit vocabulary. By Gopínátha S'armá. A work of this name by Rámesvara Sarmá is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Medini.* Essays III, 231.

Beginning. श्रमन्दानन्दवृन्दारवृन्दारकशिरोमणि,—
सेव्यमानमहं वन्दे भवान्याश्चरणाम्बुजम् ॥
प्रणम्य चरणाम्भोज भवान्या बालबोधिनी।
क्रियते शब्दमाला वै श्रीगोपीनाथशर्म्मणा ॥
पुंस्त्रीनपुंसकान् शब्दान् वाच्यलिङ्गांश्च वाचकान्।
यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समाश्रित्य समासतः ॥

End. शब्दवत्साधनं लिङ्गत्रये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः। शब्दानां वाच्यलिङ्गाद्यनुशासनं।

No. 749. वटाश्वत्थविवाहः।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍa, Vikramapura, Ḍháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaṭás'vattha-vivéha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicá*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्ब्बदिने सायं यजमानः कृतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सहितः अश्वत्थ-
वटयोः समीपं गत्वा घटं संस्थाप्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा सङ्कल्पं कुर्य्यात्।
विष्णुरों तत्सत् अद्येत्यादि।

End. वटमूले जलं दत्वा पठेत्। वटवृक्ष महाभाग सर्व्वप्राणिहितो भव।
पुत्रायुर्धनवृद्ध्यर्थं तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति)।

विषयः। वटाश्वत्थयोर्विवाहदानप्रकारः।

No 750 आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines 8 on a page Extent, 276 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Mandalagada, Vikramapura, Dhaka Vaikunthanatha Chakravarti Appearance old Correct

A'nandalahari-tattvadipiká A commentary on the *A'nandalahari*, a hymn in praise of Siva, by Sankara A'charya —By Gangahari.

Beginning नत्वा गुरुं गणपतिं देवीं त्रिपुरसुन्दरीं ।
तन्त्राण्यथ समालोक्य ज्ञात्वा गुरुमतं तथा ॥
युक्त्या च स्वयमाराप्य श्रीगङ्गहरिधीमता ।
आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका क्रियते मुदा ॥
इह खलु मन्त्रिखण्डन कुर्वन् श्रीमच्छङ्कराचार्य्यस्य सर्वाण्येन्द्रियाणि विकुण्ठितानि आसन् पुनरपि इत्यादि ।

End सर्वदेवमयं ब्रह्म सर्ववेदमयं तथा ।
सर्वयोगमयं तद्धि सर्वज्ञानमयं तथा ॥ इत्यत खण्डिता ।

विषय । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यान ।

No 751 धीररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper Folia 35 Lines 6—8 on a page Extent, 1054 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandalagad, Vikramapura Dhaka, Vaikunthanatha Chakravarti Appearance, old. Prose Incorrect

Dhíraranjiká A commentary on the *Kumára sambhava* of Kálidása By Govindarama S'armá.

Beginning यल्लीलया अरहरोऽपि बभूव मुग्धा योगीन्द्रवृन्दपरिवन्द्यपदारविन्द ।
तस्या गिरीन्द्रदुहितुः पदपद्मयुग्ममातिष्ठतां हृदि सतां विदमोघसेव्यम् ॥
सानन्दं चरणाभिवन्दनभवत्प्रोद्दामहर्षाश्रुभिः
सम्मिश्रानमभूरिमद्रवचा देवेन्द्रवृन्दार्चितं ।
पादाब्जं परिवन्द्य शङ्करविभामोविन्दरामो द्विज
व्याख्यानं वितनोति पण्डितमुदे यत्नात् कुमारीयकम् ॥

End. घटजलकुपस्तन्यदानवर्द्धितलादित्यपि पुत्रवत् वत्सला ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषय । कुमारसम्भवस्य व्याख्यान ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयक्रतोरुद्गातृप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9¼ × 4 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. M 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vájapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vájapeya,* in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgátri priest.

Beginning. उद्यत्कोटिसहस्ररश्मिकिरणध्यक्कारकारिच्छवि-
प्रध्वस्ताखिलभक्तमानसगुहाज्ञानान्धकारावलिः ।
यो वृन्दारकवृन्दवन्दनमिलत्पदद्वन्द्वनखीलता-
लक्तस्वच्छपदाम्बुजद्वयतलो विघ्नेश्वरोऽयात्स नः ॥
अथ वाजपेयक्रतोरुद्गातृप्रयोगो लिख्यते ।

End. प्रस्तोता उदवसानीये प्रधानयागकाले गायन्ति तत्युद्वॅशीय सामव्य गायेत् । उद्वॅशीय ऋषिः अनुष्टुप्छन्दः इन्द्रो देवता उदवसानीयाय सामगान विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषय । वाजपेययज्ञानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. शुल्वसूत्रविवरणं कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 9¾ × 4¾ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulvasútravivarana. A commentary on the *S'ulvasútra* of Kátyáyana. The work treats of the formation of altars. By Mahídhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnes'vara Mis'ra.

Beginning यस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिलयं भवत्।
आनन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम्॥
श्रीदधिचं नमस्कृत्य रमेशं भक्तवत्सलं।
शुल्वस्य विवृतिं वच्मि भाष्यवृत्त्यनुसारिणीम्॥
श्रीमान् कात्यायनः यज्ञद्वयसाधारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगितया शुल्वं परिशिष्टं चिकीर्षुः प्रतिजानीते। रज्जुसमासं
वक्ष्याम।

End तत्र दोषदर्शिनस्य गूढमन्त्रमधीयता।
समाप्तेय क्रिया शौल्वा कात्यायनमहात्मन॥
इत्यादयोऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्या।

Colophon इति शौल्वे विवरणे महीधरविनिर्मिते वदीरकान्ता इत्या महीर्ध कण्डिका-
गमत्। समाप्तं शुल्वसूत्रविवरणं॥
रसवेदाङ्गभूवर्षे (१८४६) मास्यूर्ज्ये धवले दले।
त्रयोदश्यां रवेर्वारे वाराणस्यां महीधरः॥
श्रीरत्नेश्वरमिश्रस्य गुरोः केशवजन्मनः।
आज्ञया विवृतिं शौल्वीं भाष्यवृत्त्यनुसारिणीं॥
विदुषां सुखबोधाय यथाबुद्ध्यनुसारतः।
भाष्यं रामकृतं दृष्टि स्वबाध्यालोक्य तत्वतः॥
नीलकण्ठं रामनाथं पिताभचन्द्रशेखरं।
भैरवेशं कृपासिन्धुं नत्वा सुधीव केसरी॥
इति श्रीमन्महीधरविरचितं शुल्वसूत्रविवरणं समाप्तम्॥

विषय। १ कण्डिकायां, भाज्यावेदीनिर्माणाय शङ्कुनिखातपूर्वकं प्राच्यादिदिक्साधनं।
२, चतुरस्रादिकथनं। ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरस्रादिभेदः। ४, वतुवक्त्र-
श्रोण्यादिभागमानं। ५, वेदिभागविशेषेषु एकाद्यादिपुरुषप्रमाणं। ६, वेद्यामि
एकाचयनादि॥

No 754 दर्शपूर्णमासः।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches Folia, 61 Lines 8—9 on a page Extent, 1000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct

Darsapúrnamása. Directions for the performance of the Darsa Paurnamása rites according to the rules of As'valáyana and Apastamba.

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्य इति सङ्कल्प्य ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बशाखाया दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

विषयः । आश्वलायनापस्तम्बानुयायी दर्शपूर्णमासेष्टिप्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, 9½ × 4 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayáchára Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents: meaning of the word *Samayáchára;* a mantra of Sarasvatí; a hymn to Vijayá; Tántric duties, and the necessity of observing them; the fourteen articles of offering necessary for S'ákta worship, and their purification; the five daily prayers; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries; various kinds of seats for worship with special objects; places meet for counting the rosaries; sacraments for mantras; two classes of Kaulas, the Vámáchára and the Dakshináchára; enumeration of Tantras and Yámalas; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society; procedure for acquiring influence over S'aktí; places sacred to S'aktí; sacrifices; special mantras; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c.; females to be accepted as Saktí and males as S'iva; wet and dry forms of worship.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । भगवन् गुणाधार सर्वज्ञ करुणानिधे ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥
यः पुरा समयाचारः पूर्वाम्नायेषु कीर्त्तितः ।
तं पुनः श्रोतुमिच्छामि षडाम्नायेषु यद्भवेत् ॥

End. पडाधाय कथित तन्त्रं सर्वत्र दुर्लभं ।
तथा गोपय सुभगे मातृजारपदं यथा ॥ ७१ ॥
यदि चेद्दे वरारोहे मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
धनसद्भापयेन्नित्यं यतस्त्वं मम वल्लभा ॥

Colophon. इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे समयाचारतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । समयाचारशब्दार्थः । वागवादिनीमन्त्रः । विजयास्तोत्रं । तन्त्रोक्तकर्मणे यथोक्तकाले कर्त्तव्यतोक्तिः । घोरदक्षिणकादिचतुर्दशदर्योक्तिः । तद्दोषघ्नप्रकारः । प्रातःसंध्याद्यादिपञ्चजपकालः । शान्तिवश्यस्तम्भनद्वेषणोच्चाटनमारणादिषट्कर्मानुकूलमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तराम्नायकथनं । पूर्वादितत्तदाम्नायदेवताकथनं । उर्ध्वाम्नायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्मसु चासनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुन्नपुंसकादिकथनं । वामदक्षिणाचारादि । मन्त्रयामलादिपरिसङ्ख्याकथनं । मत्स्यमांसमुद्रामैथुनमद्यादिपञ्चमकारकथनादि । शक्तिसाधनादि । पीठस्थानकथनादि । शाक्तिकराजसादिवर्णनं । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जननजीवनताडनबोधनादिसंस्काराः । स्त्रीपुरुषादौ शक्तिशिवभावनादि । चार्द्रशय्याचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, 9¼ × 4 inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana prayogasára. Easy rules for the performance of the ceremonies recommended in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devabhadra Páthaka, son of Balabhadra and *Bhágírathí.* The author says that he has followed the Karkabháshya and the Daivabháshya, with their Paddhatis, by Ananta, Ráma, and Padmanábha. The MS. is incomplete.

Beginning. योविघ्नेशं याज्ञवल्क्यं मुनिं कात्यायनं गुरुम् ।
कामदं दन्तसमानं मद्गुरुं च हरिप्रियम् ॥
बलभद्रं पाठकं च धामकाख्यविशेषकम् ।
भागीरथ्यां मातरं च पितरं बलभद्रकम् ॥

पितृभूति भर्तृयज्ञ वासुदेवञ्च शङ्करं।
गर्गं कर्कमनन्तञ्च श्रीहरिस्वामिमाधवौ ॥
सम्प्रदायप्रणेतॄंश्च राम शास्त्रप्रकाशकम्।
यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेदयाज्ञिकम् ॥
दीक्षित श्रीधरं रेणुं पद्मनाभ गदाधरम।
महादेव हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तित।
सूत्र कातीय तद्भाष्य कार्कं देवं सपद्धति ॥
अनन्तकृत रामपद्धति याज्ञिकप्रियाम्।
अन्यदपि पद्मनाभ सम्प्रदायाख्यपद्धतिम् ॥
ग्रन्थानेतान् सुसङ्गृह्य निजबुद्ध्या विमृश्य च।
ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
तथा कर्कानुसारेण ज्योतिष्टोमक्रतोर्ऋजु।
प्रयोगसारनामायं प्रयोगो रच्यते यत ॥
सूत्रवाक्यं समुल्लिख्य प्रयोगलेखन न हि।
कृतं पूर्वैरतस्तस्य लेखन क्रियते मया ॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिक नास्ति।)

विषय.। (अथ प्रथमोऽध्यायः, तत्र) सोमेष्टिविचारः। अग्निषोमीयपशुः। वपायागः। विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि। दीक्षादिकाल। दीक्षाप्रयोग। दीक्षणीयेष्टि। कृष्णाजिनदीक्षा। प्रवर्ग्ये महावीरसस्कारः। यूपच्छेदनादि। (अथ द्वादशोऽध्याय, तत्र) प्रायणीयेष्टि। सामक्रय। दृढान्तातिथ्येष्टि। अवान्तरदीक्षा। प्रवर्ग्यप्रचर। उपसदिष्टि। (अथ त्रयोदशोऽध्याय,) द्वितीयोपसदिष्टि। (अथ चतुर्दशोऽध्याय, तत्र) तृतीयोपसदिष्टि। अग्निषोमीयपशु। पशुपुरोडाशनिर्णय। अवदानलक्षणादि। (खण्डितत्वान्न सर्वविषय प्राप्त)

No 757. वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा।

Substance, country yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 380 Lines, 9 on a page Extent, 8360 s'lokas Character, Nagara. Date, Sm. 1906 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose Generally correct.

Vaiyakarana siddhanta manjushá A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar By Nages'a Bhaṭṭa son of Siva Bhaṭṭa and Sati Devi This work enjoys a high and well deserved repute

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्बमिवं लघु ।
वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषेया विरच्यते ॥
तत्र वाक्यस्फोटो मुख्य । लोके तस्यैवार्थबोधकत्वात ।

End अधीत्य फणभाष्याब्धि सुधीन्द्रहरिदीक्षितात् ।
न्यायतन्त्र रामरामाद्वादिरक्षोघरामत ? ॥
याचकाना कल्पतरोररिकचक्षनाशनात् ।
शृङ्गवरपुराधीशाद्रामतो लब्धजीविक ॥
वैयाकरणनागेश स्फोटायनऋषेर्मतम ।
परिष्कृ (चि) त्योक्तवास्तेन प्रीयतामुमया शिव ॥
छतसर्कैंऽस्य नाभ्यास इति चिन्त्य न पण्डितैः ।
हयदोऽपि हि मन्तोर्णा पयोधो रामयोगत ॥

Colophon इति श्रीमदुपाध्यायोपनामकसतीगर्भजशिवभट्टसुतनागेशकृतौ वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषाख्यस्फोटक ॥

विषय । शक्तिलक्षणाव्यञ्जनात्मिकशाब्दबोधजनिकवृत्तेर्विचारादि । वर्णध्वन्यात्मकशब्दविचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्ष । धातुनिपातार्थानर्णय । तिङर्थविचार । ढदर्थविचार । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम । समसमानशब्दार्थविचारादि च ।

No 758 बौधायनाग्न्याधान ।

Substance country yellow paper, 10 × 4½ inches Folia, 39 Lines, 9 on a page Extent, 780 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Baudhayanagnyadhána A guide to the Agnyadhana ceremony according to the rules of Bodhayana. Contents Proper times for the ceremony, Madhuparka, altar, auspicious days, mantras to be muttered by the Adhvaryu and others, rites for the manes and cattle, Brahmodana rite, Paramana rite, Agnihotra homa, Anvárambhaniya ishti.

Beginning. अथाग्न्याधान निरूप्यते। तस्य कालः शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः।

End. यथादैवतमुच्चितिवाचन(?) यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने मज्ञाश्च॰ सोनः।' ब्राह्मणतर्पणान्त समान। अन्तिष्ठते व्रीह्याग्रयण।
(अमाप्तिवाक्य नाद्योत्यतः खण्डितमनुमीयते)

विषय। आधानोपयोगिमासर्तिथिनक्षत्रादिकथन। मधुपर्ककथनं। अग्न्यायतन। पुण्याहवाचन। अध्वर्युप्रभृतिजपः। गोपितृयज्ञ। ब्रह्मौदनादि। पवमानेष्टिः। अग्निहोत्रहोम। अन्वारम्भणीयेष्ट्यादि।

No. 759 जगच्चन्द्रिका, वृहज्जातकमूलसहिता।

Substance, country yellow paper, 9 × 3¾ inches Folia, 321. Lines, 9 on a page Extent, 5451 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse Generally correct

Jagachchandriká. A commentary on the Brihajjátaka, a treatise on astronomy and astrology. By Bhattotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. ब्रह्माजशङ्करवीन्दुकुजज्ञजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून् प्रणम्य।
य· सद्गुहोर्कवरलाभविवृद्धबुद्धेरावन्तिकस्य तमहं विवृणोमि शास्त्र॥
यच्छास्त्र सविता चकार विपुलं स्कन्धैस्त्रिभिर्ज्योतिषं
तस्योच्छित्तिभयात् पुन· कलियुगे सशित्य यो भूतलं।
भूय· स्वल्पतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं यथा-
दित्य य प्रवदन्ति मोचकुशलास्तस्मै नमो भास्वते॥
वराहमिहिरादधो सुबहुभेदतोयाकुले
अदर्शनपथादपि प्रचुरयुक्तिरत्नाकरे।
भ्रमन्ति परितो यतो लघुधियोऽर्थनुन्यास्ततः
करोमि विवृतिप्लव निजधियाऽहमवोत्पलः॥

End. दिनकरोऽर्कः, तदादिकाः सर्वे एव ग्रहा', मुनयो वसिष्ठादय', गुरवादिदासः, तेषां चरणप्रणिपातकरणेन पादपाद नमस्कारकरणेन यः कृतप्रसादोऽनुग्रहः तेन मतिर्बुद्धिर्यस्य तेन दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातकृतप्रसादभागिना मयेद

शास्त्रमुपमहृत मद्‌चित्र कृतं। तस्मात् प्रयोक्तृभ्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन च कृतप्रसादः।

Colophon. इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां जगच्चन्द्रिकाभिधानायां षट्पञ्चाशिकविवृतौ उपसंहाराध्याय षड्विंश ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्भेन जनोपचारितिप्रविगच सर्वे विषध्यामत्वमिपाद्धे(?)।

अर्थिनामुत्पल(?) चक्रे कृतये विवृतिश्ववम।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवल्लभा ॥

सप्तसार्द्धसहस्राणि मानमस्या ह्यनुष्टुभाम।

प्रीतिदिग्वैः(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्य च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चेतद्व्यद्याः कृतपराधतः।

व्याख्येय यन्मया त्यक्तं यच युक्तिविवर्जितं।

धान्त्या च लिखितं यच तत्सर्वं क्षमता न यत् ॥

चैत्रमासस्य पञ्चम्यां सितायां गुरुवासरे।

वसुराचमिते शाके कृतेय विवृतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽस्मिन् यत् क्वचित पुण्यमर्जितम।

तेन निर्मत्सरी भूयात् सौजन्याल्लङ्कृतो जनः ॥

विषयः। १, अध्याये, राशिप्रभेदः। २, ग्रहयोनिभेदः। ३, तिर्यक्पक्षिस्थावरादीनामुत्पत्तिः। ४, गर्भाधानकालः। ५, जन्मविधिः। ६, सद्योमरणारिष्टयोगः। ७, आयुर्गणना। ८, दशाविभागः। ९, तनुधनसहजादष्टस्थानविशेषस्थितग्रहशुभाशुभकथन। १०, कर्मविशेषेण जीविका। ११, राजयोगकथन। १२, ग्रहयोगविशेषादिकथन। १३, सुनफादिचन्द्रयोगाः। १४, द्विग्रहयोगाः। १५, प्रव्रज्यायोगाः। १६, राश्यनुसारिशीलादिकथन। १७, ग्रहदृष्टिफलम्। १८, लग्नादिभावस्थरव्यादिप्रत्येकग्रहफलकथन। १९, मिश्रफलविचार। २०, राशिचेष्टास्थानादिभिर्ग्रहाणां प्रकीर्णभावविचार। २१, अनिष्टयोगाः। २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि। २३, मृत्युयोगा। २४, नष्टजातकप्रकारः। २५, द्रेकाणविचारः। २६, प्रश्नतिथिबलाबलादिकथन।

No. 760 अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaita-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedánta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusúdana Sarasvatí pupil of Náráyana A'chárya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaita-siddhi*. *Contributions*, p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं शान्तं ब्रह्मानन्दमुनीश्वरं ।
यत्कृपालवलेशेन सत्तर्कस्फुरणं मम ॥
श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनमिव सदा ।
वन्देऽहं वाङ्मनःकायैर्द्वैतध्वान्तनिवृत्तये ॥
श्रुतिसिद्धञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।
तदत्र चिन्त्यते तर्कैर्मनोमलनिवृत्तये ॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यं नास्ति)

विषय । १ मुद्गरे, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकषड्दर्शनमतखण्डनम् । ३, जीवतत्त्वशोधनच्छलेन सत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, सत्य ज्ञानमनन्तं ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वमस्यादिमहावाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ६, ब्रह्मणो निर्गुणत्वोपपत्तिः । ७, ब्रह्मणो निर्गुणत्वे प्रमाणोपपत्तिः । ८, ब्रह्मणो निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणो ज्ञानत्वानन्दत्वाद्वितीयत्वनित्यत्वसाधित्वोपपत्ति । १०, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वोपपत्तिः । ११, ब्रह्मणो जगन्निमित्तत्वोपपत्तिः । १२, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वे प्रमाणत्वोपपत्ति । १३, स्वप्रकाशलक्षणोपपत्तिः । १४, स्वप्रकाशत्वोपपत्ति । १५, आत्मनः स्वप्रकाशत्वोपपत्ति । १६, ब्रह्मणः शब्दावाच्यत्व । १७, सामान्यतो भेदखण्डन । १८, विशेषतो भेदखण्डन । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डनं । २०, भेदपक्षके प्रत्यक्षभङ्गः । २१, जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुकूलतर्कभङ्गः । २४, भेदपक्षकेऽनुमानभङ्ग । २५, २६, भेदश्रुतेरनुवादकत्वादि । २७, भेदश्रुतेः षड्विधतात्पर्यलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

प्रश्नाभेदे प्रमाण । १०, एवमुतेषपजीव्यबाधाभाव । ११, तच्चमसिवाक्यार्थ-निरूपणम् । १२, अथ ब्रह्माभीत्याद्यनेकश्रुतिसूत्यर्थकथनं । १३, जीवब्रह्मा भेदानुमान । १४, विम्बप्रतिविम्बन्यायनैक्यसिद्धि । १५, खण्डितब्राह्मणान्वे विषया लिपिता ॥

No 761 दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 × 1 inches Folia, 41 Lines, 13 on a page Extent 1200 s lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse and prose Generally correct

Danamayukha On the sixteen great religious gifts. By Nila kantha, son of Sankara Bhatta Contents (1) gift of silver of the weight of the donor, (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand heads of cattle, (4) gift of a cow made of gold, (5) gift of a horse made of gold, (6) gift of a horse attached to a golden car, (7) gift of a golden elephant attached to a similar car, (8) gift of five ploughs, with bullocks and an area of land in which the same may be used, (9) gift of gold and land, (10) gift of a golden wheel, (11) gift of a jewelled creeper, (12) gift of seven rats made of gold, (13) gift of a jewelled cow, (14) gift of a golden jar decorated with jewels, (15) gift of the five elements represented by golden images, (16) gift of golden flights of steps The advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be observed in giving them away are also described in detail. For another work of this author, vide No 730

Beginning अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तत्राधिवासनात पूर्वेद्युः कृतैकभक्तादिरधिवासनदिने यजमानो देशकालौ सङ्कीर्त्य ब्रह्म हत्यादिसर्वपापनाशपूर्वकमर्वमन्वन्तरकालावच्छिन्नसर्वलोकपालस्थानाधिकरण-कवासोत्तर—इत्यादि ।

End विभागस्तु तुलापुरुषवधूतत पुण्याहवाचन ब्रह्मादिपूजनविसर्जनमण्डपादि-प्रतिपादन ब्राह्मणभोजनाशीर्वादग्रहण मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत घटदान ।

Colophon इति श्रीमीमांसकसङ्करभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठकृत दानमयूखे षोडशमहादानानि समाप्तानि ॥

विषयः। तुलापुरुष—रजतादिमयतुला—हिरण्यगर्भ—सुवर्णादिनिर्मितब्रह्माण्ड—सुवर्णनिर्मितकल्पवृक्ष—गोसहस्र—हिरण्यनिर्मितकामधेनु—हिरण्यनिर्मिताश्व—हिरण्यनिर्मिताश्वयुक्तरथ—हेमनिर्मितहस्तियुक्तरथ—सप्तसागरात्मकपञ्चलाङ्गलसहितभूमि—सुवर्णमयभूमि—सुवर्णमयषोड़शारविश्वचक्र—चामीकरनिर्मितकल्पलता—काञ्चननिर्मितप्रादेशमात्रसप्तकुम्भ—रत्नमयीधेनु—रत्नयुक्तकाञ्चनघट—सुवर्णमयमहाभूतघटादिषोडशमहादानफलविधिप्रयोगकथनं।

No. 762. भुवनदीपकटीका।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuvanadípakatíká. A commentary on the Bhuvanadípaka, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारस्वतमित्यादि। व्या०। सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं तच्च तत् महश्च तन्नमस्कृत्य मया ज्ञानस्यते प्रकटीक्रियते।

End. शीघ्र एकराशौ तथा दृशि(?) प्राग्वज्जातभवयोगे मध्यो मुसरिकाभिधः। मिश्रो दृश विना खेटा द्वायान्न(?) शोभनो भवः॥

Colophon. इति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता।

विषयः। भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि २६ द्वाराणि सन्ति, तद्व्याख्यानं। तत्र द्वाराणि यथा, १ द्वारे, मेषादिलग्नाधिपाः। २, उच्चनीचविचारः। ३, ग्रहाणां परस्परं मित्रशत्रुत्वादिविचारः। ४, राशेरुच्चनीचषट्काणि। ५, राहुतः सप्तमस्थस्य केतोर्विचारः। ६, ग्रहस्वरूपस्वभावादि। ७, द्वादशस्वपि भावेषु कुत्र किं विचार्यं। ८, चभीष्टकालनिर्णयः। ९, लग्नाधिपादिविचारः। १०, विनष्टे, ग्रहः कीदृग् उच्यते। ११, राजयोगचतुष्टय। १२, लाभालाभविचारः। १३, लग्नेशावतिष्ठितिसद्भावफलं। १४, अस्य गर्भस्य क्षेममस्ति वा न वा। १५, गर्भिण्याः प्रसवकालादिविचारः। १६, पुत्रत्वपुत्रत्वस्य प्रसवज्ञानं। १७, गर्भस्य मासगणना। १८, विवाहिताविवाहितापरीक्षा। १९, विषकन्यालक्षण। २०, भावविशेषस्थग्रहफल। २१, विवाहादिविचारणा। २२, वादिप्रतिवादिविवादादौ जयपराजयविचारः। २३, ग्रहदृष्टीर्षभावादि निर्णयः। २४, विदेशस्थप्रश्नादि। २५, पथिकस्य आगमनप्रश्ना। २६, मृत्यु-

योगः २७, दुर्गभङ्गः। २८, चौर्यकर्मविचारः। २९, महर्घविचारः। ३०, नौकागमनकुशलतादि। ३१, दृष्टलाभालाभादिविचारः। ३२, लग्नपतेः सकाशात कस्मिन् मासि लाभः। ३३, द्रेष्काणादिफल। ३४, अद्भुतदोषज्ञानं। ३५, राजादीनां कस्मिन् दिने किं भवतीति। ३६, अस्मिन् गर्भे पुत्रपुत्रिकास्तीत्यादि ॥ (प्रश्नग्रन्थोयम)

No. 763. **मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतक्षेत्रखण्डीयं।**

Substance, country yellow paper, 9¾ × 4½ inches Folia, 63. Lines, 9 *on a page*. Extent, 550 *s'lokas*. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct

Mallárimáhátmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallári. This professes to be an episode of the *Khetra Khanda* of the Brahmánda Purána. Contents : 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuntha; thence to Kailása. 4. Description of Kailása. 5. Description of the court of S'ambhu. 6. Description of the person of S'iva. 7. The sages relate to S'iva their grievance.' 8. The army of S'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgadanshtrá by 'Sadánana. 12. Destruction of Ulkámukha and Kuntaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikásura by Mártanda Bhairava. 14. Vishnu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghritamárí. 16. Overthrow of Malla by S'ambhu. 17. Prayer of Malla to S'iva 18. Praise of S'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of S'iva at Mallári. 22 Speech of the Enemy of Mallári (S'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallári.

Beginning. वाग्वल्लोपल्लवोल्लासिरागकरभासुरं।
गजास्य सुन्दर वन्दे वृन्दारकगणार्चित ॥
विघ्नेशचरणाम्भोजमकरन्दोद्विन्दवः।
सिञ्चन्तु भारती वल्लो नताना वदनालये ॥
कैलासाचलचूडाये मणिसुन्दरसन्दिरे।

पप्रच्छ पार्वती कान्तं रद्रस्यानन्दसुन्दरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमाश्चर्यकरं परम् ।

क्षेत्रं तीर्थं सदा नृणां भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् ॥

अवतारेण केन त्वं सर्वेषां सुलभः सदा ।

कैर्व्रतैस्त्वं समाराध्यः कथयाद्य मम प्रभो ॥

End. नित्यं नमामि भवसागरतारणाय मल्लारिपादयुगलं परमार्थरूपम् ।

इन्द्रादिवन्दितमशेषसुखप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामधेनुम् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे क्षेत्रखण्डे मल्लारिमाहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ २३ ॥

विषयः। १ अध्याये, मल्लाख्यदैत्यकृतर्ष्याश्रमपीडन । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां ब्रह्मभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५, शम्भुसभावर्णनं । ६, शिवमूर्त्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमल्लाख्ययोर्दैत्यघोरपद्रवनिवेदन । ८, शिवसैन्यवर्णनं । ९, दैत्यचमूवर्णनं । १०, मार्त्तण्डभैरवसैन्यकर्तृकमल्लासुरसैन्यवधः । ११, षडाननकर्तृकखड्गदंष्ट्रवधः । १२, जयनन्दिकर्तृकोल्कामुखकुन्तलोमदैत्यवधः । १३, मार्त्तण्डभैरवकर्तृकमणिकासुरवधः । १४, युद्धनिवृत्तौ प्रबोधनार्थं मल्लदैत्यनिकटे शिवकर्तृक विष्णुप्रेरणादि । १५, मल्लदैत्येन सह कृतमारीयुद्धं । १६, शम्भुकर्तृकमल्लासुरवधः । १७, किंचिज्जीवितशेषमल्लदैत्यकृतशिवस्तुतिः । १८, देवकृतशिवस्तुत्यादि । १९, २०, कपिलतीर्थादिकतिपयप्रधानतीर्थकथनम् । २१, मल्लारिशिवपूजनविधिः । २२, ऋषीन् प्रति मल्लारिवाक्यं । २३, मल्लारिमन्त्रकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, 9⅓ × 4⅓ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishtomapaddhati. Directions for the performance of the Agnishtoma sacrifice, according to the rules of Kátyáyana, founded on the Mádhyandini S'ákhá of the White Yajur Veda. By Yájñika Deva, son of Prajápati. The work is a fragment of the author's *Kátyáyana-sutra-paddhati.*

Beginning. अथ माध्यन्दिनसवनमुच्यते. तत्र पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चादुदङ्मुखोपविश्य यजमानस्य होत्रकदारोदमामसान(?) श्रमस्य। ततः सर्वे ऋत्विजः सयजमानाः स्नाताः सवनवहिष्पवमानादिधिष्ण्याभिमन्त्रणान्त समर्पं कुर्वन्ति।

End. तदानीमव पुनरहत्य स्वयमवाग्निहोत्रहोमः। प्रातर्होमस्तु सकाल एव। अत ऊर्द्धं मध्याह्नपर्यन्तैयदेवक्रिया नास्ति प्राक्।

Colophon. इति श्रीनिरग्निधिस्वम्राट्स्थपतिसमायायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतयाज्ञिकदेवदत्तायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोमपद्धतिः।

विषयः। अग्निष्टोमीयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम्।

द्विवसैः। महस्तु सहस्रासद्देति विश्वः। नवद्विवसा इति नवाङ्कः। रसाः षट् षडङ्कः। विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः। अन्यत् स्पष्टम्। सवत् षोडशाष्टनवतिमिते वर्षे इति फलितोऽर्थः। अङ्कतोऽपि १६९८।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीवासिविपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्यायश्रीगणेशाग्निहोत्रिसूनुसुदरिविपाठिश्रीमदाववसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकाशघरसः कार्श समाप्तिमगात्शुभम्॥

विषयः। मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकर्तृकदेवताभ्यो वरदान, शिवस्य मन्दराचलेन सह साक्षात्कारः, मन्दरकर्तृकशिवस्थापनं दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवोदासराज्यस्थापनप्रपञ्च, शृङ्गारादिवर्णनं इत्यादिविषयगर्भितत्सैकादशप्रकाशपरिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं।

No 766. हठदीपिका।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 20. Lines, 20 on a page. Extent 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1689. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse Generally correct.

Haṭhadípiká alias *Haṭhapradípiká*. An essay on a peculiar form of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svátmáráma. Contents: 1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved; place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2. Use of the Pránáyáma; six ways of washing and purifying the guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4. Procedure for Samádhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contributions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि चैपुर धाम। श्रीआदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या।
विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहणीव॥
प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मारामेण योगिना।
केवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते॥

End. विद्यातीर्थं जगति विबुधाः साधवः सत्यतीर्थं
गङ्गातीर्थं मलिनमनसो योगिनो ज्ञानतीर्थं।

Beginning अथ माध्यन्दिनसवनमुच्यते तत्र पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चादुदङ्मुखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकद्वारीयसामगानं(?) ह्यामथ। तत सर्वे ऋत्विज सयजमाना स्नाता सवनवद्धिष्ण्यापस्थानादिधिष्ण्याभिमन्त्रणान्त समर्प्य कुर्वन्ति।

End तदानीमेव पुनरवहृत्य स्वयमेवाग्निहोत्रहवामः। प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव। अत ऊर्द्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवक्रिया नात प्राक।

Colophon इति श्रीचिरग्निचित्सम्राट्स्थप तमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतयाज्ञिकदेवदत्ताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टामपद्धति। •

विषय। अग्निष्टामीयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम्।

No 765 वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका।

Substance country paper, 12 × 5 inches Folia 45 Lines 10 on a page Extent 1000 s lokas Character, Nagara Date Sm 1898 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose Generally correct

Váránasidarpan l asil aapi al a ila, alias *Daipanapralas ila* A commentary on his poem in eleven cantos on Benares By Vatsaraja, son of Raghava Tripáthi, and grandson of Ganesa Agnihotri

Beginning भट्टोजिदीक्षित नत्वा रामायसगुरु पुन।
वत्सराज करोत्येता काशीदर्पणकाशिका॥
गुरुपादरज पूरस्फुरत्तेज ईज सज।
राजन्न वत्सराजस्य मानस सच्चिर सज॥
वाराणसी दर्पणकाशिकाच प्रकाशिकाख्या प्रतनोति धीमान।
श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथक्षपाकटाक्षाङ्कुरितप्रसाद॥

End चरमप्रसादसमाप्तिं ज्ञापयन्नाह। श्रीति। प्रत्यक्षभावसमुद्रे। एकादशवद्रा, तत्सङ्ख्याक इति यावत्। कालस्य, यद्र, तस्य य कण्ठ, तस्य इविरिव इवि र्यस्य सा। दर्पणस्य श्यामप्रभत्वादित्यर्थ। शोभा कान्तिर्द्युतिरित्यमर। प्रसादात्मकस्य महावद्रस्य नाम विश्वश इति सर्वेषु एकादशसु अन्तिम। एकादशरुद्रात्मकोऽध्यन्य॥११॥ ग्रन्थसमाप्तावुत्तर मवत्सरादिक निबध्नाह। विधेमोत्तमति। अष्टमूर्त्तिर्महादेव। ताभिर्गणित चाब्द सवत्सर। अङ्काना वामता गतिरित्यष्टाङ्क। देवा, मद, उत्सव, तस्य भाव, तया। द्विवे

दिवसैः। मद्दसु सप्तमासद्वेति विश्व। नवदिवसा इति नवाङ्क। रसाः षट् षडङ्कः। विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः। अन्यत् स्पष्टम्। सवत् षोडशाष्टनवतिमिते वर्षे इति फलितोऽर्थः। अङ्कतोऽपि १६९८।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीवासित्रिपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्यायश्रीगणेशाग्निहोत्रिसूनुसूरित्रिपाठिश्रीमद्राघवसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकाशसहिते काश समाप्तिमगाच्छुभम्॥

विषयः। मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथन, विश्वनाथकर्त्तृकदेवताभ्यो वरदान, शिवस्य मन्दराचलेन सह साक्षात्कारः, मन्दरकर्त्तृकशिवस्थापन दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्य, वाराणसीवर्णन, दिवोदासराज्यस्थापनप्रपञ्च, शृङ्गारादिवर्णन इत्यादिविषयगर्भितस्यैकादशप्रकाशपरिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यान।

No 766. हठदीपिका।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 20 Lines, 20 on a page. Extent 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1689. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new Verse Generally correct.

Haṭhadípiká alias *Haṭhapradípiká*. An essay on a peculiar form of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svátmáráma. Contents: 1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved; place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2. Use of the Práṇáyáma; six ways of washing and purifying the guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4. Procedure for Samádhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contributions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning नमामि त्रैपुर धाम। अथादिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या।
विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहणीव॥
प्रणम्य श्रीगुरुं नाथ स्वात्मारामेण योगिना।
केवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते॥

End. विद्यातीर्थं जगति विबुधाः साधव सत्यतीर्थं
गङ्गातीर्थं मलिनमनसो योगिनो ज्ञानतीर्थं।

राधानीर्थे(?) धरणिपतयो दानतीर्थं घनाढ्या
लज्जातीर्थं कुलयुवतय पातक चालयन्ति ॥

Colophon इति श्रीखात्मारामविरचिताया हठदीपिकाया चतुर्थोऽध्याय ॥

विषय । १ अध्याय, हठयोगेन सिद्धाना गोरचनाथादीना कथन हठयोगसाधनस्थलनिर्देश, हठयोगप्रथमाङ्गीभूतस्वस्तिकाद्यासनानि, आहारनियमय । २। प्राणायामाभ्यासप्रकारकथन, नाडीशोधकधौतीवस्तिनेतित्राटकनौलिककपालभातीतिषट्कर्मकथन, प्राणायामाभ्यासारम्भ, पूरककुम्भकादिफलानि च । ३ खेचर्यादिनानाविधमुद्राबन्धादिकथन, शुक्रादिसम्भफलकथन, कुण्डलिन्यादियोगिशक्तिकथनादि च । ४, समाधिक्रमकथन, लयप्रकार, नादानुसन्धानादि च ॥

No 767 श्राद्धसूत्रपद्धतिः, कातीया ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 41 Lines, 7 on a page Extent, 500 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally correct

S'raddhasutra pad lhati Directions for performing Parvana sraddha according to the rules of Katyayana The MS is incomplete, and the author's name is unknown

Beginning शिवञ्च विघ्नहर्तार गुरुञ्च वामन तथा ।
अम्बिका शारदा चापि वन्दे विघ्नापशान्तये ॥
कात्यायनकृत श्राद्धसूत्रे व्याख्यापुर सरम् ।
प्रयोगपद्धति कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्मताम ॥

End (खण्डितत्वात समाप्तिवाक्य नास्ति ।)

विषय । पार्वणश्राद्धप्रयोगविधायककातीयसूत्रव्याख्यान ।

No 768 आश्वलायनब्राह्मणपञ्जिका ।

Substance, country paper, 10 × 5½ inches Folia 27 Lines, 10 on a page Extent, 574 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

A's'valáyana-brahmana-pañchiká, alias *Aitareya Bráhmana* This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation

Beginning. विश्व वै देवा देवतास्तृतीयमहर्वहन्ति यद्वदस्तोमो वै रूप साम जगतीच्छन्दो यथादेवतमेतेन यथास्तोम यथासाम यथाछन्दस राध्नोति ।

End. यज्ञस्य देवता मेन्द्रमेव तदुद्गीथ करोतीन्द्रो वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानागा- दिन्द्रवनतुध्वमित्येवैनमदाव तदाव ।

Colophon. इत्याश्वलायनब्राह्मणस्य पञ्चमपञ्चिकाया पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपञ्चिका समाप्ता ।

विषयः । १ अध्याये, द्वादशाहस्य द्वतीयचतुर्थाहकर्त्तव्यसूचन । २, पञ्चमषष्ठाहकर्त्त- व्योक्तिः । ३, सप्तमाष्टमाहकृत्यसूचन । ४, नवमाहकृत्यप्रश्नपञ्चाङ्गत्यादि- कथन । ५, प्रायश्चित्तहोमकथनं ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. , Verse. Generally correct.

A's'valáyana-grihya-káriká. Memorial verses containing the rules of the Gríhya Sútra of A's'valáyana. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthálipáka; the rites after conception, &c.; sacrifice to Vaísvadeva; the sandhyá prayers; *Upákarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of S'rávana; offerings to the manes; vástuhoma, &c.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।
प्रयोग वच्म्यि केपाश्चिद् वृत्तिकारादिभावित ॥

End. (खण्डितत्वात् शेषवाक्य नास्ति) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, स्थालीपाककथन, गर्भाधानादिसंस्कारोक्तिः, बलि- वैश्वदेवादिकथनं, सन्ध्योपासनोपाकर्मादिकथन, पितृयज्ञ, चैत्रकर्मणवास्तु- कर्मादिकथनञ्च ॥

No 770 ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः।

Substance, country paper, 10 × 4 inches Folia, 61 Lines, 5 on a page Extent, 500 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1806 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Brahma-siddhanta alias *Brahma-siddhanta-paddhati.* A Tántric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c Contents Brahma a void, its character, the cosmic mass, its character, generation from that mass of S'iva, from him of Bhairava, and from him of S'rikantha, &c The origin of Prakriti consisting of the five primary elements from the last, the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking, will and the other four sensuous faculties, their agency in the creation of the world Ida, pingala, and other arterial paths to those faculties, thirteen vital airs, including Prana, samana, &c, growth of the different members of the body, the essential elements of the body, the principal receptacles in the body, the proper mode of performing *pranayáma* and the advantage thereof, praise of Yogis.

Beginning ————————त्रिविध गर्भसम्भवेत (?)।

यदा नास्ति स्वयं कर्त्ता कारण न कुलाकुल।

अव्यक्तपरमं तत्त्वमनामा विद्यते तदा॥

End वैद्यो रोगिणे तुर्वादिदरिद्रशूरोभीरधार्म्मिका। पापकारो ज्ञानी रागी तत्त्ववि-

कर्म्ममोक्षोपायेन ते दास्यकामे वयान्तिति(?)॥

Colophon इति योगशास्त्रब्रह्मसिद्धान्तपद्धति सम्पूर्णम (?)।

विषय। शून्यब्रह्मनिरूपण, तस्य गुणा, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथन, तत्पिण्डात शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्मात श्रीकण्ठादीनामुत्पत्ति, तत पञ्चतत्त्वात्मक-प्रकृतिपिण्डोत्पत्ति, चुद्ध्यादिकथन, अन्तःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तन, सत्त्वरजस्तमो महाकालजीवात्मकपञ्चकुलमस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तनं, जाग्रत्-स्वप्नसुषुप्त्याद्यवस्थाकथन, इच्छाक्रियादिशक्तिपञ्चकस्य प्रत्यकस्य पञ्चपञ्चगुणकथन, कर्म्मकामचन्द्रसूर्य्याग्निस्वरूपप्रत्यचाचरणपञ्चकस्य तद्गुणाना कलानाञ्च कीर्त्तन, इडापिङ्गलादिनाडीना तद्द्वारस्य च कथन, प्राणसमानादिद्शवायुकथन, शरीराङ्गप्रत्यङ्गोत्पत्तिकथन, शुक्रमज्जादीना प्रमाण, आधारस्वाधिष्ठानादिचक्र कथन, प्राणायामप्रकारस्तत्फलकथनादि, सर्वभूतलक्षणयोगमार्गप्रभृत्यादि-कथन।

No. 771. कोशलागमः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kos'alágama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

Beginning. गजस्वरर्त्तुयुगाश्वसचोगुणा द्विसहितो मघवा दिग्नि क्रमात् ।
गृहपतेरभिधा पुरदिङ्मितो वसुहृता भवनस्य दशा च सा ॥
अथ ग्रामवासचक्रम् ।

End. इष्टत्रयस्त्रि११मद्युतास्ततो मज्ञाः पञ्च१५५मदमेषास्तत्कालघटी फल । जय-विन्तसुखोत्पाद भो५क्लेशा६ जयो मृत्यु८ जयः ९ सुखं १० । नन्दा च मित्राभः १२ सुख १४ दुःखं १४ क्रमात् ।

Colophon. इति गृहप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नास्ति प्रारम्भे च सन्देहः । प्रारम्भे प्रतिज्ञावाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यञ्च नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वास्तु-कूपचक्र-यात्रानिनाडीचक्र-सेवाचक्रादिकतिपयचक्रा-द्वारा शुभाशुभगणना ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1733. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandráloka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jayadeva, son of Mahádeva. The work is held in high repute by Vaishnavas, but it is rare.

Beginning. उच्चैरस्यति मन्दतामरमतां जापञ्कलङ्केरव-
ध्वम स्वयते च यासु मनसामुल्लासिनो मानसे ।

दुष्टोयन्मदनाग्रनचिरमस्त्रालोकवर्यीदर्शिका
सा नेत्रचितयीव खण्डपरशोर्वागदेवता दीव्यतु ॥
हृद्यो चिन्मयचित्तचन्द्रमणय· सवर्द्धयध्व रसान्
रे रे स्वेरिणि निर्विचारवनिते मास्तत्प्रकाशोभव ।
उल्लासाय विचारवीचिनिचयालङ्कारवारां निधे-
यन्द्रालोकमय स्वय वितनुते पीयूषवर्षः कृती ॥

End. पीयूषवर्षप्रभव चन्द्रालोकमनोहरं ।
सुधानिधानमासाद्य श्रयध्व विबुधा मुदम् ॥
जयन्ति याजकश्रीमन्महादेवाङ्गजन्मनः ।
सूक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्गिर· ॥
महादेव· सत्रप्रमुखमखविद्यैकचतुरः
सुमित्रातद्भक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
प्रणीतस्तेनासौ सुकविजयदेवेन दशमि-
श्चिर चन्द्रालोक· सुखयतु मयूखैर्दशदिशः ।

Colophon. इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधास्वरूपाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः । १मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतदूषणनिर्णयः । ३, काव्यलचणोक्ति· । ४, श्रालङ्कारिकगुणोक्ति । ५, स्रेषोपमापरिकरादिविविधालङ्काराणां लचणोदाहरणयोः कथन । ६, करुणादिरसस्य वैदर्भ्यादिरीतेश्च कथन । ७, ८, वस्त्वलङ्कारा भेदकथन । ९, लचणनिरूपण । १०, नामनिर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9¾ × 5¼ inches. some of the leaves are yellow. Folia, 467. Lines, 12—14 on a page Extent, 12575 s'lokas. Character, Nagara Date, Sm. 1910, Sk 1775 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse Generally correct.

Dharmasindhusára. A compendium of ,modern ceremonial rites on the model of the *Nirnayasindhu.* By Kásínátha Upádhyáya, son of Ananta Upádhyáya, who was the younger brother of Yajñes'vara Upádhyáya, and son of Kás'í Upádhyáya Súri.—The work comprises

three books, of which the last is divided into two parts. Contents · I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra; diurnal duties of religious people; imperative duties; Sthálipáka, Balivais'vya homa; consecration of wells, tanks, &c.; consecration of rosaries; consecration of images of gods; coronation; starting on journeys; influence of planets on mortals; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living; persons who should perform s'ráddhas; time meet for s'ráddhas; ritual for s'ráddhas; mourning; cremation; expiatory rites; duties of hermits.

Beginning. श्रीविट्ठलं सुकरुणार्णवमाप्ततोषं दीनेष्टपोषसमसंहतिसिन्धुशेषम्।
श्रीरुक्मिणीमतिमुप पुरुषं पर त वन्दे दुरन्तचरित हृदि सञ्चरन्तम्॥
वन्दे प्रतिघ्नन्तमघानि शङ्कर घत्तां स मे मूर्द्धि दिवानिश कर।
शिवाञ्च विघ्नेशमथो पितामह सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम्॥
श्रीलक्ष्मी गरुड़ सहस्रशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपि
श्रीसूर्यं विधुभौमविद्गुरुकविच्छायासुतान् षण्मुख।
इन्द्राद्यान् विबुधान् गुरुञ्च जननीं तात त्वनन्ताभिधं
नत्वार्थान् वितनोमि माधवमुखान् धर्माब्धिसार मित॥
दृष्ट्वा पूर्वनिबन्धान्निर्णयसिन्धुक्रमेण सिद्धार्थान्।
प्रायेण मूलवचनान्युज्झित्य लिखामि बालबोधाय॥
तत्र कालः षड्विधः। वत्सर., अयनं, ऋतुः, मासः, पक्ष, दिवस इति।

End. मूलभूतानि पद्यानि विक्षतानि क्वचित् क्वचित्।
निर्विकाराण्यपि नवान्यप्युक्तान्यत्र कानिचित्॥
मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः।
कृतकार्या॰ प्राङ्निबन्धैस्तदर्थं नायमुद्यमः॥
य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञास्य निर्णयम्।
धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया॥
निबन्धोऽयं धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः।
अमुना प्रीयता श्रीमद्विट्ठलो भक्तवत्सलः॥
प्रेम्णा मद्भिर्मन्य॰ सेव्यः शब्दार्थतः सदोषोऽपि।
सम्बोध्य(?) वापि हरिणा सुदाममुनिसतुषपृथुकमुष्टिरिव॥
श्रीकाशूपाध्यायवरो महात्मा बभूव विद्वद्द्विजराजराजः।

तस्मादुपाध्यायकुलावतंसो यज्ञेश्वरोऽनन्त इमावभूता ॥
यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदक्षो देवज्ञवेदाङ्गसुभागभिद्य ।
भक्तोत्तमोऽनन्तगुणैकधामानन्ताक्ष्योऽनन्तकलावतारः ॥
एषोऽत्यजज्जन्मभुव स्वकीयां तां कोङ्कणाख्यां सुविरक्तमाली ।
श्रीप्राण्डरङ्गे वसति विधाय भीमातटे मुक्तिमगात्सुभक्त्या ॥
तस्यानन्ताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृती ।
काशीनाथाभिधो धर्मसिन्धुसारं समातनोत ॥

Colophon श्रीमत्काशुपाध्यायस्य्हरिसूनुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुजानन्तोपाध्यायस्हरिसुतकाशीनाथोपाध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे तृतीयपरिच्छेदोत्तरार्द्ध समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल सङ्क्रान्ति व्रत-तिथीष्टि याग श्राद्ध ग्रहणादिनिर्णय । २, तृतीयाचतुर्थ्यादितिथिव्रतविशेषमन्वादि-दशावतारजयन्ती दमनोत्सव चैत्रवैशाखादिद्वादशमासकृत्य प्रकीर्णकनिर्णय । ३, पूर्वार्द्धे, गर्भाधानाद्युद्वाहान्तषोडशसंस्कारदन्तधावनस्नानहोमादिनित्यकृत्य स्थालीपाक बलिवैश्वदेवादि वापीकूपतडागाद्युत्सर्ग मालासंस्कार शिरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-गोचरफलाद्भुतशान्त्यादिनिर्णय । ४ उत्तरार्द्धे, जीवत्पितृकर्त्तव्यकर्म-श्राद्धाधिकारिश्राद्ध काल श्राद्धपद्धति सूतकान्त्येष्टि-प्रायश्चित्त सन्यासग्रहणादिनिर्णय ॥

No 774 प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी।

Substance, country paper, 10 × 4¾ inches Folia, 3. Lines, 16 on a page Extent, 150 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally correct

Prayogaratniya charaka-sautramani alias *Bodhayana charakasautramani* This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*, or a manual for the performance of religious rites The chapter under notice treats of the ceremony named *Sautramani*, in which the principal *offering is a spirituous liquor made from rice, i e, a kind of arrack.* By S eshanarayana The author follows the rules of Bodhayana.

Beginning सौत्रामणीं व्याख्यास्यामः । पूर्वेद्युर्नान्दीश्राद्धमपरेद्युः स्नानादिनिविष्टमित्यन्ते चरकसौत्रामण्या यज्ञे इत्युपक्रम्याचरणम् ।

End इति पूर्णाहुतिं कृत्वा समारोप्यायतने मथित्वा विहृत्य मनस्वती कृत्वा सायमग्निहोत्रं जुहोति । सम्बिहते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० श्रेयनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः।

इति बोधायनचरकसौत्रामणी समाप्ता ॥

विषयः। सौत्रामणीष्टिप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः।

Substance, country paper, 10¼ × 4½ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishṭoma rite, according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य व्याख्यातृंश्च पुरातनान्।

अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुदत्तान्वयोऽग्निचित् ॥

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः। अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृतिसाधारणमग्निष्टोमेन सह व्याख्यातुमारभते।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः।

Substance, country paper, 12 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkálírasahema.* A pharmacopœia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं त्रिजगत्प्रभुम्।

श्रीभारतीञ्च विघ्नेशं वन्दे प्रत्यूहशान्तये ॥

अथ ध्यायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः।

रविध्यान्न भवि खार्पं रविणश्चापि भोजनम् ॥

क्रियाभ्रष्टे न सिध्यन्ति तपोनिष्ठे फलन्ति हि ।
स्ततदोषांस्ततः प्राद्दि मस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादि नास्ति ।)

विषयः । पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1642. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sútra. A sútra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सम्पत्तिद्विरनादेशे स्तोत्रीयातः श्वते विशेषसङ्ग्रामसस्ताख्ये प्रत्येकमर्च्चाद्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्थे निपद्यामे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदप्रेषाणि निधाभान्याचार्याः स्वरितान्तानि यथाधीतं वा तेषु दीपाश्च विध्यश्वेद्दाधिकाराद्दामन्तोवागतः(?) ॥ १२ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्र समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्दःकथन, यज्ञत्रुटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; यजाय दीक्षितेन कर्त्तव्यादि च । २, अक्रीतसोमापहरणप्रायश्चित्त, सोमकलशे भग्ने प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्त, ग्रहानुकल्पादि च । ३, वैश्यवर्णकर्त्तव्योक्तिः प्रवर्ग्यसमये कर्त्तव्यम्, एकाहस्तोत्राणि, षड्हकृत्यं, द्वादशाह-दशरथान्तरग्रहस्तोत्रीयादिकथन, गानेषरहविर्लोपश्च तन्न्यायसमुद्देशव्याख्यादि । ४, प्रतिहारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमयूखः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 ślokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

क्रियाभ्रष्टे न सिध्यन्ति तपोनिष्ठे फलन्ति हि ।
सूतदोपासत शुद्धि मस्कारान् प्राग वदाम्यहम् ॥

End (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादि नास्ति ।)

विषय । पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकार ।

No 777 उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches Folia, 36 Lines, 7—8 on a page Extent, 1600 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1642 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Incorrect

Upagrantha Sutra A sutra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites

Beginning अथ सम्पत्तिर्विदिरनादेशे स्नातीयात ग्रते विशेषसङ्ख्यासमस्नात्वे प्रत्येकमर्च्चा द्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुकथे विपश्चाशे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदमेषाणि निधानान्याचार्या स्वरितान्तानि यथाधीत वा तेषु दीपाश्च विध्यन्तेद्दोधिकाराद्दागन्तोवागत (?) ॥ १२ ॥

Colophon इत्युपग्रन्थसूत्र चतुर्थ प्रपाठक । इत्युपग्रन्थसूत्र समाप्तम् ॥

विषय । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्द कथन, यज्ञत्रुटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्ति , स्वाय दीक्षितेन कर्त्तव्यादि च । २, अक्रीतसोमापहरणप्रायश्चित्त, सोमकलशे भग्ने प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्त, इष्टानुकल्पादि च । ३, वैश्यवर्णकल्पानां प्रवर्ग्यसमये कर्त्तव्यम, एकाहस्तोत्राणि, पड्हकृत्य, द्वादशाह इत्यनरेष्ठ- सोत्रीयादिकथन, गार्नेचरदशिलीषय ननन्यायसमुद्देश्याद्यादि । ४, प्रति- हारोदाहरणकथनादि ॥

No 778 उत्सर्गमयूख: ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches Folia, 26 Lines 8—9 on a page Extent, 520 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Generally correct

Utsarga Mayúkha. Directions for consecrating tanks, wells, &c, and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nilakaṇṭha Bhaṭṭa. *Vide* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उक्त्वा दानविधिन्नाम राममाराध्य भास्करं ।
उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलाशयोत्सर्गप्रश्नसा विष्णुधर्मोत्तरे ।

End. ततोऽभिषेकपद्मपूजाग्निपूजाविसर्जनशय्यादानमण्डपाद्युपस्करप्रतिपत्तिविप्रभोजनभूयसीदानकर्मेश्वरार्पणानि जलाशयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसकभट्टनीलकण्ठकृते भास्करे जलाशयारामोत्सर्गमयूखः ।
इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापीकूपतडागाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वाप्यादिषु मार्जारवानरादिमृतकाद्युपघाते तत्प्रायश्चित्तकथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यासहितः ।

Substance, country paper, 9¾ × 5¼ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahanavilása. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahana, son of Prayágadása, a Kshatríya of Kálpi. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Sháh, son of Firuz Sháh.

Beginning. य स्मृत्वा ललिता प्रजापतिरिमां सृष्टिं यथान्मानवी
श्रीकण्ठस्त्रिपुरान्यदनुजश्रेणीं जघान द्रुतम् ।
चक्रे रणमर्दुर्हृदा सुरद्या चक्रे श्रुतयज्ञयं (?)
त प्रत्यूहनिवृत्तये गणपतिं वन्देऽहमिष्टप्रदं ॥
यत्कर्मोतालपयनादुद्धता(?) वारिराशयः सप्त ।
एकीभवन्ति युगान्ते तमहं वन्दे गणेशानं ॥
यद्वान्वये वीहलगोत्रजन्मा प्रख्यातकीर्त्तिः किल वाघलाख्यः ।
आसीद्यदाख्यां बिभराम्बभूवुस्तद्वंशजाः सन्ति हि वाघलाख्याः ॥
यद्वंशजानां भूत्यर्थं बभूव कुलदेवता ।

No 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4¾ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devayájñika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पत्रद्वय खण्डित) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत ऊर्द्ध सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नात प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरग्निचित्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतश्रीदेवयाज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दीक्षितकर्त्तव्येष्टिः, यवक्रयपर्य्यन्तदीक्षितनियमाः, महावीरसम्भरण, प्रायणीयेष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्याचरण, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्य्योद्देशनार्थ, गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्म्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्यमान्ति हविर्धानानिष्पादन, उपरवखनन, सदःकरण, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादन, आग्नीध्रीयादिस्थानकरण, अग्नीषोमीयेष्टिः, अभिपर्वेष्टि, प्रातःसवन, माध्यन्दिनसवन, तृतीयसवन, यवक्षेष्टि, उदयनीयेष्टिः, अनुबन्ध्येष्टि, पयस्येष्टि, इत्यादीना विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिव्याख्या, शिरोमणिमूलसहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 160. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1628. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumána-mani-didhiti-vyákhyá. A commentary on Raghunátha Siromani's *Anumána-mani-didhiti.* By Bhavánanda Siddhántavágísa. *Vide* ante I, p. 285.

सरोद्भवासिनी देवी सर्वदुर्दैवविहन्त्री ॥
तस्य कुलेऽतिथिभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिदासः ।
यस्य दानस्य तुलाया लघुता भजतीह कर्णदानमपि ॥
तस्यात्मजोऽभूदभिरामकान्तिः प्रयागदासो गुणवान् वदान्यः ॥
विरुदावली यस्य बभूव सख्या मर्यादसेरुर्मदिमसमुद्र ।
तदङ्गजो सोमहरः प्रसिद्धो गुरुद्विजन्मातिथिदेवभक्तः ॥
बभूव यस्यार्थिजनाः प्रशंसां कुर्वन्ति सर्वत्र बहुप्रदस्य ।
सोमहरः कुतुकाद्विह सोमहरविलासनामानं ।
सकलजनहृदयहारित(?) चकार सयोगसङ्ग्रह रम्यम् ॥

End. शब्दे नागरसश्रुतीन्दुरचिते १४६८ पत्रेऽसिते चैत्रके
हेरम्बस्य तिथौ विकर्त्तनसुतस्याह्नि त्यलोक(?) वै प्रजानां पतेः ।
ग्रन्थे सोमहरो यथाङ्गजजनु सयोगचूडामणि
ग्रन्थं सङ्ग्रिपजा मतानि च बहून्यालोक्य वैद्यागमान् ॥
कालिन्द्या रुचिरे सुदक्षिणतटे सद्रत्नविद्युद्युता
नाम्नाभूत् किल कालपीतिनगरी ख्याता धरामण्डले ।
तस्यां कालपिदेवत निवसति प्रायः स्वय सर्वदा
लोकानामभिलाषद सुरजनैः ससेवित सत्प्रभ ॥
भूपालो महमूदसाहिरभवल्लोदीजायत्मात्मजः
सार्द्धं योडुमल न हिन्दुकजनास्तेनाभवन् सङ्गरे ।
तस्योर्जस्वलहिन्दवहितमिहाख्यानाच्च श्रेपारव
श्रुत्वा यान्त्यरयो ध्रुव जलनिधेः पारस्य तीरे भुव ॥

Colophon इति कालपीग्रामवस्तव्यक्षत्रियप्रयागदासात्मजसोमहरविरचिते महमूदसाहिराज्ये सोमहरविलासनामग्रन्थः समाप्तः ।

विषय । १ प्रथमे अधिकारे, शुक्रहद्धिकरौषधादिकथनं । २, शुक्रस्तम्भकौषधकथनं । ३, लिङ्गवृद्धिदार्ढ्यकथनं, स्त्रीकुचनितम्बवृद्धिकथनञ्च । ४, लिङ्गस्थूलकारकौषधकथनं । ५, मण्डलनाशकौषधकथनं । ६, वन्ध्यात्वनाशकौषधकथनं, गर्भरक्षार्थं मन्त्रौषधप्रयोग, भगसङ्कोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बालरोगचिकित्सोपयोग्यौषधमन्त्रादिकथनं । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९, १०, डाकिनीचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालग्रहादिनिवारणार्थं कतिपयमन्त्रोक्तिः, माहेश्वरादिधूपनिर्माणविधिश्च ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4¾ inches. Folia, 55. Lines, 14 in a page. Extent, 3000 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devayájñika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पत्रद्वय खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्द्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरग्निचित्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतश्रीदेवयाज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दीक्षितकर्त्तव्येष्टिः, अवभृथपर्यन्तदीक्षितनियमाः, महावीरसम्भरणं, प्रायणीयेष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्याचरणं, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्य्योर्दोहनार्थं, गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्म्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्योद्वासनं, हविर्धाननिष्पादनं, उपरवखनन, सदःकरणं, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादनं, आग्नीध्रीयादिस्थानकरण, अग्नीषोमीयेष्टिः, अभिषवेष्टिः, प्रातःसवन, माध्यन्दिनसवन, तृतीयसवन, अवभृथेष्टि, उदयनीयेष्टिः, अनुबन्ध्येष्टि, पयस्येष्टि, इत्यादीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिव्याख्या, शिरोमणिमूलसहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 160. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumána-maṇi-didhiti-vyákhyá. A commentary on Raghunátha S'iromaṇi's *Anumána-maṇi-didhiti.* By Bhavánanda Siddhántavágís'a. *Vide* ante I, p. 285.

2 c

Beginning. श्रीगोविन्दपदाम्भोजनखचन्द्रमरीचयः ।
सन्तरिष्णोत्तमस्यान्ते मम मन्मथलज्ज्वलनम् ॥
नमस्कृत्य गुरून् सर्वान् निगूढ मणिदीधितौ ।
श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशिता ॥

शिरोम॰प्रा॰ ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्यपरितिष्ठते ।
अखण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥
अध्ययनभावनाभ्यां सार निर्णीय निखिलतन्त्राणां ।
दीधितिमधिचिन्तामणि तनुते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू॰प्रा॰ प्रत्यक्षोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तर बहुवादिसम्मतत्वादुपमानात प्रागनुमान निरूप्यते ।

End. नीलविशिष्टे धूमेऽपि विशेष्यत्वस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्व साधनव्यापकत्वा दिति विशेष्यत्वपाठस्य(?) प्रामाणिकत्वामदर्पेचित भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon. इति श्रीमद्वासुदेवाध्यायसिद्धान्तवागीशभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-व्याख्या समाप्ति पफाए ।

शि॰ स॰ तथापि जन्यत्वशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावाविति न तत्र सकलभावसम्भव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4¾ inches. Folia, 55 Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s lokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devayájnika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पत्रद्वयं खण्डित) ।

End. प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्द्धं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नात प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरग्निचिन्मचाधाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतश्रीदेवयाज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दीक्षितकर्त्तव्येष्टिः, अवभृथपर्यन्तदीक्षितनियमाः, महावीरसम्भरण, प्रायणीयेष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरण, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्य्यगोदोहनार्थं,

Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. निष्पादन, Generally correct.

Yajñaprâyas'chitta vivaraṇa. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Paurnamása and other ceremonies. By Gopála. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotras, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking —II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Purodás'a for the Nakshatra ishti. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice 6, Expiation for Chaturmasyá vrata, or the quadrimensial fast 7, Ex… for defects in the initiation of the Adhvaryu 8, Expiation for accidents in cooking offerings 9 Expiation for defects in the use mantras 10, Optional courses III 1, Expiation for accidents to the cooking pot 2, Expiation for irregularities in the actions of priests 4, Expiation for accidental omission of oblations 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction 6 Expiation for use of ordinary fire in rites 7, Expiation for omission of particular rites 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey

Beginning अथातो मन्त्रगणाम्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्याम । उक्तानि दर्शपूर्णमासा-द्दीनि कर्माण्यनन्तर तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्याम ।

End एव हि श्रूयते, मलवद्वाससमासमवदेत न सहासीत नास्या अन्नमद्यादित्या-रभ्याभ्यञ्जनप्रभृतिप्रत्यक्षकाममन्यदित्युक्तम । अन्यत्सहासनादिति भवस्वामिना व्याख्यातम ।

Colophon इति श्रीगोपालकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्याय । त्रुटितोऽय ग्रन्थ । खण्ड २ (आदर्शे लिखितमित्यम)

विषय । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तस्थलकर्तव्यसाधारणप्रायश्चित्त । २, कपाल विधिन्यूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरणिभङ्गादिप्रायश्चित्त । ४, अग्नि-होत्रादिप्रायश्चित्त । ५, ६, अरण्यमेध्यस्पर्शप्रायश्चित्त । ७, ८ हविषि दुष्टे प्राय श्चित्त । ९ हविर्दोषप्रसङ्गाधार हविर्द्रव्यहोमव्यतिक्रमे च प्रायश्चित्त । १०, साम्नाय्यप्रायश्चित्त । ११, हविर्विकृत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, क्षयरोगग्रस्तान्यदारासक्ताहिताग्निकर्तव्यप्रायश्चित्तं । २, संवत्सरातिरिक्तप्रवासे प्रायश्चित्त । ३, पुरोडाशभेदेन कृता आग्रयण्या नक्षत्रे-ष्टय । ४, आग्रयणानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथन । ५, पशुप्रायश्चित्त । ६ चातुर्मास्यव्रतानि । ७, अध्वर्युदीक्षानियमभङ्गप्रायश्चित्तकथन । ८, सर्वयज्ञाना स्कन्नभिन्ननष्टदुष्टादिगुणविशिष्टहवि प्रायश्चित्त । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्त । १०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथन ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्धानीभग्नादिप्रायश्चित्त । २ होतृमैत्रावरुणादीना स्वस्वकर्तव्यकर्मव्यतिक्रमे प्रायश्चित्त । ३, होमाहुतिविस्मृतिप्रायश्चित्तं । ४, कृता-कृतमासमसर्गप्रायश्चित्त । ५, अरणिसमारूढाग्निनाशप्रायश्चित्तं । ६, लौकि काग्निहोत्रविधि । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाऽकरणे प्रायश्चित्तं । ८ आहिताग्नः प्रयाणे कर्तव्यम् ।

No. 784. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse. Generally correct.

Prasnavaishnava. Astrological questions and answers founded on the Várâhi Sanhitá, the Tájika and other standard works. By Náráyana Gosáin Nripatí. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपूरुषमादिदेवं ज्योतिर्मयं शुभकरञ्च चराचरेशम् ।
शान्तं प्रणम्य शिरसा द्विजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवप्लवमहं प्रकरोमि शास्त्रम् ॥ १ ॥
श्रीनन्ददासतनयजाततनयः सुविद्वान् श्रीमान् गुणी यदुपतिर्यदुनाथभक्तः ।
वाराहताजिकमुकुन्दमतं समीक्ष्य नारायणः परमशास्त्रमिदं चकार ॥ २ ॥
प्रष्टा प्रणम्य हरिमिन्दुककुप्सुखस्थो ज्योतिर्विदं सकलशास्त्रकलाविदग्ध ।
व्याकृष्य सद्रवि स्थित फलपुष्परत्नहस्तः प्रसन्नवदनः सहदेव पृच्छेत् ॥ ३ ॥
लग्ने धने च हृतलाभ धनाप्यदार्थनाशो गदचयगमागमबन्धमोचाः ।
प्रश्नुर्भवन्ति परचक्रमुपैति शीघ्र रोगी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End. (खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः। १ अध्याये, प्रश्नकालीनलग्नादिभावस्थितरव्यादिग्रहद्वारा शुभाशुभकार्यसिद्धि-कथनं । २, धनलाभ-राज्यलाभ-धनमन्त्रिभेद-राज्यचलाचल-धनदर्शनादि-प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, शस्त्रघातादिस्थानार्थं षड्दचक्रकथनं । ६, राज्यभङ्गकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-फलम्।
(२४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । इतः परं खण्डितत्वात् परमन्यविषया न प्राप्ताः ।)

No. 785. भास्वती, टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 s'lokas. Character, Nágara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhásvatí. A treatise on astronomy and astrology. By Satánanda, son of S'ankara by Sarasvatí. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bálabodhini* by Balabhadra, son of Vasanta, and grandson of Vimalákara of the Kausika gotra. The text was written in the Saka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Vikramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umá, in the country of Jámila, during the reign of the Sháhi dynasty.

Beginning: टीका प्रा०। आदिमध्यान्तशून्याय त्रिधाविग्रहधारिणे।
सच्चिदादिस्वरूपाय नित्याय हरये नमः ॥ १ ॥
आसीद् द्विजन्मा विमलाकराख्यः ख्यातः सुशीलो द्विजदेवभक्तः।
तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं हराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥
त्रिस्कन्धज्ञः श्रीमान् दैवज्ञः श्रीवसन्त इति नामा।
शास्त्रार्थविद्गुणवान् गुरुपादार्चने सदा निरतः ॥ ३ ॥
बलभद्रस्तस्य सुतो हरिगुरुचरणारविन्दकृतसेवः।
कुरुते गुणोपयुक्तां सडचित्रां भास्वती टीकां ॥ ४ ॥
इह तावद् ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नपरिसमाप्तिमुद्दिश्य स्वेष्टदेवतानमस्कारपूर्वकं मङ्गलाचरणमात्मनामकथनमङ्कपिण्डानयनञ्च श्लोकेनैकेनाह। नत्वेति।

मूलप्रा० नत्वा मुरारेश्चरणारविन्दं श्रीमाञ्छतानन्द इति प्रसिद्धः।
तां भास्वतीं शिष्यहितार्थमाह शाके विहीने शशिपक्षखैकैः ॥ १ ॥

End. टीका स०। श्रीमान् शतानन्दनामा गणितसिद्धान्तवित् सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः।
सरस्वती मातुर्नाम, शङ्करः पितुर्नाम, तयोस्तनूजः पुत्रः, इमां भास्वतीं कृतवान्।
व्याख्याया यन्मयात्युक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं।
भ्रान्त्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं क्षम्यतां बुधैः ॥

Colophon. इति बलभद्रविरचितायां प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः।
रसवह्नितिथौ शाके मार्गशीर्षमासि शुक्लेऽष्टम्यां सोमवासरेण।
लिखितं बलभद्रेण—
शररसमनुमितशाके चैत्रे शुक्लेतरद्वितीयायां।
गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् बलभद्रकेण सा टीका ॥
स्वरमभिशक्रममेते शाकेऽयातोऽम्बनाकुले जन्म(?)।
वसुयुगवर्षेण मया रचिता बालावबोधिनी विमला ॥
श्रीविक्रमादित्यशाके १४६५ चैत्रमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ गुरुवासरे
श्रीमहाराजाधिराजश्रीमानशाहिभुज्यमाने श्रीमज्जुमिल्लादेशे उमासञ्ज्ञकनगरे

श्रीमत्सकलविद्याविशारदकौशिकान्वयजन्मादैवज्ञसत्यात्मजो बलभद्रनामा ज्योतिर्वित्तेन इमां बालबोधिनीं भास्वतीटीकां कृतवान् ।

इति श्रीवसन्तात्मजबलभद्रदैवज्ञविरचितायां भास्वतीटीकायां परिलेखाधिकारोऽष्टम समाप्त ॥

मलम० खखाश्विवदाब्दगते युगाब्दे दिवोक्षित श्रीपुरुषोत्तमस्य ।
श्रीमान् शतानन्द इतीदमाह सरस्वतीमङ्करयोस्तनूज ॥ १० ॥

विषय । १ अधिकार तिथिध्रुवानयन । २, ग्रहध्रुवानयन । ३, तिथिनक्षत्रानयन । ४, ग्रहस्फुटकरण । ५, प्रश्नफलकथन । ६, ७, ग्रहणविवरण । ८, स्पर्शमोक्षसमयनिर्द्धारणादि ।

No 786 पदगाढः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 74 Lines, 7 on a page Extent, 740 s lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, nearly new Prose Generally correct

Padagadha Vedic measures Anonymous

Beginning इदानीं सर्वेषामानि । अमितौजा अद्रिरा नोवया गभीरवेपा इवच्छ्रवा नोधादसूना नवेदा अद्वया दीर्घतमा इयुपाजा व्यमणा न्वतमा सुमना विमना सुवासा उरुप्रशा नग्ना उषा पन्या भाजा अभुचायन्द्रमा अप्सरा सजोषा जातवेदा इति सर्वेच विसर्जनीया ।

End राजन् राष्ट्रश्च राश्मिश्च रायो रायरयर्षसि ॥
ररातिं रपसो रात्रो रभसद्रसभस्तान ।
रसररावाथ ररावण रवथेन ररपासि च ॥ रयो सप्तविंशतिः ।

Colophon इति पदगाढः समाप्त ।

विषय । सर्वसमान सर्वदत्तवाच्यानाम्नां कथन, द्विसङ्ख्यादिपञ्चाशतसङ्ख्याक्षितत्तन्नामवाच्यानाम्नां कथन, पूर्वापराक्षनामवाच्यानाम्नां कथन, अखण्डितनामवाच्यानाम्नां कथन, खण्डितनामवाच्यानाम्नां कथन, द्वैपदनामवाच्यानाम्नां कथन, पदच्छेदप्रकारदर्शन, अथशब्दवतीनां सप्तात्रिंशत्यृचां कथनञ्च ।

No 787 दैवज्ञचिन्तामणि ।

Substance country paper, 7¾ × 4¾ inches Folia, 63 Lines 11—12 on a page Extent 900 s'lokas Character, Nagara Date, SM 1870 Place of deposit Calcutta Government of India Appearance, nearly new Verse Generally correct

Daivaj a chintamani A treatise on judicial astrology By Yasodhara, son of Kansári Mis ra The MS is incomplete

Beginning अथान्य सम्प्रवक्ष्यामि फल योगसमुद्भव ।
मासवारतियोनाञ्च सम्यग ज्ञानप्रकाशक ॥ १ ॥
प्रतिपदि रविवारे चैत्रमासे यदि स्यात्
न भवति बहुवृष्टिर्दुःखिता लोकपङ्क्तः ।
अमृतकिरणवारे प्रस्फुजिद्वाकपतीना
भवति न तु धरित्री शस्यतायाभिपूर्णा । २ ॥

End यदा च जायते पञ्चत्रयादशदिनात्मक ।
तदा लोकानिघारा स्यान्मण्डला च × मर्दिनो (?) ॥ ५८॥

Colophon इति श्रीकंसारिमिश्रात्मजमिश्रयशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यग्रहकथनो नाम प्रकाशश्चतुर्दश ॥ १४ ॥

विषय । १ प्रकाश, वैशाखादिद्वादशमासाना तिथिविशेषु वारनक्षत्रादिविशेषयोगे हर्षादियोगे च वा सति दुर्भिक्ष राजविड्वर प्रजासुखदु ख मारीभय शस्य महर्घ्यसमर्घ्यतादिविविधशुभाशुभफलकथन । २, प्रभवादिषुष्टिवत्सरशुभाशुभफल । ३, नक्षत्रचक्रविशेषकथन । ४, रव्यादिग्रहाणा स्वभावादिवर्णन । ५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य नाशचरितादिवर्णदर्शन शुभाशुभफल। ६, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य वैवर्ण्यादिमतश्च चन्द्रस्य शुभाशुभफल । ७, नक्षत्र विशेषराशिविशेषगतस्य किंशुकादिवर्णान्तरं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफल। ८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासदृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफल । ९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरो शुभाशुभफल। १०, नक्षत्रराशिविशेष गतस्य ग्रहविशेषादियुक्तस्य शुक्रस्य शुभाशुभफल। ११, नक्षत्रराशिविशेष गतस्य शनैश्चरस्य शुभाशुभफल। १२, राशिविशेषादिगतस्य राहो शुभाशुभफल। १३ नक्षत्रविशेषदिगविशेषगतस्य केतो शुभाशुभफल १४, सूर्यादिग्रहाणा दिव्यायुगादिजनितशुभाशुभफलकथन ।

No 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3¾ inches Folia, 261 Lines, 7 on a page Extent, 2544 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose and verse Generally correct

Janakyananda bodhana A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sita, during her exile in the hermitage of Valmiki, and consoles her by religious advice By S'ripatigovinda.

Beginning (प्रथमत ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End यथाशक्ति मया चित्त जानकीजगदीशितु ।
कृत तेन सदा राम प्रसन्नोऽस्तु गुरुर्मम ॥ ७१ ॥
यद्स्मिन् सौष्ठव भाति तद्गुरोरेव स न हि ।
यच्च निन्द्य भवेद्त्र तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७२ ॥
इति गोविन्दमद्गीते जानक्यानन्दबोधने ।
लयाख्यो विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायक ॥ ७४ ॥

Colophon इति श्रीपतिगोविन्दविरचिते जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीसवादे विंशतितमस्तरङ्ग ।

विषय । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सह मूर्त्तिमत्या गङ्गाया प्रबोधवाक्योक्ति । अत्र २० तरङ्गा सन्ति । तत्र ५२ पत्राणा खण्डितत्वात्तरङ्गत्रयस्य विषयो न प्राप्त । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णय वेदान्तमतेन नैयायिक बोधयन् कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव मोक्षकारणत्वोपपादन । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारणत्वोपपादन । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य हर्यभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वाद्य प्रतिपादन । ८, मनालयप्रकारकथन । ९ बन्धमोचकारणकथनादि । १०, अचन्त्योत्पत्तिनिरासकवाक्योक्ति । ११, पञ्चवटीदृत्तान्तकथनादि । १२, सीतारामयो पूर्वकृतरहस्यरामलीलाकथन १३, रामस्य सखीगणपरिहृतया सीतया जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६ नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्या पुन प्रबोधनादि । १७, वासनात्यागप्रकारकथनादि । १८ सर्वत्र रामभावनाकथनादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णन । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

No 789 काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, 10¼ × 4½ inches Folia, 30 Lines, 14 on a page Extent, 1200 s'lokas Character, Nágara. Date, Sm 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old Prose and verse Generally correct

Kávyakámadhenu This work has already been noticed in the first volume, (No 358,) but the MS examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽविषद्दिकरणेराप्ततैर्दातुलोदिते ।
प्रकाशैः सम्प्रकाशन्ते क्रियास्तद्वैमि गोपितम् ॥ १ ॥
कविकल्पद्रुम धातुपाठ विरचितु निज ।
धातुवृत्ति काव्यकामधेनुर्नाम विधीयते ॥ २ ॥
तत्र प्रयोगा धातूनामिलामादिरफलायिता. (?) ।
भ्रन्निपोस्लनिता तुल्यप्रयोगाणा सभेदका. ॥ ३ ॥
तत्रादौ ग्रन्यक्तदुचितेष्टदेवतामादित्यमुपास्ते ।———
भम्दाकरकरग्रामसमर्थसमण्डलमण्डल ।
ज्ञानात्माजमनाद्यन्तमादित्य तमुपास्महे ॥
तमिति, तच्छब्द. प्रतिसमाधिसमयसङ्कुद्रसमर्थकलेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रतिपादनाद्यच्छब्द नापद्यते । यथा, सेय ममाङ्गेषु सुधारसच्छटेत्यादौ । अथ पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनोति ।
इन्द्रचन्द्र. काशकृत्स्नापिशली शाकटायन. ।
पाणिन्यमरजैनेन्द्रा जयन्त्यष्टादिशाब्दिका ॥
अथ ग्रन्थस्वरूप निरूपयति ।
मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारण स्फुट ।
धातुपाठस्वराद्यक्रमादन्त्यादिमक्रमः ॥
कविकल्पद्रुमो नाम पद्यैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End भूतूना (धातूना) मित्र सैवाणा द्विचलादिप्रदीरिताः ।
धूतृविर्दार्थोपसहरति ।
इति स्फीत सप्रदमता पदकोनपद्यया ।
धातुस्कन्धैर्बुधा मद्यः कविकल्पद्रुम. फलन् ॥

भ्वादयमतानां समाहारः भ्वादयमतो, षट्कोनपञ्चाऽधिका षट्कोनपञ्चा तथा ।
धातव एव स्कन्धास्तैः । फलन् प्रतिस्कन्ध प्रयोगरूपाणि फलानि स(म पँथन् ॥

अथ ग्रन्यकर्त्तात्मानं व्याख्यापयति ।——

विद्वद्धनेशशिष्येण भिषक्केशवसूनुना ।
तेने वेदपदस्थेन वोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो वोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव इति पूर्वेणान्वय ।

सम्पादयन्त्वोमद्धादौ कार्त्तस्वरलसच्छ्रियं ।
ग्रयध्वं विवुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥
युष्मादयन्तु शब्दाद्यास्तैः स्वैरुदाहृतीः ।
सर्व्वव्याकरणार्थायां नाम्ना तान्यखिलं ब्रुव ॥ २ ॥
स एतामर्थविद्लेश्चेत्कर्त्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।
स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितवोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।
स्वर्गे गीर्वाणनार्यः सुरपतिसभितः शाब्दिकानां वरेण्यं
पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्त्तिं ।
यच्छीर्षः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमिमं गोष्पदं वा सुरार्द्दैः
शिष्योऽकार्षीद्धनेशः कविकुलतिलकः केशविर्वोपदेवः ॥
गजाननं भूतगणाधिसेवितं कपित्थजम्बूफलसारभक्षितम् ॥
उमासुतं शोकविनाशकारणन्नमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः। इकारादनुबन्धद्वारा सेड्वेण्नेड्धातुनिर्द्देशः । अकारादिहकारपर्य्यन्तवर्णान्त-
विन्यासक्रमेण इशगणिधातूनां कथनं, सौत्रधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो
धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः काव्यकामधेनुनाम्नी । उभयोः कर्त्ता वोपदेव एव ।
ग्रन्थशेषे सर्व्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2170 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm 1725 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárñgadhara Sañhitá. Materia Medica and pharmacopœia in three parts. By S'árñgadhara, son of Dámodara. Contents · Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians, effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation; treatment of infants; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II. 8, Extracts, decoctions, levigates, &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavárishta medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c

Beginning श्रिय मद्याङ्गवनां पुरारिर्यद्ङ्गतेज.प्रसरे भवानी ।
विराजते निर्मलचन्द्रिकायां महौषधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥
प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैर्ये बहुशोऽनुभूताः ।
विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्सङ्ग्रहः सज्जनरञ्जनाय ॥ २ ॥
हेत्वादिरूपाल्पकजातिभेदैः * * समीक्ष्य तुरसर्वरोगान् ।
चिकित्सितं कर्म न रक्षणाय कुर्वीत वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥
दिव्यौषधीना बहवः प्रभेदा वृन्दारकाणामिव विस्फुरन्ति ।
ज्ञात्वेति सन्देहमपास्य धीरैः सम्भावनीया विविधप्रभावाः ॥ ४ ॥
स्वाभाविकागन्तुककायिकान्तरा रोगा भवेयु. किल कर्मदोषजाः ।
तच्छेदनार्थं दुरितापहारिणः श्रेयोमयान् योगवरान् नियोजयेत् ॥ ५ ॥
प्रयोगानागमात् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानत. ।
सर्वलोकहितार्थाय वक्ष्याम्यनतिविस्तरात् ॥ ६ ॥
अथानुक्रमणिका ।——
प्रथम परिभाषा स्याद्भैषज्याख्यानक तथा ।
नाडीपरीक्षादिविधिस्ततो दीपनपाचन ॥ ७ ॥
ततः कल्कादिकाख्यानमाहारादिगतिस्तथा ।
रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डोऽयमीरितः ॥ ८ ॥

स्वरस क्वाथफाण्टौ च हिम कल्कश्च चूर्णकम।
तथैव गुटिकालेहौ स्नेह सधानमेव च ॥ ९ ॥
धातुशुद्धी रसाश्चैव खण्डोऽय मध्यम स्मृत ।
स्नेहपान स्वेदविधिर्वमनञ्च विरेचन ॥ १० ॥
ततस्तु स्नेहवास्त स्यात ततश्चापि निरूहन।
ततश्चाप्युत्तरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मत ॥ ११ ॥
धूमपानविधिश्चैव गण्डूषादिविधिस्तथा ।
* * दीना विधि ख्यातस्तथा शोणितविस्रुति ॥ १२ ।
नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्ड स्यादुत्तरत्रयम ।
द्वाविंशत्यम्मिताध्यायैर्युक्तश्च स चता स्मता ॥ १३ ॥
षडविंशतिशतान्यत्र श्लोकाना गणितानि च ॥

End आयुर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थपदसञ्चयम।
ज्ञात कैश्चिद्बुधैस्तैस्तु क्रता विविधसहिता ॥
कश्चिदर्थ ततो नीत्वा क्रतेय सहिता मया।
कृपाकटाक्षविक्षेपसख्या कुर्वन्तु साधव ॥
विवध * या * * दरिद्रनाशन हरिरमणीव करोति योगरत्नै ।
विलसतु शार्ङ्गधरस्य सहिता (क)विद्वद्येषु सरोजनिर्मलषु ॥

Colophon इति श्रीदामादरसूनुना शार्ङ्गधरेण विरचिताया सहिताया चिकित्सास्थाने नेत्राञ्जनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्याय । समाप्तोऽय ग्रन्थ ।

विषय पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये माषटङ्कादिमानकथन । २, भैषज्यकालगुणवीर्यादिकथन । ३, नाडीपरीक्षा । स्वप्नदर्शनप्रतीकार । वैद्याकारकदूतलक्षणादि । रोगिचिकित्सार्थ गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम ४ दीपनपाचनादिगुणोक्ति । ५, शरीरस्थस्नायुमज्जानाड्यस्थ्यादिसङ्ख्यास्वरूपादिकथन । विश्वसृष्टिकथनम। ६, आहारपाकप्रकार । गर्भोत्पत्तिप्रकार । कुमारपोषणप्रकार । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम । ७, रोगगणना ।
२ खण्डे ।—८, स्वरसकल्कक्वाथादिरसकथन । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् । ९, रागविशेष गुडूच्यादिविविधक्वाथविशेषाणि । १०, फाण्टमन्यादिकथन । ११ रागविशेष हिमौषधकथनं । १२ कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३ चूर्णौषधकथन १४ वटकमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, अवलेहौषधकथन । १६, घृतपाकौषधकथन । १७, नारायणतैलादिविविधतैलविशेषकथन । १८, अमवरिष्टनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधनमारणकल्पना । २० पारदादिनानारसशोधनमारणप्रकार ।

१ खण्डे ।—२१, घृततैलवसामज्जादिचतुर्विधस्नेहपदार्थपानविधि. । २२, स्वेदविधि. । २३, वमनविधिः २४, विरेचनविधि । २५, वस्तिविधि. । २६, निरूहवस्तिविधि । २७, उत्तरवस्तिविधिः । २८, नस्यविधि । २९, धूमपानविधिः । ३०, गण्डूषविधि. । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तस्रावविधि. । ३३, नेत्राञ्जनविधि ॥

No 791 प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, 14½ × 5 inches Folia, 141 Lines, 10 on a page Extent, 6204 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1834 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Praudhamanoramá A commentary on the *Siddhánta Kaumudí*. By Bhattojí Dikshita, son of Lakshmídhara Súrí. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Víres'vara, and grandson of Bhattoji Dikshita. The name of the gloss is *Laghus'abdaratna*

Beginning. टी॰ प्रा॰ । इत्यनुवर्त्तत इति । सवादीना सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भाव. तेन न सार्वधातुकानुदात्तत्वसिद्धिरिति दिगिति ।

सू॰ प्रा॰ । धातोः । यद्यपि धातोरेकाचोहलादेरिति सूत्राद्धातोरित्यनुवर्त्तत एव तथापि आर्द्धधातुकसञ्ज्ञाया आश्रितशब्दव्यापारत्वलाभाय पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टी॰ समा॰ । व्यवस्थितत्वेति । छन्दसि सर्वविधीना वैकल्पिकत्वादिति भाव. । विकल्पव्यवस्थयेति व्यवस्थितविकल्पनेति यावत् । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्त ।

Colophon. इति श्रीमद्दीक्षितभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघुशब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

सू॰ स॰ । चकारोऽनुक्तसमुच्चयार्थ इत्याशयेनाह । चिदिति । चतीसाहमिति । अतिशब्दस्यान्येषामपीति दीर्घ. । इत्यष्टम ।

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां प्रौढमनोरमाया वैदिकी समाप्ता ।

विषय । सिद्धान्तकौमुद्या छन्दन्तभागस्य व्याख्यान । पुनस्तस्या एव स्त्रीलिङ्गावधि स्त्रीप्रत्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुन स्वरवैदिकीप्रक्रियाख्यशेषभागस्य व्याख्या च । (आदौ मध्ये च खण्डितमेतत्)

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः।

Substance, country paper, 14 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kúṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mádhava. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी॰ प्रा॰। ॐ मधुराम्ललवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसाः। तत्र त्रिभिराद्यैर्मधुराम्ललवणैः कफवातौ यथाक्रमं वृद्धिसमौ यातः। कफो वृद्धिं याति वातः समं यातीत्यर्थः।

मू॰ प्रा॰। कफवातौ वातकफौ यातः पित्तश्च वृद्धिसमौ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्त्यैस्त्रिभिराद्यपरैस्तदन्यैश्च॥ १॥

End. टी॰परि॰। किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः। अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन आत्मनः सविनयत्वमुक्तम्॥ २०॥
क्षीरमिव वारिविमिश्रं भञ्चहंसेन(?) पीयते यद्वत्।
हित्वा दोषमशेषं गुणमिह गुणिनो ग्रहीष्यन्ति॥

मूलपरि॰। भिषजा माधवेनेदं किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना।
यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् क्षमध्वं मनीषिणः॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः।

विषयः। मधुराम्लादिषड्रसगुणदोषकथनं। जीर्णाजीर्णान्नगुणदोषः। पानीयापानीयजल-निर्णयः। सन्निपातभेदादि। व्रणचिकित्साप्रकारः। पथ्यापथ्यनिर्देशश्च।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं।

Substance, country paper, 6¾ × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratirátra. Hymns and mantras for the performance of the Atirátra sacrifice.

Beginning. अथोक्थ्यो लिख्यते। पवस्व वाचो अग्रियः सोम चित्राभिरूतिभिः। अभि-
विश्वानि काव्या॥ १॥

End ॐ वायिम२ चि गच्छ्यो युव चित्रं दद्युर्भोजनान्नर। वोदेयाए स्वद नावते अर्वाप्रथ समनमा नियार२क्कताम्। पाथिवत मोर२माः। या मा २२४ धा ॐ वा ६ चा उवा ॥ अध्‌॥ आश्विनमस्त्रान्ते भद्य।

Colophon इति ज्योतिरतिराच समाप्तः॥

विषय। १, उक्थ्यजपः। २, वहिष्पवमान। ३, आज्यानि। ४, माध्यन्दिनपवमान। ५, रात्रिपर्यायः। ६, सन्धिः।

No 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्थनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणसङ्ग्रहः सूचीसहितः।

Substance, country paper, 12¾ × 5 inches Folia, 33 Lines, 15 on a page Extent, 1650 s'lokas. Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose and verse Correct

S'rimadbhágavata-skandhártha-nirupana, alias *Harililáv-ivarana-sangraha*. An abstract of the Bhágavata Purána By Vopadeva. The MS is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायार्थादि निरूप्यते।
विदुषा वोपदेवेन मन्त्रिहेमाद्रितुष्टये॥ १॥
तत्र भागवतार्थमाह। आनन्दस्य हरेर्लीलावक्ता भागवताश्रमः।
स्कन्धैर्द्वादशभिः शाखा प्रतन्वद्‌द्विजसेविता॥ २॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्त्तते। अतः खण्डितत्वाच्छेषवाक्यं नास्ति)।

विषयः। श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धावधिपञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायानामर्थं सङ्क्षेपेणात्र सङ्गृहीतः।

No. 795. अनुभवसारः।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 12 Lines, 12 on a page. Extent, 350 slokas Character, Nagara Date, Sv 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Verse. Correct.

Anubhavasára. The essence of the Vedánta, or a treatise on salvation, according to the Vedánta doctrine. By Sachchidánanda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणत्रशेषा ॥
जय जय जडचैतन्यपरेशा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा श्रुति त्यास चतुराननं । त्यालागि श्रीनारायण ॥
स्वयें उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।
(अत परं) अर्थाद्र्थे यदा वृत्ति गन्तुं चलति चान्तरे ।
निराधारा निर्विकारा या दशा सोन्मनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)
काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तो जगद्भ्रमः ।
अविवर्त्तं ततस्थाद्धः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्याः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मैक्यमोक्षोपायमुमुक्षुकर्त्तव्यादिकथन ।

No. 796. नैगेयानां ऋचुर्दैवतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17 Lines, 10 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nágara Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyánám rikshu-daivatam or simply *Naigeya.* An Index to the Sáma Veda, giving "the names of the poets, and the deities for the verses composing the Árchika of the Chhandogas according to the Sákhá of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas." Max Muller, Ancient Sanskrit Literature, p 227. The work comprises two prapáthakas, the first giving the poets and deities of the richás, and the second the same of trichás, ardharichás, &c.

Beginning. अथार्षमार्चिकस्याग्रे त्वमग्नेऽग्निरेद्धि त्वामग्ने भरद्वाजो वार्हस्पत्योऽग्निर्मेधातिथिः
काण्वः प्रेष्ठमुशना काव्यस्त्वन्न॰ सुदीतिर्बार्हस्पत्यङ्गिरसः सोहोत्रः पुरुमीढो वाते वत्सः
काण्वोऽग्ने सुमित्रो वाध्र्यश्वो वध्र्यश्वो वानुरूपः ॥ १ ॥

End. आग्नरध्याय ऐन्द्रो दृहस्पते दृहस्पतिः प्रथमेऽग्निर्गोचापि दृहस्पतिः पञ्चमे
दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उदर्षय देवा अष्टमे
मारुत्युत्तमोमोषा प्रथमाशो देवीकद्रा अष्टमे विरच्छ्तीया सङ्गामाशीर्ममाप्र-

नरे छङ्कामाग्नियामैन्द्री मध्यमे वर्मे प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयसृतीये देवा-
श्चतुर्थ एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्र वैश्वदेवो ।

Colophon. इति नैगेयानामृचुदैवत समाप्तम्। द्वितीय प्रपाठकः।

विषयः। १ प्रपाठके, नैगेयानामृचामृषिदैवतनिर्णय । २, तेषामेव द्वचार्द्धर्चपादाना-
मृचामृषिदैवतनिर्णयः।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः।

Substance, country paper, 11 × 4¼ inches Folia, 103 Lines, 9 on a page Extent, 2600 s'lokas. Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct

Tristhalísetu. A treatise on pilgrimage. By Náráyana Bhatta, son of Rámes vara Súrí The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents. 1 Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tírthas*, tírthas defined. 2. Secondary tírthas; persons who should perform pilgrimage; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3 Comparison of the merits of pilgrimages with penances; proper times for pilgrimages. 4 Rules for starting on pilgrimages. 5. Do to be observed in the way; duties on arrival at a place of pilgrimage; fasts, and shedding of the hair of the head at tírthas. 6. Bathing at tírthas. 7. Offering of water to the manes; s'ráddhas; what to be offered and what forbidden at such s'ráddhas 8 Who are fit to perform such s'ráddhas. 9. Gifts at such s'ráddhas &c. Throwing of the bones of the dead in tírthas. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वती नमस्यामि प्रत्यूहव्यूहशान्तये।
यदेकतानचित्तानां चित्ते भविचित्तदक्षमा॥
विघ्नाधिप नमस्तुभ्यं विघ्नहर्ङ्व विघातय।
प्रथय स्वप्रसादेन बुद्धिराद्धिं विधेहि मे॥
उत्थितपवमानपवमगोवनेन सुधीवमित्रमतिविचपविचपार्थ।
उद्गीतनीतमखिबर्हमवर्गाब रामं भजे कुलपति कमलाकरस्य॥

विश्वामित्रकुलोद्भवो विधुरिवाखर्वः कलानां निधि-
र्वाग्गुम्फे निखिलेऽपि यस्य वसुधा श्लिष्यमिषेथिता ।
विद्या पद्मविकाशनैकतरणिः श्रीभट्टगोविन्दजः
सद्भावद्गणनायकोविजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
श्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।
यतोऽन्यनगरीष्वेमनगरीतिमुपेयुसी ॥
शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतोः स्मृतीः समालोच्य च देशरीतीः ।
नारायणस्तत्तनयो विमृते तीर्थत्रयीसेतुममो विधत्ते ॥
ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्तमुचते चेत् स ग्रन्थ गुणगणवत्तमाद को न ।
तत्सन्तः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे शोध्य न मद्वदिहोच्यते मया यत् ॥
खलाना प्रार्थनैवेह खलताखलतासु वः ॥
भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे मास्तु मानसं ॥

End. यत्र यत्र दृढा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।
तत्र तस्य महादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि बहुनालम् ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वरसूरिसूनुनारायणभट्टविरचिते त्रिस्थ-
लीसेतौ सामान्यप्रघट्टके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तश्च प्रघट्टकः ।
इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः । १ प्रघट्टके, तीर्थयात्राकर्त्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रशंसा । तीर्थस्वरूप ।
२, गोगुर्वादिगौणतीर्थ । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्य । यानवि-
शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण मद्य छच्छ्रा-
दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ
यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थोपवासविधिविचारः । तीर्थ-
मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतर्पण । तर्पणीयव्यक्ति-
क्रमोल्लेख । नदीरजोदोषोद्भवमासदिननिर्देशः . तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे
निषिद्धद्रव्याणि । आमान्नहेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे एकोद्दिष्टादिश्राद्धाना-
मनवाप्ते निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपार्वण-
श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थेऽस्थिनिक्षेपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-
प्रक्षेपविधिः । प्रतिपक्षप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।
(साधारणतीर्थविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादिविशेषविधिः पश्चात्, इत्यत्र मङ्गत ।)

No. 798 खण्डप्रशस्तिटीका।

Substance, country paper, 8 × 3 inches Folia, 131. Lines, 8 on a page Extent, 2000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct.

Khanda-pras'asti Tiká. A commentary on the Khandapras'asti, of Náráyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Vishnu. By Raghunátha.

Beginning. श्रीरामविश्वेशगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ पितृव्य।
नारायणस्य प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा॥

End. प्रख्यात इति। कल्की देवः वः कल्मषान् पापान्। पाप किल्विषकल्मषमित्यमरः। चायतां रचना। किं विधः। पुरी मथुरा तत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्ध। प्रावृट् पयोदः वर्षाकालमेघः तद्द्युतिः तत्कान्तिः मेघश्यामः। बाल अल्पवयाः। दैत्येश्वराणां द्विषां वैरिणां काल इव दलयिता मारयिता किलेति पुराणादौ श्रूयते।
पाठीन कमठः किटिर्नरहरिः खर्वाकृतिर्भार्गवो
रामः कंसनिसूदनो दशबलः कल्की च नारायणः।
अस्माक सविभूतयेऽस्तु भगवान् सेतुर्भवाम्भोनिधा-
वुत्ताराय युगे युगे युगपतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः॥
अत्र परिसमाप्तिसूचक शेषवाक्यं नास्ति। (९२, पत्रात्परमसलग्नपत्राङ्कत्वात् खण्डितमित्यनुमीयते।)

विषयः। मत्स्य-कूर्म-वराह-नृसिंह-वामन परशुराम-राम-कृष्ण-कल्क्याद्यवतारवर्णनं।

No. 799. समरसारः, सटीकः।

Substance, country paper, 13¾ × 5¼ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 816 s'lokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasára. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rámachandra. Attached is a commentary in prose by S'ivadása, son of S'úryadása Yati by Vis'áláksha. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomancy. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides; obnoxious sides; calculations from the directions of the wind austromancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath; considerations about the left and right sides Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomancy.

Beginning. मूलग्रा० । नत्वा गुरून् समालोच्य स्वरशास्त्राणि भूरिशः ।
वक्ष्ये युद्धजयोपाय धार्मिकाणां मनोचितम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्र गुरु तदुक्तस्वरग्रन्थम् ।
विवृणोमि यथाप्रज्ञ तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारीप्सितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्यूहायोपशमाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षित प्रतिजानीते । नत्वेति भूरिस्वरशास्त्राणि रुद्रयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणार्थ. । तेन वादिप्रतिवादिद्यूतद्युतीसुभटयूतकन्मजादीना जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य ग्रन्थस्य । धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यतस्तूपायप्रद्वेषोपायो नृपतिः परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतबहुतरस्वग्रन्थाविरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र यमेत्रगेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वर्षे वत्समुनीश्वरस्य शिवदामाख्यादुरुख्यातित·
सप्ताङ्गविचिदाप यस्य जनकः श्रीसूर्यदासोऽजनि ।
यन्मातुर्यमुना दिशो दृश विशाला वलचा यथात्
स प्राज्ञं स्वरशास्त्रसारविचित रामोऽवसन्नैमिषे ॥

विषयः । युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्कमादाय जयपराजयविचारप्रकारः । नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्वराणां बालयुवाद्यवस्था । अकारादिस्वराणां प्रहरांशोशादिकथन । मात्रावर्णादिस्वरसमुद्भवकथन । नामाक्षराङ्कन्यूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटाना पूर्वादिदिगवस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुहतदिग्विचारः । वायुबलज्ञानं । राहुयागिनीबलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय

ज्ञानार्थं सर्पचक्रोक्ति । दिकशूलादि । नामाचरात नघचचान । निर्याण-प्रश्नाशादिषित्रारविशेषे पृथिव्यादिपञ्चभूतकथन । पञ्चभूतफलं । वामदक्षिण-श्वासवहनद्वारा जयपराजय । स्वरविशेषवहनकाले नारीसमर्गे कृते नारी-वशीकरण । नाशास्वरवहनद्वारा यूतजय । ओषधिविशेषधारणेन जयपरा-जय । स्थाय्यस्थायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थककोटचक्रोक्ति । दुर्गादौ प्रह-वेधज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्र । आतुरसाध्यासाध्यज्ञानार्थं फणिधनिचक्रोक्ति । शकुनोक्तिश्च ।

No 800 गणपत्यादिपूजनपद्धति ।

Substance, country paper, 10⅜ × 4⅜ inches Folia 20 Lines, 9 on a page Extent, 400 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, new Prose Generally correct

Ganapatyadipujana-paddhati Manual for the worship of Ganesa and other deities on particular auspicious occasions Anonymous The MS is defective

Beginning अथ श्रौतस्मार्तादिकर्माङ्गसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिरुच्यते । मङ्गलकर्मसु पूर्वेद्युरन्येषु तु तस्मिन्नहनि पूर्वाह्णे निर्वर्जनान्तपञ्चमहायज्ञान्तकृतनित्यक्रियः यजमान सपत्नीक आसने प्राङ्मुख उदङ्मुखो वोपविश्य द्विराचम्य प्राणाना यम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य करिष्यमाणामुककर्माङ्गतया स्नान करिष्ये ।

End खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिक नास्ति ।

विषय । शुभकर्मारम्भे कर्तव्यगणपतिपूजनवसोर्धारानान्दीमुखश्राद्धप्रयोगकथन ।
(खण्डितत्वादित उत्तर' पुण्याहवाचनादिविषया न प्राप्ता ।)

No 801 अश्वमेध', वा, अश्वमेधप्रयोग ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches Folia, 38 Lines, 10 on a page Extent, 1300 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

As'vamedha Prayoga A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous The MS is defective

Beginning. ब्रह्मौदनं पचति । रेत एव तद्दत्ते । यदाज्यम् * * ते तेन रश्मनामुभाभ्यामादत्ते । तेजो वा आज्यं, प्राजापत्योऽश्वः, प्रजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यथमेतो वा एषो मेध्यो यदश्वः ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । अश्वमेधयज्ञकर्त्तव्यानुष्ठानकथन, इष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page Extent, 800 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Cháturmásya Prayoga. A manual for the performance of the Cháturmásya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं गुरूनपि मदीयकान् ।
कुर्वे त्र्यम्बकनामाहं चातुर्मास्याख्यमादितः ।
प्रयोगं सर्वथा यत्नाननुष्ठात्यैव सिद्धये ॥
अक्षय्यं ह वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्त्तव्यानुष्ठानकथन । चातुर्मास्येष्ट्यारम्भकर्त्तव्यविषयेष्टिकथन । आपस्तम्बीयाग्निहोत्रकथन । आश्वलायनीयवरुणप्रघासेष्ट्यादि ।
(खण्डितत्वाद्विषयान्तराप्राप्तिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches Folia, 91. Lines, 10 on a page Extent, 1850 s'lokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Prose and verse Generally correct.

Rudránushthána Paddhati. Directions for performing the *Mahárudránushthána* ceremony. By Meṅgnátha. This is different from No. 187, ante I, p 100.

Beginning अथ महारुद्रानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरचित पूर्वं केवल क्रम ईरित ।
अधुना मेतिकर्तव्य सर्वच्छन्दोधिदैवता ॥
समन्त्रविनियोगश्च जपहोमादिकर्मसु ।
निरूप्यते क्रमस्तत्रास्य मद्वा पुनरुक्तिता ॥
एवमेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणामधिदैवत ।
ऋष्यादिना विना मन्त्र प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥
यत । तदुक्त व्यासेन । ऋषिच्छन्दोऽधिदैवञ्च विनियोगादिकञ्च यत् ।
अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्सर्वं निष्फल भवेत् ॥
निरूपितमिद विशेषत परिभाषायां । एवमेव महारुद्रानुष्ठानक्रमः ।

End अनेन विधिना यस्तु रुद्रानुष्ठानमाचरेत ।
सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातकैः ॥
नानेन सदृशं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
ऐहिकामुष्मिकार्थाना प्रायशः साधन पर ॥
महार्णवमुखान् ग्रन्थानवलोक्य विनिर्मिता ।
सर्वज्ञमेङ्गनाथेन (?) रुद्रानुष्ठानदीपिका ॥
कृता विश्वोपकाराय रुद्रानुष्ठानपद्धति ।
अनया प्रीयता देव परमात्मा सदाशिव ॥

Colophon इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतमेङ्गनाथविरचिता रुद्रानुष्ठानपद्धति· ।

विषयः । ऐहिकामुष्मिककामनासिद्ध्यर्थं रुद्रपूजनरुद्रमन्त्रजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथन ।

No 804 सप्तसोमसंस्थापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 38 Lines, 9 on a page Extent, 760 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct

Saptasoma-sanstha Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite By Govardhana Tripathi

Beginning अथाग्निष्टोमादिसप्तसंस्था लिख्यते । अथ विघ्न व्यपदेशे सर्वकालधिकार ।
तत्रादौ मातृपूजा रुद्धिश्राद्ध । एकश्रुतिविधानान्मन्त्रान कर्माणि चोद्गातेव
कुर्यादन्यादर्शे । सर्वेषा यज्ञोपवीतादकाचमने नित्ये कर्मापयता । अथवाद्य
व्याहृतिश्च यज्ञाङ्गे । प्राङ्मुखकरणञ्चानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा ऋत्विज ।
उदङ्मुखो यजमान खल्यादिमाङ्गल्य कृत्वा ऋत्विग्वरण ।

End. सप्तदश आर्भव एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमाथा पूर्वपचस्य दीक्षितैकाद्देश्य । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकाल. ।

Colophon. इति श्रीदीक्षितविपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तसोमसंस्थापद्धतौ प्रथमोऽग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-púrna-másayorádhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Púrnamása rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning अथ दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरमध्वर्युः कृतसन्ध्योपास्त्याचमनो यजमानेन हतोस्मि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिक नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्त्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Generally correct.

Chhandogapara-sútra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राकस्मृतिवियोगात्पितरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सुहृदयं ब्राह्मण तत्सर्गार्थेन निमित्तेनेमानि छन्दांसि मस्तकोत्तो श्रावयेत् ।

End. तस्मात्त्वमधिजातोऽसि त्वद्य जायतां पुनः ।
अमी स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेव्ये शान्तिर्वै वामदेव्ये ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषय. । अन्त्येष्टिक्रियाप्रयोग ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, सटीकः ।

Substance, country paper, 11¾ × 1¼ inches Folia, 164. Lines 9 on a page Extent, 5000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Prose and verse Generally correct

Satyanáthábhyudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyanátha* By S'eshácháryа. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Sankarshana.

Beginning टीका॰प्रा॰ । श्रीरामचन्द्रं गुरु पूर्णबोधं श्रीसत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।
श्रीशेषशस्ते विहणोमि सम्यक् श्रीसत्यनाथाभ्युदयाख्यकाव्य ॥
अथ कविः स्वचिकीर्षितकाव्यस्य निरन्तरताय समाप्त्याद्यर्थं स्वेष्टदेवतानति-
लक्षणमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल॰प्रा॰ श्रीरामचन्द्र शुभवक्त्रचन्द्र गुणौघसान्द्र जनकात्मजेन्द्र ।
निरस्ततन्द्र प्रणमामि वीन्द्र धनुर्द्धरेन्द्र त्रिजगन्नरेन्द्र ॥

End. इदानीं स्वकृतकाव्य काव्यनायकमुर्वन्तर्यामिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रसा-
दनरूप मङ्गलमन्ते करोति मयार्पितामिति । श्रीसत्यनाथेन्द्रहृदब्जवासो रामं
आदरतः भक्तितो मयार्पितां अभिनवा नवीना प्रसिद्धसुवर्णमालापेक्षया विल-
क्षणत्वेनाभिनवा सुवर्णमाला शोभना॰ वर्णा येषु काव्यगतपदेषु तानि सुवर्णानि
तेषा माला काव्यरूपेत्यर्थः । ता कनकमालामिति ध्वनिः । स्वे हृदि मनसि
वचमीति ध्वनि॰ । इद्दध्यमि च मानस इति धज्जन । स्वीकृत्य प्रसन्नो भवतु ।
इत्यशेषमतिमङ्गल । श्रीसत्याभिनवीनेति ॥ ९१ ॥

Colophon. इति श्रीसत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादश॰ सर्गः । श्रीसत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य
टीकया कृतया प्रियता राम सत्यनाथेन्द्रहृद्गतः ।
सत्याभिनवतीर्थार्य पितर मातर गुरुं ।
सुहृद सद्गुणाम्भोधि भूयो भू॰ ॥

मूल॰ शेष॰ । श्रीसत्याभिनवीनतीर्थयतिराट् प्रियेण तत्प्रीतये
शेषाचार्यतनूद्भवेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।
काव्ये श्लाघ्यपदे महागुणनिधे श्रीसत्यनाथोदये
स्वाब्धिभूगुणसागरे सुकविभिः सर्गोऽयमेकादश ॥
इति श्रीसत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषय॰ । श्रीसत्यनाथयते छष्याचार्यादारभ्य वशानुकीर्त्तन तद्गुणादिवर्णनञ्च ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vájapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vájapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः। ब्राह्मणक्षत्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्यस्य।
तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं ग्रहपक्षे बृहस्पतिसवो भवति॥

End. भापि विस्तारेण द्वादशाहे उक्ता। तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं। हिरण्य-मालाय या यावेन रुक्मा सा तस्मै देया। ? पञ्चमी कण्डिका। इति वाजपेयः।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता।

विषयः। वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, 10 × 4¾ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapádiká-vivarana. The *Panchapádiká* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of Sañkara on the Vedánta aphorisms. By Pádapadma Áchárya, a desciple of S'añkara. The *Vivarana* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakás'átmá Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्वरुचये जन्मकर्मणि रजोजुषे त्वये।
तामसाय जगतः प्रकाशकृद् द्वैतजालवपुषे नमः सते॥
यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगत्कृपाणामप्यसखलद्गुणाः प्रसरन्ति वाचः।
सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समग्रवरदैव सरस्वती नः॥
विघ्नाभितापशमहेतु मदीयतत्त्वबीज प्रवृद्धमदनुग्रहवर्षपातैः।
सम्प्रार्थितः मितवरोऽपि गणेशमेघः सिद्धप्रभीष्टफलमङ्कुरयत्वमोघ॥

Beginning स श्रीकृष्ण पायाद्भुवि यः सीयमानवन्मदापायात्।
पूजा नन्दाख्या अथात्र पुरा बलारिणा लब्धाम् ॥ १ ॥
एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थितो व्रजपति किल नन्द ।
गोकुलस्य कुशलार्थमुपेत गोपतेरचिरमर्हणमैच्छत् ॥ २ ॥

End या भगवत्परिचारकजयकृष्णेन रचिता हरेस्तुष्ट्यै ।
सा गिरिधरहरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयत्वनघान ॥ ५१ ॥

Colophon श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृत गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्र सदा सता मुदे भूयात ॥

विषय । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोद्धरणलीलावर्णन ।

No 813 लघुजातकमूलसहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance country paper, 10½ × 3 inches Folia, 74 Lines 6 on a page Extent, 1000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India. Appearance, old Verse Incorrect

Laghujataka An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Jataka*, or, to distinguish it from the work now under notice, Vrihajjataka By Bhattotpala There is a commentary by this author on the larger work The text of the Laghujataka in the codex before me has a commentary entitled *Sishyahitabhidha Tika*, by an unknown author The MS is incomplete

Beginning टी०प्रा० । प्रणिपत्य महादेव भुवनगुरुञ्च दिनकरञ्च लोकेशं ।
भट्टोत्पलेन लघुतरजातकटीका * * रामि हिता । १ ॥
सतामयमाचारो यच्छास्त्रप्रारम्भेष्वभिमतदेवतानमस्कार कुर्वन्ति, तदयमवन्तिकाचार्य्यवराहमिहिराभ्यस्य (?) तत्प्रसाद ज्योति शास्त्रसङ्ग्रह कृत्वा तदव पठनभीरुजनकृते सङ्क्षिप्त गणितसङ्ग्रह कृत्वा होराशास्त्रमूर्त्ति प्रवक्तुकामा शेषविघ्नोपशान्तये । भगवन्त सूर्य्यमादावेव प्रणमति ।

मूल०प्रा० । यस्यादयास्तमये सुर(मु)कुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि ।
कुरुतऽञ्जलि त्रिनेत्रः स जयति धाम्ना निधि सूर्य्य ॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिक नास्ति ।)

विषयः। १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि। २, ग्रहयोनिभेदकथनादि। ३, गर्भाधानमुहूर्त्तादिकथन। ४, सूतिकागृहलक्षणकथन। ५, मिश्रसूतिकयोररिष्टयोगकथनं। ६, मिश्रोरायुर्दायकथन। ७, ग्रहदशान्तर्दशादिविभागकथन। ८, राशष्टवर्गशुभाशुभफल। ९, ग्रहयोगफलकथनादि। १०, राजयोगादिकथन। ११, स्त्रीजातककथनं। १२, मरणज्ञानकथनादि। (इतः पर खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च।

Substance, country paper. The Fifth Chapter 9 × 3½ inches. Folia, 49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters 11¾ × 3¾ inches. Folia, 175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters 11¾ × 3¾ inches. Folia, 160. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s lokas Character Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, 'Asiatic Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder, old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kás ıká-vritti. A commentary on the grammatical aphorisms of Páṇini. By Vámana. The MS. is incomplete containing the last four chapters only; but it is old and correct. There is a good MS. of this work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next to the Mahábháshya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भ। प्राक् क्रीताच्छः। तेन क्रीतमिति वक्ष्यति।

६ अध्यायप्रा०। एकाचो द्वे प्रथमस्य। अधिकारोऽयम्। एकाच इति च द्वे इति च प्रथमस्येति च त्रितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं।

७ अध्यायप्रा०। युवोरनाकौ। अङ्गस्येत्येव। युव इत्येतयोरनुनासिकविशेषणयोरनुनासिकयणोप्रत्यययोर्ग्रहणम् (?)। तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेशौ भवतः।

८ अध्यायप्रा०। सर्वस्य द्वे। सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृत वेदितव्य।

End. ५ अध्यायसमा०। निर्गता प्रवाणी अधिश्रिपयुवाणिः। सूर्यादिभ्यो चिरादपहृत इत्यर्थः।

Colophon. इति काशिकायां वृत्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः।

६ अध्यायसमा० । हिरण्यशब्दाद्विहितस्य मयटो मशब्दलोपो निपात्यते हिरण्मयः।

इति काशिकायां वृत्तौ षष्ठाध्यायस्य तुरीयचरणः समाप्तः।

७ अध्यायसमा० । ई च गणः । गणेरभ्यासस्य ईकारादेशो भवति चङ्परे णौ परतः। चकारादत् । अजीगणत् अजगणत् ९० ।

इति वामनकाशिकाया वृत्तौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः। समाप्त' सप्तमोऽध्यायः।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उदयो यस्य स उदात्तोदयः उदात्तपर इत्यर्थः। एव प्रत्यापद्यते।

इति वामनकाशिकायां वृत्तौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः । पाणिनिकृताया अष्टाध्याय्या. पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताच्छ' इत्यादि-सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः षष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्या. सप्तमाध्यायगताना "युवोरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं।

तस्या एवाष्टाध्याय्या अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यान।

No. 815. कवीन्द्रचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 11½ × 4 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nágara. Date S. 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavíndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, con*taining notices of nearly a hundred different poets of the middle ages.* By Vidyánidhi Kavíndra.

Beginning. पुण्डरीकाक्षपक्षांशपक्षौ चण्डीश्वरं तथा।
वेतषड्गुणमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥
तमस्तमःमङ्गविघातकारी समस्तविद्वत्परितापहारी।
कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽस्तु जगत्प्रचारी ॥ २ ॥
विद्यानुरक्तफणीन्द्रो विजितमतीन्द्रो यतीन्द्रो यः ।
स्वधर्मीकृतत्रयिवीन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

गोदातीरनिवासी पद्मायेनान्विता कासी ।
ऋग्वेदीयाश्वलस्य शाखा शाखाश्वलायनी यस्या ॥ ४ ॥
निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभितानेभ्यः ।
प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुग्रह हृदये ॥ ५ ॥
लघुवयसा गततमसा * * लाधिक्यादभिद्रवद्रजसा ।
यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥
बुद्धा विबुधाधिकतां दृष्ट्वा यस्मै कवीन्द्रसत्पदवी ।
यवनकरप्रदणाद्यैः मग्ना येनोद्धृता पृथिवी ॥ ७ ॥
विजितमहीतल तस्मै (?) दत्त विद्यानिधानपदमस्मै ।
आचार्याश्रयसचिवं यतिबुधवृन्दैर्महीतले महित ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।
श्रीमत्काशिविकाशिभिः सुकविभिस्तद्वत्प्रयागादिभि (?)
नानादेशनिवासिभिश्च रचिता विद्यागणोल्लासिभिः ।
श्रीकृष्णेन सरस्वतीपदयुताचार्योपनामन्वित-
श्रीविद्यानिधिमत्कवीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टक ।

End. प्रयागतः स्नानपुण्यास्त्वपूरैः समुत्पाद्य सत्कीर्त्तिवल्लीमतस्तौ ।
पवित्रोरुगोवा सुरत्राणकारी सदाकीन्द्रसत्कविन्द्रो(?) विभाति ॥
* * सद्रसालङ्कतिवृद्रसमन्नी वसत्प्रमदारलीलयैव (?) वाणी ।
कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरेति शिरोमणित्व ॥ ९ ॥
दैत्या * वापचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसन्मुखस्थः ।
इतानिके(?)पृथुत्कटकायकान्तिर्जीयात्कवीन्द्र कविरद्भुतोऽयम् ॥१०॥ *
एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

Colophon. श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तक ।

विषयः । क्षेमराजमिश्र—माधवभट्ट—खड्गमिश्र—रघुनाथदीक्षित—क्षमानन्दवाजपेयि—भय्याभट्ट—केशवमिश्र—सोमासकसिद्धेश्वरभट्ट—चक्रपाणिपण्डित—गणेशभट्टधर्माधिकारि—परमेश्वराचार्य—रामकृष्णनागर—मैथिलापाध्यायविश्वम्भर—जगदीशजानि—श्रीरामेश्वरपञ्चाननभट्टाचार्य—जयकृष्णापाध्याय—गौरीपतिमिश्र—दामोदरभट्टकालोपनामका—अग्निहोत्रिधर्मेश्वर—व्रजभूषणकवि—कृष्णचन्द्रभट्टा—ऽनिरुद्धमिश्र—बालकृष्णज्योतिर्वित्—पूर्णानन्दब्रह्मचारि—कालिदासमिश्रपौत्रमुरलीधर—कृष्णाचार्य—पट्टवर्द्धनमहादेवभट्ट—दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट—मैथिलवद्रीनाथोपाध्याय—हीरारामकवि—गणेशभट्ट—मौनिविश्वेश्वरभट्ट—श्रीमहीपत्युपाध्याय—शिवदत्तमिश्र—कविशेखर—रघुनाथोपाध्याय—तिलभाण्डेश्वर—श्र-

छन्दसरस्वती—प्रद्युम्नस्वामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गाराममिश्र—जगन्नाथपञ्चाननभाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयालमिश्र—वीरेश्वरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—परमेश्वराचार्य—त्वरितगतिकवि—रामभद्रवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्टगुर्जरप्रभृतिभि कृताना श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रमुखापराणा गद्यपद्यानां सङ्ग्रह ।

No 816 सङ्क्षिप्तप्रयोग ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 78 Lines 9 on a page Extent, 1200 s'lokas Character Nagara Date, Sk 1871 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, soiled and old Prose Generally correct

Sankshipta Prayoga A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of A's valayana Anonymous

Beginning श्रीराम सपरीवार गणेश च सरस्वतीम ।
आश्वलायन तच्छिष्यान प्रणम्य पितर गुरुम ॥
अथ किञ्चित सङ्क्षेपेण प्रयोगमात्रमुच्यते ।

End ततो गृहप्रवेशनीयहोम कार्य । तत शुभदिने स्वस्त्यादि वाचयित्वा स्वलङ्कृत स्वलङ्कृता रात्रावुपगच्छेत ।

Colophon इति वधूसहितस्य गृहप्रवेशविधि ।

विषय । दुष्टप्रथमरजादर्शनशान्तिविधि । गर्भाधानविधि । पुसवन सीमन्तोन्नयनविधि । जातकर्मनामकरणादिविधि । चूडाकर्मोपनयनविवाहवधूप्रवेशादिकर्मविधिश्च ।

No 817 ऋषितर्पणं ।

Substance country paper, 9×4 inches Folia, 27 Lines 9 on a page Extent, 500 s'lokas Character, Nagara Date Sm 1802 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Rishitarpana Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Añgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पश्चात्तेन पूजातर्पण । आच० प्रा० अद्याद्य० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं छन्दसां सामर्थ्यिकानां यातयामत्वनिरस्त्यर्थं वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मोत्सर्गकर्माङ्ग करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वो० वेदस्याध्यापननिमित्तस्योर्णां पूजनतर्पणकर्मणो यन्न्यूनातिरिक्तं तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु इडपुच० वाञ्छितार्थफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथन ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bála Tántra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the S'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नव्रततिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।
कल्याणोऽहं नमस्कुर्वे विघ्नेशं ग्रन्थसिद्धये ॥ १ ॥
प्रयोगसारप्रमुखागमेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।
यदुक्तमेकत्र निरुध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे मया तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. यद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् यद्यैः स्वकीयैः कतिचित् प्रदोषैः ।
प्रोक्ता चिकित्सा रुचिरा शिशूनां यदेषकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ १० ॥

अश्विन्द्वाच यो जात पण्डितैकशिरोमणिः ।
रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सता प्रिय ॥ २८ ॥
विद्वज्जनाह्लादकरोऽतिमानी मनोधर सर्वजनाभिवन्द्य ।
लक्ष्मीन्द्रसिंहाद्विभरोजभ्रद्रसदात्मजोऽभूद्दितागमार्थ २९ ॥
कल्याण इत्युक्तवात (?) नामधेयस्तदात्मजा ग्रन्थवरान विलोक्य ।
परोपकाराय प्रबन्धतन्त्र सता समालोकनयोग्यमेतत ॥ ३० ॥
युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभे रवौ ।
पौर्णिमायां चकारेद लिलेख च शिवालये ॥ ३१ ॥
स्वभावात् क्षमकार्थो य स्वभावादल्पपावक ।
स्वभावादबलो यस्य तस्य नास्ति चिकित्सितम ॥ ३२ ॥

Colophon इति श्रीकल्याणेन कृते बालतन्त्रे नानाप्रयोगकथन नाम चतुर्दश पटल ।

विषय । १ पटले बन्ध्यात्वप्रतीकारः । २, साधारणासाधारणबन्ध्यात्वनिवारकौषधकथन । ३ पुरुषवीर्यनिरोधन । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्नानविधि । ५, गर्भरक्षाप्रकार । ६, सुखप्रसवोपाय । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबालग्रहनिवारणादिप्रकार । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, कर्णकाशमूर्च्छा विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनासिकाशिरःप्रभृतिषु जातरोगचिकित्सा ।

No 819 जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 × 6 inches Folia, 234 Lines 11 on a page Extent, 5000 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse Incorrect.

Jaimini Sañhitá The name of this MS is doubtful At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called Brahmánda Purana, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part *(madhya bhaga)* of the Jaimini Sañhita, a Maha Purana of 50,000 s'lokas" *Ityadi mahapurane pañchas iti sahasi ilayam jaimini sanhitáyam madhyabhágé prathamodhyáyah* The epigraphs of the other chapters have only *iti s'ri* and the numbers of the chapters. According

to the Nárada Purána, the Brahmánda P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmanḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nárada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Sañhitá, and not that of the Brahmáṇda P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishnu Purána*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skánda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khanḍas and Máhátmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyá and the genealogy of the Ikshńku race. II. Account of Nahusa, Yayáti &c., III. Story of Bhadras'renya and Urvasí. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kás'irája. XVI to XVIII. Do of Tálajańgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyá. XXII. Nárada's visit to Náráyana sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nárada and Náráyana. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahláda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kártavírya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rája. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XIL. Do. of a saint in the court of Kártavírya. XL to XLIII. Do of Sílavatí, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbásas. XLV—XLVI. Destruction, by Rávana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kártavírya. XLVIII. Origin of the human frame, XIL—LII. Asita's advice to Kártavírya. LIII—LIV. Description of the court of Kártavírya. LV. Kusámba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vámitra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'uráma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bháratavarsha. XLIV. Parasuráma visited by certain sages.

Beginning. विश्वोत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कर्त्तृ साक्षि मूर्त-
रन्तर्यामीत्यपि भजतं भक्तिभाजा यदीदः ।
यद्यच्च स्व भक्तसुभुवनव्यापि नारायणाख्यं
प्रत्यग्ज्योतिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

स्माभोवदकेसरावणवचामालोलदुर्वादल
श्यामामावकरातु (?) याश्च मतया श्रेयासि मावे लिषाम
श्रीभूम्यादितरेतरव्यतिकरव्यक्त वपुर्वं। निभ
तत्पीनस्तनचूचुकाम्बुदर * स्मासन्नादस्त हरे (?) ॥
ऋषय ऊचु । विचित्रार्थकथापेता ब्रह्माण्डोया सुविस्तरा।
पुराणसंहिता सूत त्वया सम्यगिहोच्यते ॥
भूयोऽप्याचक्ष्व न सम्यग विस्तरेण महामते।
हिरण्यनाभ किं भूयो जैमिनि पर्यपृच्छत ।
सूत उवाच श्रुत्वा बहुविधा रम्या' कथा मुनिमुखाद्गता ।
हिरण्यनाभो विप्रेन्द्रो जैमिनि पुनरब्रवीत ॥
भगवन यन्मया पृष्ट त्वया तत्सम्यगीरित ।
महदादि हि जगतो नवधा हरिलक्षण ।
नक्षत्राणा ग्रहाणाञ्च ज्योतिषा महतां तथा।
स्थितिचारक्रमश्चैव लोकानाञ्च सहामरै' ।
मस्थान द्वीपवर्षाणा पर्वतानाञ्च भूतल ॥
नदीनदसमुद्राणां नामानि च यथाक्रमम।
कथितानि त्वया सम्यग ब्रह्मर्षे पृच्छतो मम ॥
नानाकथामृतमिद भवद्वक्त्रेन्दुसंभ्रात ।
श्रूयमाण श्रुतिपुटैर्न तृप्यामि पिबन्नपि ॥
सोऽहमिच्छामि भगवन खण्डोऽय नवम कथम् ।
शतु मत योजनाना महस्त्रमुपागत ।
खण्डानामुत्तमो ह्येष कर्मभूमिश्च कर्मिणाम् ।
यत्रैव पुरुषार्थाय साध्यन्त त्व* मानवै ।
* य सगरपुत्रैः स (?) योजनाना शतु मत ॥
समुद्रो योजित कस्मात् पश्चिम वृद्धि मेऽखिल।
सगर स महीपाल कस्य वंशसमुद्भव ॥
तस्य पुत्रैरय द्वीप सहचिन्न यथभा निधे।
खण्डोऽय कतिसहस्राणि योजनानि विलापितः ॥
रामणाभूत् पुन हष्ट किमदभ्रमहामुने।
रामनामा च को यस्य समुद्रा गोरण मत (?) ॥
ऽभावाऽयापि लोकेषु कीर्त्यत तच्च मे मुदा।

सगरस्य च मे ब्रूहि जन्म कर्म च विस्तरात्।
यन्नाम्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूद्यथाविधि॥
जैमिनिरुवाच। शृणुष्व सर्वं सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया।
भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरस्य महीपतेः॥ इत्यादि।

End. ततः सरभसं रामश्चापे कालानलोपमे।
सुवर्णपुङ्खनिर्मितं सन्दधे शरमुत्तमम्॥
तस्मिन्नस्त्रं महाघोरं भार्गवः वह्निदैवतं।
युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यासतत्परः।
ततश्चाभूद्वसुधा सशैलवनकानना॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम्॥

विषयः। १ अध्याये, अयोध्यावर्णनं, इक्ष्वाकुवंशवर्णनारम्भश्च। २, सत्यव्रतत्राय्यादिराजवृत्तान्तकथनं। ३, भद्रश्रेण्यवंशादेर्वृत्तान्तकथनं। (४ अध्यायावधि १४ अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुभीयते।) १५, काशिराजादिवृत्तान्तं। १६, महत्तालजङ्घादिराजवृत्तान्तकथनादि। १७, १८, तालजङ्घपराजितस्य सुबाहुराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेराश्रमवासादेर्वैनतेयस्य और्वाश्रमागमनवृत्तान्तस्य च कथनं। (अत्र सप्तदशाध्यायसमाप्तिर्नदृश्यते। एकदेवाष्टादशाध्यायसमाप्तिः।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वमहर्षिनिकटे गमनादि। २०, सगरस्य अयोध्यापुरीगमनादिकथनं। २१, सगरकर्तृकराज्यशासनादि। २२, नारदस्य क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि। २३, नारदभगवत्कथोपकथनादि। २४, २५, बलिप्रह्लादवृत्तान्तकथनादि। २६, २७, २८, बलिं प्रति हरिसमाराधनविषये प्रह्लादकर्तृकव्रताद्यनुष्ठानोपायकथनं। कार्त्तवीर्यतपःकरणं, नारदकार्त्तवीर्यसंवादादिकथनञ्च। (२६ शेषभागः २७ अध्यायश्च न दृश्यते)। २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्थमित्रराजकृतपितृयज्ञकथनं। दत्तस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्त्यादि च। ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमोचनादि। ३३, गोकर्णतीर्थे दत्तस्य गमनकथनादि। ३४, ३५, ३६, केशवाराधनाद्भूततद्दीपप्रतिष्ठाप्रकारः। ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाख्यव्रतविधिकथनादि। ३८, कार्त्तवीर्यदत्तापूर्वमुनिरूपवर्णनादि। ३९, मुनिदर्शनतः कार्त्तवीर्यविस्मयभवनादिकथनं। ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः शीलवत्या उपाख्यानं। ४४, वदकोधादुर्वासमो मुनेरुत्पत्तिकथनादि। ४५, रावणकृतमहाराजयज्ञभङ्गो रावणमहत्तद्वादि च। ४६, रावणकार्त्तवीर्ययोर्युद्धवर्णनादि। ४७, कार्त्तवीर्यस्य वैराग्योदयादिकथनं। ४८, शरीरात्मविवर्णनादि। ४९, ५०, ५१,

५२, अमितमुनिः कार्त्तवीर्याय तत्त्वज्ञानमुपदिशति। ५३, विविधजनैरुपास्यमानस्य कार्त्तवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि। ५४, सभायामागतस्य कस्यचिद् द्विजवरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च। ५५, कुशाम्बराजस्य तपस्यादिना पुत्रोत्पत्तिवृत्तान्तादि। ५६, विश्वामित्राद्युत्पत्तिवर्णनादि। ५७, अवधि ८४, पर्य्यन्त परशुरामजन्मकर्मकथनादि। ८५, अवधि ९२, पर्य्यन्त सगरजन्मकर्मादिकथन। ९३, भारतवर्षवर्णनादि। ९४, महेन्द्राचलवासिपरशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनादिवृत्तान्तवर्णनं। (असमग्रासमाप्तवृत्तान्तत्वात् खण्डितमिदमिति भाति। अत्र प्रायोऽसमग्रा अध्यायाङ्काः।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्य्यन्ता।

Substance, country paper, first Chapter $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, $12\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramá. A commentary on the *Madhya-siddhánta-kaumudí*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Pánini. By Ráma S'armá. There are three abridgments of Pánini; the most elementary is called *Laghukaumudí*, the next *Madhya-kaumudí* alias *Madhya-siddhánta-Kaumudí* and the most elaborate, *Siddhánta-Kaumudí*, which embraces the whole of the aphorisms of Paṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadáṛája, a disciple of Bhaṭṭoji Dikshita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sárakaumudí*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. महेश्वरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् गुरूनपि।
करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्या मध्यमनोरमां॥
ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय कृतं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निबध्नाति, नत्वेति। वरदराजनामा ग्रन्थकारकः पाणिनीयानां मध्यसिद्धान्तकौमुदी करोति।

End. इत्थ मन्दन बुध्यते यत स्वाद। अवस्कन्दनशुवनदपेति द्विलापकेपेति। क्रियासमभिव्याहारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रामशर्मणा व्याख्यातं मध्यसिद्धान्तकौमुदीटीकाया मध्यमनोरमायाः लुप्तिकस्य समाप्तम् ॥

विषय । मध्यसिद्धान्तकौमुद्याः प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ivapújá-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय यामिनोचैत्समुत्सृजेत् । सदसदम्बकमलमध्यस्य(?) मूर्द्धि ध्यायेद् गुरुं सम ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्माल्यं मस्तके धारयेत् । मूल । पादोदक पिबेत् । नैवेद्य तद्भक्ताय विभजेत् । स्वयं भुक्ता तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषय । शिवमूर्त्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parásara Upapurána. An Upa or minor Purána. Contents, 1. Descriptions of Upapuránas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Bráhmaṇs, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. भैरमणमसमधस्य भाम्बं सधारमैवजम् ।
नीलग्रीव विरूपाक्ष नमामि शिवमव्ययम् ॥ १ ॥

स्नाननिमित्तकथन । तिलकविधि । सन्ध्यातदुपासनतद्देशनिरूपणादि । मार्जनप्राणायामाघमर्षणप्रकारकथन । स्मृतिपुराणोक्तसन्ध्याकल्पकथन । शौनकोक्तसन्ध्यावन्दनविधि । जपविधि । कात्यायनकृचादिब्रह्मयज्ञस्वरूपसखशाखोक्तवेदमन्त्रपाठविधि । कात्यायादिप्रयोगानुसारितर्पणविधि । तर्पणानन्तरकृत्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम वनस्पत्यग्नीषामेन्द्राग्निद्यावापृथिवीधन्वन्तरीन्द्रविश्वेदेवोद्देशन प्रसुतान्नस्याग्नौ होमात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेवकर्मण कथन । नित्यश्राद्धातिथिभोजनविधि । भोज्याभोज्यान्नादिनिर्णय । अभक्ष्यमांसकथन । मधुहिंसाविधि । अभक्ष्यपशुकथन, अपेयमद्यकथन, पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्त्तव्यकर्मकथन, सायंसन्ध्याशयनविधिकथनञ्च ।

No 825 आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches Folia, 53 Lines 7—8 on a page Extent, 1000 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Generally correct

A'dhánabidhi prayoga Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyadhana, according to the rules of A'pastamba. By Tryambaka Bhatta, son of Krishna Bhatta. The work was composed at Benares

Beginning. यदीक्षणादिद विश्वं भवत्युप्रैत्यपैति च ।
तमचयमद्य वन्दे वन्दे द्राचायणीधव ॥ १ ॥
यत्कृपालेशतोऽपि स्यान्मूको वाचस्पति स्वय
त गुरु नौमि सवज्ञमाडवाग्रज्ञदीक्षित ॥ २
नत्वा गणेशं प्रत्यूहमाहध्वान्तदिवाकरम् ।
समस्तवेदतत्त्वज्ञमापस्तम्ब महामुनिम ॥ ३ ॥
मोल्हाख्यवंशाम्बुवारिधीन्दुश्रीकृष्णभट्टप्रवरात्मजोऽहं ।
स्वकार्यवित् त्र्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽमुमाधानविधिप्रयागम ॥ ४ ॥
अनेकग्रन्थसम्पादभोक्षभि स्वरिभिस्त्रयम् ।
निर्मत्सरैर्दयोश्विद्वैराद्रीयेतैशमेव मे ॥ ५ ॥

End. अथारणीलक्षण । चतुरङ्गुलोच्छ्राय । विस्तार षडङ्गुल । चरत्निमात्र दैर्घ । इत्येके साखिन । चतुरङ्गुलाच्छ्राय । उभयोररण्योरेकहस्तादाहरण । अन्यतराणि हस्तान्तरादाहरणानन्यत्वमिति । इत्याधान समाप्तं ।

इति श्रीमोक्षोपनाम्नः ठक्ष्मभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन कार्य्यं स्तनः प्रयोगः समाप्तः। (इतः परं सार्द्धपत्रद्वयात्मकः पाठोऽस्ति)। तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृताधानपद्धतौ सर्वाधानसाधकं—इत्यादि। (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः। अग्न्याधानेऽधिकारी। अग्न्याधानकालः। आधानकर्त्तुर्नोदिताग्नितापप्रयुक्तदोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थञ्च प्रायश्चित्तकथनं। भस्मशुभिकापञ्चगव्यादिस्नानमन्त्राः। नर्पधेनुदानादिकथनं। प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुश्माण्डहोमः। गार्हपत्याद्यग्निस्थाननिर्माणविधिः। प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं। अन्वारम्भणीयेष्टिः। पृथिवीयुद्ध्वदृढस्याद्यादिचतुर्द्देवाढहामः। सदनप्रकारः। सम्भारसङ्गृहादिकथनं। (अत्राधानस्य कर्त्तव्यताकर्त्तव्यतादिविचारः।)

No. 826. गूढार्थादर्शः।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 55. Lines 15—16 on a page. Extent, 2500 s lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Goverment of India. Appearance. New. Prose and verse. Correct.

Gúḍhárthádars'a. A commentary on the Jnánárnava Tantra. By Kás'inátha alias Sivánandanátha, son of Jayaráma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताख्यं गुरुं नौमि कवित्वप्रतिभाकरम्।
मालवप्रोज्ज्वलधरं स्फुरत्कौर्त्तिकरं परं॥ १॥
नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा।
वदामि कामेश्वरनाम निर्म्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमव्ययं॥
या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाद्या परा
सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाश्रये संस्थिता।
दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्ध्यानास्पदं प्रापिता
प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा सेऽस्तु वे॥
अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने।
अरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्त्तये नमः॥
बालार्कभीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणीं।
मातृरूपेण सततं सम्वरारेऽखिलेष्टदां॥
ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरूणामुपदेशतः।
गूढार्थदर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते॥

स्नाननिमित्तकथन । तिलकविधि । सन्ध्यातदुपासनतदंशनिरूपणादि । मार्जनप्राणायामाघमर्षणप्रकारकथन । स्वमिद्वपुराणोक्तसन्ध्याकल्पकथन । मौनकोक्तसन्ध्यावन्दनविधि । जपविधि । कातीयबह्वृचादिश्रमयज्ञस्वरूपसस्त्राखाज्ञवेदमन्त्रपाठविधि । कातीयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधि । तर्पणान्तरकृत्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम वनस्पत्यग्नीषामेन्द्राग्नियावापृथिवीधन्वन्तरीन्द्रविश्वेदेवोद्देशेन प्रस्तुताग्न्याग्नौ चामात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेवकर्मण कथन । नित्यश्राद्धातिथ्यभोजनविधि । भाज्याभोज्यान्नादिनिर्णय । भक्ष्यमांसकथन । पशुहिंसाविधि । अभक्ष्यपशुकथन, अपेयमद्यकथन, पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्त्तव्यकर्मकथन, सायंसन्ध्याशयनविधिकथनञ्च ।

No 825 आधानविधिप्रयोग. ।

Substance country paper, 10 × 4 inches Folia, 53 Lines 7—8 on a page Extent, 1000 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Generally correct

Ádhanabidhi prayoga Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyadhana, according to the rules of Apastamba By Tryambaka Bhatta, son of Krishna Bhatta. The work was composed at Benares

Beginning. यदीक्षणादिद विश्व भवत्युप्रात्यपेति च ।
तमहयमह वन्द वन्द दाचाश्रणीधव ॥ १ ॥
यत्कृपालेशतोऽपि स्यान्मूको वाचस्पति स्वय
न गुरु नौमि सवज्ञमाडवाप्यक्षदीचित ॥ २
नत्वा गणेश प्रत्यूहमाहध्वान्तदिवाकरम् ।
समस्तवदतत्त्वज्ञमापस्तम्बं महामुनिम् ॥ ३ ॥
मोल्हाख्यवशाम्बुतवारिधीन्दुर्मीकृष्णभट्टप्रवरात्मजोऽह ।
सूत्रार्थवित् त्र्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽमुमाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥
अनकपन्यसम्पादभीरभि सूरिभिस्तयम् ।
निर्मत्सरैर्द्येविद्विद्भिरादीयेतेहमेव मे ॥ ५ ॥

End अथारणीलक्षण । चतुरङ्गुलाच्छ्राय । विस्तार षडङ्गुल । अरत्निमात्र दैर्घ्य । इत्येक शाखिन । चतुरङ्गुलाच्छ्राय । उभयोररण्योरेकदेशादादाय । अन्यतराणि इत्याश्मरादादरणनाम्न्युक्तिः । इत्याधान समाप्तं ।

इति श्रीमाळोपनाम्न कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन कात्यायनस्य प्रयोग समाप्त ।
(इत पर शार्दूलवृत्तद्वयात्मक पाठोऽस्ति)। तदारम्भवाक्य यथा गङ्गाभट्टकृता
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधक—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषय । अग्न्याधानाधिकारी । अग्न्याधानकाल । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देवयज्ञार्थञ्च प्रायश्चित्तकथन । अश्वत्थमृत्तिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्रा । तर्पणधेनुदानादिकथन । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकृष्माण्डहोम । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधि । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथन । अन्वारम्भणीयेष्टि ।
पृथिवीयुवदहवस्यत्यादिचतुर्होत्रहोम । वपनप्रकार । सम्भारसङ्ग्रहादिकथनं ।
(अत्राधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचार ।)

No 826 गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4¼ inches Folia, 55 Lines 15—16 on a page Extent, 2500 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Goverment of India Appearance New Prose and verse Correct.

Gudharthadarsa A commentary on the Jnánarnava Tantra By Kásinátha alias Sivanandanátha, son of Jayarama Bhatta.

Beginning अनन्तास्य गुरु नौमि कविलप्रतिभाकरम् ।
मात्रवर्णोज्ज्वलधर स्फुरत्कौर्तिकरं परं ॥ १ ॥
नमामि कामेश्वरपादपङ्कज करोमि कामेश्वरपूजन सदा ।
वदामि कामेश्वरनाम निर्मल स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमव्ययं ॥
या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथ शक्ति सदाद्या परा
सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाशये संस्थिता ।
दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्ध्यानास्पद प्रापिता
प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा सेऽस्तु वै ॥
अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।
अरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥
तारानभीसद्ध वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणौ ।
मातृरूपेण सतत सदसारऽविभेददौ ॥
ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरूणामुपदशत ।
गूढार्थदर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

End   र जराजेश्वरा गङ्गा माधवो मणिकर्णिका ।
अन्नपूर्णा च विश्वेशो ददतां मेनिशं शिव ॥
श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्य्या प्रीत्यर्थं लिखिता मया ।
प्रभवाब्दे लिपिः शुक्लपञ्चम्यां लिखिताश्च ॥
श्रीमिश्वानन्दनाथेन काशीनाथाख्यशर्मणा ।
कृता टीका गुरुनीत्यै भवन्तु मदुपासकाः ॥

Colophon   इति श्रीमच्छ्रुतिस्मृतिमतप्रमाणपारावारीणसर्वतन्त्रदक्षिणारतन्त्रधुरीणभट्टोपाख्यजयरामभट्टात्मजवाराणसीगर्भसम्भवकाशीनाथाख्यशिवानन्दनाथविरचितायां ज्ञानार्णवटीकायां चयोविंशतिः पटलः समाप्तः ।

विषय ।   १ पटले, च ईश किं त्वया जप्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकर्त्तृकमुत्तरदान । २, त्रिपुरामन्त्रोपासनाप्रकारादिकथन । ३, अन्तर्यागप्रकारकथन । ४, मन्त्रपूजाप्रकारः । ५ बलिदानप्रकार । ६ ७, पञ्चसिंहासनस्थितत्रिपुराया विवरणं । ८, त्रिपुरभैरवीबीजादिकथनं । ९, महाविद्याया बीजादिकथन । १०, त्रिपुराविविधभेदतन्मन्त्रादिकथन, श्रीविद्याया दश भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधषोडशीकथन । १२, आधनयन्त्रस्थापन, देवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदश्च । १३, नित्यपूजाप्रकार, गुरुपूजनप्रकार, कामेश्वर्य्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशीकरणादिकथन । १५, स्वर्णपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथन । १७, जप होम नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधि । १८, होमानन्तर कर्त्तव्यकुमारीपूजनोक्ति । १९, २०, दूतीपूजनविधि । २१, मन्त्रदीक्षाविधि । २२ सुवर्णरौप्यताम्रसूत्रादिनिर्मितपवित्रपूजनविधि । २३, दमनाख्यलतापूजनप्रकारादि ।

No 827 होत्रप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches Folia, 198 Lines 10 on a page Extent, 3800 s'lokas Character, Nagari Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Generally correct

Hotraprayoga vritti Directions for performing the rites mentioned in the Kalpa Sutra of *As'valayana* according to the commentary of Deva Svami By Tálavrintanivasi The MS is incomplete, and extends only to *Paundarikakadasa* rite

Beginning. नमस्तस्मै भगवते परमात्मने तेजसे सर्वभूतानामात्मने।
वेदार्थविदुषा ज्ञेय यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥
आश्वलायनसूत्रस्य देवस्वाम्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते।

End. - (यतः खण्डितं तच्छेषः)। आ नो मित्रा वरुणेति खोवियानुकम्पो, यजुर्नीति न इत्यारम्भणीया। मित्र वयमित्यादि विश्वजिच्छस्त्रमेषः। व्राह्मणाच्छंसिनः। शुक्रपत्नलमूत ——

विषयः। दर्शपूर्णमासप्रयोगः। अग्निहोत्रहोमः। आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्थानम्। पिण्डपितृयज्ञः। अन्वारम्भणीयेष्टिः। पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि। आग्रयणेष्ट्यादि। पुत्रादिकाम्येष्ट्यादि। चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः। पशुबन्धप्रयोगः। एकादशिनां पशुगणानां देवताना क्रमः। तत्सहगदेवतादिसौत्रामणीकर्म। हविर्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः। सोमप्रयोगः। यज्ञशेषकृत्य। अत्यग्निष्टोमप्रयोग। षोडशिकर्म। विकृतषोडशी। वाजपेयप्रयोगः। अतिरात्रप्रयोगः। अप्तोर्यामस्य स्तुतिः। शस्त्रस्य प्रतिगरः। अतिरात्रपर्यायः। पौण्डरीकस्यैकादशप्रयोगः। (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः)।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-máhátmya. Description of the sacred places in Purusottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakánda* of the *Vishnu rahasya* section of a work named *Mahápurushavidyá*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Máhátmya* of the Skanda Purána, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Vishnu. II. Origin of Níláchala, and the reasons why Vishnu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahádeva). V. The temples of Jagannátha, VI. The shape of Jagannátha. VII. Vyása's visit to Puri and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannátha at Puri. IX. The mantra of Jagannátha and the merit of tasting food offered to him.

Beginning वन्देऽहं परमात्मानं नीलाचलपतिं प्रभुं ।
संसाराम्भोधिमग्नानामुद्धारणपरायणम् ॥
श्रीशौनक उवाच । सूत सूत महाभाग वदतत्त्वार्थकोविद ।
व्यासशिष्य महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यतां ॥
कस्माज्जातमिदं विश्वं कस्मिंश्च लयमेष्यति ।
कुत्र तिष्ठति कः कर्त्ता विश्वस्यास्य वदस्व मां ॥
संसाराम्भोधिमग्नानां कीदृशी सुगतिर्मता ।
ब्रह्मादीनां परेशानां कः प्रभुश्च वदस्व माम् ॥
सूत उवाच । आदिमध्यान्तरहितः सच्चिदानन्दरूपवान् ।
सर्ववेदान्तसारार्थो हरिरित्यभिधीयते ॥

End सूत उवाच । इत्युक्त्वा भगवांस्तस्मै स्वप्रसादं सुदुर्लभं ।
ददौ विनयनम्राय कृपया परया मुने ॥
लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीवन्मुक्तो बभूव च ।
उवास सुचिरं कालं नाथस्तस्य यथोऽमलं ॥
एवं सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं शुश्रूषवे मुदा ।
मयापि नारदादेव विज्ञाताया श्रुतं मुने ॥

Colophon इति श्रीमहापुरुषविद्याया विष्णुरहस्ये क्षेत्रकाण्डे श्रीपुरुषोत्तममाहात्म्ये प्रसाद वैभवं नाम नवमोऽध्याय ।

विषय । १ अध्याये, रामरूपव्यासावतारकथन । २, नीलाचलोत्पत्तिर्विष्णोर्दारुमयविग्रह-धारणप्रयोजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, श्रीजगन्नाथाष्टमाहात्म्य-ब्रह्माण्डभूलोकादिवर्णनम्, पुरुषोत्तमक्षेत्रस्य तत्तत्स्थाने क्षेत्रपालकमहादेव-देव्यास्थितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रासादस्थितिस्थलस्य तन्मर्यादादीनां च वर्णनं । ६, जगन्नाथमूर्त्तिवर्णनादि । ७, व्यासस्य श्रीक्षेत्रस्थदेवतादर्शनार्थं गमनं । व्यासकृतजगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनमाहात्म्य-कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलं प्रसादमाहात्म्यवर्णनादि च ।

No 829 शाङ्गरवेष्टि ।

Substance, country paper, 8¼ × 4¼ inches Folia, 23 Lines 9 on a page Extent, 400 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct

Sáṅgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्ग्रहण्येष्ट्या यजते। इमा जनताऽ संगृह्णानीति। द्वादशारत्निरश्ना भवति। द्वादश मासाः संवत्सरः। संवत्सरमेवावरुन्धे।

End. साङ्ग्रहण्या, तस्मादश्वमेधयाजी यत्परिमिता यवत्समुखे यज्ञमुखे यो दीक्षा देवानेव तेन तर्पयन्ति इमे लोकाः। मितार्थ प्राणापानावेवास्मिन्तस्माद्राजन्यं एकनवतिः॥ ९१॥

विषयः। अश्वमेधयागविधिः।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः।

Substance, country paper, 10 × 3¾ inches Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct

Antyeshṭi-paddhati. Funeral ceremonies meet for Bráhmans who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva

Beginning. अथानन्तदेवकृतान्त्येष्टिप्रयोगः। अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशङ्कायामुपहोमन्यायेन अग्निनिकटे समस्तहोमन्यायेन वा सर्वमिष्टा होमाः कार्याः।

End. अकृतारम्भसोमेज्या भार्यामेवानुवर्त्तते।
नास्ति माहेन्द्रधाराख्य सन्ति सारस्वतादयः॥
केचित्त्वाहुः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु योषिता।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेज्या न स्युः सारस्वतादयः॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्त्येष्टिपद्धति समाप्ता।

विषयः। आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं।

Substance, country paper, 10 × 1¾ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivarana-tattva-dípana A gloss on the *Vivarana* alias the *Vártika* of Sures'varacharya on Sañkara's great commentary—the *Sáríraka-mímámsá bháshya.* By Akhandánanda Mani, disciple of Akhandánubhúti The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p 90

Beginning अनुबन्धचतुष्टय विचारप्रयोजक तत्र सिद्धमित्युत्तरग्रन्थवैयर्थ्यमिति चेत नैव।
(प्रारम्भे मङ्गलाचरणाद्यभावे खण्डितमित्यनुमीयते)।

End. अनुबन्धचतुष्टयसम्भवाद्वेदान्तविचारकर्त्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसंहरति तस्मादिति। रमणीयमिति।

विषयः। विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं।

No 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं।

Substance, country paper, 9 × 5 inches Folia, 44 Lines 10—11 on a page Extent, 880 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old, decayed and worm-eaten Prose Generally correct

Katyáyana-grihya-sutra Bháshya. A commentary on the Grihya Sútra of Katyáyana By Gadádhara Dikshita, son of Vámana The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning आविर्भूत चतुर्द्धाय कपिभि परिवारित।
धृतवान् राघवानीक राम दाशरथि भजे॥ १॥
स्वाभिप्रायेण हि मया किञ्चिदिह विलिख्यते
किन्तु वाचनिक सर्वमतो ग्राह्यच निर्भयै॥ २॥
अथातोऽधिकार इत्यादिना येतानि कर्माण्युक्तानि। तदनन्तर स्मार्त्तानि विधीयन्ते। तत्रैतत् प्रथम सूत्र। अथातो गृह्यस्थालीपाकाना कर्म। उच्यते इति शेष।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिक नास्ति।)

विषयः। प्रथमकाण्डीयप्रथमकण्डिकाया स्थालीपाक कुत्र कर्त्तव्य इत्यत्र विचारः, पञ्च भूसंस्कारः। ब्रह्माद्यासनकल्पनादि। यज्ञपात्राद्यासादनविधि। आज्याधिश्रयणानन्तराज्यहोमादिकथनादि। २, वैवाहिकाग्न्याधानादिकर्म। अग्निनाशे निर्वाणे सति पुनराधाने शुभदिननिरूपणादि। अग्न्याधानेऽधिकारिण।

अग्न्यानयनस्थाननिरूपणोक्तिः । अरणिप्रमाणोक्तिः । अरणिमन्थनादग्निसम्पाद-नोक्तिः । स्रूर्पोदूखलमुसलादीनां परिमाणकथनं । दृष्टिभेदेन चरुभेदकथनं । चरुहोमादिकथनं । दृष्टिभेदेन भोज्यब्राह्मणसङ्ख्याभेदश्च । २, आवसथ्याग्न्याधाने कर्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधि । नान्दीमुखश्राद्धादिकथन । स्मार्ताग्न्याधानप्रकारादिकथन । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः)।

No. 833. आधानबौधायनः ।

Substance, country paper, 8¾ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nagara. Date Sm 1866 Sk, 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, soiled. Prose. Generally correct.

A'dhánaprayoga alias *A'dhánabaudháyana.* A treatise on the collection and preservation of the sacred household fire, founded on the rules of Baudháyana. The manuscript is imperfect and the author's name is missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तग्रीष्मार्तवः । पौर्णमासामावास्या यजनीयास्तिथयः । कृत्तिकारोहिणीपुनर्वसुपूर्वोत्तरफल्गुनीचित्रा नक्षत्राणि । मृगशीर्षविप्रोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वाधानस्थ(स्थि)तत् ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तत्पदि कर्तव्यः ।
(परिसमाप्तिसूचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ सन्देहः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथन । ऋत्विगादिवरण । ऋत्विगादिभ्यो बौधायनमतानुयायिमधुपर्कदान । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरण । यज्ञपात्राणामायतननिर्माणप्रमाणादेः कथन । गार्पिष्टयज्ञादिकरणकथन । राष्ट्रभृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्थादिहोमकथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्तव्यहोमविशेषकथन । यजमानकर्तृकाग्न्युपस्थान । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवमानेष्टिकथनादि । पौर्णमासेष्टिकथनञ्च ।

No 834 सावित्रचयनं ।

Substance, country paper, 10 × 3¾ inches Folia, 12 Lines 9 on a page Extent, 200 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose, and verse Correct

Savitrachayana Rules for the collection and installation of the Savítri fire in a household The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable

Beginning अथ सावित्रचयनमुच्यते सावित्रमग्निं चयमाण उपकल्पयति । पञ्चाशीत्य-
धिकमित्यादिशर्करा । चतस्र स्वयमातृणा । दधिमधुघृतादपाच मदख-
हिरण्यसकलाय । चतुर्दश्या प्रातरग्निहोत्र हुत्वा दर्भेष्वासीन इत्यादि । विद्यु-
दसीत्यप उपस्पृश्य । अथाग्निसङ्कल्प ।

End होत्रे प्रयच्छति । होतारमुपह्वयत । वाजिनभक्ष । अथ प्रकृतिवत । सन्निष्ठत
मैत्रावरुणामिक्षाप्रयाग । (परिसमाप्तिसूचकवाक्याभावात खण्डितमिदमित्यनु
मीयत ।)

विषय । सावित्राग्निस्थापनादिकथन ।

No 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10½ × 3¾ inches. Folia, 18 Lines 6 on a page Extent, 260 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Generally correct

Mahasanti Paddhati Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous

Beginning अथर्ववेदोक्त एकादशरुद्रो विशिष्टपरिशिष्टोक्तरुद्रविधानानुसारेण रुद्रविधि-
र्लिख्यते । आदौ यजमान स्नानविधिना स्नानपूर्वक सन्ध्यातर्पणादिक
देवतार्चनादिक सर्वं कृत्वा आचमनप्राणायामपूर्वक शरीरशुद्ध्यर्थं यथाशक्ति
गायत्री जपेत् । पश्चात्मण्डपे रुद्रस्थापनार ।

End अभयस्य अभयार्थी जुहुयात । ततः पार्वण्यायुतरत्न । तत दक्षिणा ।
ब्राह्मणे दश गा दद्यादनडुाह मनाऽविक ।

भोराधिक ततो वैश्यस्तथा प्रादेशिको द्वयम ॥
राजा दद्याद्वर ग्राम समूहो राज्ञावत्तथा (?) ।
यथोक्ता दक्षिणा दद्यात्सकल फलमश्नुते ॥

Colophon इति श्रीमहाग्निपद्धति॰ समाप्ता ।
चलरनामश्लोका (?) ।
बलि गृह्णन्त्विम देवा आदित्या वसवस्तथा ।
मरुतोऽश्विनौ रुद्रा॰ सुपर्णा पन्नगा ग्रहा ॥
असुरा यातुधानाश्च पिशाच॰ मातरो नगा ।
शाकिन्यो यक्षवेताला योगिन्य पूतना शिवाः ॥
जम्भकाः सिद्धगन्धर्वा माला विद्या वरानना॰ ।
दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥
जगता शान्तिकर्त्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षय ।
मा विघ्ना मा च मे पाप मा सन्तु परिपन्थिन॰ ॥
सौम्या भवन्तु तृप्ताश्च भूतप्रेतसुखावहा ।
अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्त्वाऽभ्यर्थिता मया ।
सप्रसाद् प्रकर्त्तव्य शान्तिक विधिपूर्वकम ॥ प्रार्थनामन्त्रा॰ ।

विषय । प्रहमखवरदरुक्ता दिभि॰ शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches Folia, 113. Lines 7—10 on a page Extent, 2200 s'lokas. Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old. Prose Generally correct

Mahágni-prayoga Rules for the performance of the rite called Mahágni By Vasudeva Dikshita, son of Mahádeva Vajapeyi, disciple of Visvesvara Vajapeyi The work was compiled under the patronage of the Chola king Sahjí Sarabhaji Tukojí Bhoslá The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter The total number of chapters is 19

Beginning स्वादीं त्वा स्वादुना । तीव्रां तीव्रेण । अमृतां अमृतेन । मधुमतीं मधु-
मता । सृजामि सं सोमेन । सोमोऽस्यश्विभ्यां पच्यस्व । सरस्वत्यै पच्य-

स्व। इन्द्राय सुत्रामणे पच्यस्व। पद्मीतोषिचता सुत। सोमो य उत्तमम्
हविः॥१॥

End अथ पूर्वाग्निमग्निं शकले समारोपयतीत्यादि अथोदवसानीयमायजत। अथ देविकाहविर्भिर्यजते। अथाग्निकामीमानि देविकाहवींषि कुर्यादिति बोधायना न कुर्यादिति शाल्कीकिः। अथ त्रैधातवीयया यजते। अथ सौत्रामण्या यजते। चरक्या सौत्रामण्या कौकिल्या वा। संवत्सर न कश्चन प्रत्यवरोहति। न शीर्षमास खादयति। न वयसा मांसं नाग्निं चित्वारामामुपेयान्नाग्निचिद्वर्षति धावेद्यदि धावेदुपावर्त्तेतान्नाद्यमेवाभ्युपावर्त्तत इति ब्राह्मणम्। विस्तारस्तु अस्मत्कृतमहाग्निसर्वस्वे सन्धेयः। एकोनविंशः।

Colophon. इति श्रीमदनन्तसन्मान्यमानश्येनकूर्मषोडशारस्थचक्राकारायनेकगुणविराजमानमहाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीमदजीगरभजितुकोजीभोसलचोलमहीपालचयामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्सार्वभौमस्य पञ्चपुरुषीपौत्रेण तदध्वर्युणा बाल्य एव तद्दयानिर्वर्त्तितापरिमितमहाग्निविल्लसितमहाध्वरेणाप्रजन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो(?) लब्धविद्यावैशद्येन महादेववाजपेययाजिसुतेनान्नपूर्णागर्भजातवाराणसीवास्तव्येन वासुदेवदीक्षितविदुषा विरचितो महाग्निप्रयोगः।

विषयः। १ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः। (भिन्नमेतत्प्रकरणं।) (द्वितीयप्रकरणस्य प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति।) ३ अध्याये, वायव्यपश्वालम्भविधि। ४, तत इष्टकाचयन, दीक्षाकथनं, भाष्ट्रयजनादिप्रकार, पत्नीदुम्बरसमिदाधानादि, यजमानार्थकृष्णाजिनास्तरणादि, उख्याग्निसमिन्धनादि च। ५, प्रयाणमीमांसादि, उख्याग्निजलनिक्षेपादि च। ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि। ७, प्रायश्चित्तविधिकथन। ८, महाग्निचयनविधि। ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, विविधदेवतोद्देशेन द्विवसविशेष येद्यामिष्टकोपाधान, तत्फलकथनञ्च। १७, प्रवर्ग्यहोम। १८, अध्वरधिष्ण्यनिर्वापादि। १९, दागमदवपावदनादिशेषकृत्यकथन।

No 837. अग्निष्टोमहोमः।

Substance, country paper, 9 × 4 inches Folia, 66 Lines 8—9 on a page. Extent, 950 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Agnihotrahoma Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Teronáráyana Deva.

Beginning. श्रीव्रसिंह थिया युक्तं गणेशञ्च सरस्वतीं ।
आपस्तम्बमुखाम्नान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥
तारो नारायणसुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।
तेनाग्निहोत्रहोमोऽस्य तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End. अथ दर्शपूर्णमासानिपत्तौ पथिकृते वैश्वानरौ च समानतन्त्रे पूर्वमेवोक्ता आग्रयणमकृत्वा नवान्नाशने वैश्वानरौ । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतां तदा मारुतं त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्नविकारः । आमावास्यातन्त्रं पूर्वोक्तधाय्यानुवाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्यायुक्तिः । अग्निहोत्रद्रव्याधिश्रयणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । उपहोमः । अग्निनमस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अशौचे ऋत्विजाभावे यजमानकर्तव्यं । पत्नीहोमविधिः । सायम्प्रातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासे कर्तव्याग्निहोत्रहवनप्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्निप्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्त । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्त । होमलोपप्रायश्चित्तादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्त । केशकीटाद्युपहतहविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चित्तादि । अङ्गारस्य वह्निर्गमने प्रायश्चित्तादि । दर्शपौर्णमासेष्टितत्प्रायश्चित्तादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8¼ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page Extent, 260 s'lokas. Character, Nagara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Laksha-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

Beginning ॐ लचहोमपदार्थानुक्रमः। गणशान्तिः। यजमानाचार्यलिंगा प्राणाया-
सादिना देहशुद्धिः। मातृस्थापनम। इत्यादि।

End. व्यतिरिक्ते द्वे आकृती स्वयंमन्त्रेण व्यतिरिक्ते इन्ते निविशतोति न्यायात्।

Colophon. इति लचहे मपद्धतिः समाप्ता।

विषयः। लचहोमानुष्ठेयप्रयोगकथन।

No. 839. आरण्यगानं।

Substance, country paper, 7¾ × 8 inches. Folia, 110 Lines 6—7 on a page Extent, 1000 s'lokas Character, Nágara Date Sм 1974 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old, some of the leaves are torn Verse Correct

Aranyagana A collection of hymns appropriate for singing in forests, being a section of the Sáma Veda Sañhitá.

Beginning. अथार्कपदो अग्नो वै रूप। यद्‌ द्याव इं। जनार१ उव।२२ मा उतार्‌। दा दा२१ उवा२२। इं २३४ डा।

End. हाउ हाउ हाउ वा। सुवस्सूं तपन्त। नवे दिन्द्र।सम वसु। हाउ हाउ हाउ वा। सुवस्सूं तपन्त। त्व पुष्यसि मध्य।

Colophon. इति श्रीआरण्यगानसामसङ्ख्या २९१ ॥

विषयः। अरण्ये गीयमानाना २९१ साम्ना कीर्त्तन।

No. 840. तर्कपरिभाषा।

Substance, country paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia 32 Lines 9—10 on a page. Extent, 650 s'lokas Character, Nagara. Date Sм. 1682. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct

Tarkaparibháshá The categories of the Nyáyá Philosophy. By Kes'ava Mis'ra. Hall's *Contributions*, page 22. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 244.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वाञ्छत्यलसश्रुतेन ।
संक्षिप्तयुक्त्यन्वितर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृते मयैषा ॥
प्रमाणप्रमेयसंशयप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवादजल्पवितण्डाहेत्वाभासच्छलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानान्निःश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिम सूत्रम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्मोक्षप्राप्तिर्भवतीति ।

End. इति चात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्षणाभिमानदोषाय एतावतैव बलव्युत्पत्तिसिद्धेः ।

Colophon इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषय । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरण ।

No 841 ऋषितर्पण, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, 8¼ × 4½ inches. Folia, 23 Lines, 7 on a page Extent, 290 slokas Character, Nagara. Date, Sm 1827 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old Prose Generally correct

Rishi Tarpana Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrayani Sakhá of the Rig Veda Anonymous

Beginning अथ मैत्रायणीयशाखायामृषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृहात् सर्वां सामग्रीं गृहीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेत् । तत्र निकटवर्त्तिनि तीर्थे जात सति उदेन सूक्तेनैव मान्ति पठनीया । तीर्थं गत्वा दर्भं नानीय दर्भविष्टरं कृत्वा मन्त्रावपटनम । तत्र क्रमः ।

End. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

Colophon. इति ऋषितर्पण सम्पूर्णं ।

विषय । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथन ।

No 842 लघुशौनकी ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches Folia 29 Lines, 7 on a page Extent, 350 slokas Character, Nagara Date, Sm 1730 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Verse Generally correct

Laghusaunakī An abridgement of Saunaka's astrology The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end Anonymous

Beginning नत्वा शौनकमाचार्य्यं तदुक्तान्य यथाविधि ।
नवग्रहमखस्याद प्रयोग वच्मि दीपवत् । १ ॥
ग्रहताराबल लब्ध्वा शुभलग्न विलोकयत ।
नापविघ्ना न च व्याधिर्नाधिपीडा दरिद्रता ॥ २ ॥
नारिभिर्जीयते नित्य ह्यत्वम स्वर्गसोऽवद् ।
विवाहात्सवमाङ्गल्ये शुभेष्वान्ये प्रयोजके: ॥ ३ ॥
प्रथम शान्तिक कुर्यात पश्चात कर्म समाचरेत ।
ग्रहकर्म विना यत्र करोति भु व मानव ॥ ४ ॥
सत्सर्वं निष्फल याति कृतघ्ने सुकृतं यथा ।
वर्षे वर्षे प्रकर्त्तव्य श्रीसद्धि शुभकाङ्क्षिभि ॥ ५ ।

End नवग्रहमख कार्य मण्डप कुण्डमेव च ।
स्थण्डिल रुद्रकलशस्थलिजा वरणादिक ॥ १ ॥
कुण्डभूमिसंस्कारपूर्वोऽग्निश्रयणान्तिका ।
स्थापन नवग्रहादीना पूजा षडङ्गेपतस्तत ॥ २ ॥
भूताभिचारणादाज्यभागान्ता च कुशण्डिका ।
समिदाज्यचरूणाञ्च होमस्तिलयवै क्रमात् ॥ ३ ॥
पश्चाद्रुद्रजपन तद्धोमय दशांशकः ।
ग्रहपूजार्घ्यदानञ्च प्रायनार्चनकल्पन ॥ ४ ॥
वह्निपूजा बलिदान पूर्णाहुतिरत पर ।
स्विष्टकृत्पूर्विकावर्द्धिहोमान्ता च कुशण्डिका ॥ ५ ॥
होमय दक्षिणानाञ्च भूयस्यायेव कल्पनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्य भार्यापुत्रान्वितस्य च । ६ ॥
प्रणीतानां विमोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
अरिष्टं सर्वकल्याणं नवग्रहमखं तथा ।
शान्तिदं राज्यदं श्रीदमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
अभिषेकं मूर्द्धि होमं माङ्गल्यं स्वस्तिवाचनं
आशीर्वादान् क्रतो प्रेषान्पूर्द्धं स्त्रयैव कारयेत ॥ ९ ॥
व्रीहितण्डुलसम्पूर्णं दूर्वाङ्कुरशमीयुतं ।
कांस्यपात्र घृताम्बूलमाज्यर्दपिन बुधः (?) ॥ १० ॥
समिदाधानमेतया ग्रहयज्ञे विधीयते ।
दक्षिणादानमेतेषां तथा ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
यज्ञ शान्तिककल्याणे मृगी हंसी च कीर्त्तिता ।
अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
मुख्या कनिष्ठतर्जन्या हंसी मुक्तकनिष्ठिका ।
शूकरी करसङ्कोचो मुद्रात्रयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
आवाहनस्थापनसन्निधापनसन्निरोधनसम्मुखीकरणसकलीकरणावगुण्ठनकरणा-
मृतीकरणपरमीकरणप्रार्थनमुद्रा प्रदर्श्य ।

Colophon. इति श्रीलघुग्रहशान्तिः समाप्ता ।

विषय । कुण्डमण्डपस्थण्डिलकरण—कलशस्थापनलिङ्गवरण—कुशण्डिका—ग्रहस्थापन-
पूजन—होमरभिधारण—समिदाज्यचरुतिलयवहोम—पञ्चाङ्गरुद्रजप—तद्-
शांशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वह्निपूजा—वलिदान—पूर्णाहुतिस्विष्टकृ-
द्धोमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोग ।

No 843 रुद्रजपः ।

Substance, country paper, 9¾ × 4½ inches Folia, 19 Lines, 7 on a page Extent, 259 slokas Character, Nagara Date Sm 1897 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old, some of the leaves are torn Prose Generally correct

Rudrajapa Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated Anonymous

Beginning	१८१ २८२ ११८२ ॐ भाजा २ भाजा २१ उधार अग्न आयूष्कृधि पवेम आग्नुवाजेमित्यवन धारे बाधस दुधाटाम भाजा २ भाजा २१ उवा २ सभाज ३ आन्नाज २। (इत्यादि)।
End	स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवा स्वस्ति न पूषा विश्ववेदा। स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमि स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॐ स्वस्ति नो बृह स्पतिर्दधातु।
Colophon	इति बृहज्जप सम्पूर्ण।
विषय।	रुद्रादिमाहात्म्यद्योतककतिपयसाम्ना पाठक्रम।

No 844 हौत्रकल्पद्रुम.।

Substance country paper, 11 × $4\frac{3}{4}$ inches Folia, 149 Lines, 9—10 on a page Extent, 4500 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta Government of India Appearance, old, some of the leaves are torn Prose Correct

Hautrakalpadruma Directions for performing Homas Compiled under orders of Bhávasiṁha Deva of the Baghel clan, by Lakshmana Bhatta, son of Narayana Bhatta Contents, Darsa and Paurnamasa homas, according to the rules of Asvalayana. 2 Adhana, Agrayana, Anvarambhaniya, Kamya, Chaturmasya Varunapraghasa, Sákamedhagrihamedhiya, Krilaniya, and Mahendra Ishtis The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS Then follow directions for performing the Pasubandha, Soma, Agnisomiya and other rites

Beginning	नत्वा हेरम्बमीशं गिरिवरतनया चेमहेतू गुरू तौ लक्ष्मीनारायणाख्यावपि निजपितरौ लक्ष्मण भास्करौ। प्रीत्यथ हौत्रकल्पद्रुममिह विबुधस्वान्तहर्षविधत्ते लब्धानुज्ञा बघेलान्वनयजलधिविधाभावसिंहस्य राज्ञ॥ प्रणम्य शारदा देवीं पितृश्चरणौ तथा। विचार्य सूत्रवृत्त्यादि कुर्वे हौत्रस्य सद्द्रुम॥
End	यत्र मन्यनस्यार्थविदस्य पुनर्वचनात् स एवोद्वसानीयया यष्टव्ये प्राप्तेऽप्यग्निहोत्रकाले तेनोद्वसानीयायाः सोमाङ्गत्वादिष्टि समाप्यैव सायमग्निहोत्र होतव्यमिति सिद्ध॥

Colophon इति श्रीमद्बघेलवंशावतंसमिहिरीभावसिंहदेवकारिते षड्दर्शनिनारायणभट्टात्मजलक्ष्मणभट्टकृते चौचकल्पद्रुमे अग्निशाखे सुत्याकाण्ड नाम पञ्चम कुसुमम।

विषय । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपौर्णमासचौत्रप्रयोगकथन । २, आधानेष्टि, आग्रयणेष्टि, अन्वारम्भणीयेष्टि, कतिपयकाम्येष्टि, चातुर्मास्येष्टि, वरुणप्रघासेष्टि, साकमेधीयेष्टि, कौलनीयेष्टि, माहेन्द्रीष्टि, पित्र्येष्टि। (४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भ । तत पत्राणि न सन्ति।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपत्राणि न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषय । द्वितीयकुसुमस्य शेषतृतीयचतुर्थपञ्चमारम्भश्च नास्ति।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुबन्धप्रयोगकथन सामप्रयोगकथनं, दीक्षणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथन, सौत्यादप्रयोगस्य तदन्तर्गताना प्रात सवनमाध्यन्दिनसवनादीनाञ्च कथन।

No 845 आख्यातवादटीका ।

Substance, country paper, 12 × 5¼ inches Folia, 38 Lines 9—10 on a page Extent, 1180 ślokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Ákhyatavada Tika A commentary on the *Akhyatavada* or *Akhyátavveka* of Raghunatha Siromani a work on the logical powers of the Sanskrit affixes By Jayarama Nyayapanchanana Dr Hall gives two aliases for the name of the work, *Akhyatavada tippani* and *Akhyatavada vyakhya sudhá*, noticed in MSS examined by him Contributions, 59

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान जयराम समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनोति मनोरम । ० ॥

अनुकूलव्यापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति कश्चित। अनुकूलत्वस्य ससर्गत्वात व्यापारत्वमात्र तदित्येके ।

End तत्र चैत्र पचति सुन्दर पचतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैतन्मत दूषितप्रायमित्यस्मत्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तर ।

अपूरि जयरामेण विबुधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानसुधा कण्ठनिधीयताम ॥

Colophon इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवादटीका समाप्ता ।

विषय । धातुतिबादीना शक्यार्थनिष्पत्तिविचार ।

No 846 बुधमनोहरा, अमरकोषटीका।

Substance country paper, 10 × 4¾ inches Folia 97 Lines, 10—12 on a page Extent 2800 s'lokas Character Nagari Date, Sm 1802 Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose and verse Generally correct

Budhamanohara Tika A commentary on the Amarakosha. By Mahadeva a disciple of Svayamprakas a Tirtha The MS is incomplete, and contains only the 3rd Book

Beginning टीकाप्रा॰। सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारणत्वात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन विशेष्य निघ्नादिभि पञ्चभिरुपलक्षिता वर्गा उच्यन्त इति शेष। विशेष्यनिघ्नैविश षट्टे। लिङ्गादौत्यत्र आदिशब्द प्रकार इति स्वामी। कौदृशा वर्गा। वर्गान अवान्तरवर्गान समयन्ति तथा। यथा, विशेष्यनिघ्नवर्गे प्राणिवर्ग। नानार्थवर्गे कान्तादिवर्गा। अव्ययवर्गे अनेकार्थकार्थवर्गा। लिङ्गसङ्ग्रहवर्गे स्त्रीलिङ्गादि वर्गा। वर्गसङ्ग्रह इति कचित् पठन्ति। सामान्यकाण्डे य पञ्च वर्गा स वर्ग-सङ्ग्रह इति योजयन्ति।

मूलप्रा॰ विशेष्यनिघ्न सङ्कीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि।

लिङ्गादिसङ्ग्रह वर्गा सामान्य वर्गसंश्रया ॥ १ ॥

End टीकाप्र॰। अपा द्वादश्यमरूपैरित्यादिसूत्रगे पद्मशब्दस्य पुस्त्वमपि कलिकाकोरक पुमानित्युक्तापि कारकानीति माघप्रयोगाद्रूपमकलमपि ॥ ४९ ॥ इतीति स्पष्ट।

Colophon इति श्रीमतस्वयम्प्रकाशतीर्थश्रीचरणसवामभामादितवदान्तिसत्पदन सहादेवन विरचितायां बुधमनोहरायामसरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनव्याख्याया हतीय-काण्ड सम्पूर्ण।

मूलस॰ पटसत्सुकाखिपु समा युगपदसत्तिदव्यय।

पर विराध स्य तु चय सिद्धयागत ॥ ४६ ॥

इत्यमरसिंहकृतो नामलिङ्गानुशासन।

सामान्यकाण्डस्तृतीय साङ्ग एव समथित। ४० ॥

विषय। १ प्राणिवर्गे, सुकृतादिगुणविशिष्टप्राणिनामानि। २, विशेष्यनिघ्नवर्गे विभि-न्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथन। ३, सङ्कीर्णवर्गे सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथन। ४ नानार्थवर्गे नानार्थकशब्दकथन। ५, अव्ययवर्गे अव्ययशब्दकथन। ६, लिङ्गादिसङ्ग्रहानुकलिङ्गसङ्ग्रह। (मध्ये खण्डितमिदं पुस्तकम्)

No. 847. चातुर्मास्यहौत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22 Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nagara Date, Sm 1707 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chátumásya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Párjanya, Varuna-praghása, Sakamedha and Sunásira ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां हौत्रम्। अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जन्येष्टिर्वा । नमः प्रवक्त्र इत्यादि। पञ्चदश सामिधेन्यः। आवाहने प्रकृत सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं। इष्टिः सन्तिष्ठते सन्तिष्ठते। सन्तिष्ठन्ते चातुर्मास्यानि।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां हौत्र समाप्तम्। यजुर्वेदीनां हौत्रिक समाप्तम्।

विषयः। पार्जन्य—वरुणप्रघास—शाकमेध—शुनासीरीयादीष्ट्यनुष्ठानकथन।

No. 848 कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8 Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas Character, Nagara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old Prose and verse. Correct

Kaivalyopanishad Dipiká. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyáranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकापारः। केवल्याख्योपनिषद् कैवल्यार्थावबोधिनी।

व्याख्यास्ये केवलत्वेन कैवल्यात्मा प्रसीदतु ॥

भगवती श्रुतिर्मातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कथनाश्वलायनगुरुरीकृत्य निर्मिमीकृत्य आख्यायिकामवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितु, अथ साधनचतुष्टयसम्पत्तानन्तरम् आश्वलायन ऋग्वेदाचार्यो भवन्त पूजावन्तं परमेष्ठिन सर्वोत्कृष्टस्थाननिवासिन परिसमेत्य शास्त्रीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान्। इत्यादि।

मूलग्र० अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्योवाच । इत्यादि ।

End केवल्य ततफल पुरुषाभिलाषविषय सर्वपुरुषार्थसमाप्तभूतम अश्नुते प्राप्नोति कैवल्यफल कैवल्यफलमश्नुते व्याख्यान, पदाभ्यास उपनिषत्परिसमाप्त्यर्थे ।

Colophon इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विद्यारण्यविरचिता कैवल्यपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

मूलम॰ तस्मादेव विदित्वैन कैवल्य पदमश्नुते कैवल्य पदमश्नुते ॥
इति कैवल्योपनिषत समाप्ता ।

विषय । ऋग्वेदाचार्यायाश्वलायनाय परमेष्ठी ब्रह्मविद्यामुपनिषद्भिर्मोक्षप्रदा ब्रह्मविद्यामुपदिशति ।

No 849 शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या ।

Substance, country paper, 13¾ × 5¼ inches Folia, 149 Lines, 13 on a page Extent 8500 slokas Character, Nagara Date, Sk 1827 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Siromani pûrvardha vyakhyá alias *Bhavánandi* A commentary on Raghunatha Siromani's commentary on the Chintamani of Gangesa Upadhyaya. By Bhavananda Siddhantavagisa Hall's Contributions, &c, p 33

Beginning नमस्कृत्य गुरून सर्वान निगूढ मणिदीधिता ।
श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाश्यते ॥ १ ॥
ॐ नम इति परमात्मने नम सर्वात्मस्वरूपात्मने नम । उत्कर्षेण जगत सृष्टिस्थितिप्रलयकर्तृत्वम् । एकस्य तस्य कथ सृष्ट्यादिविचित्रकार्यकारित्व तच हेतुमाह । ओमिति । ब्रह्माविष्णुशिवात्मकायत्वय । आकारउकारमकारैर्ब्रह्मादीना प्रतिपादनात । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटत्वप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वाभिन्नप्रकारकत्वादृशज्ञानासम्भवेनान्यत्व तादृशघटत्वप्रकारकज्ञानवत्वव्याप्यमिति विशेषदर्शनाभावात्तादृशज्ञानस्य समया नानुपपन्न इति सिद्धान्ततात्पर्यमिति वय ब्रूम ।

Colophon इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागीशविरचिता शिरामणिपूर्वार्द्धव्याख्या समाप्ता ।

विषय । शिरोमणिपूर्वाव्याख्यान ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5¾ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page Extent, 820 s'lokas Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose and verse. Incorrect

Bhuvanadípiká. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Súri. The work is written in the trivalli form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña S'iromani, entitled *Bhávabodhiká.* The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadípa-ṭíká.* No. 762, p. 169.

Beginning. अर्हदादीन् प्रणम्याथ गुरूनयास्न ते क्रते (?) ।
श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विवृतिर्मया ॥ १ ॥
शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणमरस्वतीदेवतास्तववाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?)। सारस्वतमिति सरस्वत्या सम्बन्धि सारस्वतं, तच तन्महश्च तन्नमस्कृत्य मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलग्र॰ । सारस्वत नमस्कृत्य महः सर्वतमोपहम् ।
ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्मील्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकाग्र॰ । तेषा प्रकाशाय हेत्वर्थे चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपक शास्त्रमिति लोके प्रसिद्ध भविष्यतीति सूचितम् ॥ ६२ ॥
टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।
केनापि क्रतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्ग्रन्थतत्त्वविचारसारनिष्णातान्तःकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाख्यग्रन्थग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिग्रहाणामुच्चनीचखट्वादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रामित्रभावकथन । अलग्नलग्नचारिग्रहनिरूपण । ग्रहस्वरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथन । प्रश्नक-धातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथन । ग्रहाणा जातिनिरूपण । तेषा रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नगतसूर्यादिग्रहफल । चौरज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिचिन्तापरिज्ञानकथन । तनुधनादिद्वादशभावस्थग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

प्रष्टदृष्टिविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । गर्भादिप्रश्नविचार । विवाहादिष्टच्छाफलकथन । देशान्तरगतादिप्टच्छाफलकथन । रोगिप्टच्छाफलकथन । दुर्गादिभङ्गप्टच्छाफलकथन । क्रयविक्रयलाभालाभप्टच्छाफलकथनादि । चनपालादिकृतपीडापरिज्ञानकथनादि । अस्मिन् गर्भे किं भविष्यतीत्यस्य विचार । निधिप्रश्नविचार । एककालीनस्तानेकप्रश्नविचारश्च ।

No 851 सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance country paper 10 × 4½ inches Folia, 45 Lines 13—15 on a page Extent 1500 s'lokas Character Nagara Date, ? Appearance, somewhat old Prose Generally correct

Siddhanta chandrodaya A commentary on the Tarka sangraha of Annam Bhatta. By Krishnadhurjati Dikshita son of Kekantes'a and S'eshi The work was compiled in the Kali era 4875 = S'aka 1696, for the use of Maharaja Rajasiñha, son of Gajasinha of Vikramapattana or Oujain Hall's *Contributions*, p 70

Beginning य वेदा भनत स्तुवन्ति नितरा ध्यायन्ति य योगिनो
य दृश्यादिनिदानमुग्धकिरणो-द्वयोचणो य पुमान् ।
तस्मिन्नक्लेशसुताकृतार्द्धवपुषि प्रह्वात्मके भास्वते
मचित्त रमता मदा भयहर श्रीमत्परब्रह्मणि ॥ १ ॥
चिन्तामान्वयसागरे हिमरुचिर्विद्वन्मण श्रीगुरा
काशीनाथग्राभिधानलसत कारुण्यबोधाम्बुधेः ।
स्वान्त स्वान्तगतान्धकारतरणि श्रीपादपङ्केरुह
द्वन्द्व सङ्कलयामि हृद्यममल प्रत्यहदैव शुभम ॥ २ ॥
ज्ञात्वा तन्त्रमनेक श्रीकृष्णधूर्जटिदीक्षित ।
तर्कसङ्ग्रहगूढार्थान् विवृणोमि यथामति ॥ ३ ॥
श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपमहाराजाधिराजामित-
प्रज्ञश्रीगजसिंहभूपतनयश्रीराजसिंहप्रभोः ।
सुज्ञानाय विनिर्मितोऽतिसुगम सिद्धान्तचन्द्रोदयो
रम्य साधु तनोतु पण्डितमनोहर्षं तरङ्गायितम् ॥

ग्रन्थादौ निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थमश्रद्धोपाध्याय शिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधित-कर्तव्यताक नमस्कारात्मक मङ्गलमाचरन् श्रोतृप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टय दर्शयन् शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितग्रन्थप्रतिज्ञा कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये वा स्थिकमार्गप्रवृत्तये वा तन्निबध्नाति । निधायेत्यादिना ।

End एव सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वलाभिमानरूपमिथ्याज्ञानस्य नाश । तेन दोषाभाव । तत्र प्रवृत्त्यनुत्पत्ति । तत्कालीनशरीरेण कायव्यूहेन वा भागतत्त्वज्ञानाभ्या सचितप्रारब्धकर्मणा नाश । ततो जन्माभाव । ततो मोक्ष इति क्रम ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वाणो दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलीकुर्वन्नभ्यासेन च पाचयन् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञान कैवल्य लभते नर ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वातिमृत्युमेति नान्य पन्था विद्यतेऽयनायेति श्रुतेश्च सगुणोपासना काशीमरणादेरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिहेतुत्व । अतएव परमेश्वर काश्या तारकमुपदिशतीति शास्त्रम् ।

Colophon इति श्री० मोक्षनिरूपण नाम दशम परिच्छेद ॥ १० ॥

सामाम्नायगकौशिकान्वयभवश्रीवेङ्कटेशात्मज

श्रेयीनामसतीजनिर्द्रविड़भू कौण्डपुरीमस्थिति ।

छत्वान्याचरसाद्यभावममल सिद्धान्तचन्द्रोदय

+ + सार्द्धसहस्रपद्यकिरण श्रीचन्द्रचूडार्पण ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पञ्चसहस्रक ।

भूते कलौ च सिद्धान्तचन्द्रोदय इहाद्भुत ।

• इति श्रीसिद्धान्तचन्द्रोदय समाप्तिर्वलसति ॥

विषय । तर्कसङ्ग्रहव्याख्यान ।

No 802 सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11¼ × 5 inches Folia, 151. Lines, 6—10 on a page Extent, 3600 slokas Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose and verse Generally correct

Vyákyá-sudhá alias *Amarakoshatíká* A commentary on the Amarakosha By Bhánují Dikshita, son of Bhattoji Díkshita. The work was compiled by order of Rájá Kírti Siñha Deva of the Baghelá clan, The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amarakosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Panini, the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuta" Essays III, p 204. According to some, the commentator's title was Rámás rama or Bhadrarámás arma, but others take that to be the name of his tutor In Wilson's MS the clan of the patron is Bundellá. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rájá of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्रा॰ । वल्लवीवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षित ।
अमरे विद् + व्याख्या मुनित्रयमतानुगाम् ॥
प्रारीप्सितप्रत्यूहापनुत्तये कृत मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थमादौ निबबन्ध । यस्येति ।
मूलप्रा॰ । यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।
सेव्यतामक्षयो धीराः स श्रिये चामृताय च ॥ १ ॥

End. टीकास॰ । उक्तागुणान् सङ्कलाति । उक्तमिति । चवैकादशवर्गा ।

Colophon. इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमद्वीपरविषयाधिपश्रीकीर्त्तिसिंहदेवाज्ञया श्रीभट्टोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकायां सुधाख्यायां प्रथम-
काण्ड सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यान ।

No. 853. हरितत्त्वमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches Folia, 78 Lines, 10 on a page Extent, 1200 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms Prose and verse. Generally correct.

Haritattva-muktávalí. A commentary on a hymn, by S'añkara Acháraya, in praise of Hari. By Svayamprakás'a Yati, disciple of Brahmánanda Yogíndra.

Beginning (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्य न प्राप्तम)।

End. इन्दूपलेन्द्रमणिसुन्दरमिन्दुचूड वन्दारुवृन्दपरिवन्दितपादपद्म।
आनन्दमन्दहसितोल्लसदाननन्दु वन्दामहे वयममन्दमुदा विशेष ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलभृङ्गायमाणस्वय-म्प्रकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिस्तुतिव्याख्या हरितत्त्वमुक्ताव-लिसमाख्या समाप्ता।

विषय। हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-च्छ्लोकानां व्याख्यान।

No 854 ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्ड.।

Substance, country paper, 12 × 5¾ inches Folia, 92 Lines, 14 on a page Extent, 3438 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, 62 pages, old, the remainder new Verse The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect

Brahmánḍa Purana, Uttara Khanda The last part of the Brahmanda Purána The following is Dr Wilson's account of this work "Copies of what profess to be the entire Brahmanda Purana are sometimes, though rarely, procurable I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight, and the whole containing about the number of stanzas assigned to the Purana The first and largest portion, however, proved to be the same as the Vayu Purána, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti Brahmánda Purane' substituted for 'Iti Vayu Purane' I do not think there was any intended fraud in the substitution The last section of the first part of the Váyu Purana is termed the Brahmanda section, giving an account of the dissolution of the universe and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of Vayu as the teacher or narrator of it.

"The second portion of this Brahmánda is not any part of the Váyu: it is, probably, current in the Dakhin as a Samhitá or Khanda. Agastya is represented as going to the city Khánchí (Conjeveram), where Vishnu, as Hayagríva, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of Para-s'akti. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of Lalitá Deví, a form of Durgá, and her destruction of the demon Bhándásura. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a S'ákta or Tántrika description; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine Purána." Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावतंसे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशोणे ।
पुण्ड्रेक्षुपाशाङ्कुशपुष्पबाणहस्ते नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥
अस्तु नः श्रेयसे नित्यं वस्तु वामाङ्गसुन्दरं ।
यतस्तृतीयो विदुषा तुरीयस्तु परं महः ॥
सूत उवाच । अगस्त्यो नाम देवर्षिर्वेदवेदाङ्गपारगः ।
सर्वसिद्धान्तसारज्ञो ब्रह्मानन्दरसात्मकः ॥ २ ॥
चचाराद्भुतहेतूनि तीर्थान्यायतनानि च ।
शैलारण्यापगा मुख्याः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥
तेषु तेष्वखिलाञ्जन्तूनज्ञानतिमिरावृतान् ।
शिश्नोदरपरान्दृष्ट्वा चिन्तयामास तान् प्रति ॥ ४ ॥
तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।
प्राप्तमासीन्महापुण्यं काञ्चीनगरमुत्तमम् ॥ ५ ॥
तत्र वारणशैलेन्द्रमेकाम्रनिलयं शिवम् ।
कामाक्षीं कलिदोषघ्नीमपूजयद्यथात्मवान् ॥ ६ ॥
सोऽकृच्छेतोरथार्दस्य चिन्तमानस्य धीमतः ।
चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनार्दनः ॥ ७ ॥
हयग्रीवां तनुं कृत्वा साक्षाच्चिन्मात्रविग्रहाम् ।
शङ्खचक्राक्षवलयपुस्तकोज्ज्वलबाहुकाम् ॥ ८ ॥
पूरयित्री जगत् कृत्स्नं प्रभया देहजातया ।
प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥
तं दृष्ट्वानन्दभरितः प्रणम्य च मुहुर्मुहुः ।

विनयावनतो भूत्वा सन्तुष्टाव जगत्पतिम् ॥ १० ॥
अथोवाच जगन्नाथस्तुष्टोऽस्मि तपसा तव ।
वरं वरय भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।
इति पृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।
अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निमे पामरजन्तवः ॥ १२ ॥
केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।
इति पृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरी हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रसमर्पणम् ।
मुद्रां प्रदर्श्य योन्याख्यां सर्वानन्दमनुं न्यसेत् ।
इत्यात्मन्यस्तचक्रस्तु साक्षाद्देवी भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे हयग्रीवागस्त्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिर्नाम चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥

विषयः । १ अध्याये, हयग्रीवकर्तृकागस्त्यप्रश्नोत्तरदानं । २, महादेव्या आविर्भाव, देवीविविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिक्य, वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगम्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथन, लशुनादिभक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ५, केन पापेनाहं निश्रीको जात इति इन्द्रप्रश्नस्य वृहस्पतिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्थनविवरणादि च । ६, देवेभ्योऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शनवृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पोत्पत्तिवृत्तान्त, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि च । ८, भण्डदैत्यश्रीवृद्धिसमयकथन, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमायाप्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवताकृतदेवीस्तुतिः । देवीसकाशाद्देवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्मविष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवीविवाहोत्सववर्णन । १२, भण्डदैत्यवधार्थं ललितादेव्या युद्धसज्जादि । १३, देवीसैन्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या युद्धयात्रादि । १६, जम्भिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेन्द्रपर्वतोपान्तस्थमहार्णवतटविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराहङ्कारप्रकाशादि च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यवधः । १९, देवीकर्तृककरङ्कादिपञ्चसेनापतिवधः । २०, भण्डसप्तसेनापतिवधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य युद्धवेगात् पलायन । २२, भण्डदैत्यपुत्रवधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विषङ्गदैत्यवधादि । २५, भण्डासुरवधः । २६, भण्डासुरसैन्यवधादि । २७, २८, ललितानिवासार्थं ललितागेहनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तञ्चैतस्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि। २३, मन्त्रसाधनप्रकारादि। २४, मन्त्रन्यासप्रकारादि।

(पुराणानुसारिमङ्गलाचरण नास्त्यतः किमिदं पुराणं वा न वेति सन्दिह्यते)।

No 855 अष्टाध्यायीकाण्ड।

Substance country paper, 11 × 5 inches Folia, 56 Lines 9—10 on a page Extent, 1219 s lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse Generally correct

Ashtadhyayikanda The eleventh Book of the Satapatha Brahmana It contains descriptions and legends regarding various Vedic rites Max Muller's Ancient Sanskrit Literature, p 354 Weber's Catalogue, p 44

Beginning संवत्सरो वै यज्ञः प्रजापतिः। तस्यैतद् द्वारं यदमावास्या चन्द्रमा एव द्वारपिधानं ॥ १ ॥

End ततो हैव स उत्ससाद कैशिनी ह्वेमा अप्यतर्हि प्रजा जायते। अथ वै यज्ञे योऽयं पवते प्राह्मण ॥ १५ ॥

Colophon इति चतुर्थे प्रपाठकं समाप्तं। अष्टाध्यायीसञ्ज्ञं काण्डं समाप्तम्।

विषय। १ प्रपाठके, अमावास्याग्राधानादि। पौर्णमासेष्टिकथनादि। अग्निनिमित्तकद्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि। हिरण्यगर्भोदुत्पत्ति। होमविषये देवासुरविवादकथनादि। देवाग्निवाय्वादिसृष्टि। प्राणापानादिवायुविवरणञ्च। २ अश्वमेधकथनादि। प्रणीताप्रणयनादि। अनुयाजादिकथन। अर्धमासेष्ट्यादि, अग्निहोत्रविचारादि, ब्रह्मचरिकर्त्तव्यकथनादि, इडाप्राशनवर्हिस्तरणादिफलकथनादि च। ३ दशहविरिष्टिकथनादि। हविर्दोषगुणकथनादि। सर्वशीर्षकरवोद्दत्तात्मकथनादि। अनीकवत्यादीष्टेना मुखादितुलनादि, त्र्यहष्टिकथनादि, अग्निष्टोमकथनादि, पितृयज्ञादिकथनञ्च। ४, स्वाध्यायप्रशंसादि, त्रिलोकसृष्टिकथनादि, भृगुवरुणसंवादादि, अग्निहोत्रविषये पुनर्वदेहजनकयाज्ञवल्क्यप्रश्नोत्तरकथनादि, जनककृतयज्ञविवरणादि। पशुबन्धकथनादि, लोकधारणोपायकथनादि च।

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 11 × 4¼ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandriká. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kás'inátha. The work comprises four chapters.

Beginning. नमिखाजगरप्रख यो जीवयति भूतलं ।
तं वन्दे परमानन्द सर्वसाक्षिणमीश्वरं ॥
तनुं धनञ्च भ्राता च सुहृत्पुत्ररिपुस्त्रियः ।
मृत्युश्च धर्मकर्मायुव्यया भावाः प्रकीर्त्तिताः ॥

End. सप्तविंशांशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।
मैंद्रिकेयश्च विंशांशे परमोचाः प्रकीर्त्तिताः ॥ ५१ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणादि । इष्टोदयादिराशिकथनं । उच्चनीचस्वगृहचिप्रहनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलं । जन्मनचत्रतिथिवारयोगकरणगणमासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिग्रहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिग्रहवद्द्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । षष्टांशरीदशाकथनादि । रव्यादिग्रहदशाशुभाशुभफलानि च । ३, ४, दिव्यादिग्रहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, 11¼ × 5 inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginí-dasá-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tántric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Mangalá Pingalá, Dhanyá, Bhramarí, Bhadriká, Ulká, Siddhá, Sankatá Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgá, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon The work is written in the Tantric style, and quotes the Adi Yamala Tantra, as its authority Anonymous.

Beginning अथ योगिनीदशा लिख्यते,—

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि यदुक्तमादियामले ।
कथयिष्यामि ते देवि मङ्गलाद्यादियोगिनीम् ॥ १ ॥
तासां दशाक्रमं चैव फलं प्रत्येकमश्रिते ।
अन्तर्दशा च सर्वासां सर्वदा परिपूजनं ॥ २ ॥
विशेषण विदुषानां पूजनं तन्मनूनपि ।
नातः परतरा रक्षा कश्चित् त्रिभुवनेष्वपि ॥ ३ ॥
एतस्तु च विरुद्धास्तु न ब्रह्मा न च शङ्कर ।
न विष्णुर्न च लोकेशो यद्वा अपि न रक्षकाः ॥ ४ ॥
तासां दशाविशेषेण कर्त्तव्य परिपूजनं ।
विद्याकीर्त्तिधनारोग्यराज्यसौभाग्यमिच्छता ॥ ५ ॥
मङ्गला पिङ्गला धन्या भ्रामरी भद्रिका तथा ।
योगिन्यष्टौ समाख्याता उल्का सिद्धा च सङ्कटा ॥ ६ ॥

End. प्रथमं विंशति सूर्यस्तृतीय शद् चन्द्रमा ।
चतुर्थं चाष्टभौमश्च षष्ठे बुधचतुर्थकम ॥ २ ॥
सप्तमे शनिदिकषट्का नवमे गुरवष्टकम ।
दशमे विंशती राहु शेषा शुक्रदशाः स्मृता ॥ ३ ॥

Colophon इति मासदशा समाप्ता । इति श्रीयोगिनीदशाफल समाप्तं ।

सूर्यं	चन्द्रमा	मङ्गल	बुध	शनि	गुरु	राहु	शुक्र
२०	५०	२८	५६	३६	५८	४२	७०

विषयः । मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकार । मङ्गलादियोगिनीनां भोगकालनिरूपणं, तासां दशान्तर्दशास मदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No 858 केतूदयफलं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 14 Lines, 7—8 on a page Extent, 210 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Verse Generally correct

Ketudayaphala The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe Various kinds of comets are described, such as bow shaped, three-tailed, twenty five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three colored and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars, one starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars, white-coloured with 204 tails and square, bushy like 24 bamboo tufts put together, like a headless trunk and brown coloured, thick and transparent, having three nuclei, like a smoky mass, having a tail of smoke, having 13 tails, having a tail like that of a horse, annular with tails projecting from every side, spike shaped, &c, &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous

Beginning उदयास्तमन केतोर्गणित तत् प्रकाश्यते ।
ज्ञातु यदिच्छभेभाय यतस्ते विविधा मताः ॥ १ ॥
एकोत्तरशत त्वकं सहस्रमपुत विदु ।
एकच रुद्रधा भाति प्राह वै नारदो मुनि ॥ २ ॥
यावन्त्यहानि दृश्यते तावन्मासे फल भवत् ।
मासा समाय विबुधा इन्दुचुर्मुनय किल ॥ ३ ॥
सुस्निग्धा शचिर सूक्ष्म ऋजुः ग्रस्ता ग्रभदद ।
विपरीतयाग्रम केतुर्विशिखन्धनु ग्रभ ॥ ४ ॥
मुक्ताकनकसङ्काशा भमिखाः पञ्चविंशतिः ।
प्राक परस्याञ्च तद्दृश्य स्वर्दपुत्रा भयप्रदा ॥ ५ ॥
वज्रवर्णाग्निसङ्काशाः पञ्चविंशतिसत्रुका ।
वायव्यां दिशि सन्दृश्या अग्निपुत्रा भयप्रदा ॥ ६ ॥

याम्यायामग्निता लम्बरजा वक्रशिखाश्च या ।
तावन्तो ये मृत्युसुताः प्रजाक्षयकराः स्मृताः ॥ ७ ॥
हुताशाकाराश्च विशिखा जम्बूतैलसमप्रभा ।
हानिप्रभूमितनया दुर्भिक्षायैशदिग्गताः ॥ ८ ॥
हिमरश्मिहिरण्याभास्त्रयश्चन्द्रसुताः स्मृताः ।
उत्तरस्यां यदा दृष्टास्तदा शुभफलप्रदाः ॥ ९ ॥
क्रूरस्त्रिवर्णस्त्रिशिख एको ब्रह्मसुतः स्मृतः ।
सर्वासामाशु सन्दृष्टो ब्रह्मदण्डक्षयावह ॥ १० ॥
विसर्पाख्याः शुक्रसुताः सुस्निग्धाः श्वेततारकाः ।
चतुरशीतिसङ्ख्याकाः पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
सुस्निग्धाः सुशिखाश्चैव पश्चिम कनकाकृताः (?) ।
शनैश्चरसुता घोरा केतवः श्वेततारकाः ॥ १२ ॥
एकतारा महास्वल्पाः श्वेततारा महाप्रभाः ।
विशिखाश्च गुरोः पुत्राः प्रायशो दक्षिणाश्रयाः ॥ १३ ॥
नामतोऽधिकचा घोरा पञ्चषंदाधिकाः स्मृता ।
सौम्यसुताः क्षारकाख्याः सर्वदिक्प्रभवाश्च ते ॥ १४ ॥
कान्तिमन्तश्च रुक्षाश्च श्वेतरूपा भयप्रदाः ।
एकाधिकाश्च पञ्चाशत्केतवः परिकीर्तिताः ॥ १५ ॥
यदि कुजात्मजा रक्ताः कौङ्कुमाः सौम्यदिग्गताः ।
त्रिशिखाश्च त्रितारास्च महापापफलप्रदा ॥ १६ ॥
राहोः पुत्रास्त्रयस्त्रिंशत् ख्यातास्तमसकीलकाः ।
चन्द्रार्कमण्डलस्थास्ते लोकाना कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
नानावर्णाग्निपुत्राश्च किरणोऽग्नि विचूडिनः ।
विंशोत्तरशतं विश्वरूपा वह्निभयप्रदाः ॥ १८ ॥
अरुणाख्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोहिताः ।
वितारश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तसप्ततिः ॥ १९ ॥
प्रजापतिसुताश्चाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः ।
तारापुञ्जप्रतीकाशा गणका भयदायिनः ॥ २० ॥
द्वे शते चैव चत्वारः सशिखाः श्वेतरश्मयः ।
चतुरस्रा ब्रह्मपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
वंशगुल्मसमाः प्रोक्ता द्वात्रिंशद्वरुणात्मजाः ।

समिद्धप्रभाश्च काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ २२ ॥

कालपुत्राः कबन्धाख्याः कबन्धसदृशाकृताः ।

षण्णवतिश्च भयदाः विमरश्मिसमप्रभाः ॥ २३ ॥

विदिक्पुत्रास्तकतारा विदिक्षु च समाश्रिताः ।

नवसप्ततिश्च विपुला महाभयनिवेदिनः ॥ २४ ॥

उग्ररश्मिर्महास्थूला निर्मलाश्चापरोदया ।

दृष्ट करोति मरणं पश्चाद्भ्रमणगं द्विशतम् ॥ २५ ॥

पश्चि केतुश्च विचित्र + कर्कवृद्धशाखाः (?) ।

दृष्ट प्राच्यां च सप्ताप्यस्ताह्नकस्निग्धश्च पापदाः ॥ २६ ॥

कपालाख्या धूमशिखा दृष्टा माया (?) जलापदाः ।

दृष्टा प्राच्यां च सप्ताप्यास्ताह्नकुस्निग्धाश्च पापदा ॥ २७ ॥

प्राग्व्योमार्धविहारी स्यात्तथा क्षुधमृत्युकारकः ।

प्रत्यग्निमार्गे स्थूलाग्रो दृष्ट स्यादरुणप्रभः ॥ २८ ॥

व्योमत्रिभागगामी च रौद्रः क्षुद्भयमोहदः ।

पश्चिमाशाश्रितो यस्तु शिखाम्याभ्यधमश्रिता ॥ २९ ॥

यथायथो+द परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।

संस्पृशत्यमुनान सप्त (?) ध्रुव चाभिजितं तथा ॥ ३० ॥

व्योमार्धमाक्रम्य गत्वा वै याम्येनास्तं प्रयाति च ।

आदयाशादवन्तीं च पुष्करारण्यमेव च ॥ ३१ ॥

मध्यदेशमुदग्भाग दैविकाख्यामथैव च ।

धवलाख्यः निहन्त्याशु केतुस्तु दमदप्रदः ॥ ३२ ॥

मेदमन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधि धुत ।

धूपाकारा शिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता ॥ ३३ ॥

दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् धनाशान्यद्भयप्रदः ।

यदोदग्रश्मिसो याम्यां दृष्टा धूमाख्य शिखी ॥ ३४ ॥

महाभयकरः प्रोक्तः श्रोत्रायां वा समाश्रितः ।

दशमासाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि तु यदा ॥ ३५ ॥

म्लेच्छधर्मरतेषु भवाभिपुष्करेषु च ।

दिव्यान्तरिक्षभौमाख्या धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ ३६ ॥

यदा यदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति ध्रुवं ।

धनदप्रेकशेख मदापद (?) प्रकमारक ॥ ३७ ॥

शिशाग्र सूक्ष्मा रश्मी च यदा मासान् शुभिक्षकृत् ।
जम्बुकेतुर्भवाग्निग्धः शिखा दक्षापरा मता ॥ ३८ ॥
दृष्टः करोति शान्तिं च नवमासान् सुभिक्षकृत् ।
भवकेतोर्य सुस्निग्धा वरिपुच्छोपमा शिखा ॥ ३९ ॥
सूर्क्षैकता + प्राग् दृष्टा लोकानां शुभदा मता ।
पद्मकेतुरथाल्पाभः पश्चिमायां प्रदृश्यते । ४० ॥
निशामेकामदा यत्नवर्षाणि च सुभिक्षकृत् ।
आवर्तक मयशिखो निशार्द्धे सम्प्रदृश्यते ॥ ४१ ॥
यावत सहनात्ने आवर्तक मत्स्यभक्तवर्षमासान् (?) सुभिक्षकृत् ।
सन्ध्याकाले पश्चिमायां धूम्राकारो + मप्रभः ॥ ४२ ॥

End. (खण्डितत्वात समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । उदितधूमकेतोः स्वरूपलक्षणाद्यनुसारेण शुभाशुभफलकथनं ।

No. 859. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, 10¼ × 4½ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sárasañgraha. A manual for Vaishnavas, comprising quotations from various Purápas, Smritis, &c., on the importance of putting on sectarial marks, of worshipping Vishnu, of tasting water with which the feet of Vishnu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasí wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rámá-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripáṭhí and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Vishnu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥
यस्य द्विरदवक्त्राद्याः पारिषद्याः परं शतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति सततं विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
वकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
श्रीरङ्गमङ्गलमहोत्सववर्द्धनाय वेदान्तपाद्यपरमार्थसमर्थनाय ।
कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
वेदे रामायणे चैव भारते भरतर्षभ ।
आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
श्रुतिस्मृतीतिहासाद्य पुराणं धर्मसंहिता ।
सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद् यथा ॥ ६ ॥
वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
गारुडञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्त्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।
भविष्यं वामनं ब्राह्मं राजसानि निबोध मे ॥ ८ ॥
मात्स्यं कौर्म्मन्तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिस्त्रिगुणान्विताः ।
सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
वाशिष्ठञ्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेयं दाक्षमेव च ।
कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
गौतमं वार्हस्पत्यञ्च सांवर्त्तञ्च यमस्मृत ।
शाङ्खं चौशनसं देवि तामसा निरयप्रदाः ॥ १३ ॥
सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥
सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
वैष्णवानां मुदेऽर्थाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
वैष्णवो नाम, तदुक्तं पाद्मे ।
ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमाला ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।
ये वा ललाटफलके लसदूर्द्ध्वपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति ॥ १६ ॥
End. ये जनास्तान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति धरान्यपि ।

सतप्रसादादथ तेषां सर्वं नष्टमभूद्ध्रुवं ॥ २१ ॥
य पठेच्छृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।
सर्वार्थसिद्धिं सम्प्राप्य लभेदन्ते हरे पदं ॥ २२ ॥

Colophon इति श्रीसारसङ्ग्रह समाप्तः ॥

विषय । १ संस्कारे, वैष्णवलक्षणकथनप्रसङ्गेन शङ्खचक्रादिधारणपरश्रुतिस्मृतिपुराणादि वचनप्रमाणकथनं, शङ्खचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथनं । २, ऊर्द्ध्वपुण्ड्रधारणे श्रुतिस्मृत्यादिवचनप्रमाणतल्लक्षणतद्द्रव्यादिकथनं । ३, वैष्णवानां नामधेयस्थापनप्रकार । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकार । ५, वैष्णवाचरणभिक्षादिकथनं । ६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथनं । भगवत्पादोदकमाहात्म्य । भगवत्प्रसादमाहात्म्यादिकथनं पूजाकाले तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथनं । आचमनविधि । आश्रमधर्मादिकथनं । रामानुजोत्पत्तिकथनादि । प्रपन्नभक्तलक्षण । भगवदाराधनमाहात्म्यकथनादि च ।

No 860 मदनविनोदनिघण्टु ।

Substance country paper, 10 × 5½ inches Folia, 54 Lines, 13 on a page Extent, 1620 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit Calcutta Asiatic Society Appearance, old, and smudgy Verse Generally incorrect

Madanavinoda nighantu Indian materia medica, comprising descriptions of various articles of food, drink, and medicines and their effect on the human system The work is of considerable repute and includes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal, and mineral, that are in common use Among articles of diet, the flesh of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c are mentioned, and their qualities described The effect of air on health is also noticed at some length By Madana Pala, a King of Kanouj

Beginning बीजं श्रुतीनां सुखदं मुनीनां जीवं जडानां मदहादिकानां ।
आग्नेयमस्त्रं भयपातकानां किञ्चिन्महः श्यामलमाश्रयामि ॥ १ ॥
लब्ध्वा कपालमधुवारि मधुव्रतालि कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहिताङ्गो ।
माणिक्यमौलिरिव राजति यस्य मौलो निघ्नं स धूनयतु विघ्नपतिः सदा नः ॥२॥

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निःकासयत्यशरणं भुवनं निमज्ज्यात् ।
दृष्ट्वा जगत्त्रयहितः खकरावलम्ब वाञ्छा स नो दिनकरः सफलीकरोतु ॥ ३ ॥
मिथ्याशनादिकृतदोषचयप्रकोपनयम्बुवर्द्धित उपद्रवनक्रमीने ॥
रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥४॥
केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्त परे
केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभाववर्जिताः ।
तस्मान्नातिलघुर्न चातिविपुलः ख्यातादिनामा सता
प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
सर्वकायन (?) सत्राध्य तस्याघु स्थितिकारणं ।
आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
तत्रापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणागुणाः ।
अतस्त एव वक्ष्यन्ते योज्ञेने हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदाव्हता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End. जयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः वतपरमिजमित्र कर्मधर्मैः पवित्रः ।
सुजनपिकरसालस्तुष्टगोपालवालो रुचिरतरचरित्रचारुचातुर्यचित्रः ॥
तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
कृतः सुकृतिना लोकहिताय सहितात्मना ॥
अनवद्यानि पद्यानि दश द्वादश वा मया ।
परेषामपि केषाञ्चिल्लिखितानीह कौतुकात् ॥

Colophon इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रशस्तिवर्गश्चतुर्दशः ॥

विषय। १ वर्गे, हरीतक्यादिनामानि तद्गुणाश्च । २, शुण्ठ्यादिनामानि तद्गुणाश्च । ३, कर्पूरादिनामानि तद्गुणाश्च । ४, हेमादिधातूना नामानि गुणाश्च । ५, वटवृक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ७, शाकनामानि तद्गुणाश्च । ८, पानीयनामानि तद्गुणाश्च । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाश्च । १०, दधिनामानि तद्गुणाश्च । ११, घृतनामानि तद्गुणाश्च । विविधतैलगुणाः । नानाप्रकारमद्यगुणाः । गोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । इक्षुगुणाः । शर्करापण्ड-कादिनामानि तद्गुणाश्च । शालिनामानि तद्गुणाश्च । गोधूमयवचणकमाषमह्रतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाश्च । पायसशिखरिण्यादिनामानि तद्गुणाश्च । मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाश्च । घृतपक्वविविधभक्ष्यनामानि तद्गुणाश्च । भक्ष्यद्रव्यगुणाः । १२, हस्तिघोटकादिपशूना चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

सन्नासगुणाश्च । मत्स्यपर्य्यादिनामानि तन्नासगुणाश्च । १३, पथ्यापथ्यविचार ।
१४, वायुगुणादिकथनञ्च ।

No 861 अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डीया, द्वितीयकाण्डीया खण्डिता ।

Substance country paper, 10 × 4 inches Folia, 131 Lines 9—11 on a page Extent, 3300 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old, decayed and in some places obliterated Prose Incorrect

Amarakosha Tika A commentary on the Amarakosha, by Rayamukuta The MS is incomplete, and breaks off at the middle of the second book The following is Professor Wilson's opinion of this work "The next in the order of antiquity is the work of *Mukuta* or *Raya Mukuta Mani*, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara The list includes the work of *Kshira Swami*, *Subhuti*, *Hadda Chandra*, *Kalinga*, *Konkata*, *Sarvadhara*, *Rajadeva*, *Govardhana*, *Dravida* and *Bhoja Raja*, and the *Vyakhyamrita*, *Tikasarvasva*, *Madhavi*, *Madhu Madhavi*, *Sarvananda*, and *Abhinanda* Mukuta also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many Koshas of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the Visva and Medini, are still in existence The commentary of Raya Mukuta is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1352 Saka or A D 1430" Essays II, 203

Beginning दिग्वाच्छिव दि श्रिवयाखिलकायमान गेरोचना चिल्लाटविलोचन न ।
अन्योन्यगाढपरिरम्भनिपीडनेन पिण्डीभवद्दिरिव स्फुरितोऽनुरागः ॥ १ ॥
अथाप्यपीतमुद्रो योर्थोार्थभिरमरकोष एष बुधाः ।
उद्घाट्यते यथच्छ स्टस्तोथ्य नामरत्नानि ॥ २ ॥
प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैर्यैस्समस्तैर्निरवद्यनिगदार्थ्यां ।
इति मन्नाएपथिभिर्नास्ना पारायण कुर्म ॥ ३ ॥

(द्वितीका॰प्रा॰) अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् वक्तुकोमे। महान्त', अद्रैस्वर्गादिभिः, उपाद्रैरखि-लादिभिः, सह वर्त्तमानैः इयिव्यादिभिः, सम्पादितवर्गा इह वक्ष्यमाणाः काण्डे वदितुमारब्धा उदिताः।

End. अथवानुक्रमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख+++++रिति स्वादिशब्देन पाता-लस्य ग्रहण। पातालं स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गतुल्यत्वात्। अत एव++रकथन।

Colophon. इति काण्डप्रस्तावः। इति महन्नापीयकविचक्रवर्त्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-क्वताया टीकायां प्रथमकाण्डविवरण समाप्तम्।

(द्वितीयकाण्डटीकाया. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति।)

विषयः। अमरसिंहकृतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यान। द्वितीयकाण्डव्याख्या त्वसम्पूर्णा।

No. 862. दत्तगीता।

Substance, country paper, 9½ × 3⅔ inches Folia, 27. Lines, 89 on a page Extent, 350 s'lokas. Character, Nágara Date, Sm. 1857. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gítá. An imitation of the Bhagavadgítá, treating of the Vedánta doctrine. By Dattátreya. The work is similar in character to the Avadhúta-gítá noticed under No. 669

Beginning. ॐ अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगीश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो देवता येनेद पूरित मर्वमात्मनेवात्मनीति वीज आनन्दं समरस गगनोप-मेदमिति शक्तिर्गायत्र्यादीनि च्छन्दांसि किमरोदमि (?) सानमसर्वसमिति कीलकं स्वरूपनिर्वाणसमासयोऽह विधक (?) योगमोक्षयोः स्वनिष्ठायाः परि-पाकमित्यर्थं जपे विनियोग।

End विन्दति विन्दति नहि नहि मन्त्रो नहि नहि तन्त्र लक्षणच्छन्दः। समरसमग्नो भावितपूतः प्रलपति चैतत्परमवधूत. ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता। प्रकरणमष्टमम्।

विषयः। १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः। ३, एतत्प्रकरणोक्तपदेर्ज्ञानस्यात्तत्वप्रति-पादन। ४, ५, आत्मनो निर्वाणत्वादिभावप्रतिपादन। ६, सङ्क्षेपेण वेदा-न्तिकसारवाक्यकथन। ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थावबोधकवाक्यविन्दूपदेशः। ८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारत्वज्ञानकथनादि।

No 863 शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकासहिता।

Substance, country paper, 8¾ × 4¼ inches Folia, 54 Lines, 7 on a page Extent, 800 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1856 Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, modern Prose Generally correct

Sakala Sanhita The hymns of the Rig Veda according to the Sakala school The MS is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work Every chapter has its Anukramani attached to it.

Beginning अवर्जि कश्यप परिस्रवान साकमुच पच नोधा ऋषि यत कण्व कनिक्रन्ति प्रस्कण्व प्रसनानोयतुर्विंशतिर्द्वयोदासि प्रतर्दनोऽस्त्रप्रेपाद्या पचाशदाय ह्य वशिष्ठोऽपश्चदुत्तरोन्नतव प्रथमशिष्ठा इन्द्रप्रमतिर्द्वैपगवो मन्युरुपमन्युर्याश्च्चन्ति कर्णश्रुन्मृडीको वसुक्र इति चतुर्दशपराशराऽन्त्या कुत्सोभिनो द्वादशावरोप-च्चया चानुष्टुभ च्चत्युपान्त्या च्चर्यतायाष्टौ रेभस्नुनुकाश्यपौ च्चत्याभोनव ने नव ॥ ५१ ॥ चरि चोम ॥

End. अमर्जि वक्‍ा रथ्‍य यथा जोधिया मुनाता प्रथमो सनीपी।
अद्रे पे यावांशश्विवी अवेम देवा धत्त रयिमस्मेसु वीरं ॥ २९ ॥

Colophon इति शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्याय ॥ इति सप्तमाष्टक समाप्त।

विषय। शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टावध्याया सन्ति, तत्र पुस्तके (प्रथमतोऽध्यायत्रय नास्ति। चतुर्थोध्यायावधिकाऽष्टमाध्यायसमाप्तिपर्यन्त पाठोऽस्ति तत्र) ४ अध्याये २८ दशतय। ५।—२२ दशतय। ६।—२८ दशतय। ७।—३० दशतयः। ८।—२९ दशतय सन्ति।

No 864 सारसमुच्चयः।

Substance, country paper, 9½ × 5½ inches Folia, 67 Lines, 8—9 on a page Extent, 1000 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Sara samuchchaya alias *Yogasara Sangraha* A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga meditation By Hansevaka Misra The work was compiled under the

patronage of Hridayaráma Deva, in the (Samvat?) year 1770. This is different from the *Yoga-sára-sañgraha* of Vijñána Bhikshu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराधनामीम पञ्चविंशतिमप्रदम् (?)।
गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम्॥ १॥
श्रीयुक्तभवदेवाख्ये ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः।
तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं॥ २॥
श्रीमच (तच) को नाम योगः किं फलं चास्येत्यत आह।
प्रज्ञामल्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना।
प्रोक्ता सा योगमाध्येति योगोऽत्र परिकीर्त्यते॥
प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव। तदुक्तं पातञ्जले योगश्चित्त-वृत्तिनिरोधः। तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति चायं भवः

End. गगनमुनिचिरायुचन्द्रयुक्ते प्रभेऽब्दे प्रवरसदसि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां।
विबुधहृदयरामेर्दो चितैर्वीक्ष्य सारं रचितमखिलमेतद्योगशास्त्रे निबन्धम्॥ १॥
निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्याभिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्त्तिः
सततनिगमममीचारसल्लग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरामो देवपूज्योऽथ वा किम्॥ १॥
तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मिश्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं।
एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिबोधयन्तु॥ २॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाध्युपदेशो नाम समाप्तः।

विषयः। नानाप्रमाणद्वारा योगशब्दार्थप्रतिपादन। योगिलक्षणतत्प्रसंशादि। ज्ञान-भूमिकासप्तककथनादि। अज्ञानभूमिकासप्तककथनं। चिरञ्जीविलसाधकोपायोक्तिः। योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं। जरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः। शरीरस्थचक्रकथनं। इडापिङ्गलादिनाडीकथन। मूर्द्धहृदयादौ अयोध्यामथुरादि-सप्तपुरीणां भावना। नासाग्रे प्रयागस्य, सुषुम्णायां सरस्वत्या, अन्यनाडीषु नर्मदानदनदीनाञ्च भावना। मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादिदेवताविशेषभावनादि। लिङ्गमूलस्थस्वाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृदयस्थानाहतनाम्नः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो भ्रूमध्यस्थाज्ञानाम्नश्चक्रस्य मूर्द्धस्थसहस्रदलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं। त्रिंशदादिश्वासवृत्तिविशेषक्रमेण आकाशादितत्त्वाश्रयपूर्वकजीवधमणोक्तिः। अहोरात्रश्वाससङ्ख्या। षड्भिः श्वासैरेकः पलः षष्ट्यधिकशतत्रयश्वासैरेका घटिका, एवं श्वासवृत्तिविशेषैरहोरात्रादि-मानकथन। षट्प्रकारमनोवृत्तिकथनादि। आकाशादितत्त्वाश्रितजीवावस्था-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिस्वरूपयोगराजाष्टाङ्गकथनं । शौचमना-
पादियोगिनियमकथनं । स्वस्तिकगोमुखपद्मवीरादियंचदशासनकथनं । प्राणा-
यामप्रकारः । प्राणायामाष्टवायुधारणक्रमः । सूर्यभेदनाद्यष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगस्यावस्थाचतुष्टयलक्षणानि । देहशुद्धार्थं धौतीवस्तिप्रभृतिषट्-
कर्मकथनं । महामुद्रादिदशमुद्राकथनं । इन्द्रियवृत्तिनिरोधरूपप्रत्याहारकथ-
नादि । ध्यानलक्षणादि । पञ्चप्रकारधारणालक्षणादि । समाधिप्रकारादि-
कथनञ्च ।

No 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, 9¾ × 4 inches Folia, 15 Lines, 11—12 on a page Extent, 375 slokas Character, Nagara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, slightly soiled Prose Generally correct

Baudháyana-Chátur másya-sútra A portion of the Kalpa Sútra of Baudháyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-moon of Phálguna, or Chaitra This fast became the *Wasso* of the Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season, beginning with the full-moon in Ashadha In modern Hinduism, a similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing moon in A'sádha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in Kartika, the period being sacred to Vishnu, who is then supposed to be asleep on a fig leaf floating on the great ocean It is known by the Vedic name of Cháturmasya

Beginning वैश्वदेवस्वविभिर्यक्ष्यमाणो भवति फाल्गुन्या वा चैत्र्या पौर्णमास्या नक्षत्रयोग इत्येके चाङ्कदशयने आपूर्यमाणपक्षस्य पुण्याहे प्रयुञ्जीतेति ।

End तेन ग्रकय तेन राध्यासिति पुरस्ताद्वायेऽय दक्षिणतोऽय पश्चाद्योत्तरतो ऽथोपरिष्टात् सन्निष्ठते सुनाशीरीया स्वौ९घनुवत्सरीणा९ स्त्रिमाग्रास इत्याग्रास्ते ।

Colophon इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्र ।

विषय । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्षु मासेषु कर्त्तव्यकतिपयविधेरनु-क्रमेणोल्लेखः ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य कर्कभाष्यटीका।

Substance, country paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháva-vis'odhiní. A gloss on the commentary of Karka Upádhyáya, on the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Átmaráma Bhaṭṭa, son of Jayakrishna Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. शेषाभिधं कर्म द्वितीयेननुविधायेदानीं तदभिधमनुविधातुं तृतीयमारभते सूत्रकारः। शे० ३०। ननु शेषपदनशब्दो न यथाद्विवत् क्वचिद्रूढ इत्यत आह। शेषेति।

End. श्रीमदाचार्यवर्याणां वरेण्येन विनिर्मितं।
सूत्रे कर्कोपाध्यायभाष्ये न्यायसंयुतम्॥१॥
मयात्मारामभट्टेन टीका भावविशोधिनी।
तृतीये विदुषा यत्ना सन्यक्ता पक्षपाततनाम्॥२॥
पुनर्दूष्यायवा भूया यथेयं न्यायवर्त्मनि।
गच्छता न्यायमार्गेण स्खलनं नैव दोषदं॥३॥
दोषं उद्भावयतां यत्र दोषो मे नास्ति तत्र तु।
स वा नोद्भावयेत् दोषो रामदेवविशारदैः॥४॥

Colophon. इति श्रीमज्जयकृष्णात्मजभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्यटीकायां भावविशोधिन्यां तृतीयोऽध्यायः।

विषयः। कात्यायनश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम्।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालासहितः।

Substance, country paper, 9¼ × 4½ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhánta-sangraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

father By Bhánu Bhatta, son of Nilakantha Bhatta The feasts and fasts noticed are Navaratra or nine nights fast, Chaturthí, fourth of the wane, Panchami 5th of the waxing moon, Janmáshtamí, birthday of Krishna, Ekadasi, fast on the eleventh of the moon, Srávana sukla chaturdasi, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in Sravana Nrisinha chaturdasi, a fast in honor of the man lion incarnation, Siva ratri, fast of Siva, Sravana sukla púrnimá, Holi, Savitri vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female, Sankranti, or conjunctions of months, duties during eclipses, mourning, impurity to relations caused by birth, Sraddhas, Sapindikarana, sacred fires at sraddhas duty on the death of both parents on the same day, concremation, Agnyádhana, Nityahoma, adoption, pilgrimage, persons bound to offer the funeral cake, flesh meat for Brahmans, gifts, expiations, various kinds of weights and measures, &c Annexed to the work is a short abstract entitled Vidhánamála, &c

Beginning लक्ष्मीनारायणं नत्वा सीतया सहितं रघुं ।
मन्नायुतं नीलकण्ठं गुरोः पादाम्बुजं तथा ॥ १ ॥
पितामहकृतद्वैतनिर्णयार्थस्य सङ्ग्रहः ।
नीलकण्ठात्मजेनेह क्रियते भानुनाधुना ॥ २ ॥
तत्रादौ नवरात्रसिद्धान्तः ।

विधान॰प्रा॰। अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिर्वक्ष्यते ।
दम्पती पितृपुत्रौ च स्वसारौ भ्रातरौ तथा ।
पितृव्यमातुलादौ च दौहित्रा भागिनेयकः ॥
पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी भ्रातरौ तथा ।
द्वादशाब्दे व्यतीते तु दूरदेशं गते यदि ।
एतेषामेकमेकापि नान्योन्यमवलोकयेत् ॥

End अपरे तु अग्निस्थापनानन्तरमेवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयनं कार्यं ततश्च प्रतिकुण्डं पूर्वोत्तराङ्गाणां भेदनानुष्ठानमित्याहुः । अत्र मध्यकुण्डात् प्रणयनं कार्यमिति केचित्। अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याहुः ।

Colophon इति श्रीमन्मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टभानुकृते द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहे कालिकायुतचाग्निर्णयः समाप्तः ।

विधान॰स॰। पूर्वावलोकितानान्तु विधिरेष उदाहृतः ।
न चैवापूर्वदृष्टानामिति प्राहुर्मनीषिणः ॥
इति विधानमालायां सबन्धुजनानां द्वादशान्तरितावलोकनविधिः समाप्तः ।

विषयः। १ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः। २, नवरात्रपारणाप्रकार। ३, चतुर्थीपञ्चमीव्रतकथनादि। ४, जन्माष्टमीनिर्णयः। ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः। ६, एकादशीवेधनिर्णय। ७, श्रावणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः। ८, वैशाखशुक्लपञ्चीयव्यसिद्धचतुर्दशीनिर्णय। ९, शिवरात्रिनिर्णयः। १०, सावित्रीव्रतविर्णयः। ११, श्रावणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथन। १२, फाल्गुनशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्यहोलिकोत्सवनिर्णयः। १३, सङ्क्रान्तिनिर्णय। १४ ग्रहणोपवासनिर्णयः। १५, १६, १७, स्नताशौचविशेषनिर्णय। १८, दत्तकपुत्रमरणाशौचनिर्णय। १९, देशान्तरस्तताशौचनिर्णयः। २०, अशौचसङ्करनिर्णयः। २१, जननाशौचनिर्णय। २२, सगर्भाशौचनिर्णयः। २३, श्राद्धाधिकारिणः। २४, मासिकादिश्राद्धनिर्णयः। २५, सपिण्डीकरणकाल। २६, सपिण्डीकरणकर्त्तनिर्णयः। २७, सपिण्डाशौचनिर्णयादि। २८, पितासहपिण्डाशनिर्णयः। २९, अग्नौ करणेऽग्निनिर्णय। ३०, मातापित्रोः श्राद्धसन्निपाते निर्णयः। ३१, सहस्रताश्राद्धनिर्णयः। ३२, मातामहश्राद्धं भाद्रशुक्लपौर्णमास्या कार्य न वेत्यस्य निर्णयः। ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः। ३४, अग्न्याधाननिर्णयादि। ३५, श्राधानेऽधिकारिनिर्णय। ३६, नित्यहोमविध्यादि। ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधि। ३८, तीर्थयात्रानिर्णयः। ३९, सापिण्ड्यनिर्णयादि। ४०, माध्वाणस्य माषभक्षण विचारः। ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि। ४२, कर्तुं पत्न्यां रजस्वलाया श्राद्धश्राद्धनिर्णय। ४३, क्षेयान्यमहापातके प्रायश्चित्त। ४४, यवपलमाषादिमानद्रव्यनिर्णय। ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च।

No 868 मुक्तावलीप्रकाशः।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches Folia, 197 Lines, 11 on a page Extent, 5900 slokas. Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose Generally correct.

Muktávalí-prakás'a, otherwise called *Siddhánta-muktávalí-prakás'a*, *Nyáyamuktávalí-prakás'a*, *Muktávalí-dípiká*, *Muktávalí-kirana*, or *Dinakarí*. An exegesis on the Muktávalí, an elementary treatise on the Nyáya. By Bálakrishna and his son Mahádeva Dinakara Hall's Contributions, p. 74

Beginning. लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णाभिधं
भारद्वाजकुलाम्बुधो विधुमिव श्रीगोरवासात्मजात।

शास्त्राम्भेपमत मितेन यथमा सिद्धान्तमुक्तावली-
गूढार्थांस्तनुते यथामति महादेवः परेषां कृते ॥
भाषापरिच्छेदव्याख्यान चिकीर्षुः श्रीविश्वनाथपञ्चाननो निर्विघ्नपरिसमाप्तये
कृतस्येश्वरनिर्देशरूपमङ्गलस्य शिष्या अप्येव कुर्युरिति शिष्यशिक्षार्थे निबन्ध
कुर्वन्नीश्वरं प्रार्थयते । चूडामणीकृतेति ।

End. भानु प्रणम्य परिभाव्य च शास्त्रसारं मुक्तावलीकिरण एष पितृप्रदिष्टः ।
* सदुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ १ ॥
मुक्तावलीप्रकाशो यः स्वाज्ञानतिमिरापहः ।
तेन मन्नोपमायातु नीलकण्ठ सता प्रियः ॥

Colophon. इति श्रीमद्दिनकरभट्टविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । द्रव्यगुणादिसप्तपदार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदनाम्नो न्यायग्रन्थस्य विश्वनाथ-
पञ्चाननकृतायाष्टीकाया मुक्तावलीनाम्न्या गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. *Extent, 180 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of* deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttánapáda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jaya-kṛishṇa.

Beginning. भर्त्तुं श्रियः प्रवरपद्मभुवोऽपि पित्रे तस्मै नमो भगवते भवभीतिहन्त्रे ।
येनामरेन्द्रपदतोऽपि पदे तिरश्चि सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्ध्रुवोऽसौ ॥ १ ॥
स्वायम्भुवाभिधमनोस्तनयः किलासीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।
राजा यदासनगतः सुतमुत्तमन्तमङ्के निधाय मुदमाप तदान्तिकस्थ।
बालं ध्रुवं श्रियतयासनमारुरुक्षुं नादातुमैच्छदवशः चणमीचितुं वा ॥ २ ॥
श्चान्तरे सुवचिराद्ध सुतं सपत्न्या रे मूढधिष्ण्यमिदमुत्तमसुत्तमस्य ।
तद्गच्छ साधु तपसा तमनाथबन्धुमाराधयाशु हि ममोदरमिष्टसिद्धौ ॥ ४ ॥

End. श्रीकृष्णपादपरिचारकबालकृष्णबालेन या विरचिता जयकृष्णनाम्ना ।
सेय ध्रुवानुचरितेन विचित्रपद्या भूयान्मुदे विरचना सुधियामजस्र ॥ ९२ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासादितध्रुवपदध्रुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात्।

विषयः। उत्तानपादाभिधस्य राज्ञः पुत्रस्य ध्रुवस्य तपश्चर्यादिचरित्रवर्णन।

No. 870. प्रह्लादचरित्रामृतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रसहितं।

Substance, country paper, 10¾ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahládacharita. A poetical life of Prahláda, son of Hiraṇyakas'ipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishna. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्बभूव यः स्तम्भाद्विष्णुर्न्नृ स्ववैभव।
स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥
लक्ष्मीश्वरिहपादाब्जमवमत्य सुखप्रदम्।
चेतोमिलिन्दमन्दत्व किं रे भ्रमसि मन्दिरे ॥ २ ॥
इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-
न्निर्जित्य यः खलु चकार गताधिकारान्।
दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि
नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥
तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे
प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च।
बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः
श्रीमच्छ्रुतेरितरविस्मृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ॰प्रा॰) प्रमत्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नार्त्तिहर प्रभो।
कृपालो पाहि बाल नामपराधकुलाकुल ॥ १ ॥

End. श्रीमद्रमेशपरिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना।
तच्छ्रीशचित्तपदवैभववाश्चित्रं प्रह्लादसच्चरितमात्मवतां मुदेऽस्तु ॥ ६७ ॥

श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचित श्रीमन्नृसिंहप्रसादसम्पन्न ।
श्रीमत्प्रह्लादसच्चरित श्रीमद्भगवत्परायणाना सता सदा मुदेऽस्तु ॥ ६८ ॥

Colophon इति श्रीमत्प्रह्लादचरितामृतप्रकरण सम्पूर्णम ।

(श्रीकृ०परि०) परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृतो हरिस्तव ।
हरिपादविहारिचेतसा सुजनाना भवतु प्रमोदकृत ॥ १२ ॥
इति श्रीजयकृष्णेन विरचित श्रीकृष्णस्तोत्र सम्पूर्णम् ।

विषय । हिरण्यकशिपुदैत्यपुत्रस्य प्रह्लादनाम्नश्चरितवर्णनं ।

No 871 योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणागुणयोगशत ।

Substance, country paper, 11¼ × 7 inches Folia, 12 Lines, 7 15 on a page Extent, 600 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1897 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, slightly soiled Verse In correct

Yoga-s atabhidhana alias *Dhanvantari gunaguna yogas ata* A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhœa, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammæ, diarrhœa, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c —Anonymous

Beginning प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेव वर मुनीनामपि शालिहोत्रम ।
परोपकाराय सता हिताय करिष्यते योगशताभिधानम ॥ १ ॥
कृतज्ञस्य तन्त्रस्य गृहीतधाम्ना चिकित्सता विप्रहतस्य दूर ।
विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधान ॥ २ ॥
परीक्ष्य चलाबलचरणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।
निरामदस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यमृतोपमानि ॥ ३ ॥
शरीरनेत्रव्रणरोपणानि विषापभूतानि च बालतन्त्र ।
रसायन पञ्चविधञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायु कथयन्ति वेद्याः ॥ ४ ॥

End रसाहस्रामेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि धातव ।
समकच्यामलामूत्रा(?) सहृतसदाद्येऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणागुणयोगशत समाप्तम ॥

विषयः। वातपैत्तिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च। अतीसारादिचिकित्सा। वातरक्ताद्यमिश्रमेहादिलक्षणचिकित्साकथन। स्त्रीरोगनिदानचिकित्सादिकथन। पूर्णगर्भिणीलक्षणानि। स्तनरोगवातव्याधिचिकित्साकथन। उदरामयश्वासकासादिचिकित्सा। कण्डूतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा। व्रणचिकित्सा, बालकचिकित्सा च।

No. 372 मुकुन्दविजयः।

Substance, country paper, 14½ × 5½ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By S'rí Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayága. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rájá Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rúpanáráyana.—The name of the Rájá's country is not given.

Beginning, अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसहस्रकं।

जगदानन्दकन्द वै मुकुन्दमिहिरन्नमः॥ १॥

कमलकुमुदबन्धू लोचने वारवत्या रुषितजलधिपैः प्रोक्षिक्तिताङ्गः सलज्जम(?)।

स्तवमनसुपीतेगुद्भवचोजमीक्ष्य चुभित इव दिग्भ्लानन्दद्वन्द मुकुन्दः॥ २॥

विध्वस्तारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः।

शौर्यौदार्यगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बुराजाम्बुधे-

श्चन्द्रादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनोऽभवत्॥ ३॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणाद्म्भोनिधेर्यद्यस्य-

श्चन्द्रयादतभास्कराखिलकरात् पूर्णोदयः सर्वदा।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव महाराजाधिराजो गिरेः

क्रुद्धो रुद्रपराक्रमो रणभुवि श्रीरुद्रसेनस्ततः॥ ४॥

तदीयतनयो नयै इदुरिवाभवत पार्थिव
प्रभाख्युदयपर्वतावधि धरान्तथा भूधरान ।
सुरद्रुमनिरुद्यम दद्द + + + + + अपक्ष-
न्मनाग्थपाञ्ज्भृम्दैमुकुन्दमेनाऽभवत (?) । ५ ॥
साचान्मुकुन्दा धरणीमवाप्य लोकानशेषान्मुदितान करोति ।
वागदेवताया कमलालयाया श्रीमान विवादाय वपुर्यदीयम् ॥
इति वंशवर्णनम ।
तस्याञ्जयाशेषविशेषबोध ज्ञतथतुर्थादितसङ्गरस्य ।
सतामुद् श्रीपरमेण सम्यग विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यत्न ॥
ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुशासन ।
रच्यते स्वरविदा सुखावह श्रीमुकुन्दविजयो जयादय ॥

End चातुरङ्गकतराऽस्तु घातक मूलक स्वरविधिस्तु पवकम् ।
+++गमनमुक्तभूमय सत्फलानि जगदु पुरातना (?) ॥ १८ ॥
श्रीमन्मुकुन्दविजये विजयैकधाम्नि सङ्ग्रामसीचि न्दपत परमोदितऽस्मिन ।
घातापघातरचनाचितमन्त्रयन्त्राध्याय समाप्तिमगमत किल सप्तमाख्यः ॥ १ ॥
धार्या गले वचसि चावधार्या स्वरोक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।
आचार्यसञ्चारकमद्दिचारप्रभाचमत्कारकरी प्रकाशा ॥ २ ॥
आसीत प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयाग सङ्गसुतर्विदित एप स पारदस्या ।
विद्यापकारकषणानिलयापयाग साचादधाचज इव प्रथित इयियाम ॥ ३ ॥
तस्यात्मजो यदुमणिर्द्युमणिस्तपाभि ख्यातो यशाभिरधिको विबुधाग्रणी सः ।
कातन्त्रकाव्यगणितागमसश्चिताना व्याख्याप्रदक इह तर्कविशुद्धबुद्धि ॥ ४ ॥
तस्तुत परम पविवहृदय पावे धरित्रीतले
काव्यालङ्कृतिकोषभूषणमणिस्तर्कैष्वनल्पश्रम ।
ज्योति शास्त्रचिकित्सितार्जितयशोरापुराणाचितिनी प्राप्तव (?)
यज्ञागारविभूषिते सुनिवसन विद्वद्विनोदोदय ॥
अब्दैश्चन्द्रनवाशुगन्दुगणिते १५९१ श्रीवैक्रमे भूभृता
भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजय नाम्ना न्यबध्नादमुम ॥ ५ ॥

Colophon इति श्रीशाकद्वीपिकुलावतंसपरमप्रियसेन मुकुन्दविजय कृत ।

विषय । अस्मिन ग्रन्थ न्दपतेर्जयपराजयापाय कथित । तत्र १ अध्याये, अ इ उ ए ओ इति पञ्चस्वरादिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथन । २, सर्वतोभद्रचक्रादि शुभाशुभफलकथनं । ३ युद्धयात्राशुभाशुभविचाराय राडकालानलादि

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गसैन्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, दस्युस्थपत्न्यादि-बलावलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिमारणप्रकारकथनादि ।

No 873 सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 17 on a page Extent, 64 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose and verse Generally correct

Sarvánukramaní-vyákhyá A brief abstract of Katyáyana's Sarvánukramani, or General Index to the Vedas Anonymous

Beginning. सर्वानुक्रमणी सेयं कात्यायनमुने कृति ।
वक्ष्ये व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥
अथ ऋग्वेद इत्यादि वृतीयादित्रिष्टुबन्तक ।
इद शास्त्रमधीयान प्रणवार्थात्मनामिधात् ॥ २ ॥
एकपञ्चाशदृग्वेदे गायत्र्य शाकलेयके ।
सहस्रद्वितय चैव चत्वार्यैकशतानि तु ॥ ३ ॥

End राचो । रात्रि । कुशिकसोभर. ॥ २६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-चत्वारिंशत्साविची सूर्यात्मदैवत ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्य ॥

Colophon इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात चावातु षड-र्गाग्नि नरोऽपि इद्वतपञ्चवर्गा' प्रकृतान्ययसयस्यान्त द्वे विरूपे निचेता-दन्त पशुरिति भुक्त्वा पठेत । इत्याश्वलायनस्यानुवाक । प्राग्भोजन समाप्तम । ऋचस्तु पञ्चलचा स्यु सैकोनशतपञ्चक । ५००५९९ । आद्यन्ते पादार्द्धकृतमि त्यार्षभसह्याया ॥

विषय । ऋग्वेदीयानामृचा गायत्र्यादिछन्दसाचानुक्रमणिका ।

No 874 आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4¾ inches Folia, 50 Lines, 9—10 on a page Extent, 1000 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose Generally correct.

A'ranya-pañchaka, alias *Aitareya A'ranyaka*. The A'ranyaka of the Rig Veda This includes the Mahánámni which is generally reckoned as a part of the A'ranyaka Sañhitá, a section of the Sama Veda. As its name implies, it comprises five A'rányakas or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st A'rányaka. भूमिमुपस्पृशेद्यः इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः शान्ति सुशान्तिर्भवैत्यन्तः स्वस्त्यपञ्चात्मकः शान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम्भ। श्रोऽम्। अथ महाव्रतमिन्द्रो वै वृत्रं हत्वा महानभवद्यन्महाव्रतमभवत्तन्महाव्रतस्य महाव्रतत्वं—

End of the 1st A'rányaka. समानोदर्कं समानोदर्कं वा एतच्छरेतस्याक्तो रूपमक्तो रूपम्॥ ३॥ २२॥ इति पञ्चमोऽध्यायः। श्रोऽम्। इति प्रथमारण्यकं समाप्तम्॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. श्रोऽम्। एष पन्थाः एतत्कर्मैतद् ब्रह्मैतत्सत्य——

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाप्त्वामृतः समभवत् समभवत्॥ २५॥ श्रोऽम्॥ इत्येकादशोऽध्यायः॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविरावीर्म एधि। वेदस्य म आणीस्थ। श्रुतं मे मा प्रहासीरनेनाधीतेन। अहोरात्रान्सन्दधाम्यृतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मामवतु तद्वक्तारमवत्ववतु मामवतु वक्तारमवतु वक्तारम्॥ २६॥ श्रोम्। इति द्वादशोऽध्यायः। इति द्वितीयारण्यक (समाप्तम्)। It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. श्रोऽम्। अथातः संहिता या उपनिषत्पृथिवी पूर्वरूप द्यौरुत्तररूप——

End of ditto. स एवाध्ययना एताः संहिता नानन्तेवासिने प्रब्रूयान्नासंवत्सरवासिने नाप्रवक्त्र इत्याचार्या आचार्याः॥ ६॥ १२॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः। श्रोऽम्॥ इति तृतीयारण्यकं समाप्तम्॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto श्रोऽम्। विदाम मघवन्विदा गातुमनु शंसिषो दिशः। शिक्षा शचीनां पते——

End of ditto एवा हि शक्रो वशी हि शक्रो वशाँ अनु। आयोमन्दाय मन्यव उपो मन्याय मन्यवे। उप हि विश्वधा। विदा मघवन्विदोऽम्॥ १॥ इति पञ्चदशोऽध्याय। श्रोऽम्। इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम्। It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. श्रोम्। महाव्रतस्य पञ्चविंशतिमामिधेन्यः एकविंशतो प्रागुपोत्तमायाः——

निमित्ताद्वाक्यबलादुत्पत्तिरिति। अपरं तु सकलं शास्त्रं निर्बाधितमेवाविशिष्ट
मन्यथासिद्धिः। समानाधिकरणं यावन्नैकं विशेषणं। एकविभक्त्यंतपदवाच्यत्वं स ग
नाधिकरणं च। व्यधिकरणमवच्छेदकं तु पक्षलक्षणं। निश्चयविनष्टं।। एवं व्या
धिकरण्यं। आविष्टत्वात्मनि निरधिकरणं। समवायसूत्रं सांख्यायोगिवैशिकत्वं विशु
ध्यानः सिद्धाधौ। स्तुवसिद्धिः। अपि च समानाया राधसराधधयोः सर्वथा। स्तुवसिद्धिः
साधनानिधानात्मकं शास्त्रमिति। स्वप्नदीपाधराया यज्ञावज्ञात्मधराधराः। न।
दार्थी। यमस्तु वस्तुप्रकाशिनी।। छ।। इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी। लिखि॰
संवत् १५४८ वर्षे माघ वदि ९ अनंतर महाश्म्यां तिथौ गुरु आदित्य दिने घेटवे लम्बवल्ली पु
स्थाने मोढज्ञातीय गोविंदस्यात्मजेन गदाधरेण निजस्याध्ययनाय सप्तप
लि लिखा।। छ।। छ

End of ditto नास्मिन कथा वदेत। नास्य रात्रौ च न च कीर्त्तयितव्यदिति वा एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति। यास्यैतदेव नाम वेद ब्रह्म भवति ब्रह्म भवति ॥ २ ॥ १२ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon ॐ। इत्यष्टमोऽध्यायः। इति पञ्चमारण्यक समाप्तम् ॥

विषय। १ आरण्यके ५ अध्यायाः। २। ६,–१२, (७) अध्यायाः। ३। १२,–१४ अध्यायौ। ४। १५,–(१) अध्याय। ५। १६,–१८,(३) अध्यायाः। सर्वे एते अध्याया मिलिता अष्टादश भवन्ति। अत्र अष्टमेऽध्यायमन्त्रौक्यमस्ति।

No 870. सप्तपदार्थी।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches Folia, 10 Lines, 10 on a page Extent, 180 slokas Character, Nagara Date Sm 1485 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old and decayed Prose Generally correct.

Saptapadarthi A brief summary of the seven categories of the Vais'eshika philosophy The categories are matter, quality, motion, generality, specialty, aggregation, and negation By Sivaditya There are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhashini by Mádhava Sarasvati, and the other, Saptapadartha Vyakhyá, by Hari The MS is 446 years old. Hall's Contributions, p 74

Beginning प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्व्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं।
महेशपादाम्बुजरेणुजुष्टप्रसादपुण्येन शिवादित्यमालिना।
हेतव जगतामेव संसारार्णवसेतवे।
प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे गुरवे नमः॥
प्रमितिविषयाः पदार्थाः। ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः सप्तैव।

End सप्तद्वीपा धरा यावद्यावत् सप्तधरा धरा।
तावत सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनी॥

Colophon इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषय। द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादिसप्तपदार्थनिरूपण।

No 876 पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 7 Lines, 9—10 on a page Extent, 105 slokas Character, Nagara Date, Sk 1713 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose Generally correct

Pavamana homa vidhi Directions for performing the Pavamana homa for the expiation of sins Anonymous

Beginning अथ पवमानहोमविधि । इदद्विधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिना सर्वतपोभ्य श्रेष्ठ श्रूयते ।

End एवमशीत्यधिकद्विशताष्टर एकोनविंशत्युदृचाण्याऊतय सम्पद्यन्ते ।

Colophon इति पवमानहोमविधि ।

विषय । महापातकोपपातकादिविनाशार्थं कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्याङ्गीभूतहोमविधि कथन ।

No 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folium, 1 Lines, 34. Extent, 50 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Chhandomanjari A treatise on Vedic metres This is entirely different from the elementary treatise on versification; of this name by Gangadása, son of the physician Gopaladasa, which has been repeatedly printed in Calcutta

Beginning अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भ । अथ चतिजगत्यादिसप्तवर्गं पादविशेषा अनुक्रमणमन्तराता उच्यन्ते ।

End यवमध्या ८।८।१२।८।८ म यथिपस्य चकंति॥ २ ॥

*Colophon इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषय । गायत्र्यादिवैदिकच्छन्दसामुदाहरणीभूतानां ऋचां प्रतीककथन, तेषां नामोल्लखपूर्वकपादाचरव्यवस्थाकथनञ्च ।

No 878 योगेश्रीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia, 6 Lines, 10 on a page Extent, 200 slokas. Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Yoges'i sahasranama-stotra A metrical list of the thousand names of Yogesi, a form of Durga. This is a fragment of the Rudra yamala Tantra.

Beginning या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता।
सदानन्दतनुः शान्ता सैवाहमहमेव सा ॥ १ ॥
यस्याः सस्मरणादेव चीयन्ते भवभीतयः ।
तां नमामि जगद्धात्रीं योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते।
नानया सदृशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ०२ ॥

Colophon इति श्रीरुद्रयामलतन्त्रे विष्णुरुद्रसंवादे योगेश्रीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥
देवी भक्तजनप्रिया सुवदना खड्गं च पात्रं तथा
खर्वालङ्कृतलाङ्गला सुमुशलं चक्रं दधाना श्रियं।
विद्युत्कोटिरवीन्दुकान्तिममला दन्तासुरान्मूलिनी
ब्रह्मेन्द्राद्यभिवन्दिताच वरदा योगेश्वरी तां भज ॥

विषय । योगेश्रीदेवीसहस्रनामकथन, तत्पाठफलकीर्त्तनञ्च ।

No 879 शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोग ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia 3 Lines, 12 on a page Extent, 125 s'lokas Character Nagara Date, S'a 1718 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct.

S'aunakokta vastus'anti prayoga Directions for performing certain rites and ceremonies for the purification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling The directions follow the rules of S'aunaka Anonymous

Beginning. अथ शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगो लिख्यते । उक्तक्रमेण गृहं निर्माय ज्योतिःशास्त्रोक्ते शुभ मुहूर्त्ते प्रवेशसमयात प्राक् सपत्नीको यजमानः क्रतनित्यक्रिय इत्यादि ।

End. ब्राह्मणैः सह पुण्याहं वाचयित्वा ज्योतिर्विदं सन्तोष्य ।

Colophon. इति शौनकोक्तवास्तुशान्तिः समाप्ता । (अथसमाधिकाक्रियाप्रयोगात् अस्य समाप्तौ सन्देह)

विषय । गृहशान्तिप्रयोगकथन ।

No 880 यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 15 on a page. Extent, 50 slokas Character, Nágara Date, S'k 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Prose Generally correct

Yajnopavita-nás'a-práyas'chitta-prayoga. Rites to be performed for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction, breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical thread. Anonymous.

Beginning अथ यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्त । रत्नमालायां । यज्ञोपवीते त्रुटिते दग्धे नष्टे कटेरधस्ताद्गते । अभ्यङ्गोदधिस्नानपितृमातृक्षयाद्यान विना चालनार्थमपि कण्ठाद्दुत्तरिते मूत्रपुरीषोत्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे इतक्षेयश्शुरामासः विष्णुत्रादिभिरुपहते तस्य त्यागं कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीत धारयेत् ।

End खिद्यकदादिहोमशेषं समाप्य यज्ञोपवीत समन्त्रक धारयेत् ।

Colophon. इति यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोग ॥

उपवीत यज्ञनष्ट गायत्र्याष्टशत जपेत् ।

प्राजापत्य चरेद् यद्वा यद्वा गोदानमिष्यते ॥ इत्येकप्रकारः ।

विषय । यज्ञोपवीते नष्टे त्रुटिते अमेध्योपहते तत्र प्रायश्चित्तविधान ।

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2 Lines, 17 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gáyatrí-hridaya. Origin, derivation, and meaning of the Gáyatrí, related by Brahmá in reply to a query of Yájñavalkya. This is a Puránic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं। नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुवं परिपृच्छति।
त्वन्नो ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं श्रोतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं परिपृच्छामि।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं न प्राप्तं)।

विषयः। गायत्र्युत्पत्ति—गायत्र्यर्थादिकथनं।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 s'lokas. Character, Nagara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gáyatrya-ashtottara-s'ata-divya-námámrita-stotra A hymn in praise of the 108 names of the Gáyatrí. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Vis'vámitra recites the hymn for the edification of Ráma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः ऋग्यजुःसामाथर्वाणि छन्दांसि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता हलो बीजानि स्वराः शक्तयः, अव्यक्तयः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः।

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वैश्वर्यप्रवर्द्धनं।
किमत्र बहुनोक्तेन स्तोत्रं सर्वस्य दर्शनं॥ २३॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

विषयः। गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं।

No 883 अस्थिशुद्धिप्रयोगः।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches Folium, 1. Lines, 18 Extent 22 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Asthiśuddhi prayoga Directions for performing a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region Anonymous

Beginning अथास्थिशुद्धिः। पुण्यतिथौ मम पितुर्मातुर्वा मोक्षपदस्वर्गवासमनुभूय विष्णु पदप्राप्त्यर्थमस्थिशुद्धिविधानं करिष्ये।

End. उदीरतामिति मन्त्रेण तिलाज्यमाज्यमत होमं कुर्यात। ततो स्नानं कृत्वा दक्षिणां दद्यात।

Colophon इत्यस्थिशुद्धिप्रयोग।

विषय। मातुः पितुर्वास्थि आदाय पवित्रस्थाने तन्निक्षेपस्य प्रयोगः।

No 884 गायत्रीपञ्जर, गायत्रीवर्णजस्तोत्रसहितं।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches Folia, 6 Lines, 13 on a page Extent, 220 slokas Character, Nagara Date, Sak 1746 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose and verse Generally correct

Gáyatrí panjara Origin and derivation of the Gáyatri and the merits of repeating it An extract from the Vasishtha Sanhita Annexed is a hymn in praise of the Gáyatri · Anonymous

Beginning अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भ। भगवन्त देवदेव ब्रह्माण परमेष्ठिन।
विधातारं विश्वसृज पद्मयोनि प्रजापति॥ इत्यादि।
(गायत्रीस्तो॰प्रा॰)। अथ गायत्रीवर्णप्रारम्भ। ॐकारस्य त्रय रूप श्वेत पीतञ्च लोहितम्।

End किमत्र बहुनोक्तेन शृणु नारद तत्त्वत।
य य चिन्तयते काम त त प्राप्नोति निश्चित॥ ११४॥

Colophon इति श्रीमद्वसिष्ठसंहितायां ब्रह्मनारदसंवादे श्रीमद्गायत्रीपञ्जर समाप्तम्॥

(गायत्रीस्तो॰समाप्तिवा॰)। गायत्रीवर्णजं स्तोत्र प्रत्यह पठते नरः।
सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २० ॥
इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्र सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'ámitra-kalpa. A Smriti treatise. Contents: meditation of *the divine soul immediately on waking from sleep in the morning;* meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudráksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyá prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevás; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrí; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrí; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'ámitra-Sañhitá*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भ । अथ नित्यविधान ।
प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।
तमहं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अग्निहोत्रादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।
तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुण ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनैमित्तिकादिगायत्रीपुरश्चरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरुत्थायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । त्रिकालसन्ध्याविधिः । वेदादिमन्त्रपाठफलपञ्चग्रासप्रकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसूनाग्रहासप्रकारस्वरूपवैश्वदेवकथनादि । गोग्रासादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधिनिषेधः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माण । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपुरश्चरणविधिः । नित्यकर्मदककर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधिः कथनादि च ।

No. 886 गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia, 2 Lines, 13 on a page Extent, 65 slokas Character, Nagara Date, S K 1745 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Gayatri-stavaraja-stotra. A hymn in praise of the Gáyatrí, an extract from the Visvamitra Sañhita

Beginning अस्य श्रीगायत्रीस्तवराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनस्टष्टिकर्त्ता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री
छन्दो नानाच्छन्दांसि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End विश्वामित्रसमुद्भूत हितकर सर्वार्थसिद्धिप्रद्
स्तोत्राणा परम प्रभातसमये पारायण नित्यश ।
वेदाना विधिवादमन्त्रसकला सिद्धिप्रदा सम्पदा
सम्प्राप्नोत्यपर समग्रसुखदा(?) श्चायुष्यमारोग्यदाम ॥ २५ ॥

Colophon इति श्रीविश्वामित्रसंहिताया परमरहस्ये गायत्रीस्तवराजस्तोत्र सम्पूर्ण ।

विषय । गायत्र्या स्तुति ।

No 887 ऋग्वेदसंहिताहोमविधि ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia 10 Lines, 10—11 on a page Extent, 300 slokas Character, Nagara, Date, S K 1744 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New Prose and verse Generally correct.

Rigveda-sanhita-homavidhi Directions for performing Rig Vedic homas, according to the school of Vashala.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text The work begins on the 3rd page

Beginning अथ कमलाकरभट्टवचनं । तत्र मन्त्र ।
ब्राह्मणा सन्तु वै मान्ता पापात पान्तु समाहिता ।
वेदानाश्चैव दातारस्त्रातार सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥
(इत्यादिग्रन्थत्रयपाठानन्तरं ग्रन्थारम्भः)
नमोमामाधवौ देवौ ब्रह्मणे च स्वयम्भुवे ।
ऋग्वेदमन्त्रद्रष्टृभ्य शौनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

ऋग्विधानादिकं दृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम्।
बालकृष्णः शिवियोऽत्र वक्ष्ये होमविधानकम्॥ २॥

End. जातवेदाग्नि १। सूर्य १। भावहत्त १। यज्ञान ४। ऋचा २१८। सूक्त ४८।

Colophon इत्यष्टमाष्टक समाप्त। इति शाकलसंहितायां धन्वाधान समाप्त।

विषय। ऋग्वेदपारायणविधान। ऋग्वेदपारायणकरणप्रकारदर्शन। एतत्पारायणाङ्गीभूतहोमादिकथनञ्च।

No 888 गङ्गास्नानविधिः।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 6 Lines, 10 on a page Extent, 250 s lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Generally correct

Gangá-snanavidhi Directions for bathing in the River Ganges Anonymous.

Beginning अथ गङ्गास्नानविधिः। यानानि तु परित्यज्य भाव्य पादचरैर्नरैः।
लुठित्वा लोटणोद्वैव कृत्वा कर्पोटिकाकृतिम्॥ इति। साष्टाङ्ग प्रणम्य।

End. गङ्गास्नानसाङ्गतासिद्ध्यर्थं गोदान दत्वा दशाधिकान् ब्राह्मणान भोजयित्वा तेभ्यो दक्षिणा दत्वा चाशिषो गृहीत्वा विष्णुं स्मरेत।

Colophon इति गङ्गास्नानविधि।

विषयः। गङ्गास्नानविधिकथन।

No 889 गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रम्।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 9, line 10 on a page Extent, 250 s'lokas Character, Nagara Date, Sk 1713 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Gakárádi ganapati-sahasra-nama stotra A hymn in praise of Ganes'a in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together Siva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayámala Tantra

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये सुखासीन त्रिलोचन ।
प्रणम्य शिरसा नाथ पार्वती पर्य्यपृच्छत ॥ १ ॥
त्वत. श्रुत पुरा देव गणेशस्य महात्मन ।
नाम्ना सहस्र तच्चित्रं गकारादिकमिष्टदम् ॥ २ ॥

End इति श्रुत्वा महादेवाद्देवी विस्मृतमानसा ।
पूजयामास विधिना गणेश्वरपदद्वयम ॥ ८२ ॥

Colophon इति श्रीरुद्रयामले शिवपार्वतीसंवादे गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्र सम्पूर्णम्।

विषय । गकारादिशब्दघटितगणपतिसहस्रनामकथन ।

No 890 महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia, 10 Lines, 10 on a page Extent, 200 slokas Character, Nágara Date, Sk 1712 Place of deposit, Calcutta, Babu Rajendralala Mitra Appearance, new. Verse Generally correct

Mahágaṇapati-sahasra náma-stotra A hymn in praise of Ganes a in which a thousand epithets are strung together This hymn is said to have been recited by Ganes a himself at the request of his father S iva, with a view to ensure success in the battle against Tripurásura. It professes to be an extract from the *Ganes'a Purána.*

Beginning व्यास उवाच । कथ नाम्ना सहस्र स गणेश उपदिष्टवान् ।
शिवायैतन्ममाचक्ष्व लोकानुग्रहतत्पर' ॥ १ ॥
ब्रह्मोवाच । देव एव पुरा रातिं पुरत्रयजयोद्यमे ।
अनर्च्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुल किल ॥ २ ॥
मनसा सविनिर्धार्य ततस्तद्विघ्नकारणम् ।
महागणपति भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥
विघ्नप्रशमनोपायमपृच्छदपराजितः ।
सन्तुष्ट' पूजया शम्भोर्महागणपति स्वय ॥ ४ ॥
ततस्तस्मै स्वक नाम्ना सहस्रमिदमब्रवीत् ।
सर्वविघ्नैकहरण सर्वकामफलप्रदम ॥ ५ ॥

End. नमो नम सुरवरपूजिताङ्घ्रये नमो नमो निरुपममङ्गलात्मने ।
नमो नमो विपुलदयैकसिद्धये नमो नम. करिकलभाननाय ते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गणेशपुराणे उपासनाखण्डे महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥
विषयः। त्रिपुरासुरवधसमये विघ्ननिरासार्थं शिवप्रश्नेन गणपतिना प्रोक्तं स्वकीयसहस्रनामस्तोत्रमिदम्।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम्।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5 Line, 11—13 on a page. Extent, 150 s'lokas Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Verse Generally correct

Sarasvati-stotra. A hymn in praise of Sarasvatí, being an extract from the *Sudars'ana Sañhitá* The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्य श्रीब्रह्मसरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य आश्वलायन ऋषि स्रग्धराच्छन्दः श्रीब्रह्मसरस्वती देवता महाब्रह्मसरस्वतीप्रीत्यर्थे जपे विनियोग।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगो लोकविश्रुतः।
वाञ्छित फलमाप्नोति सर्वलोके नाच संशयः॥ १०॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनसंहितायां पूर्वभागे उमामहेश्वरसंवादे महामतिप्रसादसरस्वतीस्तोत्र सम्पूर्णम्।

विषयः। महाबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथन।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तीयं।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 4 Lines, 11 on a page. Extent, 150 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Vis'vanátha S'astri. Appearance, new Verse. Correct.

Sarasvati-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatí, said to have been composed by A's'valáyana It is preceded by certain directions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधि। कृतनित्यक्रिय' शुक्लाम्बरधरो भूतशुद्ध्यादि विधाय देशकालौ सङ्कीर्त्य ममामुककामनासिद्ध्यर्थं धारणसरस्वतीमन्त्रजपमहं करिष्ये इति सङ्कल्प।

End शारदा शारदाम्भोजवदाना वदनाम्बुजे ।
सर्वदा सर्वदास्माकं सन्निधिं सन्निधिः क्रियात् ॥ ११ ॥

Colophon इत्याश्वलायनप्रोक्तं सरस्वतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषय । श्रुतसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । महासरस्वतीस्तोत्रञ्च । (अत्र सरस्वतीस्तोत्रद्वयं । तत्र महासरस्वतीस्तोत्रस्य आश्वलायनः कर्त्ता ।)

No. 893 अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 7 Lines, 11 on a page Extent, 175 slokas Character, Nagara Date, Sk 1712 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Apámárjana-stotra A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases It is an extract from the Vishnudharma Purána.

Beginning अथातः सम्प्रवक्ष्यामि अपामार्जनमुत्तमम् ।
पौलस्त्येन यथा प्रोक्तं दाल्भ्यस्य च महात्मनः ॥ १ ॥
भक्तिभावेन सम्पूज्य प्राणिनां हितकाम्यया ।
सर्वरोगविदोषाणां नाशनं मङ्गलप्रदं ॥ २ ॥
योऽन्तः प्रविश्य मम वाचमिमां प्रसुप्तां सञ्जीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधाम्ना ।
अन्यांश्च हस्तचरणश्रवणत्वगादीन् प्राणान्नमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥

End. पठतां शृण्वतां चैव ददाति परमां गतिं ।
निरपेक्षे प्रकर्त्तव्यं नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥

Colophon इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दाल्भ्यपुलस्त्यसंवादे अपामार्जनस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । ज्वरातीसारादिरोगशान्तिकरमन्त्रविशेषोक्तिः ।

No 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 slokas Character, Nagara Date, Sk 1714 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new Prose and verse Correct.

Dattakaputra-vidhana Ceremonial rites to be observed when adopting a son By Nrisiñha Bhatta

Beginning अथ दत्तकपुत्रविधान। शौनकस्मृतौ। इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्ग्रहमुत्तमं।
बन्ध्यो मृतप्रजो वापि पुत्रार्थं समुपोष्य च।
आधाय विधिवद्वह्निं सम्यक्प्रोक्तेन वर्त्मना॥ इत्यादि।

End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणां दत्वा अन्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसीं दक्षिणां दत्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो गृह्णीयात्।

Colophon इति नृसिंहभट्टविरचितायां दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम्।

विषय। दत्तकपुत्रग्रहणविधि।

No 895 वास्तुपूजाविधिः।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia, 5 Lines, 11 on a page Extent, 150 slokas Character, Nagara Date, Sk 1717 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose and verse Correct

Vastupuja-vidhi Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage Sakala is said to be the author of the work

Beginning अथ शाकलोक्तवास्तुपूजाविधिः। यथा।
शाकल्यश्च प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात्।
तत्रादौ सम्परीक्षेत भूमिं सद्मनिवेदये॥
निर्विवादामपामार्गकण्टक्यादिविवर्जिताम्।
मध्ये निम्ना प्राक्प्रवणां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम्।

End. ततस्त्वपरे दिने शुभे मुहूर्ते प्रवेशं तत्र सोत्साहं शिष्टैरिष्टैश्च बन्धुभिः सह भुञ्जीतेति मत्स्यपुराणे वास्तुशान्तिप्रयोगः।

Colophon. इति वास्तुशान्तिप्रयोगः समाप्तः।

विषयः। शाकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनं।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 25 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vástus'ánti Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of As'váláyana as given in his Grihya Sútra. By Rámakrishna Bhatta.

Beginning इदानीं स्वचोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते। सा च द्विजाना पूर्वोक्तया रीत्या समुच्यते। पूर्वोक्ताया लक्ष्मी स्वस्वसूत्रोक्तैव कर्त्तव्या।

End. ते. शिव वास्तुशिव वास्तु इत्युक्तम्। सुहृद्युतो भुञ्जीतेति विशीर्णं गृहसज्जकरणे चैतदिष्यते, साधारणशान्तिवत्।

Colophon इति श्रीभट्टरामकृष्णविरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः।

विषयः। आश्वलायनगृह्योक्तषड्विधवास्तुशान्तिविधिकथन।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches. Folia, 5 Lines, 10 on a page Extent, 125 s'lokas. Character, Nágara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Prose. Generally correct.

Mandapapújá. Worship of the Mandapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyádhána and other fire sacrifices The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः। पूर्वस्यां दिशि मण्डपद्वाराद्बहिर्वंशमात्रे अश्वत्थतोरणं सुहृदनामकं शुभोभननामकं वा मन्त्रविच्छिन्न।

End. (ग्रन्थे खण्डितत्वाच्चरमवाक्यादिक न लिखितं।)

विषयः। अग्न्याधानादिकार्यानुष्ठानार्थं कृतस्य मण्डपाख्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं। (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमेव अग्निप्रतिष्ठाद्यन्यकर्मारम्भो दृश्यते, परन्तु ग्रन्थखण्डितत्वान्न तद्विषयप्राप्तिः।)

No 898 गायत्रीपुरश्चरणविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 8 Lines, 10 on a page Extent, 200 s'lokas Character, Nagara Date, Sk 1716 Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Correct

Gayatri-puruschar ana-vidhi Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gáyatri Anonymous.

Beginning अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भ । ॐ ह्रां आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ ॐ परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ स ह्र परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. सुरभिज्ञानशूर्पंच योनि कूर्माऽथ पङ्कज ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राश्च जपान्तेऽष्टौ च कारयत् ॥
जप निवेद्य ईश्वरार्पण कुर्यात् ।
यदक्षरपद भ्रष्ट मात्राहीनञ्च यद्भवेत ।
तत्सर्वं क्षम्यता देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon इति पुरश्चरणविधि समाप्त ।

विषय । षडङ्गन्यासेषु गायत्र्यक्षरविशेषन्यासकथन, गायत्रीमानसीपूजा, गायत्रीशापमोचन, गायत्रीमन्त्रस्य ब्रह्मात्वाग्नेयात्वादिकरणप्रकार । गायत्रीजपविधि । उपसंन्यासविधिश्च ।

No 899 सङ्क्षेपगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia 4, lines, 10 on a page Extent, 100 s'lokas Character, Nagara Date, Sk 1715 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Correct

Sankshepagayatri nyasa prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gayatri. Anonymous

Beginning अथ सङ्क्षेपगायत्रीन्यास । अद्येत्यादि • कृतपूर्वसङ्कल्पसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर • पूर्वसङ्कल्पितचतुर्विंशतिलक्षात्मकगायत्रीपुरश्चरणमध्ये यथाशेन गायत्रीजपमहं करिष्ये, तदङ्गविहितं शरीरशुद्ध्यादिपूर्वक गायत्रीमन्त्रजपाधिकारसिद्ध्यर्थं पञ्चभूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठान्तर्मातृकाबहिर्मातृकागायत्रीन्यासाश्च करिष्ये ।

End त्व मात सर्वदेवाना प्रीतिदा शुभदा भव ।
शुभ कुरुष्व स भद्र यशा वीर्यञ्च सर्वदा ॥ २ ॥
जप कुर्यात । जपान्त षडङ्ग कृत्वा । मुद्रा ।
सुरभिज्ञानशूर्पेञ्च यानि पञ्चपङ्कज ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राश्च जपान्तेष्टौ प्रदर्शयत ॥

Colophon इति षडङ्गपगायत्रीन्यास ।

विषय । षडङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्र्यक्षरविशेषषडङ्गदिन्यासकथन, गायत्रीमानसपूजनादि कथनञ्च ।

No 900 गायत्रीब्रह्मकल्प ।

Substance country paper 12 × 4½ inches Folia 10 Lines 10—11 on a page Extent 275 s lokas Character Nagara Date Sk 1715 Place of deposit Calcutta Government of India Appearance new Prose and verse Generally correct

Gayatri brahmakalpa This work is similar to the last two, and treats of the same subject It professes to be founded on the Rig-vidhana Bráhmana Anonymous

Beginning अथ ब्रह्मकल्प गायत्रीकल्प व्याख्यास्याम । नारद उवाच ।

गायत्र्या कीदृशं न्यास वर्णरूपञ्च कीदृश ।
ऋषिश्च दवता छन्दा आवाहनविसर्जन ॥ १ ॥
हृदयञ्च शिखा गात्र तथा शीर्षञ्च कीदृश ।
विनियोगस्तथा कुक्षि पादौ तु परमेश्वर ॥ २ ॥
ध्यान मुखञ्च माहात्म्य षड्न्यासविधि तत ।
तदह श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे कमलासन ॥ ३ ।

End गायत्र्या न पर जाप्य गायत्र्या न पर तप ।
गायत्री जपमानस्य पुनर्जन्म न विद्यत । ४६ ॥

Colphon इति श्रीऋग्विधान ब्रह्मनारदसवाद गायत्रीब्रह्मकल्प समाप्त ।

विषय । गायत्रीध्यानविशेषवर्णन । आसनशुद्ध्यादिकथन । गायत्रीमन्त्राक्षरदलादिन्यासप्राणायामादिकथन । सुमुखसम्पुटादिचतुर्विंशतिमुद्रानामकथनादि । गायत्र्याक्षैकालिकध्यान, गायत्रीपूजनप्रकार । गायत्रीजपान्तराङ्गन्यासादिकथन । सन्ध्याङ्गीभूतगायत्रीतर्पण । गायत्रीजपाङ्गीभूतहोमप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारीयः।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk 1715 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse Generally correct

Smárta-práyas'chitta-prayoga. A treatise on expiations and purifications. By Divákára Bhátta, son of Mahádeva, and grandson of Bhatta Rames'vara, who had the soubriquet of Kála.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smriti, and several standard compilations on law are attributed to him

Contents: expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions; do. for the removal of diseases caused by sins; do for bad dreams, do for sneezing and yawning; do. for incest; do. for sleeping at the moment of sundown; do. for certain wild birds sitting on the house-top; do for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country; do. for accidental blowing out of the sacred fire, do for being called away on a business after commencing a fire sacrifice; do for irregularities in the performance of Ishti sacrifices, do for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents, defects in offerings; expiations in connexion with the *Pindapitriyajña*, purification of sacrificial vessels

Beginning. अथ स्मार्त्तस्थप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते। तत्रादावावश्यकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते। तत्रादौ शौचमाह, मनुः।

शौचे यत्नः सदा कार्यः शौचमूलो द्विजः स्मृतः।

शौचाचारविहीनस्य समस्ता निष्फलाः क्रियाः॥ इति। तदेतद्द्विविध।

End कर्मसमाप्तिमसयेऽङ्गलोपे ज्ञानेऽज्ञाते वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेताध्वरेषु यत्।

स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै।

यानि शेषामशेषाणां (?) कृष्णानुस्मरणं परं॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकभट्टरामेश्वरात्मजमहादेवद्विजवर्यसूनुभट्टदिवाकरविरचितआर्तप्रायश्चित्तोद्धारे सङ्क्षिप्तप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि कारिकायुक्तानि निरूपितानि। (इतः परं पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति। तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं।)

विषयः। शौचविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्त। सन्ध्याकालातिक्रमप्रायश्चित्त। व्याधिनाशप्रायश्चित्त। दुःस्वप्नशान्तिः। कुष्माण्डादिशान्तिः। अगम्यागमनप्रायश्चित्तं। स्वापकाले सूर्यास्ते सति प्रायश्चित्तं। आगारोपरि आरण्यकपोतविशेषोपवेशनप्रायश्चित्त। धनार्जनार्थं प्रवास गतो दशदिवसेभ्यः परत आगच्छेत् चेत्तत्र प्रायश्चित्त। अग्निनाशप्रायश्चित्तं। अन्वाहिताग्निर्योगात् प्रागनुगते प्रायश्चित्तं। इष्टिगतवैगुण्यनिमित्तकप्रायश्चित्त। आयतनाग्निस्खलनादिबहुविधनैमित्तिककर्मप्रायश्चित्त। हविर्दोषकथन। पिण्डपितृयज्ञाद्यकरणे प्रायश्चित्त। यज्ञपात्रादिशुद्धिः।

No. 902. प्रातिशाख्यं।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a page Extent, 660 slokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1719. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Prátis'ákhya. Phonology of the Rig Veda By S'aunaka. The work comprises three chapters (*Adhyáyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*) Contents: (I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to 6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divinities. Two editions of the work have already appeared, one with a French translation in the Journal Asiatique, and the other with a German version in Max Muller's Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brahmanen. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे ब्रह्मणि यः प्रदाऊर्वेदात्मानं वेदनिधि मुनीन्द्राः।
न पद्मगर्भ. परम त्वादिदेव प्रणम्य च लक्षणमाह शौनकः॥
माण्डूकेयः संहितां वायुमाह तथाकाश चास्य माचथ्य एव।
समानतामनिले चाम्बरे च गत्वागस्त्यौ विपरिहारे तदेव॥

अथात्मकृतौ शूरवीर सुताय वाङ्मनसयोर्विवदन्त्यानुपूर्व्यं।

End. यश्छन्दसा वेद विशेषमेत भूतानि च चैतुभजागतानि।
सर्वाणि रूपाणि च भक्तितो य, स्वर्गं जयत्येभिरयास्ततलम् ॥ १८ ॥

Colophon इति प्रात (ति)शाख्येऽष्टादशपटल । इति तृतीयोऽध्याय समाप्त ।

विषय । १ अध्याये।—१ पटले, वर्णादिनिर्णय । २, स्वरसन्धिविचारकथनादि । ३, उदात्तादिस्वरविचारकथनादि । ४, ५, ६, हलसन्धिकथनादि ।
२ अध्याये।—७, ८, ९, १० पटलेषु, मोदाहरणमुतादिविचारकथन। ११, नकारादिवर्णलोपविचार । १२, संयुक्तवर्णविचार ।
३ अध्याये।—१३, वर्णोत्पत्तिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५, पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिछन्दःकथन। १७, १८, छन्दसा दैवतपादनिर्णयकथन।

No 903 अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 4 Lines, 11 on a page Extent, 166 slokas Character Nagara Date, ? Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Adbhuta sánti A fragment of the Adbhuta Brahmana of the Sáma Veda The whole of the Adbhuta Brahmana has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865

Beginning अथ इमाद्भुतशान्तिप्रारम्भ । देवाश्च वा असुराश्चैषु लोकेषु लोकषु स्पर्धन्ते ते देवा प्रजापतिमुपाधावन तेभ्य एता दैवी शान्ति प्रयच्छन्ते। तत शान्तिका असुरानभ्यजयन्ततो वै देवा अभवन परासुरा ।

End ब्राह्मणान भोजयित्वा स्वस्त्ययन वाचयीत ॥ ११ ॥

Colophon इत्यद्भुतशान्ति । (इत पर ' सुमुखयेत्यादि, आचार्यवरणमन्त्र कस्यिचे ' इत्यन्तः पङ्क्तिचतुष्टयात्मक पाठोऽस्ति।)

विषय । यानश्वादेकदेशभङ्गशान्ति । पश्वादरिष्टशान्ति । मलभादोतिदोषशान्ति । दुर्दर्शादिशान्ति । अकालफलपुष्पादिशान्ति । रुधिरवर्षादिशान्ति । पद्य पदपश्चादिशान्ति । उल्कापातादिशान्ति । स्त्रीनाधिकारशान्ति । अकाले गर्भप्रसवादिशान्ति । देवताशननकम्पादिशान्ति ।

No. 904. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'ántikalpadípiká. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents: Expiation for a frog falling into the fire; do. for a chameleon falling into the fire; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Múla Nakshatra in the month of Mágha; do. for a mare foaling in the month of Srávaṇa; do. for a cow calving in the month of Bhádra; do. for using abusive language towards respectable people; do. for bad dreams; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin; do. for suddenly becoming fat or lean; do. for the appearance of comets; do. for eclipses; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions; do. for adverse planets; do. for epidemics; do. for boils and epizootics; do. for blight in corn; do. for images of gods perspiring; do. for a sudden breaking down of a tree; do. for two lotuses growing on a single stalk; do. for unseasonable rains, &c.; do. for hot-water rain; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns; do. for white-ants attacking a house; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring; do. for cracking or quaking of the earth; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ मण्डूकाग्निप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः कृतनित्यक्रियः शुद्धासने सपत्नीक उपविश्याचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य अस्माक सकुटुम्ब मम गृहे पचनाग्नौ मण्डूकप्रवेशजनितसकलारिष्टशान्त्यर्थं सकलपीडापरिहारार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यलिंगद्वारा मण्डूकाद्भुतशान्ति करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तरुद्रकपोतसूक्तशकुनसूक्तजपः ।

Colophon. इति निर्घातादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

विषयः । पचनाग्नौ मण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पल्लीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारे वा

मूलनक्षत्रे महिषी प्रसूते चेत् तच्छान्तिः। श्रावणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छान्तिः।
सिंहस्थे सूर्ये गाः प्रसूते चेत् तच्छान्तिः। मूलाश्लेषानक्षत्रजातबालकशान्तिः।
सुवर्णनाशशान्तिः। दग्धवस्त्रशान्तिः। वाक्पारुष्यशान्तिः। दुःस्वप्नशान्तिः।
ज्वरशान्तिः। अतीसारादिशान्तिः। अकस्मात् कुम्भस्थूलादिभवनशान्तिः।
धूमकेतुशान्तिः। ग्रहणशान्तिः। दुष्टसङ्क्रान्तिशान्तिः। ग्रहयुद्धादिशान्तिः।
जनपीडामहाशान्तिः। विस्फोटपशुरोगादिशान्तिः। धान्यादिविकृतिशान्तिः।
प्रतिमास्वेदोत्पातादिविकृतिशान्तिः। अकस्मात् गृहभङ्गादिशान्तिः। एकनालो-
त्पन्नकमलद्वयादिशान्तिः। अकालवृष्ट्यादिशान्तिः। उष्णोदकवृष्ट्यादिशान्तिः।
शुष्कनदीकूपादौ हठात् जलोत्पत्तौ शान्तिः। गोस्त्रीमहिष्यादिषु युग्मादिशावक-
प्रसवशान्तिः। ग्राम्यारण्यग्राम्याधावासविनिमयादिशान्तिः। गृहे वल्मीकोत्पत्त्यादि-
शान्तिः। व्याघ्रविडालसर्पादिव्यतिरिक्ताः प्राणिनः परस्परं स्वबालकं भक्षयन्ति
चेत् तच्छान्तिः। भूविदारभूकम्पादिशान्तिः। वादनस्वरादिवैकृत्यशान्तिः।
चन्द्रसूर्यमण्डलदर्शननिर्घातोल्कापातादिशान्तिश्च।

No. 905. अशौचनिर्णयः।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 s'lokas Character, Nágara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirnaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Paṇḍita.

Beginning. गणाधिपं नमस्कृत्य प्रत्यूहादिपविं कविं।
त्र्यम्बकेणाशुबोधाय क्रियते शौचनिर्णयः॥ १॥
अथातः सम्प्रवक्ष्यामि पैनस्य न दुष्यति।
स्फुटबोधाय बालानां ग्रन्थोऽयं रच्यते यतः॥ २॥

End. एतच्च त्रिरात्र दशाहोर्द्ध्वं संस्कारकरणे ज्ञेयम्। दशाहमध्ये तु शेषदिवसैरेवा-
शौचसिद्धेरुक्तत्वात्।

Colophon. इति श्रीयाजुषशिवरामशिवत्र्यम्बकपण्डितकृताशौचनिर्णयः समाप्तः।

विषयः। जननमरणाशौचव्यवस्थाकथनं।

No 906 नकुलेश्वरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches Folia, 2 Lines, 14—15 on a page Extent, 62 slokas Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Nakulés'vari mantra-vidhana Mantras for the adoration of a form of the goddess Durga named Nakules'vari, or the "Mistress of the ichneumon" By Tryambaka The MS is incomplete

Beginning नकुलीवागीश्वरीमन्त्रविधानप्रारम्भ । सुमुखश्चेत्यादि । स्पष्टार्थ (?) । नकुलीवागीश्वरीमन्त्र(स्य) त्र्यम्बकमन्त्रजपमहं करिष्ये ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादि न लिखित ।)

विषय । नकुलीवागीश्वरीमन्त्रतत्पुरश्चरणादिकथन ।

No 907. शाङ्खायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches Folia, 70 Lines, 9—12 on a page Extent, 1500 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Sánkháyana Sútra The Kalpa Sutra of Sañkhayana The MS. is defective both at the beginning and at the end Vide No 665

Beginning (प्रथमपत्राभावात् द्वितीयपत्रपाठो लिख्यते)

सामर्थ्यं वचनादन्यदुर्वैर्नीयधर्मं(?)वचनादुपास्त्वित्यादि ।

End. चित्राश्चित्राभिरूतिभि । श्रवन ब्रह्माण्यावसागमन ॥ २० ॥ विश्वेदेवा । इत्यन्त ।

विषय. । १ अध्याये, ऋगुच्चारणे सूतादिभेदकथनादि । २, अग्न्याधानकालनिरूपणादि । ३, पौर्णमास्यादीष्टिकथन । ४, पिण्डपितृयज्ञादिकथन । ५, अग्नीषोमयागकथनादि । ६, महारात्रादौ जप्यमन्त्रकथन । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि । ८, आदित्यचर्व्याद्यादिकथनञ्च । (अष्टमाध्यायारम्भावधिपत्रपत्रात्मक पाठोऽस्ति । तत खण्डितम ।)

No. 908. दैवतकाण्डः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 92 Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Correct.

Daivata Kánda. The second part of Yáskás Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवत तद्यानि नामानि प्राधान्यस्तुतीनां तद्दैवमित्याचक्षते ।

End. महते भूताय नमो यास्काय ब्रह्मशुक्लमसीय ब्रह्मशुक्लमसीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । ऋग्दैवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावध्यस्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भखण्डितमिद ।)

No. 909. सौभाग्यतन्त्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nagara, Date, Sm 1850. Place of deposit, Varihanagara, 24-Parganas, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhyáya. Appearance, old; the leaves are worm-eaten Verse. Incorrect.

Saubhágya Tantra. A Tántric compilation, containing directions for formal recitation (*Páráyana*) of certain *víja mantras* under specified conditions. The word *páráyana* is employed to indicate all formal readings, whether of víja mantras or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikshit, the grandson of Arjuna, who heard the Mahábhárata recited in course of seven days. He was cursed by a Bráhman to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Puránas, and the Rámáyana, are now frequently made the subject of páráyana. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of víja mantras the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions Contents: 1, Time meet for repeating víja mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of Páráyana 5, Páráyana of the mantras sacred to the Vídyás (forms of Durgá) 6, Páráyana of the name of a god or goddess 7, A form of Páráyana called *Tattva*, 8, Ditto called *Haṅsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramá*. 11, Ditto called *A'mnáya*.

Beginning. अथ + कटमानन्दनिष्यन्दामृतविग्रहा ।
चिन्मात्ररूपिणी विद्या वन्दे स्वानन्दसुन्दरी ॥
अथ वक्ष्ये विस्तरेण पारायणविधिं परं ।
यस्य विज्ञानमात्रेण साक्षात्परशिवो भवेत् ॥

End. एवं यः कुरुते भक्त्या पारायणक्रमाज्जपं ।
मानुषे वर्त्तमानोपि साक्षात्परशिव परः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सौभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ आम्नायपारायणनिरूपणं नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, जपकालः । २, मन्त्रपारायणलक्षण । ३, षोड्शाङ्गविधानोक्तबीजतत्त्वकथनादि । ४, पारायणभेदाः । ५, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि । ६, नामपारायणकथनं । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हंसपारायणलक्षणकथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथनादि । ११, आम्नायपारायणलक्षणकथनादि ।

No 910. रससङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ *inches. Folia,* 14 *Lines,* 11 *on a page. Extent,* 357 *slokas Character,* Nagara. *Date.* ? *Place of deposit,* Varáhanagara, 24-Parganas, Babu Sambhuchandra Mukhopádhyaya. *Appearance,* old. *Verse* Generally correct.

Rasasaṅketa-kaliká. A treatise on the preparation of metallic medicines By Chámunda, a Káyastha of the Naigeya clan The MS is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2 Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4 Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीशं चण्डः कायस्थकुलभूः ।
करोति रससङ्केतकलिकामीप्सितसिद्धिदाम् ॥ अथ पारदोत्पत्तिः ।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति । ग्रन्थकर्त्तुर्नामद्वयं प्राप्यतेऽत्र, चण्ड इति, "इति नैगमकायस्थचामुण्डकृतायां रससङ्केतकलिकायां प्रथमोल्लासः, एतद्वाक्येऽत्र" चामुण्ड इति । कुत्रचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः । १ उल्लासे, पारदशोधनभस्मीकरणप्रकारः । पारदभस्मपरीक्षा । पारदभस्मगुणकीर्त्तनादि । २, लौहस्वर्णरौप्यताम्रादिधातुभस्मीकरणादिकथन । ३, विषौषधकरणप्रकारादि । ४, रसौषधकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 10¾ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sм 1855. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhyaya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct

Mantra-chandriká. Vija-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prákas'as*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Síva and Durgá.

Beginning. आरक्ताभं त्रिनेत्रं पृथुजठरधरं वेदहस्तान्दधानं
विधाय मौलिदेशे हिमकरशकलं दानधाराक्तकुम्भं ।
नागेन्द्राद्यैः समस्तैरमरपरिवृतैः सेवितं सिद्धिदं
योगीन्द्राद्यं प्रसन्नं सकलशुभकरं न भजेद्गणाख्यं ॥ १ ॥
आदौ गणपतेर्मन्त्राः शिवायास्तदनन्तरम् ।
ततः कृष्णस्य सूर्यस्य गणेशोक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥
अथ क्रमेण गणेशादीन् स्मृत्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाय लिख्यन्ते ।

End. इति विन्यस्य । ओं अग्नये हृत् । ओं अम्बकाय शिरः । ओं त्रिनेत्राय शिखा० । ओं वह्निहाय कवच० । ओं अग्निवीर्याय नेत्र० । ओं वह्निदेवताकाय फट् । इति मन्त्रे षडङ्गं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाशः । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रकाशे, गणेश—वक्रतुण्ड—वीरगणेश—लक्ष्मीगणेश—शक्तिगणेश—हरिद्रागणेश-मन्त्रादिकथन । २, वाग्वादिनी—हंसवागीश्वरी—बाला—भैरवी—कामेश्वरी—राजमातङ्गी—मन्त्रादिकथन । ३, भुवनेश्वरी—दुर्गा—जयदुर्गा—लक्ष्मी—अन्नपूर्णा मन्त्रादिकथन । ४, अश्वारूढा—गौरी—ज्येष्ठलक्ष्मी—वह्निवासिनी—शिवदूती—त्रिकण्टकी—वगलामुखी—मन्त्रादिकथन । ५, उग्रतारा—दक्षिणकालिका—धूमावती—भद्रकाली—महाकाली—उच्छिष्टचाण्डालिनी—धनदयक्षिणी—मन्त्रादिकथन । ६ वासुदेव—लक्ष्मीवासुदेव—हरिहर—वामन—हयग्रीव—वराह—सुदर्शन—पुरुषोत्तम—मन्त्रादिकथन । ७, हृषीकेश—श्रीधर—नरसिंह—राम—सीता—लक्ष्मण—हनुमन—मन्त्रादिकथन । ८ गोपाल—कामदेव—कार्त्तवीर्यार्जुन—सूर्य—चन्द्र—भौम—बुध—बृहस्पति—शुक्र—शनैश्चर—राहु—केतु—वह्नि—मन्त्रादिकथन । ९, शिव—दक्षिणामूर्त्ति—मृत्युञ्जय—अघोर—नीलकण्ठ—क्षेत्रपाल—वटुक—त्र्यम्बक—मन्त्रादिकथन ।

No 912 मयशिल्प वा प्रतिष्ठातन्त्र ।

Substance, English paper, 8 × 6 inches Folia, 98 Lines, 19—20 on a page Extent, 1900 s'lokas Character Nagara. Date, ? Place of deposit Calcutta Babu Rajendralala Mitra Appearance, new Verse Incorrect and corrupt

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishṭha Tantra* A treatise on architecture founded on the canons of Maya, a Dánava, who is reputed to have built a palace for Yudhishṭhira. The work is written in the Tántric style in anushṭup verses, but it is so full of lacunæ, and obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible The author s name is not given, and the last line and the colophon suggest the idea of the work being incomplete But such as it is it is the most complete treatise on architecture that has yet come to hand, and I feel grateful to Mr A. C Burnell for having procured it for me from the Library of the Rájá of Tanjore It is remarkable in being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions than the Mána ára Contents, 1, Architecture defined 2—3, Examination and purification of the ground intended to be built upon 4, Measurement of land 5, Ascertainment of the points of the compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building 7, Offerings to gods 8, Measure of villages and the rules for

laying them out 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth 13, Base 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c,-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Mandapa sabhás*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadths, &c.

Beginning प्रणम्य शिरसा देवं सर्वज्ञं जगदीश्वरं ।
न दृष्ट्वा चातत् श्रुत्वा शास्त्रि शास्त्र यथाक्रमं ॥
नैतत्ताना मनुष्याणां वसादीनां सुखोदयम् ।
प्राज्ञो मुनिसंयः कर्ता सर्वेषां वस्तुकर्मणां ॥
आदौ वास्तुप्रकारन्तु भूपरीक्षापरिग्रहम ।
मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनमार्गक ॥
सुपदं सुरविन्यास बलिकर्मविधिं तथा ।
प्रासादीनाश्च विन्यास लक्षण नगरादिषु ॥
मूलस्तम्भस्य विधान च गर्भविन्यासलक्षणं ।
उपपीठविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षण ॥
स्तम्भानां लक्षण चैव प्रस्तरस्य च लक्षण ।
सन्धिकर्मविधान च शिखराणां तु लक्षण ॥
एकभूमिविधान च द्वितलस्य तु लक्षण ।
त्रितलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षण ॥
सशालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षण ।
मण्डपादिविधिं चैव शालाना चैव लक्षण ॥
पञ्चविन्यासमार्गं च प्रवेशनमेव च ।
राजवेश्मविधान च द्वारविन्यासलक्षण ॥
यानानां शयनानां च लक्षण लिङ्गलक्षण ।
पीठस्य लक्षण सम्यगनुकर्मविधिं तथा ॥
प्रतिमालक्षण देवदेवीनां मानलक्षणं ।
चक्षुरुन्मीलनं चैव सङ्ग्रहियाच यथाक्रमं ॥
अमर्त्यानैव मर्त्याय यत्र यत्र वसन्ति हि ।
तद्वनस्थिमतप्रै(?)सङ्ग्रेद च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादजास्त च शयनं च चतुर्विधं ।
भूरेव मुख्यवस्तु स्यात्तत्र जातानि यानि हि ॥
प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुत्वादनुसन्नयात् ।
वस्तून्येव हि तान्येव प्रोक्तान्यस्मिन् पुरातनैः ॥
वर्णमध्यप्रमाकारा दिक्छन्दश्च मतैरपि ।
परीक्ष्यैव यथायोग्यं स्वीकृतावधिनिर्दिता ॥
या सा भूमिरिति ख्याता वर्णानां च विशेषतः ।
द्विविधं तत्समुद्दिष्टं शैषमशीत्यनुक्रमात् ॥
ग्रामादिन्येव शैषादि अवलङ्गी मतो मता ।
सभाशालाप्रपारङ्गमण्डप मन्दिर तथा ॥
• प्रासाद इति विख्यात + शिबिका + कास्तय ।
स्यन्दन चैवमानीक यानमित्युच्यते बुधैः ॥
पञ्चम चन्द्रिकाकाशपञ्जर फलकासन ।
पर्यङ्क बालपर्यङ्क शयन चैवमादिक ॥
चतुर्णामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्ष्यते ।
End चितालु किन्नराणां तु मत्स्यानां तु द्वितालक ॥
षण्ढजात तथैक स्यात् पिशाचानां तु विशति ।
चतुलं सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षण शृणु ॥
इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे क्रियापादे कुलिविधानपटल एकोनविंश । •

विषय । १ अध्याये, वास्तुलक्षण । २, ३, भूपरीक्षाभूमिशोधनादि । ४, भूमानप्रकार । ५, दिक्साधनादि । ६ शङ्कुद्वारा पीठादिस्थाननिर्देश ७, देवताबलि । ८, ग्राममानतत्स्थापनप्रकार । ९, नगरमानतत्स्थापनप्रकार । १०, चतुरश्रचतुरश्रदन्तभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थल चतुरश्रगर्तखननजलपूरणादिस्वरूपगर्भन्यासविधिकथन । १२, उपपीठविधान । १३, अधिष्ठानविधान । १४, स्तम्भपरिमाण, तन्निर्माणद्रव्यकथन । १५, प्रस्तरकर्मकथन । १६, सन्धिकर्मकथन । १७, शिखरकरणादि । १८, एकभूमिस्थलविधान । १९, २०, द्वितलस्थलविधान । २१, त्रितलचतुस्तलादिविधान । २२, गोपुरविधान । २३, मण्डपविधानोपदेश । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेश । धनधान्यागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणचणादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि । २६, चतुलिमानादिप्रकार । (चतुलं सम्यगाख्याता प्रासादस्तलक्षण शृणु, इत्युक्तत्वादसम्पूर्णमिदमित्यनुमीयते ।)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1926. Sk, 1791. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu Sambhuchandra Mukhopádhyáya. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sabhá-tarangasára. A poetical miscellany. By Jagannátha Mis'ra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chátaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. , 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 'S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य षष्ठीं वाग्देवतां तदनु तातपद गुरूंश्च ।
सङ्कथ्यते किमपि यत् सुजनास्तदत्र चेतो विधातु मुदिताः कृपया मयि स्युः ॥ १॥
जगन्नाथेन मिश्रेण तेनैव क्रियतेऽधुना ।
नाम्ना सभातरङ्गोऽयं सद्ग्रन्थः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End. आघ्रात परिलीनमुपनखरैः क्षुण्ण स्वय चर्वितं,
क्षिप्त यदत नीरसत्वकुपितेनेति व्यर्था मालयाः ।
हे माणिक्य तवैतदेव कुशल यद्वानरेणाप्रदा-
दन्तःसत्वनिरूपणाय सहसा चूर्णीकृतो नाश्मना ॥ ९ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

१ २ ८ १
वीरविक्रमशकस्य वत्सरैः सम्मितैरसद्विनन्दकेवलैः। (१८२१)

१ ८ ० १
शालिवाहनस्य तथैव धीमत स्कनन्दगिरिकेवलैर्युते॥ (१०८१)

वृषराशिरविगे सितपक्षे सर्पस्वामिनि तिथौ रविवारे।

ख्यातकाशिपुरे सुरमणीये लेखित शुभपुस्तकमेतत्॥

विषय। ५५ पद्यैर्मद्दाक्तिविशेषाणां प्रशंसा। त्रिभिः पद्यैर्धीरजनप्रशंसा। ४८ पद्यैर्दुर्जननिन्दा। ८ पद्यैर्गुणप्रशंसा। १२ पद्यैरुदारत्वक्तिप्रशंसा। २२ चातकान्योक्तिः ११ पद्यैर्भ्रमरान्योक्तिः। १ पद्येन शाल्मल्यन्योक्तिः। ४ पद्यैः शुकान्योक्तिः। २ पद्याभ्यां सद्वृक्षान्योक्तिः। ८ पद्यैः कोकिलान्योक्तिः। ५ पद्यैर्बकान्योक्तिः। ५ पद्यैर्हंसान्योक्तिः। ४ पद्यैः काकान्योक्तिः। ९ पद्यैर्गजान्योक्तिः। ८ पद्यैः सिंहान्योक्तिः। ५ पद्यैर्मृगान्योक्तिः। ५ पद्यैश्चन्दनान्योक्तिः। २ पद्याभ्यां कस्तूर्युक्तिः। १ पद्येन बाबुलान्योक्तिः। ८ पद्यैः सामान्यवृक्षान्योक्तिः। ० पद्यैः परित्याज्यदेशाद्युक्तिः। ८ पद्यैः खद्योतान्योक्तिः। ९ पद्यैश्चन्द्रान्योक्तिः। १ पद्येन जलान्योक्तिः। ७ पद्यैर्मेघान्योक्तिः। ४ पद्यैः कमलान्योक्तिः। २ पद्याभ्यां पर्वतान्योक्तिः। २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गहेतुकथन। ३ पद्यैः कुकविनिन्दा। २ पद्याभ्यां सेवकनिन्दा। ८ पद्यैस्तृष्णावर्णन। २ पद्याभ्यां निरहङ्कारितावर्णनं। २ पद्याभ्यां स्थानप्रधानाधिकतावर्णन। ३ पद्यैः परित्याज्यस्त्रीलक्षणनिरूपण। १ पद्याभ्याम् नमस्त्रीलक्षणोक्तिः। ४ पद्यैर्नश्वरान्योक्ति। २ पद्याभ्यां गर्वपरिहारः। ८ पद्यैस्तेजस्विनां प्रतापवर्णन। २१ पद्यैर्धनप्रशंसा। २१ पद्यैर्धनसञ्चयादिनिषेधः। २१ पद्यैर्दारिद्र्यनिन्दा। ६ पद्यैर्याचकनिन्दा।

No. 914. षोड़शपिण्डदानप्रयोगः।

Substance, country paper, 12½ × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Shoḍas'apinḍa-dána-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोड़शपिण्डदानप्रयोगः। तत्र मवन्सरप्रदीपे। अमावास्यान्तु(?)कन्यार्के तीर्थप्राप्तौ तथा ग्रपः। श्राद्धं कृत्वा विधानेन दद्यात् षोड़शपिण्डकमिति।

End. मित्राणि सख्युः पशवश्च हचा दृष्टा ह्यदृष्टाश्च कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये ममसङ्गताश्च तेभ्यः स्वधापिण्डमहं ददामि ॥
अचोनविंशतिपिण्डे षोडशपिण्डक पारिभाषिक पद्मामवत् ।

Colophon. इति षोड्शपिण्डदान ।

विषयः । अमावास्यायां कन्यार्के तीर्थे च कर्त्तव्यस्य षोड्शपिण्डदानस्य विधिः।

No. 915. जकारभेदः ।

Substance, country yellow paper, 15 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 93 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk 1661. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Generally correct.

Jakárabheda. A vocabulary of words containing the letter ज, designed to point out what words have the letter ज and what the letter य having the sound of ज. By Purushottama.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् प्रारम्भवाक्यादिकं नास्ति ।)

End. जयन्ती जानकी जय्या जिज्ञासा जनको विजः ।
प्रजटोधुज+चैव तर्जन्यपि च वर्गजः ॥

Colophon. इति पुरुषोत्तमकृते जकारभेदः समाप्तः ।

विषयः । तालव्यमूर्द्धन्यदन्त्यसकारवतां मूर्द्धन्यणकारवतां वर्गीयजकारवतां च कतिपयशब्दानामत्र सङ्ग्रहः।

No. 916. पार्थिवलिङ्गपूजनविधिः ।

Substance, country yellow paper, 11¾ × 4½ inches Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 61 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Párthivalingapujanavidhi. An extract from one of the Tantras, containing directions for worshipping S'iva in the form of a Lingam made of earth. Anonymous.

Beginning. कथयस्व महाभाग लोकानां प्रीतिवर्द्धिकाम् ।
इदानीं त्वमिवसाधो रक्षिता न प्रकाशिता ।

कथयस्वाधुना देव यदि स्नेहोऽस्ति मा प्रति।

End. सहस्रपूजनाद्देवि लभते वाञ्छितं फलम्।

लक्षस्य पूजनाद्देवि शिवत्वं प्राप्नुयाद् ध्रुवं॥ समाप्तश्चेदम्।

विषयः। मृण्मयपार्थिवलिङ्गपूजनविधिकथन।

No. 917. दुर्गोत्सवविवेकः।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches Folia, 15. Lines, 6—7 on a page Extent, 340 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgá, in spring and autumn, or the great national rite of the Durga-pujá. By Súlapáni Bhattácharya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka.*

Beginning. नत्वेशानीपदाम्भोज समद्भुमरश्रेभित।

दुर्गोत्सवविवेकस्तु क्रियते शूलपाणिना॥

End. विशेषतस्तत्र बोधनप्रक्रिया नास्ति।

बोधितायां बोधनाभावादिति प्राग् विवृतम्।

होमादिकन्तु पूर्ववजुञ्जेयमिति दिक्।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गोत्सवविवेकः समाप्तः।

विषयः। शरदि वसन्ते च देवीपूजा कथं कर्त्तव्येत्यादेर्विचारः।

No. 918 व्रतकालविवेकः।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakála-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By Súlapáni Bhattácharya.

Beginning. नानामुनिमतद्वैधजातसंशयशान्तये।

व्रतकालविवेकोऽयं क्रियते शूलपाणिना॥

End कालविप्रयानिथन्वितमित्येतद्सम्भवाय ।
प्रतिष्ठाविधानञ्च प्रतिष्ठाविवेकोऽनुसन्धेयम ।

Colophon इति . साड्डियालमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिविरचित व्रतकालविवक समाप्त ।

विषय । व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथन । व्रतानुष्ठाने विहितकाल । जन्माष्टमीव्रतनिर्णय । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णय । एकादशीव्रतनिर्णय । सावित्रीचतुर्दशीव्रतनिर्णय । शिवरात्रिव्रतनिर्णय । सङ्क्रान्तिव्रतनिर्णय । व्रतप्रतिष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919 सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches Folia, 9 Lines, 6 on a page Extent, 170 slokas Character, Bengali Date, Sk. 1766 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new, but soiled Prose Generally correct

Sankranti-nirnaya Rules for ascertaining the conjunctions of months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac to another, the characters of those conjunctions, what should be done at such times, and what avoided Anonymous

Beginning अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णय । आदौ सङ्क्रा विनिर्णीय ततो राशिस्थनिर्णयम । व्यवस्थानिर्णय पश्चात् करिष्यामि न संशय ॥

End सङ्क्रान्त्या पञ्चदशरन्ते द्वादश्यां निशि सन्ध्ययो ।
तुलसी ये विचिन्वन्ति ते छिन्दन्ति हरे शिर ॥

Colophon इति सङ्क्रान्तिनिर्णय समाप्त ।

विषय । नन्दादिसप्तसङ्क्रान्तिनामकथनादि । मषादिराशिस्थद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णय । सङ्क्रान्तौ निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No 920 शुद्धितत्त्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches Folia, 19 Lines, 6 on a page Extent, 360 slokas Character, Bengali Date, Sk. 1767 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Verse Generally correct

S'uddhitattiakarika Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's S uddhitattva, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities , By Harinarayana S arma

Beginning सर्वस्वरूप श्रीराम प्रणम्य भक्तवत्सल।
कारिका शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथामति॥

End किन्तु एकादशाहे चेत श्राद्ध क्रियते तदा प्रेतपदोल्लेखेन।

Colophon इति श्रीहरिनारायणशर्मकृता शुद्धिकारिका समाप्ता।

विषय। जननमरणाशौचनिर्णय।

No 921 अशौचमञ्जरी।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3¾ inches Folia, 6 Lines, 5—6 on a page Extent, 60 s lokas Character, Bengali Date, Sk 1770 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Verse Incorrect

As auchamanjari Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed Anonymous

Beginning प्रणम्य परमात्मान नत्वा शम्भु त्रिलोचन।
अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशाह्निक॥

End तैलौषधजि(न)चैव पक्वापक्वमयश्च।
पक्वेषु चैव सर्वेषु नाशौच मृतसूतक॥

Colophon इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता।

विषय। मरणाशौचनिर्णय।

No 922 पदार्थकौमुदी।

Substance, country yellow paper, 17 × 3½ inches Folia, 199 Lines, 8 on a page Extent, 7920 s lokas Character, Bengali Date, Sk 1627 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Padarthakaumudi A commentary on the Nama-linganusasana of Amara Simha By Narayana Chakravarti

Beginning. हृदि स्थमपि दूरस्थं सर्वमाहत्य तिष्ठति ।
यन्मद्दः परमं वीजं तदानन्दपदं नुमः ॥
रहः प्रमिष्टता समं विविधकेलिमातन्वतीं
मुहुः स्मरमहोत्सवे प्रियमुखाब्जचुम्बार्थिनी ।
दिगम्बरहृताम्बरा + + + + + मौलेस्थित
ह्रिया नतमुखी सदा क्षितिधरेन्द्रकन्यावतु ॥
मङ्गलानन्दवीजानि भक्तानामतिसन्ततम् ।
गुरूणां चरणाब्जानि पुनः पुनरुपास्महे ॥
ज्ञात्वा शास्त्रमशेषमादिविदुषामालोक्य नानामतं
हेरम्बाङ्घ्रिम(राज) युग्ममनलं नत्वातिभक्त्या सुधीः ।
श्रीनारायणपादपद्ममधुलिण्नारायणः श्रीनिधि-
र्यत्नेनामरपञ्जिकां वितनुते सङ्क्षेपतः सत्कविः ॥

End. इह ग्रन्थविस्तरभयान्नोक्तं तत् शिष्टानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, स्त्रीपुंसयोः । विप्रचतुष्टयी, विप्रचतुष्टयः । गोधनानि पुंस्यपि नपुंसकेपि । पोटा स्त्रीत्याद्युदाहार्यमूह्यम् ।

Colophon. इति पदार्थकौमुद्याममरकोषटीकायां लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गार्थप्रकाशः । समाप्तोयं ग्रन्थः ।

विषयः । अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, 11¾ × 6½ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Vastutattva. On the philosophy of the Vaishṇava faith, so treated as to establish the divinity of Krishṇa. By Rámasundara Vidyávágís'a. The work was composed in the S'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Máyá, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vásudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagaván described.

Beginning नन्दात्मजस्य कृष्णस्य साचाद्भगवतो मुदा ।
पदचिह्नकरन्दाय नमः सद्गतिप्राप्तये ॥
अथ तत्त्वसारनिरूपणं

End किञ्च प्रमाणवादीनां मन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रीसनत्कुमारतन्त्रे यत्, त्रैलो-
क्यमङ्गलकवच इति ।

Colophon इति वस्तुतत्त्वे भगवत्तत्त्वं नाम सप्तमः परिच्छेदः ॥
ब्रह्मन्नीश हिरण्यगर्भ परमात्मन् वासुदेवाद्वय
ज्ञानश्रीलहरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।
सधाराग्र्यवतारभेदघमति साचात् परं कारणं
तस्मात्त्वम्प्रति पण्डितः प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं महत् ॥
कृतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तशर्मणा ।
कदाचिद्यदि वर्त्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥
तदा निवेदनं वक्तुं कृपया सद्विवेकिनः ।
पूर्वापरार्थदृष्ट्यैव यदि दोषोऽत्र वर्त्तते ॥
शोधितव्यं कृपावद्भिः चमध्वं वा दयारताः ।
लिखितं पञ्चतत्त्वं वै रामसुन्दरशर्मणा ॥
विद्यावागीशवर्य्येण श्रीमता पुण्यशालिना ।
शाके सप्तयुगादिचन्द्रगणिते मासे सखे वासरे
सूर्य्यस्येह महश्वदिव्यनगरे कृष्णे दशम्यां तिथौ ।
ग्रन्थाद्य शुभदं शुभे बहुमतं प्रातः समाप्तिं गतं
श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभो पाहि तम् ॥
श्रीकृष्णप्रीतिमुद्दिश्य रचितोऽब्धयत्नतः ।
यतोऽत्र शब्ददोषोऽपि नैव दोषाय कल्पते ॥

विषय । (अत्र सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ न स्तः, अतः खण्डितमिदम्।)
३, परिच्छेदे मायासत्त्वसत्त्वादिपदार्थनिरूपणपूर्वक सारतत्त्वनिरूपण। ४, पर-
मात्मतत्त्वनिरूपण। ५, वासुदेवतत्त्वनिरूपण। ६ निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपण।
७, भगवत्तत्त्वनिरूपण।

No. 924. तान्त्रिकपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, 11½ × 5¼ inches Folia, 10. Lines, 12 on a page Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tántrikapújá-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents: Rules for the threefold Sandhyá worship, washing of the face on such occasions for Vaishnavas; offering of Argha; certain manipulations called *nyása*, intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body; *nyása* in connexion with different members of the body; intellectually placing certain deities on six different parts of the body; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body; Pránáyáma; placing of divinities in their proper places and on their respective seats; intellectual worship; arrangement of the instruments of worship; the worship of the seats of the gods; worship of the gods.

Beginning. अथ तान्त्रिकसन्ध्याप्रयोगः । आचम्य जले गङ्गे चेत्यादिना सूर्य्यमण्डलात्तीर्थमावाह्य मूलेन कुशेन भूमौ त्रिवार जल क्षिपेत् ।

End. सद्वारमुद्रया छत्वा(?) ततेज पुष्पैः सार्द्धं स्वहृदयमानयेत् । तत ऐशान्या चतुष्कोणमण्डलं छत्वा तत्र निर्माल्यमेपं ॐ विश्वक्सेनाय नम इति दद्यात् ।

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । तान्त्रिकसन्ध्याविधिः । वैष्णवाचमनविधिः । सामान्यार्घस्थापनादिविधि । कराङ्गुलीषु हृदयादिषडङ्गेषु च मातृकान्यास । शरीरान्तस्थचतुर्दलपद्मे वमषसादिचतुर्वर्णन्यासः । सर्वाङ्गप्रत्याङ्गादिषु मातृकावर्णन्यासः । षडङ्गेषु केशवादिकीर्त्यादिदेवताद्वन्द्वन्यासः । पुनस्तत्र प्राणादि-मत्यादितत्त्वन्यास । प्राणायमः । देवतापीठन्यासः । मानसपूजा । मन्त्रस्थापनादिप्रकारः । पीठपूजा । देवतापूजा ।

No. 925. प्राणतोषिणी ।

Substance, country paper, 18½ × 6½ inches Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Pránatoshaní A summary of the Tantric cult The work was compiled by Ramatoshana Sarmá, under the patronage of Pránakrishna Visvása, a zemindar of Khadadaha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the Saka year 1743 The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron It comprises large extracts from the authentic Tantras

Beginning जडे काव्य दावी द्रुतमुदकविन्दो जलधितां
पयोधौ पायोफलमपि न तु सर्वैकवशगा ।
गिरौ धूलीलमलमचलवरत्व रजसि वा
विचित्रेच्छाखेर जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।
(खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यादिक नास्ति ।)

विषय । (विषयस्तस्य सूचीपत्र द्रष्टव्य ।)

No 926 लिङ्गादिसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches Folia, 17 Lines, 7—11 on a page Extent, 330 slokas Character Bengali Date, Sk 1759 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, decayed Prose Generally correct

Lingadisangraha-tíká A commentary on the Lingádisangraha,—a treatise on grammar By Bharata Mallika

Beginning सलिङ्ग इत्यादि । सलिङ्गमास्ते पाणिनिवररुचिचन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणलिङ्ग-लक्षणसूत्रसमन्विते । इत्यादि ॥

End इति प्रयागाच्च लज्जापर्यायत्वेन क्लीवे प्राप्ते पुस्त्व । एवमन्यत्रापि ज्ञेयम । समाप्ता लिङ्गसङ्ग्रहादिटीका ।

Colophon इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।

विषय । क्रमादिनामादिमन्दाना लिङ्गनिर्द्धारणपरस्य लिङ्गादिसङ्ग्रहस्य वाक्यार्थविवरण ।

No 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches Folia, 30 Lines, 6 on a page Extent, 525 slokas Character, Bengali Date, Sk 1761 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, decayed Prose Generally correct

S'abdárthasára-manjarí. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakrishna S'armá.

Beginning. हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं ।
प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥
तत्र प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोक्य विविधग्रन्थान् विचार्य च पुनः पुनः ।
कृतेयं जयकृष्णेन शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृष्णशर्मविरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । शाब्दबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । स्वशब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गविचारः । क्तप्रत्ययविचारः । नञर्थकथनं । वैधहिंसाविचारः । पदशक्तिनिरूपण । शक्तिग्राहकपदार्थनिरूपणं । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षण । वीप्साविचारः । शाब्दबोधप्रकारान्तर । एकादिपरार्द्धपर्यन्तसङ्ख्याशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches Folia, 34 Lines, 8—11 on a page Extent, 134 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct.

Gitagovinda Tiká. A commentary on the Gítagovínda of Jayadeva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधामाधवयो रहःकेलयो जयन्ति । निश्चतक्रीडा जययुक्ता भवन्तु इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किम्भूतयोः । इत्य अनेन प्रकारेण पथ्यङ्गोपस्थितयोः(?) । नन्दनिदेशमाह । हे राधे तत् तस्मात् त्वमेव इम श्रीकृष्णं गृहं प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किम्भूत । विरहानलदग्धपुरुष यो मृतस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य मृतस्य विनाशस्य पुणो भवति इति विनाशः ॥ ६ ॥ (ख०)

विषय. । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No 929 बालबोधिनीनाम्नी गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country paper 10½ × 5¾ inches Folia, 42 Lines 14—17 on a page Extent 2250 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance old Prose Generally correct

Balabodhini A commentary on the Gitagovinda of Jayadeva Anonymous Jayadeva is said in this MS to have been the son of Vamadeva and grandson of Bhojadeva

Beginning टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यकृपासीधुकणामत्तेन केनचित ।
टीका सङ्कल्प्यते गीतगोविन्दस्य समासत ॥
स्वयं बोद्धुमभिप्राय जयदेवमहात्मनः
क्रमेणोपक्रमादेषा ग्रथ्यते बालबोधिनी ।

मूलप्रा० । मेघैर्मेदुरमम्बरं वनभुव श्यामास्तमालद्रुमै
र्नक्त भीरुरय त्वमेव तदिम राधे गृह प्रापय ।
इत्य नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुम
राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूल रहः केलय ॥

End टीकास० । अत्र सगोय सम्यद्भिमदाख्यसम्भोगरसानन्दित पीताम्बर प्रिया-
धीनत्वेन तद्वर्णवर्णनप्रिय श्रीकृष्णो यत्र स इति ।
इति स्वपितृमात्वकथनपूर्वकपराशरादिसतत्त्वा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याशिषयति भोजेति । भोजदेवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
शरा ये प्रिया तन्मतज्ञास्तेष्वपि ये बन्धवस्तन्मतसारश्रीराधामाधवरह कलि-
ध्यानेन कम्बल प्राप्तास्तेषामेव कण्ठे भूषणवत सदा गीतगोविन्दाख्य कवित्वमस्तु ।

मूलस० । यच्छ्राव्य यावद्भाव शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विष्वग्वचासि ।
इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्द महाकाव्य स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरो नाम द्वादश सर्ग ।
श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामदेवीसुतश्रीजयदेवकस्य । पराशरादिप्रियबन्धुकण्ठे
श्रीगीतगोविन्दकवित्वमस्तु ॥

विषय । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दाख्यमहाकाव्यस्य व्याख्यान ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10½ × 4⅞ inches Folia, 6 Lines, 10—11 on a page Extent, 62 slokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Verse. Generally correct.

Purána-dána-máhátmya. Nature, character, and extent, of the Puránas, and the religious merit of presenting them in MS. to Bráhmanas Anonymous. The style of the work is Puránic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purána. It is narrated by Brahmá in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतं ।
अनन्तरं च वक्त्रेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥
पुराणमेकमेवासीत्तदा कल्पान्तरेऽनघ ।
त्रिवर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविस्तरं ॥
निर्दग्धेषु च लोकेषु वाजिरूपेण वै मया ।
अङ्गानि चतुरो वेदा पुराणन्यायविस्तरः ॥
मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्यात्मघातकृतं ।
मत्स्यरूपेण (हि) पुनः कल्पादावुदकार्णवे ॥
अशेषमेतत्कथितमुदकान्तर्गतेन च ।
श्रुत्वा जगाद स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखः ॥
प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।
कालेनाग्रहणं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो नृप ॥
व्यासरूपमहं कृत्वा संहरामि युगे युगे ।
चतुर्लक्षप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥
तदाष्टशतधा कृत्वा भूर्लोकेऽस्मिन् विभाव्यते ।

End, तद् ब्रह्माण्डपुराणन्तु ब्रह्मणा समुदाहृतं ।
योऽदद्यात्तु व्यतीपाते+ + + + +संयुतं ।
राजसूयसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥
चतुर्लक्षमिति प्रोक्तं व्यासेनाद्भुतकर्मणा ।
मत्पितुर्मम पित्रा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon इति पुराणदानमाहात्म्यम्।

विषय। पुराणसंख्याक्रमसंख्या, पुराणनामसमुत्पत्ति, पुराणदानविधिश्च।

No 931 काव्यकलापः।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches Folia, 7 Lines, 7 on a page Extent 214 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa Pandit Purushottama Tarkalankara Appearance, fresh Prose and verse Incorrect

Kavya-kalapa A romance in prose and verse By Mahananda Dhua. The MS is a mere fragment and very corrupt

Beginning नत्वा श्रीदेवदेवीं त्रिभुवनजननीं श्यामरूपां वरेण्यां

यस्याः क्रोडे निवसति सदा दिव्यरूपः सुरेशः।

स्यात् मेघाघनरुचिरतरः पीतवासः तडित् तं (?)

वक्ष्ये काव्य कलाप क लनप्र+भव नीलकण्ठस्य वक्त्रात्॥

End सा इति वाक्य कथयित्वा राजपुत्रो नयचश्च लतवतो।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरेण कथितुमारब्धः॥

विषय। (अत्र परमस्वरूपाचरत्वाद्दुर्वाच्यम्। तत्राद्येऽयमशमिति लक्ष्यते।

चम्पूकाव्यमेतत्। अथसम्पूर्णत्व दस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदोऽज्ञेय।)

No 932 क्रमसङ्ग्रहः।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches Folia 23 Lines, 6 on a page Extent, 638 s lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Pandita Purushottama Tarkalankara Appearance, old Prose and verse Correct

Kramasangraha. The law of succession according to the Bengal school By S'rikrishna Tarkalankara Bhattácharya

Beginning जगदापदद्वन्द्वमापदा चयसाधनम्।

विश्वकोटिविनिर्माणस्थितिसंहारकारणम्॥

निधाय हृदये दायाधिकारक्रमसङ्ग्रह।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीकृष्णशर्मणा ॥
अथ दायाधिकारक्रम —

End स्वयमूढायान्तु दास्या तथाविधापत्यस्य विभाज्यत्वमेवेति । आर्त्तमप्यतमप्यत-दिति ॥

Colophon इति श्रीश्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषय । अत्र दायाधिकारक्रमादिर्वर्णितः ।

No 933 उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3½ inches Folia, 13 Lines, 6 on a page Extent, 204 slokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Tarkalankara Appearance, old Verse Generally correct

Uttara Gitá A sequel to the Bhagavat Gita, treating of theocratic Vedánta philosophy

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरञ्जनं ।
अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितम् ॥ १ ॥
कैवल्यं केवलं शान्तं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।
कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितम् ॥ २ ॥
हृदयाम्बुजमध्यस्थज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।
तत्क्षणादेव मुच्यते यज्ज्ञानाद् ब्रूहि केशव ॥ ३ ॥
श्रीभगवानुवाच । साधु पृष्टं महाबाहो बुद्धिमानसि पाण्डव ।
यन्मां पृच्छसि तत्त्वार्थमशेषं तद् वदाम्यहम् ॥ ४ ॥

End भूतसूक्ष्माचिले पुनर्जन्म न विद्यते ।

Colophon. इति श्रीमदुत्तरगीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे वैराग्योदयो नाम तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषय । श्रीकृष्णार्जुनयोः कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशाध्यायत्रयात्मक । तत्र १ अध्याय ब्रह्मनिरूपणं । २ आत्मानुभव । ३, वैराग्योदय । (कर्म्यान्तिमपद चयमन्त्र, तत्साधनप्रणामादिश्च विद्यते ।)

No 934 श्यामामन्त्राः ।

Substance country paper, 18 × 3½ inches Folia 13 Lines, 9 on a page Extent 432 s'lokas Character old Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Pandita Vrajanatha Vidyaratna Appearance, very old, with annotations on the margin Prose and verse Correct

S'yamamantrah A collection of *Vijamantras* of the ten great Vidyás, or manifestations of the Goddess Durgá Anonymous

Beginning अथ श्यामामन्त्रा । तत्र काली तन्त्रे कामत्रयं वह्निसंस्थं रतिबिन्दुसमन्वितं ।
कूर्च्चयुग्मं तथा लज्जायुगलं तदनन्तरम् ॥
दक्षिणे कालिके चेति पूर्व्वबीजानि चोच्चरेत् ।
अन्ते वह्निवधून्दद्याद् विद्या राज्ञी प्रकीर्त्तिता ॥
अस्याः पूजाप्रयोगः । प्रातःकृत्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्य्याद् ।
तद्यथा ।

End इति छिन्नमस्ताप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।
अथ वक्ष्ये महाविद्या कालिकाया सुदुर्ल्लभा ।
यासां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नर ॥
नात्र चित्ताविशुद्धिः स्यान् न वा मित्रादिदूषणम् ।
न वा प्रयासबाहुल्यं समयासमयादिकं ॥
न विघ्नभयबाहुल्यं कायक्लेशकरं न च ।
य एनां चिन्तयन्मन्त्री सर्व्वकामसमृद्धिदाम ॥
तस्य हस्ते सदैवास्ति सर्व्वासिद्धिर्न्न संशय ।
गद्यपद्यमयी वाणी सभायां तस्य जायते ॥
तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभा गता ।
राजानोऽपि च दासत्वं भजन्ते किं परे जनाः ॥
वन्ह शैत्य जलस्तम्भ गतिस्तम्भ विवस्वत ।
दिवारात्रिश्वत्ययञ्च वशीकर्मचमा भवत ॥
छन्न च लभते दृष्वा गणत दुर्लभं नर ।

Colophon (समाप्तिसूचक वाक्य न विद्यते। परं शेषपाद्भुलिखनप्रकार, शेनात षाड्गतम महाविद्याया छिन्नमस्तकाया प्रकरणसमाप्तिपूर्व्वकफलश्रुतिकथनादस्ननन्तरं ग्रन्थ फलस्यापरस्याभावाच समाप्तमेवेति गम्यते ।)

विषयः। कालीताराप्रभृतीनां षोड़शानां महाविद्यानां मन्त्राः, सप्रमाणं पूजापद्धत्यादिश्च। (परिच्छेदग्रन्थम्।)

No. 935. पितृपद्धतिः।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Pandita Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitripaddhati. An elementary treatise on S'ráddhas, or rites meet for the dead. By Gopála Ácháryа.

Beginning. अखिलनिगमचक्षेर्दिव्यवीर्णा वहन्ती
सितविकसितवक्त्रा ज्ञानदीपप्रसन्ना।
अनुकूलफलयुक्ता शाखिनी सेवकानां
हृदि लसतु सदा मे भारती सर्वयुक्ता॥
ध्यात्वा नन्दीश्वरं देव नत्वा पितृपदद्वयम्।
गोपालो बालतोषाय विलिखेत पितृपद्धतीः॥
सांवत्सरिकं श्राद्ध मेरंचैव कर्त्तव्यमिति दक्षसम्मतम्।

End. अतो गोत्रसगोत्रयोर्विकल्प इति शूलपाणिः॥ ०॥

Colophon. इति गोपालाचार्य्यविरचितपितृपद्धतौ प्रमाणखण्डो नाम प्रथमपरिच्छेदः॥
पन्योऽयं लिखितो यत्नात् हरिनारायणशर्मणा॥
ॐ गङ्गा॥ (अत्र समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदश्रुतेरसमाप्तमिदमित्यनुमीयते)।

विषय। श्राद्धविषयकप्रमाणादिः।

No. 936. तन्त्रसारः।

Substance, red and yellow country paper, 18 × $4\frac{1}{2}$ inches Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvípa, Pandit Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvípa in the possession of Yadavachandra Bhattachárya and Yadunátha Sárvabhauma Naiyáyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasára A summary of the Tántric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both Sákta and Vaishnava By Krishnánanda Bhattácharya The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority

Beginning नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितम्।
गुरुञ्च ज्ञानदातारं कृष्णानन्देन धीमता॥
तत्तद्ग्रन्थगताद् वाक्याज्ज्ञानार्थं प्रतिपद्य च।
सौकर्यार्थं कृतः सङ्क्षेपात् तन्त्रसारः प्रतन्यते॥

End गमनागमने जाड्यकी सा ननुयायो फलानि कुण्डली।
उद्दिता कुलकामधेनुरेषा भजता काङ्क्षितकल्पवल्लीम्॥
वेदार्थशास्त्रविपरीतविलोकनेन प्रायाभवद्धजनलोपमवद्य मातः।
तद्दूरकूटविशदीकरणेषु जातान् मातः क्षमस्व तव पादयुगेषु याचे॥
यद्यु यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतमन्तु तन्त्रे।
क्षन्तव्यमेतत् करुणानिधान क्रोधो न चार्हः खलु पामरेषु॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे तृतीयपरिच्छेदः॥ समाप्तोऽयं तन्त्रसारः॥

विषय। बहुतरतन्त्रादिभ्य तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणान्युद्धृत्य यथाक्रमेणेह सङ्गृहीतः। अत्र त्रयः परिच्छेदा सन्ति। तत्र प्रथमे, प्रथम लक्षणचक्रादि, ततो व्यवस्था। तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलाकुलचक्रम्, राशिचक्रम्, नक्षत्रचक्रम, अकथहचक्रम, ऋणिधनिचक्रम्, अकडमचक्रम्, दीक्षाकाल, वारनियम, तिथिनियम, नक्षत्रनियम, योगनिर्णय, करणनिर्णय, लग्ननिर्णय, निषिद्धमासतिथिनियम, मालानिर्णय, मालार्थां मणिनियम, आसनभद्रा, मालासंस्कार, पुरश्चरणम, भक्ष्यादिनियम, वर्ज्यद्रव्याणि, भूतलिपि, स्त्रीणां होमाधिकार, अन्यप्रकारपुरश्चरणं, पुरश्चरणप्रयोग, कूर्मचक्रम्, मन्त्राणां दशसंस्कारा, मातृकान्यासम्, प्रहणपुरश्चरणमहत्त्व, कलावतीदीक्षाप्रयोग, चन्द्रसूर्यग्रहणे कल्पानां नाम, षोडशाङ्गादिधूप, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, सर्वतोभद्रमण्डलम, नवनाभमण्डलम, त्रिंशोक्तो मुद्रा सन्ति।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि ततो मन्त्रा। तद् यथा—सामान्यपूजा, सन्ध्याप्रयोग, स्नानविधि, गायत्री, गायत्रीध्यानम्, पूजाप्रयोग, भुवनेश्वरी-

मन्त्राः, अन्नपूर्ण०, त्रिपुरा०, त्वरिता०, वज्रप्रस्तारिणी०, दुर्गा०, महिषमर्दिनी०, जयदुर्गा०, शूलिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हेरम्ब०, हरिद्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, अजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०, बालगोपाल०, वासुदेव०, हयग्रीव०, नृसिंह० हरिहर०, वराह०, शिव०, मृत्युञ्जय०, चिन्तामणि०, नीलकण्ठ० चण्ड०, क्षेत्रपाल०, वटुक०, त्रिपुरभैरवी०, सम्पत्प्रदाभैरवी०, कौलेशीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी० भयविध्वंसिनीभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, षट्कूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, रुद्रभैरवी०, भुवनेश्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, त्रिपुरबाला०, नवकूटबाला०, अन्नपूर्णेश्वरीभैरवी०, श्रीविद्या०, कामराज०, लोपामुद्रा०, मनूपासिता०, कुवेरोपासिता०, चन्द्रोपासिता०, द्वितीयलोपामुद्रा०, वैष्णवीषट्कूटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपासिता०, इन्द्रोपासिता०, शङ्करोपासिता०, दुर्वासउपासिता०, पञ्चमीविद्या०, पारिभाषिकषोडशी०, महाषोडशी०, वीजावलिषोडशी०, कमलासुन्दरी०, भुवनसुन्दरी०, वाक्सुन्दरी०, शक्तिसुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गुह्यकाली०, भद्रकाली०, श्मशानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नीलसरस्वती०, कुब्जिका०, उग्रतारा०, महानीलसरस्वती०, तारापीठा०, चण्डतारिणी०मन्त्राः, रहस्यपुरश्चरणम्, वीरसाधनम्, अधिकारिलक्षणम्, चितालक्षणम्, शवसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डीप्रशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गी०, उच्छिष्टचाण्डालिनी०, धूमावती०, भद्रकाली०, धनदा०, श्मशानकाली०, वगलामुखी०, कर्णपिशाचीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, मञ्जुघोष, तारिणीकल्पः, सारस्वतकल्पः, कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, इन्द्र०, गरुड़०, माला०, विषहराग्नि०, हनुमत्कल्पः, हनुमद्वीरसाधनम्, आर्द्रपटी, श्मशानभैरवीमन्त्रः, ज्वालामालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, ज्वालामालिनीप्रयोगः, निगड़मोचनम्, चिटिमन्त्रः, त्र्यम्बक०, मृतसञ्जीवनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्, उच्चाटनम्, सुखप्रसवमन्त्रः, अदर्शनम्, योगिनीसाधनम्, योगिनीसाधनकालः, तत्राधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

तृतीये जपहोमप्रकाराद्युपदेशो यन्त्रादिलिखनप्रकारादयश्च । तद्यथा— प्रकीर्णकम्, पूजायां विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धि, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रसिद्धिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, होमार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि, कुण्डाना विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, नागशिरआदिनिर्णयः, नवकुण्डयोनिनियमः, नमोऽन्ते नमोदयादित्यादिविचारः, नित्यहोम, सङ्क्षेप-

होम, इत्यद्धोम होमद्रव्यप्रमाणम, षटकर्मलक्षणम, आसनम, ग्रथनविदर्भ सम्पुट बाधन-योग पल्लवनिर्णय, षटकर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्तिकादौ पात्रनियम, भूताना मण्डलानि, भुवनेश्वर्या स्तवकवचानि, अन्नपूर्णाया ०, त्रिपुटायाः०, दुर्गाया ०, महिषमर्दिन्या ०, लक्ष्म्या ०, सरस्वत्या ० गणेशस्य०, हरिद्रागणेशस्य० सूर्यस्य०, विष्णो ०, श्रीरामस्य०, श्रीकृष्णस्य० गोपालस्य०, नृसिंहस्य०, शिवस्य०, वटुकस्य० भैरव्या ०, श्रीविद्याया ० महात्रिपुरसुन्दर्याः०, प्रचण्डचण्डिकाया ०, काल्या ०, तारायाः ० वगलामुख्या ०, चतुष्पष्ठ्युपचारा, अष्टादशोपचारा, षोडशोपचारा, दशोपचारा पञ्चोपचारा, निर्माल्यकथनम, त्रिपुरसुन्दर्या षोड्शोपचारा, रुद्राक्षमाहात्म्यम, रुद्राक्षप्रतिष्ठा रुद्राक्षसंस्कार, परिभाषा, विपक्षाराधनमन्त्रा, विष्णुविषय नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम, शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम, पञ्चप्रकार इत्या, वैष्णवाना द्वादशशुद्धि, द्वादशतिलकानि, यागाङ्गासनानि, मुद्रा, घटार्गलायन्त्रम, त्वरिता०, नवदुर्गा० लक्ष्मी० भैरवी०, त्रिपुरागायत्री०, त्रिपुरा०, श्रीविद्या० गणेश०, श्रीराम०, नृसिंह०, गोपाल०, कृष्ण०, शिव०, काली०, शान्तिकादौ तारायन्त्रम, यन्त्रलिखनद्रव्यम, शान्त्युदकस्नानम, सङ्क्षेपत सर्वदेवाना नित्यपूजाविधि, नैमित्तिकविधि, चरणामृतमाहात्म्यम् स्त्रीनपुंसकमन्त्राणा लक्षणम, शुभप्रबोधकाल, योगाङ्गासनानि, श्रीविद्यायजनम प्रयागविधि, भुवनेश्वरी०, त्वरिता०, दुर्गा०, सरस्वती०, लक्ष्मी०, गणेश० सूर्य०, श्रीराम०, कृष्ण०, दधिवामन० हयग्रीव०, नृसिंह०, वराह०, मृत्युञ्जय० दक्षिणमूर्त्ति०, भैरवी०, सुन्दरी०, त्रिपुरा०, छिन्नमस्ता०, श्यामा०, काम्यतर्पणम, निग्रहाद्युपाया, वेतालसिद्धि, बालकसंस्कार शान्तिमन्त्र, छागादिवलि, कुलाचार, दूतीयाग, यजनप्रकार, द्रव्यशुद्धि, शक्तिशोधनम्, वीराणा पुरश्चरणम, मन्त्रिणा मन्त्रस्नाननिरूपणम, सन्ध्या, शवपूजा, पञ्चमकारयजनप्रकार, तत्प्रक्रिया, ग्रन्थकृतकृतस्वदोषक्षमापणञ्चेति।

इह बहुतरयन्त्राणि चित्रितानि सन्ति ।

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhañjana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armá, a Várendra Bráhmana of Navadvípa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specifical days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgá pújá. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारीसहाख्यं
निखिलभुवनवन्द्य नन्दगोपाभिनयम् ।
सुकृतिहृदयवन्द्य प्रेमभक्त्यैकगम्य
सकललक्षितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥
याता माता मया किं नवदधि विघ्नत भुज्यते नेति मत्वा
दृष्ट्वा तद्वृत्तमाशु प्रियतमतनयाभुङ्क्ष्व वत्सेत्युवाच ।
लब्ध्वा मातुः प्रसाद सपदि गतभयं स्मेरवक्त्र वदन्तं
मातर्दोषो न मेऽयं वत्सलतमिति त नन्दसूनुं नमामि ॥
सदानन्दमयी स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।
वरेन्द्रान्वयसम्भूतनवद्वीपनिवासिना ॥
श्रीकृष्णप्रीतये गूढशास्त्रार्थस्याभिसम्मितः ।
स्मृतीना क्रियते दुर्गभञ्जन बुधरञ्जनम् ॥
अथ तिथेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिचक्रचलनद्वयावधिकं वासरविकर्षप्रयो-
जकताद्दृशचन्द्रक्रिया तिथि । तथाहि—

End. वियोगे पारणं कुर्य्युर्मुनयो ब्रह्मवादिन इति । वियोगे उभयोर्विच्छेदे तद्योगस्य उपस्थितत्वात् स च एकतरचयादपि भवतीति ॥ ० ॥

Colophon. श्रीहरिनारायणशर्म्मणः पुस्तकमिदं स्वाचरश्च इति ॥ ० ॥ यथा दृष्टमित्यादि ॥

विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथम तिथिदुर्गभञ्जनम् । तत्र राशिचक्रस्य देश॰ रूपता, अमावोड़शभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यामे चतुर्दश्या इति वचनव्याख्या,चन्द्रकलास्वरूप', देवताना कलानिर्णयः, तिथिखण्डविशेषनियमश्चेति । द्वितीयं मासादुल्लेखदुर्गभञ्जनम् । तत्र निमित्तोल्लेखविचारः, इष्टोत्सर्गादिविचार', मासाद्युल्लेखविचारश्चेति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्पसृतिदुर्गभञ्जनाख्यद्वतीयपरिच्छेदारम्भे प्रथङ्मङ्गलाचरणदर्शनात्; तथाहि—"सदानन्दमयी स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्म्मणा । सङ्कल्पसृतिदुर्गाणां भञ्जन क्रियतेऽधुना ॥" इति । तत्र च काम्यकर्म्मणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा॰ भाव. सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलचणम्, विशिष्टफल प्रति कामनाधिकारः, काम्यकर्म्मणि रागिणां प्रीतिकामनायां नत्फलप्राचुर्य्यम्, सङ्कल्पनिरूपणम्, जन्मतिथिविहिताश्वत्थादिपूजनफल, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फलभागिन एव नामगोत्राद्युल्लेखो न तु प्रतिनिधेः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिमदाष्टम्यादिकल्पे पचद्वयं बोधनम्, विशेषबाधकाभाव एव प्रकरणाद्द वाक्यस्य बलवत्त्वम्, दिवसाद्यन्तनाड़ीचतुष्टयस्य सन्ध्यात्वकीर्त्तनम्, सायसन्ध्यायाः प्राशस्त्यादिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, मध्याह्ने पुनर्ताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तकस्नानादिकार्य्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्म्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग॰ भञ्जनम् । तत्र—अष्टमी, जन्माष्टम्युपवासो नित्यः,जन्माष्टम्युपवासफलम्, व्रतकालव्यवस्था, पारणव्यवस्थादिश्चेति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1728. Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Práyas'chitta-vyavasthá-saṅkshepa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Raghunandana, or the *Vivekas* of S'úlápani, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थासङ्क्षेपः। तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम्। तथाच हारीतः। प्रयतत्वादोपचितमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तम्।

End. तथाच पैठीनसिचार्य्यादिना क्रियमाणा—(इतः खण्डितम्)

विषयः। प्रायश्चित्तलक्षणादि, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मवधप्रायश्चित्तम्, सुरापानप्रायश्चित्तम्, स्वर्णस्तेयप्रायश्चित्तम्, गुर्व्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम्, गोवधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्व्वाङ्गकृत्यम्, बाल्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्वामिकगोवधप्रायश्चित्तम्, एकहायन्यादिगोवधप्रायश्चित्त, बोधनादिनिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, गोवधापवादः, क्षत्रियादिवधप्रायश्चित्तम्, स्त्रीवधप्रायश्चित्तम्, गर्भवधप्रायश्चित्तम्, मार्जारादिवधप्रायश्चित्तं, मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोद्यानादिदेवतडागादिभेदनप्रायश्चित्तम्, अभिचारप्रायश्चित्तञ्चेति।

No. 939. तिथिव्यवस्थासङ्क्षेपः।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvípa, Vrajanatha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthá-sankshepa. A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. अथ सङ्कल्पानामेव कर्म्मणामारम्भकत्वादादौ स एव निरूप्यते।

End. अमावास्याष्टमीव्यतिरिक्ता द्वादशतिथयः शुक्ला ग्राह्याः। एतासु पौर्णमासमाघमी ग्राह्या॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थासङ्क्षेपः समाप्तः।

विषयः। सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविसङ्क्रान्तिशून्यः, विधिश्चतुर्व्विधः, अर्थवादः, निषेधपर्य्युदासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपद्-द्वितीया-तृतीया-चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-कृत्यम्, माघसप्तमी, अष्टमी, कृष्णजन्माष्टमी, पारणकाल, दूर्व्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, श्रीरामनवमी, दशमी, दुर्गोत्सवः, बलिदानम्, यूपाः, उपचाराः, षोडशोपचाराः, एकादशी,

चातुर्मास्यव्रतारम्भ, आरब्धव्रतत्यागे प्रायश्चित्त, मलमासादित्यागफलम्, हरिशय-नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, त्रयोदशी, वारुणत्रयोदशी, चतुर्दशी, सावित्रीचतुर्दशी, अनन्तव्रतम, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी, महाज्येष्ठी, कोजागर, रविसङ्क्रान्तिरात्रिसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्त्तिकवृत्यम, प्रहणम, अमावास्या, अर्द्धोदययोग, युगाद्या, युगाद्यारम्भस्येति ।

No 940 उद्वाहव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches Folia, 3 Lines, 5 on a page Extent, 79 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1729 Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose Correct

Udvaha-vyavastha-sankshepa A summary of the laws regarding marriage

Beginning अथोद्वाहव्यवस्थासङ्क्षेप । तत्र सापिण्ड्यं निरूप्यते ।

End वरे मृते कन्या देवराय प्रदातव्या । एतच्च कन्यानुमतौ । वाग्दत्ताया अपि कन्याया कुमारीवद् विवाह ॥ ० ॥

Colophon इत्युद्वाहव्यवस्थासङ्क्षेप ॥

विषय । सापिण्ड्यनिरूपणादि, पितृबान्धवादिनिर्णयश्चेति ।

No 941. श्राद्धव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches Folia, 37 Lines, 6 on a page Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk 1729 Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old, Prose and verse Correct

S'raddha-vyavastha sankshepa A summary of the laws regarding the various s'raddhas, or offerings to the manes

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थासङ्क्षेप । विप्रेभ्यो दद्यादग्नौ जह्वेपि वेत्यनेन तस्यापि श्राद्ध-शब्दोकारपर्यन्त, स्वीक्रियते तदा पित्रे बलिदानेऽतियाशिः ।

End. यत्र मैथुनानेकेषामुपकार अतिशयार्द्धपीडा स चेतु अधिना न निराकरणीय ।

Colophon इति श्राद्धव्यवस्थासङ्क्षेपः ॥

विषयः । श्राद्धलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साद्गित्यलक्षणम्, तन्त्रतालक्षणम्, नवान्नश्राद्धकालः, मघावर्षोद्धमीश्राद्धम्, अष्टयुक्तव्यपक्षश्राद्धम्, शस्त्रहतचतुर्दशीश्राद्धम्, अष्टकाश्राद्धम्, श्राद्धवेला, मलमासे कर्त्तव्यम्, मलमासनिषिद्धकर्माणि, अमावस्याश्राद्धवेला, प्रतिमासे पार्वणासमर्थस्य पार्वणव्यवस्था, निमन्त्रणव्यवस्था, दर्भाः, श्राद्धशेषभक्षणे नियमविधिः, आमान्नव्यवस्था, जीवत्पितृकश्राद्धम्, मासिककालः, मासिकसपिण्डीकरणयोरपकर्ष, पिण्डमिश्रीकरणम्, विप्रपतितस्वतात्वाविदितयोः श्राद्धकालः, मृताह्वाज्ञाने श्राद्धदिनमासनिर्णयः, एकोद्दिष्टकालनिर्णयः, अम्बुघटश्राद्धम्, सपिण्डीकरणम्, श्राद्धेऽधिकारिनिरूपणम्, वृद्धिश्राद्धव्यवस्था, शूद्रकर्तृकतर्पणवाक्यम्, वृद्धिनिर्णयः, चक्रवृद्धिः, ऋणिविधिः, प्रतिभूः, स्वामिकविक्रय, सम्भूय समुत्थानम्, दत्ताप्रदानिक, भृतकविधिः, भाटकविधिश्चेति ।

No. 942. दायव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches Folia, 14 Lines, 6 on a page. Extent, 456 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk 1729 Place of deposit, Navadvípa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old. Prose and verse. Correct

Dáya-vyavasthá-saṅkshepa. A summary of the laws regarding succession and inheritance

Beginning अथ दायव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्र पितृणामेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य स्वत्व न तु सर्वेषाम् ।

End. आकालिक निमित्तकालमारभ्य परदिन तत्कालपर्यन्तं, सज्योति. दिनमान रात्रिमानञ्चेत्यर्थ ॥ ॐ गुरवे नम. ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिह न दृश्यते पर लेखभङ्ग्या समाप्तमेवेति प्रतीयते)

विषय । पित्रादीना स्वत्वनिर्णय, पितृकृतपितामहधनविभाग, पितृकृतस्वोपार्जितधनविभाग, विभागानर्हा, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयाधिकारः, स्त्रीधनविभाग, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तर जातविभाग, पुत्रिकानन्तरजातौरसविभागः, अपुत्रधनविभाग, मदृष्टिविभाग, विभागकालापकृतिविभागः, पितृधनविभागकाल, पितृस्वत्वनिवृत्तौ भ्रातृकृतविभागव्यवस्था, पितृकृतपैतामहधनविभाग, समयाशुद्धिनिर्णयश्चेति ।

No. 943. शुद्धिव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvipa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyavasthá-sankshepa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थासङ्क्षेपः। तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते। तत्र विहितकर्मार्हत्वप्रयोजको धर्मविशेषः शुद्धिः।

End. युगादावयने पुण्ये मन्वादौ च विशेषतः।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता।

विषयः। शुद्धिलक्षणादिः, सहमरणानुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोरशौचसङ्करः, अतिक्रान्ताशौचम्, अशौचे विधिनिषेधौ, अशौचसङ्करः, गर्भस्रावाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालाद्यशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाद्यशौचम्, मातामहाद्यशौचम्, मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, शवानुगमनाशौचम्, अस्थिसञ्चयादावस्पर्शे कालः, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्य शुद्धिः, स्तनिकादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्णनरदाहव्यवस्था, मुमूर्षुकृत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था, पुनश्च वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अशौचान्तद्वितीयदिनकृत्यम्, वृषोत्सर्गकालः, वृषलक्षणम्, अस्यैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तककरणपरिपाटी, मृतक्रिया विविधा, विपुलगृहदानम्, दृढदामाग्रदानञ्चेति।

No. 944. उद्वाहव्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvipa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udváha-vyavasthá alias *Sambandha-vyavasthá-vikás'a.* A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्था। तत्र भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः। भार्यात्वञ्च विवाहजन्य-

कन्याद्यभिसंस्कारविशेषो वरनिरूपित', अमुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतेः। अयमेव चूडादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात्।

End. षट्सङ्ख्यापङ्क्तेताङ्कवद् वक्ररेखया भिन्न लिखेत।

Colophon. इति सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः।

विषय। विवाहलक्षणादिविचारः। ९४९ अङ्कीयग्रन्थादयं भिन्नः।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पनीपूर्वभागः।

Substance, country yellow paper, 20 × 5 inches Folia, 149. In 7 parts. Lines, 9 on a page Extent, 7375 s'lokas. Character, Bengali Date, SK. 1721. Place of deposit, Navadvípa, Vrajanatha Vidyáratna. Appearance, old and decayed Prose. Correct.

Anumána-dídhiti-ṭippaní A gloss on the commentary of Raghunátha Siromani on the first book of Gañges'a Upádhyáya's great Nyáya work the *Chintámani*. By Jagadís'a Tarkálaṅkára This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos 507 to 511 are portions of this work (Ante I, p. 293).

Beginning. रुचिताननसरोजमरुपे दिङ्गमाधमतिलोलकुण्डलम्।
रोचनोज्ज्वलितभालमस्तु मे केशव मनसि शैशवं वपुः॥
प्राच्यैरनुचितविविधचोद्यैः कलुषीकृतोऽपि अधुना।
दीधितियुतमणिरेष श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरतु॥
परमात्मने सर्वान्तरात्मने नमः।

End. ननु प्रकृतस्थले विशिष्टप्रत्यक्षजनकत्वमेव नास्तीत्यात्‌ विशिष्टसामग्रीति।

Colophon. इति श्रीलश्रीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाप्ता
शके चन्द्रमेन्नागविधुमिते आदित्यतनये
नभस्यीये सप्ताहनि च सुरनाथ हृदि वहन्।
इमम्या ग्रन्थाया कुसुरकमलानाथ इसक
प्रयत्नेनालेखीद्विजपरिपठमायेति पुस्तम्॥
कदा वाराणस्यामिह सुरधुनीरोधसि वसन्
वसानः कौपीनं शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम्।
अये गौरीनाथ त्रिपुरहर शम्भो त्रिनयन
प्रसीदेत्याक्रोशन् निमिषमिव नेष्यामि दिवसान्॥

विषय । जगदीशतर्कालङ्कारकृततत्त्वचिन्तामण्याष्टिप्पन्या द्वितीयखण्डम "अनुमान-दीधितिटिप्पनीति" तस्यैव पूर्वा भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम्। अत्र—१ अनुमिति, २ व्याप्तिपञ्चकम्,' ३ सिंहव्याघ्रौ, ४ पूर्वपक्ष, ५ व्याधिकरणधर्मावच्छिन्नाभाव, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिरुक्ति, ८ विशेषनिरुक्ति (अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतस्त्वचतुष्टयी, १० व्याप्तिग्रहोपाय, ११ तर्क, १२ व्याप्त्यनुगम, १३ सामान्यलक्षणेति चयोदशपरिच्छेदाः सन्ति। तदत्र पुस्तके द्वितीयादिपरिच्छेदचिक खण्डितम्। अनुमितिपरिच्छेदेऽपि सप्तमपत्रत परस्तात खण्डितश्च।

No 946 कातन्त्रवृत्तिपञ्जिका, परार्द्धा।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches Folia, 96 Lines, 9 on a page Extent 4644 slokas Character, old Bengali Date, Sk 1400 Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna Appearance, old Prose Correct

Katantra-vritti panchiká A gloss on Durga Siṁha's commentary on the Sanskrit grammar called *Kátantra* By Trilochana *Dasa*. The MS contains the only second half of the work Durga Siṁha's work has been noticed under No 510, *ante* I, p 296

Beginning प्रारभ्यपचस्य प्रथमाभागश्छिन्न खण्डित। तत्र पञ्चापरार्द्ध—यथायानन्तर्यार्थ एव गृह्यते तथाच्चि प्रश्न पर्यनुयोग उच्यते।

End स्याव। अचापि द्वे इत्यनुवर्त्तते द्विवचनसन्निधानात उत्तरशब्दोय पूर्ववत्।

Colophon इति त्रिलोचनदासकृतायां (इत खण्डितम)।

विषय । कलापव्याकरणीयतिङन्तादिद्वितीयभागस्य व्याख्यानम्।

No 947 सर्वतोभद्रमण्डलम्।

Substance, country paper, 14 × 2¼ inches Folium 1. Lines, 16 Extent, 31 s'lokas Character, old Bengali Date, Sk 1400 Place of deposit, Navadvipa, Vrajanátha Vidyaratna Appearance, old Verse Correct

Sarvato-bhadra mandala A description of a mystic diagram so called It is held in high estimation in astrological works for casting nativities, and calculating future events in the life of man

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते । चतुर्ष्वपि च कोष्ठेषु कर्णसूत्रचतुष्टयम् ।
End. तिस्रो रेखा वह्निः कुर्यात् सितरक्तासितैः क्रमात् । मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् साधारणं स्मृतम् ।
विषयः । सर्वतोभद्रमण्डलप्रणयनप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Verse. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Ḍháká, with Paṇḍit Kálikumar Bhaṭṭácharya, and in Calcutta, with the Honorable Rája Jotindramohan Tagore Bahadur, and in the Library of the late Rája Sir Rádhakanta Deva Bahádur.

Ekáksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Saṅskṛit letter each. *By Purushottama Deva. The work is of some* repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur, Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *choara*, *ta taskara*, *dha dhana*, *ya yama*, *va vála* et *varuṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significentur. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gita*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dana*, *dátṛi*). Minor pars re vera nomina vel particulæ sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhá* (*dipti*), *sam* (*kalyáṇa*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरुद्दिष्टो को वायुरिति शब्दितः ।
कश्चैवात्मा समाख्यातः प्रकाशे क उदाहृतः ॥
End. क्षमिति स्यात् परं ब्रह्म क्षः स्याच्चैव महेश्वरः ।
Colophon. इति पुरुषोत्तमदेवकृत एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।
विषयः । एकाक्षराणां बहूर्थानां शब्दानां परिचयः ।

No 949 शुद्धिविवेकः ।

Substance, country paper, 13 × 2½ inches Folia, 94 Lines, 6 on a page Extent, 2456 s'lokas Character, old Bengali Date, SK 1533 Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose and verse Correct

S'uddhi-viveka. A treatise on purification and mourning By Aniruddha

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्ष पूर्वाचार्य प्रकीर्त्तिता ।
व्याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥
विशुद्धिरनिरुद्धेन सर्वेषामवमावधि(?) ।
बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानान्तु तुष्टये ॥

End. अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमत कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनापि मवत्सरे परिक्रियते ।

Colophon. महोपाध्यायश्रीअनिरुद्धकृता विशुद्धा * * * * समाप्ता ॥ श्री ॥ सुरापगातीर विहार ** क——— कृतानिरुद्धेन———विनेत्रनेत्रद्वयशीतभानुना, शकस्य वर्षे———लिलेख

विषय । जननमरणाद्यशौचनिर्णय ।

No 950 शार्ङ्गधरपद्धति ।

Substance, country red and yellow paper, 13 × 5½ inches Folia, 269 Lines, 8—9 on a page Extent, 7263 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Verse. Correct

S'árngadhara Paddhati A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomancy, chaomancy and other forms of divination, another to bows and arrows—their merits and demerits the bulk is made up of amatory verses By S'árngadhara, son of Dámodara, and grandson of Rághava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

Chand's history of Príthvíráj: he was killed in the year 1192 A. D. S'árñgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुद्बुदसङ्करा इव बहुब्रह्माण्डखण्डाः क्वचिद्,
भान्ति क्वापि च शीकरा इव विरिञ्चाद्याः स्फुरन्ति भ्रमात्।
चिद्रूपा लहरीव विश्वजननी शक्तिः क्वचिद् द्योतते,
स्वानन्दामृतनिर्भरं शिवमहापाथोनिधिं तं नुमः ॥ १ ॥
पुराशाकम्भरीदेशे श्रीमान् हम्मीरभूपतिः।
चाहुवाणान्वये जातः ख्यातः शौर्य्ये इवार्ज्जुनः ॥ २ ॥
तस्याभवत् सभ्यजनेषु मुख्यः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः।
पुरन्दरस्येव गुरुर्गरीयान् द्विजाग्रणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥
गोपालदामोदरदेवदाससञ्ज्ञा बभूवुस्तनयास्तदीयाः।
शेषावतारा इव चन्द्रमौलेरपास्तसन्ध्यान्तगुणास्त्रयोऽपि ॥ ४ ॥
तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूदुत्पाद्य चोनात्मजान् वीतरागः।
भागीरथ्यां शुद्धदेहं विहाय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥
ज्येष्ठः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मीधरस्तथा।
कृष्णोऽनुजस्ततस्तेषां चयस्त्रेताग्नितेजसः ॥ ६ ॥
जयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापदद्वयकुशेशयलुब्धमधुव्रतः।
सरससूक्तिसुधौघकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बमृगाधिपः ॥ ७ ॥
यद्यपि गुणौघनिलयः खलशैलध्वंसने जिष्णुः।
तदपि विमलहृदयान्तरसज्जनलोकस्य यशोऽसौ ॥ ८ ॥
ते सज्जनाः सुकविशाखिकविलपुष्पाण्यादाय गुम्फितवतः स्वगुणैर्म्मैतत्।
सन्धारयन्तु कुसुमोज्ज्वलहारकल्प कण्ठे सुभाषितमपास्तसमस्तदोषम् ॥ ९ ॥
न शार्ङ्गधरपद्धतिः खलजनस्य योग्या भवेत्
सुभाषितरसोर्म्मयः सुकृतिलोकपेया यतः।
सुधामदितिनन्दना दिवि पिबन्ति हृष्टान्तरा-
स्तथैव तमसः शिरो झटिति खण्डितं श्रूयते ॥ १० ॥
आनन्दाय सतां भूयात् सुभाषितमिदं मम।

पृथक पद्धतिसम्मिश्र परिच्छेदैर्मनोरमम ॥ ११ ॥
खादीर्मिद्विचितैः पद्यै कियद्भिरपररपि ।
युता पद्धतिरेषास्तु सज्जनानन्ददायिनी ॥ १२ ॥

End. मन्दोऽय मलयानिल किसलय चूतद्रुमाणा वन
आयतकोकिलकूजित विचकिलामोदः पुराण मधु,
वाणानि धिनोति ५र (?) (इत पर न लिखितम, तत एव खण्डितम्, लेखनाभावे च आदर्शालाभ एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाचरलिपिभङ्गीदर्श-नाच्छेद ( ) विक्रमसमालङ्कृतलाच) ।

विषय.। कविना स्वप्रणीतान् पूर्वकविगणभाषिताश्च श्लोककाव्यानिह यथायथ पद्धत्यनुसारेण ग्रथित, तदभावत्लष्टतरः काव्यश्रङ्गः सम्पन्न । अत्र—१ कविवंशवर्णनम्, २ अनुक्रमः, ३ नमस्कृति, ४ आशी, ५ सुभाषितप्रशसा, ६ काव्यप्रशसा, ७ सामान्यकविप्रशसा, ८ विशिष्टकविप्रशसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशसा, ११ कुपण्डितनिन्दा, १२ महता प्रशसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ सज्जनप्रशसा, १५ मनस्विप्रशंसा, १६ उदारप्रशसा, १७ तेजस्विप्रशसा, १८ गुणप्रशसा, १९ सन्तोषप्रशसा, २० सत्सर्गप्रशंसा, २१ धनप्रशसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ कृपणनिन्दा, २४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ मूर्खनिन्दा, २७ तृष्णानिन्दा, २८ लोभनिन्दा, २९ दैवाख्यानम, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्, ३२ समस्याख्यान, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपह्नुतिः, ३५ कूटः, ३६ क्रियादिगुप्तचित्राख्यानम्, ३७ प्रश्नोत्तराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः, ४० धर्मनिवृत्ति, ४१ पातकनिवृत्तिः, ४२ सूर्यान्योक्तय, ४३ चन्द्रान्योक्तयः, ४४ मेघान्योक्तय, ४५ वाय्वन्योक्ति, ४६ हंसान्योक्तय, ४७ मधुकरान्योक्तय, ४८ कोकिलान्योक्तयः, ४९ चातकान्योक्तय, ५० मयूरान्योक्तय, ५१ शुकान्योक्ति, ५२ काकान्योक्ति, ५३ वकान्योक्तिः, ५४ खद्योतान्योक्ति, ५५ सिंहान्योक्ति, ५६ गजान्योक्ति, ५७ मृगान्योक्ति, ५८ करभान्योक्ति, ५९ वृषभान्योक्तिः, ६० सामान्यवृक्षान्योक्ति, ६१ कल्पवृक्ष, ६२ पर्वतान्योक्ति, ६३ आम्रान्योक्ति, ६४ समुद्रान्योक्तिः, ६५ रत्नान्योक्ति, ६६ शङ्खान्योक्ति, ६७ तडागान्योक्ति, ६८ कमलान्योक्ति, ६९ कूपान्योक्ति, ७० मरुस्थलान्योक्तिः, ७१ दावानलोक्तिः, ७२ सङ्कीर्णान्योक्ति, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्टराजप्रशसा, ७५ अरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मिश्रकनीति, ७९ गजप्रशसा, ८० भद्रलक्षणम्, ८१ मन्दलक्षण, ८२ मृगलक्षणम्,

८३ मिश्रलक्षणम्, ८४ अस्त्रप्रशंसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशंसा, ८७ धनुर्वेद, ८८ [तत्र—(क) धनुर्दानविधि, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रमाणम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (छ) नाराचनालीकस्थानम्, (ज) मुष्ट्याकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टि, (ञ) धनश्छाया, (ट) दृढभेदिनादियुद्धलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम्। ८९ वृक्षशास्त्रम् [तत्र-(क) उपवनविनोद, (ख) तरुमहिमा, (ग) भूमिनिरूपणम्, (घ) बीजोप्तिविधि, (ङ) निषेचणम्, (च) द्रुमरक्षा, (छ) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरीक्षणम्। ९० शाकुनज्ञानम् [तत्र (क) भूपतिप्रश्नचेष्टा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्षाप्रश्नः, (घ) राज्ञो जयप्रश्न (ङ) राज्ञः सन्तानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (छ) रोगिप्रश्नः, (ज) शकुन, (झ) शिवारुतम्, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गस्फुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकुनानि, (ड) यात्रानियम, (ढ) शुभाशुभविचार, (ण) उलूकपिङ्गल, (त) काकशब्दः, (थ) श्वशास्त्र, (द) तित्तिरिराव, (ध) लुद्धारावः, (न) करायिकारावः, (प) वृकरावः, (फ) हरिणरावः, (ब) नकुलरावः, (भ) मिश्रशकुनानि, (म) क्षुतम्, आङ्गिकशकुन वा, (य) दिशा स्वभावकथनम्, (र) स्वरोदय], ९१ पशूनां लक्षणचिकित्से [(क) छागानाम्, (ख) शुनकानाम् (ग) गवाम्, (घ) यूथरक्षा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्थावरजङ्गमविषापहरणम्, ९२ भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केशरञ्जनम्, ९५ शृङ्गारनिर्देश, ९६ स्त्रीप्रशंसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगवृत्ति, ९९ स्त्रीसेवाप्रकारः, १००। सङ्केतस्थानादिविवरणम् [तत्र—(क) सङ्केतस्थानविवरणम्, (ख) हावादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) द्रावणम्, (ङ) वीर्यस्तम्भ, (च) कुसुमजननम्, (छ) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवनरक्षा, (ञ) सुखवासजलवार्ता, (ट) अङ्गराग, (ठ) धूपप्रकरणम्]। १०१ बालावर्णनम्, १०२ युवतीवर्णनम्, १०३ तरुणीवर्णनम्, १०४, समस्तस्त्रीप्रशंसनम् तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोलवर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्त-वर्णनम्, (छ) स्मितवर्णनम्, (ज) चुबुकवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ट) कण्ठवर्णनम्, (ठ) बाहुवर्णनम्, (ड) करवर्णनम्, (ढ) अङ्गुलीवर्णनम्, (ण) स्तनवर्णनम्, (त) मध्यवर्णनम्, (थ) वलित्रयवर्णनम्, (द) नाभिवर्णनम्, (ध) ऊरुवर्णनम्, (न) जङ्घावर्णनम्, (प) चरणयुगलवर्णनम्, (फ) नखश्रेणिवर्णनम्, (ब) गमनवर्णनम्, (भ) कान्तिवर्णनम्, (म) धामपोस्तकपवर्णनम्] १०५। विप्रलम्भशृङ्गारे—(क) प्रियप्रस्था-

नवर्णनम्, (ख) श्यामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (ख) नाय कवचनम्, (ग) नायिकां प्रति मानम्, १०७ विरहिण्यवस्थावर्णनम्, १०८ नायिकान्तिके सखीवचनम्, १०९ वियोगिनीप्रलापाः, ११० नायक प्रति दूतीप्रेषणम्, १११ वियोग्यवस्थावर्णन-प्रलापाख्याने, ११२ नायकस्याग्रे दूत्युक्ति', ११३ नायिका प्रति दूत्युक्ति',११४ दूती-नायिकासंवाद ,११५ शृङ्गारे परस्परविलोकनम्, ११६ प्रियातिथ्यादिकम्, ११७ मानिनीमानवर्णनम्, ११८ कलहान्तरितादिकथनम, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य प्रियानुनयौ, १२१ परस्पर प्रसादः, १२२ सूर्यास्ते चक्रदुःखम्, १२३ तमसो वर्णनम्, १२४ अभिसारीणा सञ्चार, १२५ शशाङ्कोदयवर्णनम्, १२६ पानगोष्ठीकथनम्, १२७ (क) चाटुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) सुरतप्रशंसा, १२८ नववधूक्रीडायां सखीवाक्यम्, १२९ सुरतकेलिकथनम, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ सुरतनिवृत्तिः, १३२ मध्यरात्रिक्रीडानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभातवर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रिसंयोगचेष्टाया प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मिश्रकशृङ्गारवर्णनम्, (ख) सतीवर्णनम, (ग) कुलवधूवर्णनम्, १३८ असतीचरितम्, १३९ वसन्तादेर्वर्णनम्, १४० ग्रीष्मादेर्वर्णनम, १४१ वर्षादेर्वर्णनम्, १४२ शरदादेर्वर्णनम्, १४३ हेमन्तादेर्वर्णनम्, १४४ शिशिरादेर्वर्णनम्, १४५ सम्मिश्राणाम्, १४६ जलकेलिः, १४७ प्रपोक्ति', १४८ दोलाकेलिः,१४९ भ्रमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्, १५१ नेत्रसम्मीलनम्,१५२ क्रीडा, १५३ सम्मिश्रोक्तय,१५४ भयानकरसोक्तयः, १५५ बीभत्सरसोक्तयः, १५६ रौद्ररसोक्तयः, १५७ शान्तरसे—वैराग्यस्य प्रशंसनम्, १५८ अनित्यतावर्णनम, १५९ विषयादिविडम्बनवर्णनम्, १६० पश्चात्तापवर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः, १६४ कालसञ्ज्ञा, १६५ शारीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे—योगत्रयनिरूपणम्, १६७ गोरक्षादिसाधितहठयोगवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिसाधितहठयोगप्रकरणम्, १६९ मन स्थैर्यप्रभाव', १७० अणिमादिसिद्धिवर्णनम्, १७१ योगिचर्याकथनम्, १७२ अरिष्टज्ञानम्, १७३ विदेहमुक्तिकथनञ्चेति परिच्छेदाः।

[अत्र तु पुस्तके वसन्तवर्णनस्य कियदंश यावद् दृश्यन्ते, तत सार्द्धचतुस्त्रिंशत्परिच्छेदानामभावः।]

—

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárájanagara, Vikrampura, Ḍhaká, Kálikrishṇa Gañgopadhyaya. Appearance, old. Prose. Correct.

Práyas'chittatattvádars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Vishnuráma Siddhántavágís'a, son of Jayadeva Vidyávágís'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭácháryya.

Beginning. प्रणम्य विष्णुरामेण परमात्मानमव्ययं ।
प्रायश्चित्तस्य यत्तत्त्वं तस्य व्याख्या वितन्यते ॥
(तद्व्याख्या परितन्यते वा) ॥
तत्र ग्रन्थारम्भेऽभिमतं देवं नमस्करोति प्रणम्येति ॥
तत्त्वन्तु विविधमुनिवाक्यार्थावलोकनपूर्वकपञ्चाद्राधिकरणाधीनव्यवस्थाघट्टकः ॥
तत्र प्राधान्येन घट्टकस्य तत् घट्टकत्वच्चात्, प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तरन्तु प्रायश्चित्तविवेकादावनुसन्धेयमिति ॥

Colophon. इति कविचन्द्रभट्टाचार्यात्मजजयदेवविद्यावागीशसुतश्रीविष्णुरामसिद्धान्तविरचितः प्रायश्चित्तादर्शः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यान ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Maharájnagara, Vikrampura, Ḍhaka, Kalikrishna Gañgopádhyáya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'ráddhatattvádars'a. A commentary on the S'ráddhatattva of Raghunandana. By Vishnuráma Siddhántavágís'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं विष्णुरामेण धीमता ।
व्याख्यानं श्राद्धतत्त्वस्य तन्यते विदुषां मुदे ॥

तत्रादौ ग्रन्थारम्भमाणाभिमतदेवतां नमस्करोति प्रणम्येत्यादि ॥

तत्र विविधमुनिवाक्यादि ॥

End एतदभिप्रेत्य पूर्वमतेति विद्यायेत्युत ॥ इत्यत खण्डित ॥

विषय । आद्यतत्त्वव्याख्यान ।

No 953 सदाचारप्रकरण ।

Substance, country yellow paper Folia, 3 Lines, 6—7 on a page Extent 89 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Maharajanagara, Vikramapura, Dháka, Kalikrishna Gangopadhyaya Appearance, old Verse Correct

Sadacharaprakarana A metrical treatise on the duties of ascetics By S añkara Achárya Hall's *Contributions*, p 142

Beginning सच्चिदानन्दकन्दाय जगदङ्कुरहेतवे ।
सदोदिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥
सर्ववेदान्तसिद्धान्तैर्ग्रथितं निर्मलं शिवं ।
सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥

End सदाचारमिमं नित्यं योऽनुसन्धयते बुध ।
ससारसागराच्छीघ्रं मुच्यते नात्र सशय ॥ ५५ ॥

Colophon इति श्रीमतपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं सदाचारप्रकरण समाप्तम ।

विषय । योगिसदाचारवर्णन ।

No 954 वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper Folia 9 Lines, 9—10 on a page Extent, 427 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Maharajanagara Vikramapura Dhaka Kalikrishna Gangopadhyaya Appearance, old Verse Correct

Vedanta sastra sankshipta prakriya nirupana alias *Prakriya nirupana* A metrical epitome of the Vedánta doctrine By S ankara Acharya

Beginning चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्त्तते ।
नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।
तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यविरचित वेदान्तशास्त्रसंदर्भितप्रक्रियानिरूपण समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथन ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Mahárájanagara, Vikramapura, Dháka, Kalikrishna Gangopadhyaya Appearance, old Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नाभिर्हृदयंकण्ठमूर्द्धेति ।
तत्र चतुष्पाद् ब्रह्म विभाति, जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयमिति ॥

End. आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।
सर्वात्मैकत्वरूपेण तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,
तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ २ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषय. । ब्रह्मनिरूपण ।

No 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12 Extent, 20 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárájanagara, Vikramapura, Dháká, Kalikrishna Gangopádhyáya. Appearance, old. Verse Correct.

Brahmajnána. A poem on the essence of the Vedánta doctrine. By S'ankara Áchárya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नाहं कर्त्ता न कारयिता वा न कार्य्यं
माहं भोक्ता न भोजयिता न च भोज्यं ।
नाहं दुःख दुःखयिता वा न च दुःखी
योऽहं प्रत्यक् चित्स्वरूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः कायवा चानिर्मम चात्मस्वरूपिणः ।,
भजते भोगमेवाभिर्नकार्योयोपकल्पते ॥ .

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárája-nagara, Vikramapura, Dháká, Kálikrishna Gañgopádhyáya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्यष्टाङ्गयोगः ।,

End. निर्वाणपदमाश्रित्य योगी कैवल्यमश्नुते, योगी कैवल्यमश्नुते ।
इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनीषापञ्चकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 6 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárája-nagara, Vikramapura, Dhaka, Kálikrishna Gañgopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Manishápanchaka. A discussion between S'añkara Ácharya and a Chandála, on caste distinctions and the Vedántic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'añkara himself.

Beginning. कदाचित् शङ्कराचार्य्यः काशीं प्रति पुरी ययौ ।
तस्य ज्ञानपरीक्षार्थं कश्चिद् देवः समागतः ॥
चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चाब्रवीत् ।
यथोक्तवन्तमाचार्य्यं स देवः पुनरब्रवीत् ॥

End. यत्प्राप्यामृषिलेभलेमत रमे ब्रह्मादयो निर्वृता
यच्छ्रित्वा नितरां प्रमामिकलने लब्धाम्बुधिर्निर्वृतः ।
यत्सिद्धित्यसुधाम्बुधौ मथितधीर्ब्रह्मेव न ब्रह्मवित्
यः कश्चित् स सुरेन्द्रवन्दितपदो नूनं मनीषा मम ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यकृत मनीषापञ्चकं समाप्तं ।

विषयः। ब्रह्मज्ञानीयत्र शिवविद्याविषयकदेवचण्डालयोः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूड़ामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page. Extent, 868 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárájanagara, Vikramapura, Dhaká, Kálíkrisna Gaṅgopadhyáya. Appearance, old Verse. Generally correct.

Viveka chúḍámani. A poetical exposition of the Vedanta doctrine. By S'aṅkara A chárya.

Beginning. सर्व्ववेदान्तसिद्धान्तगोचरं तमगोचरं।
गोविन्दं परमानन्दं सद्गुरुं प्रणतोऽस्म्यहम् ॥ १ ॥
जन्तूनां नरजन्म दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता
तस्माद्वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वत्त्वमस्मात् परं।
आत्मानात्मविवेचनं स्वनुभवो ब्रह्मात्मना संस्थितिः
मुक्तिर्नो शतजन्मकोटिसुकृतैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥ २ ॥

End. संसाराध्वनि तापभानुकिरणप्रोद्भूतदाहव्यथा-
खिन्नानां जलकाङ्क्षया मरुभुवि भ्रान्त्या परिभ्राम्यतां ।
अत्यासन्नसुधाम्बुधि सुखकरं ब्रह्माद्वयं दर्शय-
न्त्येषा शङ्करभारती विजयते निर्व्वाणसन्दायिनी ॥ ५८१ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीमच्छङ्कर-
भगवत्पादकृतो विवेकचूड़ामणिः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानप्रसङ्गः ।

No 960. गुर्व्वष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6 Lines, 6—10 on a page Extent, 330 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Maharájanagara, Vikramapura, Ḍhaká, Kalíkrishna Gaṅgopadhyaya. MSS. of this work are common enough. the codices in the Libraries of the Asiatic Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct Appearance, old. Prose and verse Correct

S ukashṭaka A poem in eight stanzas in praise of the Vedánta philosophy Attributed to S uka Deva, son of Vyása. The text is explained in an elaborate commentary by Gaṅgádharendra Sarasvati

Beginning (मू॰) भेदाभेदौ सपदि गलितौ पुण्यपापे विशीर्णे
मायामोहौ चयमधिगतौ नष्टसन्देहवृत्ति ।
शब्दातीतं त्रिगुणरहितं प्राप्य तत्त्वावबोधं
निस्त्रैगुण्ये पथि विचरतां को विधिः को निषेधः ॥ १ ॥

End (मू॰) सत्यं सत्यं परमममलं सर्वकल्याणरूपं
मायारण्यं दहनमनिलं भ्रान्तिनिर्वाणदीपं ।
तेजोरूपं त्रिगमसदनं व्यासपुत्राष्टकं य
प्रातःकाले पठति मनसा याति निर्वाणमार्गं ॥ ९ ॥

विषयः ।• ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No 961 शतरुद्रीय, सभाष्य ।

Substance, country yellow paper Folia 13 Line 10—11 on a page Extent 786 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Maharajanagara, Vikramapura, Dhaka, Kalikrishna Gangopadhyaya Appearance, old Prose and verse Correct

S atarudriya The S atarudriya hymn of the White Yajur Veda with the commentary of Sáyana A chárya The text is published in Dr Weber's edition of the Veda, and a translation in Muir's Sanskrit Texts IV

Beginning (मू॰) ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।
नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥ १ ॥
या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।
शिवाशरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय ॥ २ ॥

(भा॰) यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥
इष्टकाचितय सर्वाश्चतुर्थे हि समापिता ।
रुद्राध्याये पञ्चमे तु चिताग्नौ होम उच्यते ।

End (मू॰) नमो रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिषवस्तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्द्ध्वा)स्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि । इत्येकादशोऽनुवाक ॥

(भा॰) हे रुद्रा वो युष्माकं जम्भे विदारितास्ये दधामि स्थापयामि ।

Colophon. इति सायनाचार्य्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुःसंहितायां चतुर्थकाण्डे पञ्चमप्रपाठके एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रुद्रमहिमा ।

No. 962. श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lines, 4—6 on a page Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Maharajanagara, Vikrampura, Dháká, Kalikrishna Gañgopádhyaya. Appearance, old Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyákhyána. A gloss, by Raghunátha Chakravartí, on S'ankara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the S'ruti," of S'rídhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरीयश्रुतिस्तुतेः ।

व्याख्या व्याख्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

सतामिति । सतो हेतु सत इत्यादिना ।

End. इत्यशेषममाम्नायेत्यवोपनिषद्भिन्नो वेदभाग समाम्नायः ।

आनन्दवनयेत्यादिग्रन्थान् दृष्ट्वा श्रुतिस्तुतौ ।

रघुनाथः लिखन् व्याख्या श्रुतेः शङ्करभाषणं ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्त्तिविरचित श्रुतिस्तुतिव्याख्यान समाप्तम ।

विषय । श्रीधरकृतायाः श्रुतिस्तुतेः शङ्कराचार्य्येण यत् भाष्य कृत तदनुगामिनी व्याख्या ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper Folia 30 Lines, 3—7 on a page. Extent, 1443 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk 1698 Place of deposit, Dhaká Vikrampura, Gañgácharana Tarkaratna, Appearance, old. Prose Correct

Práyas'chitta nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to expiations. By Gopála Nyáyapañchánana It is one of a series of digests prepared by the author under the title of Nirnaya. The total number of these digests is not known, but five have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing such digests under one general name has been common among Indian jurists, the number of separate works under each name extending from three to twenty-seven. The following list comprises the names of some of those which are most frequently met with.

Common title.	*Author's name*
Ádars'a,	Áditya S'uri
Ditto,	Jaydeva Pandita
Aloka,	Gopála Panchánana
Chandrika,	Divakara.
Ditto,	Gautama
Ditto,	Vedanga Ráya
Chintámani,	Vachaspati Mis ra
Ditto,	Ganges'vara
Didhiti,	Ananta Deva.
Dipiká,	?
Kamalakara,	Kamalákara Mis ra.
Kaumudí,	Govindánanda
Kaustubha,	Anantadeva.
Mayukha,	Nílakantha.
Mimáñsá,	Nanda Pandita,
Nirnaya,	Nanda Pandita.
Ditto,	Gopála Nyáyapanchánana.
Ditto,	Bhattojí Dikshita
Párijáta,	Ananta Bhatta
Pradipa,	Nágadeva
Prakás'a,	Mitramis'ra Pandita
Rahasya,	Ramanátha.
Ratna,	Kamalákara
Ratnákara,	Chandes'vara
Ditto,	Gopinatha Bhatta
Samuchchaya,	?
Sangraha,	Dalapatirája
Sára,	Nágoji Bhatta
Ditto,	Tryambaka
Ditto,	Dalapatirája.
Sarvasva,	Haláyudha
Saukhya,	Anonymous
Sindhu,	Kás'inatha Upádhyáya
Tattva,	Raghunandana.
Vidhi,	Kamalákara
Viveka,	S'ulapáni
Vyavasthá sankshepa,	Anonymous

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं निर्णयो मुनिसम्मतः ।
प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्यते ॥
अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र हारीतः । प्रयतत्वादित्यादि ।

End. ++ लक्षणप्रामाण्यापत्तिरिति सर्वं रमणीयमिति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितः प्रायश्चित्तनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षण, २ बाल्यादिभेदे प्रायश्चित्त, ३ विद्वद्विप्रस्त्र्यादीनां मुण्डननिषेध, ४ नवविधपापानि, ५ धेनुमूल्यनिर्णय, ६ प्राजापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्राह्मणस्वामिकभाषाद्यज्ञानकृतचतुर्थ्यायन्यादिगोवधव्रतनिर्णयः, ८ क्षत्रियस्वामिकगोवधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वयःसम्बन्धिगोवधव्रतनियमः, ११ शूद्रस्वामिकगोवधव्यवस्था, १२ उत्सर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्त, १४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६ एकहायन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतबहुगोवधप्रायश्चित्त, १८ बहुकर्तृकैकगोवधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१ पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रत, २३ अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्त, २४ उत्कृष्टपथादिवधादिप्रायश्चित्त, २५ अपालननिमित्तकगोवधप्रायश्चित्त, २६ अशुस्थाने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page. Extent, 877 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Vikrampurá, Ḍhaká Gañgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Tithi-nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of religious ceremonies. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्भोजषट्पदेन सुचेतसा ।
क्रियते निर्णयस्तिथ्या गोपालेन सुधीमता ॥
अथ तिथिनिर्णय । तिथेस्तु द्वादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपलक्षितः कालविशेषः ।
यथा अर्काद् विनिःसृतः प्राचीमित्यादि ।

End. (श्रेषेऽस्पष्ट, जीर्णत्वात् ।)

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्य्यविरचितस्तिथिनिर्णय समाप्त ।

विषय । तिथितत्त्वकथन ।

No 965 विवादनिर्णयः ।

Substance country yellow paper Folia, 20 Lines 3—6 on a page Extent 420 s lokas Character, Bengali Date Sk 1698 Place of deposit, Vikrampura Dhaka, Gangacharana Tarkaratna Appearance old Prose Correct

Vivada nirnaya A summary of Raghunandá s digest of the laws relating to Jurisprudence By Gopala Nyayapanchanana

Beginning श्रीकृष्णचरणाम्भोज ध्यात्वा गोपालशर्म्मणा ।
अष्टादश (मात्रा) तत्त्वाना निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥
अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु सद्युक्तिकः करणीय ।

End (ग्रन्थशेषे परिसमाप्तौ च विलुप्त ।)

विषय । १ व्यवहारलक्षण, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ ऋणादानं, ४ दासादिभ्य उद्धारादिनिषेध, ५ ऋणादिदानप्रकारप्रभृतय ।

No 966 दायनिर्णय ।

Substance country yellow paper Folia 22 Lines, 6 on a page Extent 693 s'lokas Character Bengali Date, Sk 1689 Place of deposit, Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna Appearance, old Prose Correct

Daya nirnava A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to inheritance By Gopála Nyáyapanchanana

Beginning श्रीकृष्णचरणाम्भोज ध्यात्वा गोपालशर्म्मणा ।
वितन्यते विवादेषु दायभागस्य निर्णय ॥
अथ दायभागनिर्णय । दायभागो यावत्सम्बन्धिधनविभाग । मनुना । एष स्त्रीपुंसयो राज्ञा इत्यादि ।

End अप पत्रमत्र विलुप्त ।

विषयः । दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikrampura Dhaká, Gangacharana Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct

S'uddhi-nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. प्रथमपत्रं विलुप्तं ।

End. शेषपत्रमपि विलुप्तं ।

विषयः । मरणाशौचशुद्धिनिर्णयकथनादि ।

No. 968 आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vates'vara, Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

A'chára-nirnaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. आचारस्य श्रेय साधनत्वमाह ॥ हारीतः———(अस्पष्ट)

End. आपस्तम्बः———ति—(इत्यतः खण्डितः ।

विषय. । वर्णाश्रमाचारकथनादिः ।

No 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper Folia, 5 Lines, 6 on a page Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk. 1689 Place of deposit, Vates'vara, Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose Correct

Sankránti-nirnaya A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning (प्रथमपत्रस्य प्रथमपङ्क्तिर्विलुप्ता ।)

End अत्र विषुवस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् मेषादाविति विषुवसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरः । अन्यथा कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सद्धानिरूपणा ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रस्तीनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page Extent, 8381 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of Deposit, Vikramapura, Dháka, Gangácharana Tarkaratna Appearance, old Prose. Correct

Vyáptigrahopáyaṭíká. A gloss on that portion of Raghunátha's commentary on the Anumána-chintámaṇi of Gañges'a which refers to inherent presence By Gadádhara Bhaṭṭáchárya. Vide ante I, p. 295.

Beginning उपायाभावप्रयुक्तव्याप्तिनिश्चयाभावेनानुमानप्रामाण्यं न निर्वहतीति चार्वाकपूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनसहचारदर्शनं व्याप्तिग्राहकमिति जरन्नैयायिकसिद्धान्त इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षलाभावे युक्त्यन्तरमेव वाऽनुसन्धेयमिति ।

विषय । व्याप्तिनिश्चयस्य उपायकथन ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Upádhiváda Tippaṇí. Jagadís'a Tarkálañkára's notes on the Upádhiváda chapter of Raghunatha S'iromaṇi's commentary on the Chintámaṇi of Ganges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्बाध्यत्वस्येव परकीयहेतोः सोपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने वादिनियमसम्भवाद्विजयसाधर्म्यैककार्यकारित्वसङ्गत्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानाजनकत्वरूपप्रसङ्गसङ्गत्या व्याप्त्यनन्तरमुपाधि निरूपयितुमाह उपाधिज्ञानादिति ।

End. अत एवाह एवमिति पक्षेतरत्वमित्यादिसाध्यसामानाधिकरण्यादिकमपि अप्रसिद्धानुमाने नोपाधित्वेन उद्भाव्यं कथकादिसम्प्रदायविरोधादिति भावः ।

Colophon. इति उपाधिवादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषय । परकीयव्याप्तिविघटकतया उद्भावनीयस्य उपाधेर्निरूपणम् ।

No 972 प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper Folia 2 Lines, 8 on a page. Extent 38 s lokas Character, Bengali Date, Sk 1762 Place of deposit, Vikramapura, Ḍhaka, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old Verse Correct.

Prasnottaramálá Vedantic catechism. By S ankara Ácharya

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमध्ये सम्मज्जतो मे शरणं किमस्ति ।
गुरोः कृपालो कृपया वदैतद् विश्वेशपादाम्बुजदीर्घनौका ॥ १ ॥
बद्धो हि को यो विषयानुरक्तः का वा विमुक्तिः विषयाद् विरक्तिः ।
को वास्ति घोरो नरकः स्वदेहो तृष्णाक्षयः स्वर्गपदं किमस्ति ॥ २ ॥

End कण्ठगता वा श्रवणगता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।
तनोतु मोदं विदुषां सुरम्या रमेशगौरीशकथेव सद्यः ॥ २९ ॥

Colophon इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्त्ताकथन ।

No 973 पाशककेरली ।

Substance, country yellow paper Folia 8 Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali Date, Sk 1905 Place of deposit, Vikramapura, Ḍhaka, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose Correct

Pasaka-kerali Cleromancy or divination by the cast of the dice By Garga Rishi.

Beginning भगवति कृपाब्धि मातङ्गिनि सकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि
एह्येहि सत्वर वद वद वरदे वरदे लेहि लेहि मातङ्गिनि सत्यं ब्रूहि स्वाहा
महादेव नमस्कृत्य केरलज्ञानभास्कर ।
प्रथम सङ्कीर्तितं ज्ञेयं शुभाशुभम ॥ १११ ॥
पद पदं + बीणा + पतिता शोभनं तव ॥
शुभं वा दृश्यते तव सर्वारम्भेषु चिन्तितम् ।
सङ्ग्रामे सर्वलाभश्च व्यवहारे सम्पद ॥

End. यः पुरासीज्जगद्वन्द्यो गर्गो नाम महामुनिः ।
तेन सर्वं विनिर्णीता सत्या पाशककेरली ॥

Colophon. इति श्रीगर्गपिरचिता पाशककेरली समाप्ता ।

विषयः । निक्षिप्तपाशकाङ्कानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथन ।

No. 974. अनुमितिमानसवादार्थः ।

Substance, country yellow paper Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍhákà, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose Correct.

Anumiti-mánasa-vádártha. A treatise on Inference. By Gadádhara Bhattácharya. This and the four following are parts of a series *of sixty-four special treatises on the Nyáya which the author is reported* to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शानन्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युदयात् तत्कारणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।
वह्निव्याप्यधूमवान् पर्वत इति परामर्शानन्तरं तदात्मकविशेषदर्शनमूलक-पर्वतो वह्निमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेव वह्न्यादिगोचरप्रवृत्त्युपपत्तेः, इत्यादि ।

End. अतोऽनुमानं न प्रत्यक्षकरणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणान्तरताविरहविषयो विचारः ।

No. 975. नव्यमतवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍhaká Gangacharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Navya-mata-vádártha. A treatise on the new school of Nyáya with reference to Inference. By Gadádhara Bhaṭṭácharya.

Beginning. अनुमितिं प्रति पर्वतीयधूमव्यापको वह्निरित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वह्निव्याप्यधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानसामान्यानुत्वादस्यानुभवविषयत्वात् सामग्रीसम्बन्धकार्य्योत्पत्तेर्वा(?)कल्पना-भावात् इतिसर्व्वं ।

Colophon. इति नव्यमतस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । नव्यमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old Prose. Correct.

Ratna-kosha-vádártha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadádhara Bhaṭṭáchárya.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चय एवेति सिद्धान्तः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षसम्बलनदशायां समयःशिकामनुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः संशयत्वापत्तेरिति छन(मल)मतिविस्तरेण इति ।

विषयः । परोक्षज्ञानस्य निश्चयरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्त्यनुगमवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍhaká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptyanugama-vádártha. A treatise on the perception of the major term. By Gadádhara Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोदृक् व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मताज्ञानं हेतुः, इत्यादि ।

End. न च भेदेन, वह्निमान् धूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशयो दीधितिकारस्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति श्रीन्यायवागीशभट्टाचार्यविरचितो व्याप्त्यनुगमवादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतायाव्याप्तेरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Káranatá vádártha A treatise on causation By Gadádhara Bhaṭṭácharya

Beginning अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु लौकिकेषु च कर्मसु तत्तत्फलस्य कारणत्व निश्चय-
वन्तस्तत्रभवन्त प्रवर्त्तन्ते न तु तदनाकलयन्त । तत्र किं नाम कारणत्व, न
तावत् फलाव्यवहितपूर्ववर्त्तित्वं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End ननु अयागजमयागं प्रति अवयवमयागस्य सयोगात्मावयवमयोगात्मा (?)——
(इत्यन खण्डित ।)

विषय । कारणताविषयो विचार ।

No 979 विरोधिविचारः ।

Substance country yellow paper Folia, 19 Lines, 7—8 on a page Extent, 1014 s'lokas Character, Bengali Date Sk 1598 Place of deposit Vates vara, Vikramapura Dhaka Gangacharaṇa Tarkaratna Appearance, old. Prose Correct

Virodhi vichara Fallacies or hindrances to logical sequence,—a Nyáya dissertation By Ramachandra Nyáyavágisa.

Beginning स्वधर्म्मितावच्छेदकविशिष्टवृत्तः समानधर्म्मितावच्छेदककसाध्याभावनिश्चयो वि
रोधीति तद्भावो हेतुः ।

End अथ उक्तव्यापकसम्बन्धेन व्याप्यहेतुताकवह्निलादिसत्ताभेदस्य सहकारितयैवोप
पत्तेरिति दिक् ।

विषय । प्रतिबध्यप्रतिबन्धकभावविषयो विचार ।

No 980 योग्यताविचार ।

Substance country yellow paper Folia 5 Lines, 8—9 on a page Extent, 196 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1598 Place of deposit Vates vara Vikramapura Dhaka Gangacharaṇa Tarkaratna Appearance old Prose Generally correct

Yogyatavichara A Nyáya treatise on the relation of words to their meanings By Rámachandra Nyayavagís a

Beginning अथायोग्यतानिर्णयदशाया शाब्दबोधानुदयात् योग्यताज्ञानस्य शाब्दबोधहेतुता
कल्प्यते तत्र यत्सम्बन्धकयद्धर्म्मावच्छिन्नहत्त्वाभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्व यद

र्म्मनिष्ठं तद्धर्म्मावच्छिन्नविशेष्यकतत्संसर्गकतद्धर्म्मावच्छिन्नो वा बाध(?)स्तद्धर्म्माव-
च्छिन्नस्य योग्यता इति प्राञ्चः।

End. इत्यपि नाविरलक्रमोत्पन्नानामुपस्थितीनामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यक्षासम्भवात्।

Colophon. (परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति।)

विषयः। शाब्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं।

No. 981. विधिवादविचारः।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Ḍháká, Gangacharaṇa Tarkaratana. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vidhi-váda-vichára. A Nyáya treatise on the nature of Sástric injunctions. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. ओदनकामः पचेत, स्वर्गकामो यजेत, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्त्तकं तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अनुत्पन्नज्ञानां ततोऽप्रवृत्तेः। किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति तस्य प्रवर्त्तकज्ञानजनकत्वोपपत्तये प्रवर्त्तकज्ञानविषये विधिलिङः शक्तिरिति सर्व्वेषामेवानुमतम्।

End. अथ कचित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण भवद्धतं स्वधर्म्मिकक्षतिसाध्यताज्ञानं स्व-
गोचरचिकीर्षाप्रवृत्तिहेतुः स्वप्रतियोगित्वञ्च अभावस्यापीति प्राञ्चः।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः।

विषयः। स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो विचारः।

No. 982. अभिधावादविचारः।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭesvara, Vikramapura, Ḍháká, Gangacharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhá-váda-vichára. A Nyáya treatise on deviation from general rules. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. लिङ्गसमवेताभिधाभिधं पदार्थान्तर लिङ्गः प्रवर्त्तनात्वेन सज्ज्ञानस्यैव शब्दा- धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथापि प्रवृत्तिसामान्येनेष्टसाधनताज्ञानस्य हेतुत्वसम्भव ।

End. उक्तशाब्दबोधानन्तरञ्च स्वर्गकामनावच्छे. प्रति विधिधर्म्म(?)यागे प्रवर्त्तयति इति प्रतिसन्दत्ते (?) ततो यागे प्रवर्त्तत इति वदन्ति ।

Colophon. इति अभिधावादविचारः समाप्तः।

विषय । विधिलिङाद्यर्थाभिधाविषयो विचारः ।

No 983 आसत्तिरहस्य ।

Substance, country yellow paper Folia, 12 Lines, 5—9 on a page Extent, 911 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1598 Place of deposit, Vaṭes vara, Vikramapura, Ḍhaká, Gangacharaṇa Tarkaratna Appearance, old. Prose Incorrect

Ásatti-rahasya On logical relations By Rámachandra Nyáyavágís'a

Beginning गिरिर्भुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यत्राभावग्गिरिरग्निमन्यदात(?)गिर्य्यग्निमत्यदा- र्थयारित्यादि ।

End. प्रकारतादीनां तत्रानुमते तादृशानुमित्यादीनां बाधात प्रतिबध्यत्वप्रसङ्गो विशे- ष्यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबन्धकभावावच्छेदकत्वात इति दिक् ।

Colophon इति आसत्तिरहस्य समाप्त ।

विषय । शाब्दबोधे कारणीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No 984 शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper Folia, 3 Lines, 9 on a page Extent, 189 s'lokas Character, Bengali Date Sk 1598 Place of deposit Vaṭes vara, Vikramapura, Ḍhaka, Gangacharaṇa Tarkaratna Appearance, old Prose Generally correct

S'abda nityata On the eternity of sound By Ramachandra Nyáyavágís'a

Beginning वर्णात्मक शब्दो नित्यो न वेतिविप्रतिपत्ति । अत्र मीमांसाकारा वर्णात्मक- शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवान्नित्यत्वमेव स्वीकुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिककारखकारादिसाधनभावलेनैकप्रतिरम्यकताकल्पने लाघवमिति सङ्क्षेपः।

Colophon. समाप्तश्चायं शब्दनित्यताविचारः।

विषयः। शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं।

No 985. पथ्यविधानं।

Substance, country yellow paper Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Dhaká, Gañgácharana Tarkaratna Appearance, old. Prose. Correct

Pathyavidhana. On Dietetics, pointing out the evil effects likely to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous

Beginning. यो रावणं रणमुखे भुवनैकभार
हत्वा चकार जगतः परमोपकारं।
य ब्रह्म चाभिदधिरे परतोऽपि पारं
तं नौमि मैथिलसुताहृदयैकनाथं॥ १॥
नारीकेलफलेषु तण्डुलमथ चीरं रसाले हितं
जम्बीरोत्थरसो घृते समुचितः सर्पिस्तु मोचाफले।
गोधूमेषु च कर्कटी हिततमा माषाशने काञ्जिक
मार्द्रे गुडभक्षणं प्रकथित पिण्डालुकं कोद्रवे॥ २॥

End कोष्माण्डं पित्तास्रभवे हि (इत्यतः खण्डित)।

विषय.। कस्मिन् द्रव्ये किं द्रव्यमुपकारकमित्याद्यत्र विचार्यते।

No. 986. कृत्यकालविनिर्णयः।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches Folia, 30. Lines, 8 on a page Extent, 1155 s'lokas. Cháracter, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyáratna Appearance, old. Prose and verse Correct.

Krityakálavinirnaya. A disquisition on what times are most appropriate for the proformance of particular ceremonies, and a calendar of fasts and feasts. By S'rináṭha S'armá, son of S'ríkara A'chárya.

Beginning श्रीगोविन्दपदाम्भोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधनम् ।
वन्दे वृन्दारकधृमीमकरन्दमनोहरम् ॥
श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छ्रीनाथशर्मणा ।
प्रीतये विदुषां चक्रे कृत्यकृत्तविनिर्णयम् ॥
श्रौत विधौ कालकृता विरोध प्राय सदैव प्रथितो बुधानाम् ।
अतस्तदुच्छेदकृते मुनीनां विचार्य्य वाचा विदधाति तत्त्वम् ॥
नानाविदेशिविदुषां मतमाकलय्य चादृतम यदभिलिख्य समर्पयामि ।
श्रद्धा बुधा विषयमञ्जुलिकाप्रवाह दूराद्द् विहाय कुरुतादरमत्र गाढम् ॥
इह खलु नित्यनैमित्तिकादियावद्वैदिककर्माणि तत्तत्कालविशेषाङ्गकानि श्रूयन्ते ।

End वैशाखमासस्य तु या तृतीया नवम्यसौ कार्त्तिकशुक्लपक्षे
नभस्यमासस्य तमिस्रपक्षे त्रयोदशी पञ्चदशी च माघे ।
एता युगाद्याः कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्तिथयस्तथैव
पानीयमप्यत्र तिलैर्विमिश्रं दद्यात् पितृभ्य प्रयता मनुष्य ॥
श्राद्धं कृतं तेन समा सहस्रं रहस्यमेतत् पितरो वदन्ति ।
इति विष्णुपुराणीयवचने पञ्चदशीत्यत्र तमिस्रपदानुषङ्गान्माघमासीयामावस्या—
——(अत पर खण्डितम्)

विषय । कस्य कार्यस्य क कालो मुख्य को वा अमुख्य वत्सर मासर्त्तु तिथ्यादीनाञ्च स्वरूप, इत्यादीनां विचारपूर्वक स्मृत्यादिभ्य प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्, वैशाखादिषु कस्याञ्च तिथौ किं कर्त्तव्यमित्यादिनिरूपणञ्च । (अत्र प्रकरणच्छेदो नास्ति) ।

No 987 अशौचसङ्क्षेप: ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches Folia, 18 Lines, 7 on a page Extent, 645 s'lokas Character Bengali Date, Sk. 1732, Place of deposit Navadvípa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance old Prose and verse Correct

Asaucha saṁkshepa A summary of the laws relating to impure states of the person resulting from birth, death, and other causes By Madhusudana Vachaspati The work is of considerable repute, but scarce Contents —Impurities resulting from menstruation, do from miscarriage or abortion, do from death of infants, do among Sudras, do from

death of wives; do from the performance of Sati, do from the conjunction of two or more mournings, do from death under particular circumstances; do from death of Sapindas; do from death of persons in a foreign country. Impurity of the person defined Impurity resulting from following the funeral procession of a stranger. Cremation of an image made of leaves in the case of a person whose corpse has not been burnt according to the rules of the S'ástra, person who should burn such a figure, the proper day for such a cremation; persons not entitled to perform this ceremonial What should be avoided as causing impurity of the person Impurity caused by contact; do by hemorrhage Especial impurities Diet during mourning The MS contains several marginal notes.

Beginning नत्वा सीतापतिं रामं कामदं करुणामयम् ।
ब्रवीत्यशौचसङ्क्षेपं भट्टश्रीमधुसूदनः ॥
तत्रादौ रजस्वलाशौचम् । यथा मनुः ।——
"शुद्धा भर्तुश्चतुर्थेऽह्नि अशुद्धा दैवपैत्रयोः ।
दैवे कर्मणि पैत्रे च पञ्चमेऽहनि शुध्यति" ॥
भर्तुर्लौकिके कर्मणि व्यवहारात् परं शुद्धा, भर्तुरित्युपलक्षणम् । दैवे पैत्रे कर्मणि चतुर्थदिनात् परमित्यर्थः । अथ गर्भस्रावाशौचम् ।

End अन्यच्च शुद्धितत्त्वादौ अनुसन्धेयम् । ग्रन्थगौरवभिया न लिखितम् ।

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीयुतमधुसूदनवाचस्पतिविरचितोऽशौचसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषय । रजस्वलाशौचम्, गर्भस्रावाशौचम्, बालाशौचम्, शूद्रपाल्याशौचम, स्त्र्य-शौचम्, सहमरणाशौचम्, अशौचसङ्कर, मृत्युविशेषाशौचम, सपिण्डाशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, शवास्पृश्यत्वनिर्णय, परानुगमनाशौचम, पर्णनरदाह, तत्कर्तृनिर्णयः, तद्दिननिर्णयः, क्रियानधिकारिण, वर्ज्यावर्ज्यम्, स्पर्शाशौचम्, रक्तपाताशौचम्, अशौचविषय, आचारलक्षणञ्च ।

No 988 आद्धकल्पः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches Folia, 23 Lines 7 on a page Extent, 1006 slokas Character, Bengali. Date, Sak. 1731. Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse Correct.

Sráddha-kalpa A treatise on Sráddhas appropriate to followers of the Sáma Veda. By Sridatta Contents —duties to be observed on the day preceding a sráddha, do on the day of the sraddha Explanations of the technicalities of sráddha. Rules for the performance of funerals General rules for performing a sraddha. Optional duties General rules for performing an ashtaka sraddha, ritual for do Special rules with reference to sráddhas performed on other than the fixed days Things and acts forbidden or enjoined at sraddhas Sraddha on the 11th day of the moon Sraddha on auspicious occasions, as marriage &c Persons enjoined to perform sráddhas The MS has a large number of marginal notes by a different author

Beginning. श्रुतिस्मृतिपुराणादिभूयसोपाङ्गसम्मतम् ।
सतां वाक्यानि चालोक्य छन्दोगश्राद्धमुच्यते ॥
श्वः श्राद्धं करिष्यमाणो रजकद्वारा वासः क्षालयेत्, दन्तकाष्ठशिरोमलान्यपहाय स्नात्वा निरामिषमेकवारं भुञ्जीत ।

End. अमाभ्यां पत्न्या सत्यां सोदर्यादेरेवाधिकारः, पितृमातृसपिण्डाद्यभावे अपतितायास्तस्या अप्यधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितं श्राद्धकल्पं समाप्तं ।

विषय । सामवेदीनां श्राद्धव्यवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तत्र हि तेषां—श्राद्धपूर्वदिनकृत्यम्, श्राद्धदिनकृत्यम्, श्राद्धीयसाधारणकृत्यनियमात्मिका परिभाषा, आद्यशवसत्कारादिप्रयोगः, सामान्यतः श्राद्धप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादिश्राद्धानां सामान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपक्षतिथिनिमित्तककाम्यश्राद्धव्यवस्थादि । श्राद्धेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादश्यादैकोद्दिष्टप्रयोगः । नान्दीमुखादिश्राद्धप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

No 989 उड्डीशतन्त्रम् ।

Substance country yellow paper, $13\frac{3}{4} \times 3$ inches Folia, 21 Lines, 7 on a page Extent, 496 slokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa Vrajanatha Vidyáratna Appearance, old Prose and verse Generally correct

Uddisa Tantra A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of different kinds The subjects treated of are —rites for bringing people

under subjection; do. making people of unsettled mind; do. benumbed; do. enamorated; do. for ensuring peace; do. for fattening; do. for destroying vision; do for destroying the mind; do. audition; do. do. reason; do. for neglect of duty; do. producing pains; do. stoppage of an undertaking; do. for stopping the course of water; do for bringing on blindness; do. do. mutilation; do. do. contractions of the body; do. do. dumbness; do. do. deafness; do. do. devilish fevers; do for preventing evils of any kind; do. for destroying curds and honey; do. for making horses and elephants frantic; do for inviting serpents to the domicile of an enemy; do. for inviting men to do; do. destroying corn crops; do. leaves of trees; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः। उड्डीशेन समाकीर्णे * * कन्दसमाकुले।
प्रणम्य शिरसा देवी गौरी पृच्छति शङ्करम्॥

End. एकान्ते जप्तव्या सदायुक्तेन ध्यातव्या॥०॥

Colophon. इत्युड्डीशे हरमेखलायामेकादशः पटलः॥०॥ सम्पूर्णश्चायं ग्रन्थः।

विषयः। इहैकादशपटलाः सन्ति। तत्र १ पटले, वशीकरणम्। २, उच्चाटनम्। ३, स्तम्भनम्। ४, मोहनम्। ५, शान्तिकम्। ६, पौष्टिकम्। ७, चक्षुर्हानिः। ८, मनोहानिः। ९, श्रुतिहानिः। १०, ज्ञानहानि। ११, क्रियाहानिः। १२, कीलकम्। १३, कार्यस्तम्भः। १४, जलस्तम्भः। १५, अन्धीकरणम्। १६, लूनीकरणम्। १७, गात्रसङ्कोचनम्। १८, मूकीकरणम्। १९, बधिरीकरणम्। २०, भूतज्वरकरणम्। २१, भस्मास्त्रकरणम्। २२, सर्वापद्विनाशनम्। २३, दधिमधुविनाशनम्। २४, मदकरणम्। २५, गजवाजिप्रकोपनम्। २६, भुजङ्गानामाकर्षणम्। २७, मानवानामाकर्षणम्। २८, शस्यविनाशनम्। २९, पर्णविनाशनम्। ३०, गर्भकरणम्। ३१, परगृहप्रवेशनम्। ३२, निष्पन्दनम्—इत्यादीनाम् मन्त्राः, मन्त्रजपसङ्ख्यादयश्च, अनन्तर कस्मा तिथौ कस्य कर्मणोऽनुष्ठानं कर्त्तव्य किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रसिद्धिप्रकारः।

No. 930. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम्।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Written with red ink. Verse. Generally correct.

S'atrurumochana alias *Vagalámukhi-kavacha.* A hymn in praise of Vagalámukhí, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. अथ वगलामुखीकवचम । देव्युवाच ।
वगलाया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।
श्रुतायाधिगताः सर्वा श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

End. देवीश्रीवगलापाठात् सर्वा सिद्ध्यन्ति सिद्धयः ॥

Colophon इति श्रीरुद्रयामले उमामहेश्वरसंवादे वगलामुखीशत्रुमोचन नाम समाप्तम् ।

विषय। वगलामुखीमन्त्रैरात्मरचा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches Folia, 35 Lines, 12 on a page Extent, 892 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Káma-ratna A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यत्नेश्वरस्य विमल चरणारविन्द संसेव्यते विवुधसिद्धमधुव्रतेन ।
निर्वाणसूचकगुणाष्टकवर्गपूर्णं (श्री)शङ्कर सकलदु खहरं नमामि ॥
कामरत्नमिदं चित्र नानातन्त्रार्णवान्मया ।
वश्यादिषट्‌विधीमन्त्रसाधनान्त समुद्धृतम् ॥

End. एतमन्त्रद्वयेन वालुकाभि. सह श्वेतसर्षपान् सप्तवाराभिमन्त्र्य चेच—इत्यतः पर खण्डितम् । इन्द्रप्रकरणावधि ।

विषयः। १ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) वशीकरणादिकर्मकाल ऋतुनिर्णयः, तिथिनिर्णयः, नक्षत्रनिर्णयः, अङ्गुलिनिर्णयः, साधारणप्रयोगश्च । (ख) वशीकरणप्रयोग.—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणाद्याकर्षणप्रयोगा । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युद्धजयादिव्याघ्रनिवारणप्रयोगाः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुमुखस्तम्भनादिग्रामस्तम्भनपर्यन्ताना विविधस्तम्भनकार्याणां प्रयोगाः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनमोहनादि-कैमरस्थनान्त-मोहनप्रयोगाः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—वाजीकरणप्रयोग. ।

७ सप्तमोद्देशप्रकरणे—गाढीकरण-स्त्री-द्रावण-लिङ्गस्थूलीकरण-दृढीकरण-स्तनवर्द्धनोत्थान-योनिसंस्कार-लिङ्गसंस्कार-लोमशातनादीनां प्रयोगाः। ८ अष्टमोपदेशप्रकरणे—खण्डीकरण-साम्य-भगबन्धन-भगमोचन-नष्टपुष्पापुष्पकरण-गर्भस्रावण-वज्ररक्तपातनिवारण-वन्ध्यागर्भधारण-मृतवत्साचिकित्सन-गर्भस्रावरक्षण-शुष्कगर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलहकरणान्नाना प्रयोगाः। ९ नवमोपदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरक्षादिप्रयोगाः दशमादिप्रकरणान्यपि सम्भाव्यन्ते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितत्वान्नोपलभ्यते तत एव तदीयविषयाश्चेदानीमज्ञेयाः।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम्।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Yajñasútra-pramána. Rules regarding the length and number of cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born classes. An extract from the Mátriká bheda Tantra.

Beginning. श्रीचण्डिकोवाच। यज्ञसूत्रधारणेन भूयो नात्र संशयः।
इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम्॥ श्रीशङ्कर उवाच।

End. एतत् सङ्केतमज्ञात्वा यः कुर्यात् सूत्रधारणम्।
स चण्डालसमो देवि यदि व्याससमो भवेत्॥

Colophon. इति मातृकाभेदतन्त्रे एकादशः पटलः।

विषयः। मातृकाभेदतन्त्रस्यैकादशतमपटलात्मकमिदम्। अत्र हि कियत्परिमितदीर्घं यज्ञोपवीतं धार्य्यं, इत्यादेरेव विधिः।

No. 993. दुर्गानामफलम्।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 50 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old Prose. Correct.

Durganáma phala Merit of reciting the name of *Durga* a great number of times

Beginning अथ दुर्गानामफलम। तवर्गस्य तृतीया वर्णे पञ्चमस्वरसयुत ।
कवर्गस्य तृतीया या रफस्यापरि प्रिय ।
द्वितीयस्वरसयुक्त नामद् परिकीर्त्तितम ।

End. भवानीसन्निधौ यस्तु वाराणस्या जप चरेत ।
दरिद्रोऽपि धनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon इति दुर्गानाममाहात्म्य समाप्तम।

विषयः। दुर्गेतिनामोच्चारणमाहात्म्यवर्णनम्।

No 994 स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance country paper 11 × 3½ inches Folia 7 Lines 36 on a page Extent, 63 s'lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit Navadvípa Vrajanatha Vidyáratna Appearance, old Verse Correct

Svarupákhya stotra A hymn in praise of Durgá used as a charm An extract from the Phetkari Tantra

Beginning श्रीकण्ठामरकेशवर्णघटित चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,
बीज यत परमं गुणत्रयमय कामप्रदं कर्मदम ।
मात शङ्करवल्लभ प्रतिदिनं ध्यायन्ति य य सदा
न ते यान्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्य मुदा । १ ।

End. इद स्तोत्र मात सुपठति दिवारात्रिमनिशम्,
स सर्वेषा योगीश्वरनिकरसम्पत्कमनलम ।
जडोऽपि त्वद्रूप जननि यदि सञ्चिन्त्य मनसा,
त्वदप भूयाच्चै चितिपतिसमान चितितल ॥ १४ ॥

Colophon इति फत्कारिणीय आगमसार महातन्त्रे ताराखण्ड महाकालविरचित स्वरूपाख्यस्तोत्र समाप्तम ॥

विषय । मायाबीजाद्यारपूरःसरपूजादिकथनसहिता भगवत्या स्तुति ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanatha Vidyáratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahámudrá-kathana. An extract from the Todala Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव संसारार्णवतारक ।
बद्धयोनिं महामुद्रां कथयस्व महानिधे ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि ! किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोड़लतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे चतुर्थोल्लासः ।

विषयः । तोड़लतन्त्रस्य तृतीय-चतुर्थपटलात्मकोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिनामकमुद्रायाः स्वगुदच्छिद्रे स्वलिङ्गप्रवेशनरूपायाः स्वरूपोपदेश, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालीमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'mas'ánakálí-mantra. A manual for the worship of the goddess Kálí on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालीमन्त्रः । तदुक्तं कालीतन्त्रे ।
वाणी मायां तथा लक्ष्मीं कामबीजमतः परम् ।
कालिके सम्पुटत्वेन चतुष्कं बीजमालिखत् ॥

End. कुरुष्व प्रवरोचताम् ॥

विषय. । श्मशानकाल्या बीजमन्त्रः, तस्याः पूजादिपद्धतिः, आनुषङ्गिक वगलामुखीध्यानादिकथनञ्च ।

No 997 विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches Folia, 9 Lines, 7 on a page Extent, 192 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose Generally correct

Viparita pratyangira A manual for the worship of Kali, under a peculiar form Compiled from some of the leading Tantras, by Mahadeva Vedántavagisa

Beginning महेश्वर उवाच । शृणु देवि महाविद्या सर्वसिद्धिप्रदायिकाम ।
यस्या विज्ञानमात्रेण शत्रुवर्गा लयं गता ॥
विपरीता महाकाली सर्वभूतभयङ्करी ।
यस्याः प्रसङ्गमात्रेण कम्पते च जगत्त्रयम ॥

End. तेषां मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान प्राणान हर२ हारय२ स्वाचारमपनय२ ब्रह्मास्त्रादीनि ब्रह्मीकुरु२ हूँ२ फेत्२ ठ२ फट २ ॐ ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेववेदान्तवागीशसङ्गृहीतसप्ततिलक्षतन्त्रनिर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषय । कालिकाया प्रलयकालीनमूर्त्त्या ध्यानपूजापद्धत्यादि ।

No 998 महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches Folia, 3 Lines, 5 on a page Extent, 54 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose, and verse Generally correct

Mahas'ankhamala sanskara Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of S akti

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्पासप्रभवं सूत्रं धर्मकामार्थमोक्षदम् ।
तच्च विप्रेन्द्रकन्याभिर्निर्मितं सुशोभनम् ॥
शुक्लं रक्तं तथा पीतं कृष्णं वर्णेषु च क्रमात् ।
सर्वेषामेव वर्णानां रक्तं सर्वेप्सितप्रदम् ॥

End दक्षिणादिभिर्गुरु परितोषयाच्छिद्रावधारणं कुर्यात्।

Colophon. इति महाशङ्खमालासंस्कार।

विषय। मन्त्रिपूजोपकरणशङ्खमालाया स्वरूपम्, तस्या शोधनस्य प्रयोग, धारणपद्धत्यादिश्च।

No 999 पीठनिरूपणम्।

Substance, country yellow paper 14 × 3½ inches Folia, 5 Lines 6 on a page Extent 76 s'lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Verse Incorrect

Pithanirupana Notice of the fifty two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, S'iva, at the feast of Daksha. Probably an extract from one of the Tantras •

Beginning देव्युवाच। शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि दयार्द्रो भक्तवत्सल।
यानयान विना न सिद्ध्यन्ति * * * * * तत क्रिया॥
पञ्चाशदेकपीठानि चैव भैरवदेवता।
प्रधानपीठक तत्र तथा भैरवदेवता॥

End साधकाय कुलीनाय मन्त्रो मन्त्रार्थसिद्धये।
दद्याच्चैव महादेव चान्यथा पतन भवेत॥

Colophon. इति देवदेवीसंवादे पीठनिरूपण समाप्तम।

विषय। सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् स्वदेहे त्यक्त महादेवेन तमेव देह खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदेशे प्रक्षिप्ता त एव पीठानि इत्युच्यन्ते तथामेव निरूपण कुत्र कुत्र किं किं नाम्नासीत निर्द्धारणम।

No 1000 कृत्यमहार्णव, अथवा कृत्यमहार्णवीयवर्षकृत्यतरङ्ग।

Substance country yellow paper 18 × 3½ inches Folia 69 Lines, 9 on a page Extent 2 939 s'lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa Vrajanatha Vidyaratna Appearance old Prose and verse Generally correct

Krityamaharnava alias *Varshakrityataranga* A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phalguna By Maharaja Harinarayana

Beginning. ॐ नमो गणेशाय। ब्रह्मपुराणानुसारेण घट्कादिचैत्रस्य प्राथम्यादादौ स एव क्षत्यद्वारा निरूप्यते। तत्र महाभारते।

End. अथवा घृतकुम्भोपरिस्थगयघृतनवनीतपूरितमकुम्भ माघ्नणाय दान कर्त्तव्यमिति।

मिथिलावलयविलोजश्रीहरिनारायणस्य कृतिरेषा।

प्रकाशिता तु यावद् भुवने विष्णोर्विलोचने ग+ण्वे॥

Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणविरचिते कृत्यमहार्णवे वर्षकृत्यतरङ्गः समाप्तः।

विषय। चैत्रादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्य यथा यत्प्रमाणात् कर्त्तव्यं तस्य विशदव्यवस्था।

No 1001. हारलता।

Substance, country yellow paper, 19¼ × 3½ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page Extent, 2,652 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanatha Vidyáratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Háralatá. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Aniruddha Bhatta. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS of it are rare.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्ष पूर्वाचार्यप्रवर्त्तिता।

व्याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वमोधविभवावधि।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानाञ्च तुष्टये॥ मनु——

End. अतः कथमविशुद्धस्यैवात्मघातिनोऽपि संवत्सरापरि क्रियते इति।

सुरापगातीरविहारपाटके निवासिना भट्टकपार्थवेदिना।

कृतानिरुद्धेन सतामुरःस्था विराजता हारलतेयमर्पिता॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीअनिरुद्धभट्टकृता हारलता समाप्ता॥

विषयः। जननाशौचादिव्यवस्था, सपिण्डादिलक्षणम्, शोकापनोदनादिकम्, पिण्डोदकदानादिकञ्च।

No. 1002. शुद्धिव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 s lokas Character, Bengali Date, Sк. 1729. Place of deposit, Navadvípa. Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyavasthá-saṅkshepa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थासङ्क्षेप । तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते ।

End. युगाद्यवयने पुण्ये मन्वादौ च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिविषयकव्यवस्थासङ्क्षेपः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सहमरणानुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोरशौचसङ्करः, अतिक्रान्ताशौचम, अशौचे विधिनिषेधौ, अशौचसङ्करः, गर्भस्रावाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालाद्यशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहाद्यशौचम्, मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, शवानुगमनाशौचम्, अस्थिसञ्चयाङ्गास्पर्शयोः कालः ; द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्य शुद्धिः, सूतिकादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्णनरदाहव्यवस्था, मुमूर्षुकृत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था, पुत्रकर्तृकवर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम, अशौचान्तद्वितीयदिनकृत्यम्, वृषोत्सर्गकालः, वृषलक्षणम्, अस्यैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था, दानाभावाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तककरणपरिपाटी, मृतक्रियायाः त्रिविधत्व, विपुलमृतदानम्, वृषदामात्रदानञ्च ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75 Lines, 8 on a page Extent, 3375 slokas. Character. Bengali, Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumiti Tippaní. A very complete and correct copy of the first part of Gadádhara's gloss on Raghunátha's commentary on the Anumána Chintámani of Gañges'a. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अभिवन्द्य मुक्त समादरात् पदपाथजयुगं पुरद्विषः ।
विवृणोति गदाधरः सुधीरनिरुद्बोधगिरः शिरोमणेः ॥
प्रारीप्सितग्रन्थसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्यूहध्वंसपटीयसी परमेश्वरप्रणतिमादौ निब-
ध्नाति ओमित्यादिसमस्तैः——

End. प्रसङ्गेन सम्भावनायाप्रमात्वेन तद्व्यवस्थापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon. इति गादाधरानुमितिरहस्य सम्पूर्णम ॥

विषयः । श्रीमन्महामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-"चिन्तामणि"-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
चानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत—'दीधि-
ति"-नाम टीकाया, गदाधरभट्टाचार्यकृत यद् व्याख्यान तदेव टीकापरि-
स्खलात् टिप्पनीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डीया ऊनविंशप्रकरणात्मिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदे प्रथमो भागः। तद्यथा——१, अनुमिति । २, व्याप्ति-
पञ्चकम्। ३, सिद्धव्याप्तौ। ४, पूर्वपक्षः। ५, व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः।
६, सिद्धान्तलक्षणम। ७, अवच्छेदकत्वनिरुक्ति । ८, सामान्याभावः। ९, विशेष-
व्याप्ति। १०, व्याप्त्यनुगम। ११, अतएव चतुष्टयी। १२, व्याप्तिग्रहोपायः।
१३, तर्क। १४, सामान्यलक्षणेति। अयमव भागो व्याप्तिवाद उच्यते।
तस्यैवेद—प्रथमप्रकरणम्, अत्र च अनुमितिविचारः कृतो विस्तरात् ॥

No 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2 Lines, 7 on a page Extent, 73 s lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh Prose Correct

Achâryanumána-patrika. A gloss on the Anumána-didhiti of Raghunátha. Anonymous.

Beginning या स्वनिरूपकज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता——

End. तादृशजनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरीत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डीयदीधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य, या गादाधरी, तत्र
फक्किकाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानुमानटिप्पनीपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

A'charyánumána-ṭippaní-patriká. A mere fragment of a gloss on Mathuránátha's commentary on the Anumána Chintámani of Gañges'a. Anonymous.

Beginning. विषेयलतत्समानकालीनत्वधर्मितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयताया-
मेकविषयतानिरूपितत्वमित्यस्य——

End. ज्ञायमानतद्विशेषजन्यापर्यवसितव्याप्तिस्मरोरस्वसमानकालीनत्वधर्मितावच्छेदक-
तावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डीयदीधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य या माथुरी, तत्र फक्कि-
काविचारः ।

No 1006 अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page Extent, 15 175 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa Purushottama, Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumána-didhiti Ṭippanî. Gloss on the Anumána-didhiti of Raghunátha Siromaṇi. By Gadádhara. The MS. contains only the second part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनन्यूनता परिजिहीर्षुस्तयोरेककार्यकारित्व-
सङ्गतिं दर्शयन् व्याप्त्यनन्तरमित्यादिमूलमवतारयति अनुमितीति ।

End. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरण्यनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥
गिरीन्द्रदुहितुर्नमत्सुरवरावतंसोभवत्-
पदाम्बुजरजःकणाकलितसीक्ष्णधीसम्पदा ।
गदाधरविनिर्मिता कठिनदुर्गतर्काटवी-
नवीनपदवी वदन् वितनुतां सदा धीमताम् ॥

Colophon. इत्यनुमानदीधितिटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः। श्रीमन्महामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-"चिन्तामणि"-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-"दीधिति"-नाम टीकाया, गदाधरभट्टाचार्य्यकृत यद् व्याख्यान तदेव टीकापरिस्थत्वात 'टिप्पनी" इत्युच्यते। अनुमानखण्डीयायास्तस्या एवाय द्वितीयो भागः। अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति।

१, पक्षता, २, (क) परामर्श, ३, (ख) आचार्य्यानुमानम्, ४, (क) केवलान्वयी। ५, (ख) केवलव्यतिरेकी। ६, (ग) अन्वयव्यतिरेकी; ७, अवयव, ८, सामान्यनिरुक्ति, ९, (क) सव्यभिचार, १० (ख) साधारणम्, ११, (ग) असाधारणम, १२, (घ) अनुपसंहारी, १३, विरोध, १४, सत्प्रतिपक्षः, १५, बाध। (सामान्यनिरुक्त्यादयस्तु 'हेत्वाभास"-प्रकरणेपि व्यवह्रियन्ते)। एते पञ्चदशभिरेतत्पूर्वभागगतैश्च प्रकरणै अनुमानप्रमाण विचारितम् ॥

No 1007. व्याप्तिपञ्चकटिप्पनी।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches Folia, 10 Lines, 10 on a page Extent, 426 s lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa Purushottama Nyāyaratna Twenty to thirty MSS of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea. Appearance, old Prose Generally correct.

Vyaptipanchaka Tippani This is the title of the first portion of Gadādhara's gloss on the *Anumana didhiti* The second is noticed in the last preceding No.

Beginning. ओ शिवम्। सर्वमिदमनुमानप्रामाण्यव्यवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये सतीत्यन्वयः।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धातिरिक्तहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्यविशेषणताविशेषसम्बन्धादिना वृत्तिप्रसिद्धावेव नाव्याप्तिरिति ध्येयम्। श्रीहर शरणम् ॥

विषय। यत्र यत्र धूमस्तत्र तत्र वह्निरस्त्येवेतिव्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि। एषाऽनुमानदीधितिटिप्पन्या द्वितीयपरिच्छेद।

No 1008. सिंहव्याघ्रटिप्पनी ।

Substance, country made paper, some leaves red, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 9 on a page Extent, 85 slokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old. Prose Generally correct

Sinhavyághra Tippaní. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्याभावानाधिकरणानधिकरणत्वन्तल्लक्षणे यदि तदधिकरणाद्वत्तित्वरूपसामानाधिकरण्य निवेश्यते तदा द्रव्य सत्त्वादित्यादावतिव्याप्ति ।

End. अन्यथा घटानधिकरणत्व साध्याभाववद्वृत्तित्वमित्यादौ । (इत पर न लिखितम् ।)

विषयः । सिंहव्याघ्रनामकपण्डितद्वयकृतव्याप्तिद्वयलक्षण केवलान्वयिन्यव्याप्त्या दूषितम् । एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्यास्तृतीय· परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 41 Lines, 8—9 on a page Extent 1775 slokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old. Prose Generally correct.

Siddhánta-lakshana Tippaní This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्न यन्न भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध्यप्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते——

End. तादृशबुद्धित्वविशिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप——(इत· परं खण्डितम् ।)

विषय । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतव्याप्ते· सिद्धान्त लक्षणं विचारपूर्वक निर्णीतम् । तदिद अनुमानदीधितिटिप्पन्या· षष्ठ प्रकरणम् ।

No 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country made yellow paper, 18 × 4 inches Folia, 26 Lines, 8 on a page Extent, 1092 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna. Appearance, old. Prose Correct

Tarka Tippani This is the ninth part of the work above-named

Beginning तर्कात् यत्रानुमित्यौपयिकव्याप्तिनिश्चयविरोधिशङ्कामिहत्तिरूपेयते तत्र——

End शब्दादिनेति। श्रादिना श्रनुमानपरिग्रह। यद्यपि भ्रमत्वप्रतिबन्धक (इत खण्डितम)।

विषय। व्याप्तिनिश्चयप्रतिबन्धकव्यभिचारभ्रमनिराकरण।

No 1011 व्याप्त्यनुगमटिप्पनी।

Substance, country made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 17 Lines, 8—9 on a page Extent 736 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old Prose Generally correct

Vyaptyanugama Tippani This is the tenth portion of the work above named

Beginning लाघवादित्यस्य इत्तु पूरयति प्रतियोगीति।

End धर्मव्यापकतावच्छेदकत्वपर्य्यन्तनिवेशनविराधादिति॥

Colophon इति व्याप्त्यनुगमटिप्पनी समाप्ता॥

विषय। अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याप्तिप्रवेशे लाघवमिति विचारः। एष हि अनुमानदीधितिटिप्पन्या दशम परिच्छेद।

No 1012 सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी।

Substance, country made yellow paper, 17 × 4 inches Folia, 186 Lines, 7—8 on a page Extent, 9,300 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa Purushottama Nyayaratna Appearance, old Prose Correct

Sámánya-lakshnádidhitianta Tippaní. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनुमिति-व्याप्तिपञ्चक-सिंहव्याघ्री-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्, ततो व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदमारभ्याद्यन्तमस्ति, तत्प्रथमम्——) नन्वीश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्य गुणत्वादिसमवायित्वात् तद्व्यधिकरणो धर्मो न समवायित्वमित्यत आह——वाच्यत्वमिति ।

End. स्वाश्रयस्य प्रत्यक्षेण व्यभिचारप्रसङ्गादिति भावः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीयुतजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्षणादीधित्यन्तटिप्पनी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणान्तानुमानदीधितेः व्याख्यान ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 s'lokas Character, old Bengali Date, Sk. 1608. *Place of deposit, Navadvipa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, old. Prose.* Correct.

S'abdáloka Rahasya. A gloss, by Mathuránátha, on Pakshadhara's commentary entitled Áloka, on the fourth part of the Chintamani of Gañges'a. The MS is incomplete.

Beginning. कुञ्चिताधरपुटेन पूरयन् वंशिकां प्रचलदङ्गुलीततिः ।
सोऽदयग्निखिलवामलोचना पातु कोऽपि नवनीरदच्छविः ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तत्र नियमस्य स्वरूपयोगत्वगर्भत्वान्न व्यभिचार इति ध्येयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्ये पूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । न्यायशास्त्रीयशब्दखण्डचिन्तामणेरालोकाख्या या टीका पक्षधरमिश्रेण कृता, तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अत्र शब्दलक्षणादयो बहवः परिच्छेदाः । इह तु पुस्तके——शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, अत्याध्याहार-पूर्वपक्षः, आसत्तिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः उच्चग्रच्छन्नवादः, विधिवाद-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादश्चेति विद्यन्ते— (इतः खण्डितम् शक्तिवाद-मुक्तिवादप्रभृतिकं)

No 1014 पद्मञ्जरी ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches Folia, 26 Lines, 27 on a page Extent, 421 slokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyaratna Appearance, old Verse Correct

Padamanjarí. Poems in praise of Krishna and his amours By Krishna Sarmá.

Beginning मद्दस्याना प्रधानं यमभयतममं प्रारद्ं प्रर्वदोर्म
पीयूषपाणं निधानं मुनिगणमनसामेकविश्रामधाम ।
ससाराब्धिं निर्तीर्षोसरणिमतिघन नारदादमेदर्प-
स्त्रीवन्द्यारविन्द स्मर हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End अलङ्कारं विनाप्यतं पद्यं नन्दयते चिरं ।
हर्षं हृदयमप्राप्य मुकुन्दचरणं यथा ॥ २४१ ॥
निर्मित भुवि यत्नेन श्रीलघोक्षयमर्मणा। (इत पद्भ्रंक पङ्क्तिद्वय श खण्डित)

विषय । भक्तिरसात्मक काव्यमेतत्। अष्टैकचत्वारिंशदधिकद्विशतसङ्ख्याकानि पद्यानि विद्यन्ते, तत्र च सर्वत्र हरिचरणारविन्दस्यैव वर्णनम ।

No 1015 पदाङ्कदूत ।

Substance, country made yellow paper, 17 × 3 inches Folia, 4 Lines 5 on a page Extent 116 slokas Character Bengali Date Sa 1641 Place of deposit, Navadvípa Ajita Nyayaratna Appearance, old Verse Correct Notes on the margin

Padankaduta A poem in which a certain shepherdess requests the foot prints of Krishna to carry to him message of her grief at his absence written in imitation of the Meghaduta of Kalidasa By Srikrishna Sarvabhauma The poem was written in the year 1641, Saka The work has been more than once printed in Calcutta

Beginning गायोभर्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराची——

End मूखा एव चणिकमनिशं विश्वमाइन धीरा
+अस्माक हरिविरहज सर्वदैवास्ति रचत्ते।

नान्यः शब्दो वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्तु
प्रेम्णैवास्य प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनासु ॥ ४५ ॥
शाके नायकवेदषोड़शमिते श्रीकृष्णः शर्म्मा स्मरन्
आनन्दप्रदनन्दनन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
चक्रे कृष्णपदाङ्कदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
श्रीलश्रीयुतरामजीवनमहाराजाधिराजादृतः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायनवद्वीपनिवासिश्रीश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्कदूतः समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्ति ।

No. 1016. स्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, 17½ × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Svatvavyavasthárnava-setubandha. A treatise on inheritance. By Raghunátha Sárvabhauma Bhaṭṭáchárya. Contents: I, Partition; II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property secreted by some one at the time of partition, but subsequently discovered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. विवाहानन्तरं तद्धने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तसप्तमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानन्तु विभिन्नदेशादागतानामिति न विरुद्धमिति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौमभट्टाचार्य्यविरचितस्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सङ्क्षेपतोऽधिकारिनिरूपणम् । अत्र षट्परिच्छेदाः सन्ति । १, विभागादिनिरूपणम् । २, चिरप्रोषितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निह्नुतावगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६, अपुत्रधनाधिकारिण इति ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरी।

Substance, country-made yellow paper, 11¼ × 4½ inches Folia, 41 Lines, 12 on a page Extent 1291 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yathárthamanjarí Essays on Vaishnavite philosophy. By Rámánanda Tírtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled These are. 1, Tantrasára, 2, Jnánavaibhavákhyatantra, 3, Kundatatva prakás'a, 4, Chakratiká, 5, Vedamátritiká, 6, Mohamudgaratiká, 7, Gítátiká, 8, Mahimna-stotratiká, 9, Vedántasáratiká, 10, S'ántis'atakatiká, 11, Jnánárnavi, 12, Rámatatvaprakás'a, 13, Adhmyátmaprakás'a, 14, Adaitaprakás'a, 15, Yogávalí, 16, Bhágavatás'ya, 17, Adhyátmarámáyanatippaní, 18, Sangítasiddhánta, 19, Ánandatiká, 20, Adhyatmávindu, 21, Yatibhágavata, 22, Vedánta-sutra-a-ratnákhyátiká, 23, Sánkhya padárthagáthá, 24, Ánandapuspádvaya, 25, Átmatattva, 26, S'rírámakávya, 27, Yatibhushaní, 28, S'rís'aktivádakáliká, 29, S ástrasára, 30, Nripabhushaní, 31, Válmikarámáyanakutatíká, 32, Raudríyatiká, 33, Sahasra-námamálá, 34, Gitádisáratiká, 35, Sandhyávidhimantrasamuhatiká, 36, Devísatiká, 37, Vishnusuktatiká, 38, Vichárárka Tiká, 39, Kalápas'astrasangraha, 40, Pravodhachandrodaya-sangraha, 41, Sáktasarvasva-lokábhidhána, 42, Vás ishta gudhártha-gadya, 43, Gításaya, 44, Srímtistuti-tippaní, 45, Adaitarahasyacharamámrata, 46, Manvarthasára, 47, Yatharthamanjarí, 48, Sattatvavindu.

Beginning व्रजेशनन्दन वन्दे भजे याय व्रजाङ्गना. ।
व्रजेन्द्रतनयान् वेणु यमुना व्रजकाननम् ॥

End. स्वरूपः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरी समाप्ता ॥०॥
तन्त्रस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्र, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।
चक्रस्य टीका तथा वेदमातुर्मोहमुद्गराख्यस्य गीतामहिम्नः ॥
वेदान्तसारस्य शान्ते शतस्य ज्ञानार्णो रामतत्त्वप्रकाश ।
अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगावलिर्भागवतास्योऽपि ॥
अध्यात्मरामायणटिप्पनी च सङ्गीतसिद्धान्त आनन्दटीका ।

अध्यात्मविन्दुर्यतिभामवत्य वेदान्तसूत्रस्य रवाख्यटीका ॥
पदार्थगाथा च शास्त्रस्य काचिदानन्दपुण्यादृयमात्मतत्त्वम ।
श्रीरामकाव्य यतिभूषणी च श्रीभक्तिवाद' कल्लिकेति काचित ॥
शास्त्रस्य सारो स्वपभूषणी च वाल्मीकिरामायणकूटटोका ।
रौद्रीयटीका च सहस्रनाम माला च गीतादिसारस्य टीका ॥
सन्ध्याविधेर्मन्त्रसमूहटीका द्वयाख्या विष्णुसूक्तस्य टीके ।
तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशास्त्रस्य च सङ्ग्रहोऽपि ॥
प्रबोधचन्द्रोदयसङ्ग्रहस्य सुमाङ्गलपर्वखलोकाभिधाने ।
वाग्निष्टगूढार्थगद्य कथाना गीताशयोऽनार्थजनाङ्कसङ्ग्रे ॥
श्रुतिस्तुतेष्टिप्पनिका कथाद्वैतरहस्य चरमामृतय ।
मन्त्रर्थसारय यथार्थमन्त्रर्थाख्यस्य सत्तत्त्वविन्दु छता मे ॥ ६० ॥

विषय । रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम, सिद्धान्ततत्त्वम् शैवप्रशमा, शाक्तप्रशंसा, द्वैतज्ञानप्रशंसा, ज्ञानप्रशंसा, जगन्मिथ्याकथनम द्वैतवेदमिथ्याकथनम, मुक्तौ द्वैताभाव, जीवत्वस्याभाव, मुक्तिप्रशंसा, मुक्ते स्वत सिद्धत्वम्, मुक्तिस्वरूपम, मुक्तिकारणं भक्ति, मुक्तिस्वरूपकारणम, अद्वैतमहिमा, तत्र शङ्कराचार्यप्रमाणम, प्रश्नानिरूपणम, सृष्टिपूर्वकपम विधेर्नित्यत्वम, विष्णोर्नित्यत्वम, तत्र लक्ष्मीतत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम, गणेशस्य नित्यत्वम, दुर्गाया नित्यत्वम, वासुदेवस्य नित्यत्वम, श्रीरामस्य नित्यत्वम, ब्रह्मण एकत्वम, ईश्वराणामभेद, गुणानामभेद, शिवस्य विश्वपतत्त्वम, शिवलिङ्गतत्त्वम्, भस्मप्रशंसा, दुर्गामाहात्म्यम, शक्तीनामभेद, तत्र विद्याऽविद्यैक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, गीतातत्त्वम सूर्यतत्त्वम, दुर्गाया महाप्रशंसा, शङ्करादिगणना, सदागमप्रामाण्यम्, युगावतारा, मायाप्रामाण्यञ्चेति ॥

No 1018 स्वात्माद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country made yellow paper, 11¾ × 4½ inches Folium, 1 Lines, 30 on a page Extent, 56 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, fresh Prose and verse Correct.

Svalpádvaita-prakás'a. A commentary on the Vedánta aphorisms of Vyása, as explained by Mádva Ácharya and Rámánuja Ácharya. By Tirtha Swámí. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरागोचरात्मकम् ।
नास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥
End. सूत्रषष्ट्या पञ्चशतं षट्पञ्चाशत्समन्वितम् ।
जीवानां भाष्यकत्वेन भाष्यं शारीरकं मतम् ॥
माध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।
चतुःसूत्री च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्त्तितः ॥
Colophon. इति तीर्थस्वामिकृतस्वल्पाद्वैतप्रकाशः समाप्तः ॥
विषयः । वेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedánta. By Rámánanda Tírtha. The writer was a celebrated Vedántist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणो ब्रह्मलम् । सर्व्वोपनिषदि परमात्मलक्षणे सर्व्वकर्म्मात्मकः सदा ।
End. अष्टावक्रीये च आत्मा त्वं मुक्त एवासि किं विमृश्य करिष्यसि ॥
Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥
विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

I.—Veda Sa'stra.
- *a.* Sañhitá (hymns).
- *b.* Bráhmana (ceremonials).
- *c.* A'ranyaka (do. appropriate for forest life).
- *d.* Upanishad (theology).
- *e.* Vaidika (Sútras, rituals, phonetics, &c.)

II.—Aitiha'sika Sa'stra.
- *a.* Itihása (history).
- *b.* Puráṇa, (ancient legends).

III.—Ka'vya Sa'stra.
- *a.* Kávya (poems).
- *b.* Náṭaka (drama).
- *c.* Champú (poetico-prose compositions).
- *d.* Kosha (miscellaneous poetical collections).
- *e.* Upákshyána (tales and romances).

IV.—Abhidha'na Sa'stra (lexicography).

V.—Vya'karaṇa Sa'stra (grammar).

VI.—Chhandas Sa'stra (versification).

VII.—Alanka'ra Sa'stra (rhetoric).

VIII.—Jyotisha Sa'stra (astronomy and astrology).

IX.—Smriti Sa'stra (law, civil and canonical)

X.—Sangi'ta Sa'stra (music).

XI.—Silpa Sa'stra (arts).

XII.—Ka'ma Sa'stra (erotics).

XIII.—Darsa'na Sa'stra (philosophy).
- *a.* Sánkhya (hylotheistic).
- *b.* Nyáya (dialectic).
- *c.* Vais'eshika (physical).
- *d* Mimáñsá (ritualistic).
- *e.* Vedánta (monotheistic).
- *f.* Yoga (theocratic).
- *g.* Aparadársanika (minor systems of philosophy).

XIV.—Bhakti Sa'stra (faith).

XV.—Tantra Sa'stra (mysticism).

XVI.—Vaidyaka (medical works).

XVII.—Jaina Sa'stra (Jain religion).

XVIII.—Bauddha Sa'stra (Buddhist religion).

XIX.—Anirdishṭa (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX

I — Veda S'astra

1 — a Sanhitá

1 — b Bráhmana

1 — c Áranyaka

1 — d Upanishad

II —Aitiha sika S a stra

2—a *Itihasa*

2—b *Purána*

III.—KA'VYA S'A'STRA.

3—*a Kávya.*

IX.—Smriti Sa'stra.

13—*f* *Yoga*

13—*g* *Aparadarasanika*

XIV—Bhakti Sastra

XV.—Tantra Sa'stra.